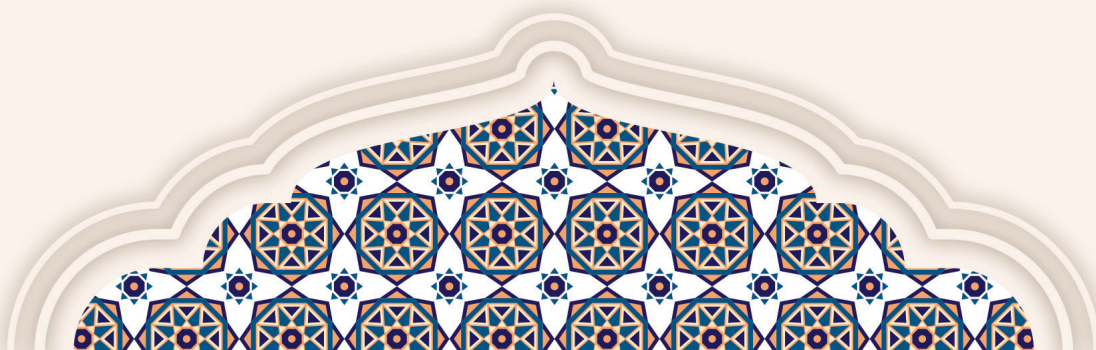
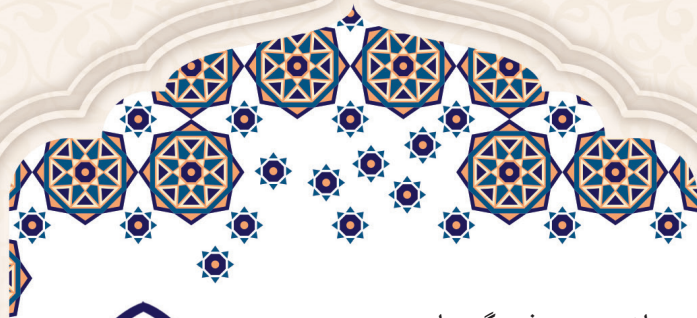

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شیوه نامه مدیریت و اجرای فعالیت های قرآن، عترت و نماز
(ویژه مناطق/نواحی/شهرستان ها و استان)

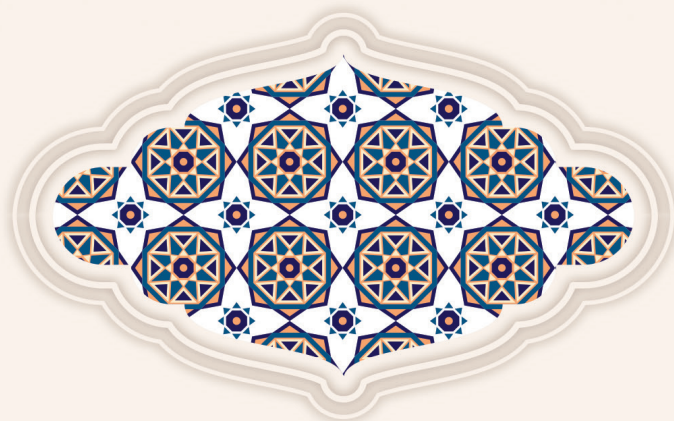
وزیر کبیر
و علمهم
الکتاب
والحکمه
وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی
اداره کل قرآن، عترت و نماز

- ناشر: موسسه فرهنگی منادی تربیت
- طرح جلد و صفحه آرایی: جمال الدین کاظمی
- تاریخ انتشار: پاییز ۱۴۰۲
- نوبت چاپ: اول
- تعداد صفحات: ۱۸۰ صفحه
- تیراژ: ۱۰۰۰

آدرس: تهران، میدان فردوسی، خیابان شهید سپهبد قرنی،
نبش چهارراه سمیه، وزارت آموزش و پرورش، ساختمان علاقمندان، طبقه دوم
کد پستی: ۱۵۱۶۶۳۳۱۵

نذر عمرت

شیوه نامه مدیریت و اجرای فعالیت های قرآن، عترة و نماز
(ویژه مناطق/نواحی/شهرستان ها و استان)

باید همه تلاش خود را مصروف تربیت دینی و انقلابی جوانان کنید
و بدانید اخلاق نیز همراه با تقویت روحیه انقلابی و دینی و حرکت جهادی
و میل به جهاد در راه خدا، ایجاد و ماندگار می شود.

رهبر معظم انقلاب (حفظه الله تعالی)

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان، مدیرکل، معاون پرورشی
شهرستان، منطقه، منطقه ناحیه مدیریت
واحدهای آموزشی، ارسال نشود
هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی
کد: ۱۷۰/۵۰۰/۰۲/۱/۸

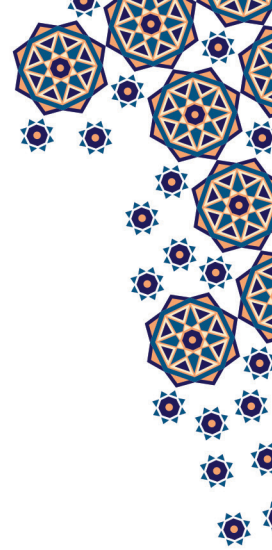
اداره کل آموزش و پرورش استان ... (ویژه ادارات کل، مناطق و نواحی آموزش و پرورش)

با سلام و تحیات،

ضمن آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون، به منظور تقویت و حسن اجرای برنامه فراگیر پرورشی و فرهنگی ابلاغی شماره ۵۰۰/۲۸۷ تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۸ و ایجاد وحدت رویه و یکپارچگی در فعالیت‌های مدارس و مناطق، مجموعه فعالیت‌های اداره کل قرآن، عزت و نماز تحت عنوان کتاب «فدای رحمت ۲» با کارکرد منطقه‌ای و استانی، تدوین و جهت نظارت و حمایت از اجرای برنامه‌ها در مدارس کشور (به مدت ۵ سال) به پیوست ابلاغ می‌گردد. خواهشمند است ترتیبی اتخاذ گردد تا همه فعالیت‌های این حوزه که منطبق بر برنامه فراگیر پرورشی و فرهنگی می‌باشد بر اساس محتوای این کتاب اطلاع رسانی و اجرا شود.

بدیهی است فعالیت‌های مدرسه‌ای در برنامه فراگیر پرورشی و فرهنگی به شماره ۵۰۰/۲۸۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۰۸ ابلاغ و امکان ثبت و نظارت بر آن در سامانه سیدا مهیا می‌باشد.
توفیق خادمان قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام را از درگاه خداوند متعال خواهانم.

اصغر باقرزاده
معاون پرورشی و فرهنگی وزیر

۷	 مقدمه
۸	 سخن نخست
۹	 اسناد فرادستی
۱۱	 شرح وظایف و حدود اختیارات مدیر مدرسه
۱۳	 بخش اول: فعالیت‌های حوزه قرآن (انس با قرآن کریم)
۱۵	 ۱. حفظ قرآن کریم
۱۸	 ۲. مرکز دارالقرآن الکریم
۳۰	 ۳. محافل استماع تلاوت قرآن کریم
۳۱	 ۴. مدارس تخصصی حفظ محور
۳۴	 ۵. نغمه‌های آسمانی

۳۵	 بخش دوم: فعالیت‌های حوزه عترت (انس با اهل بیت (علیهم‌السلام))
۳۷	 ۱. هیئت دانش‌آموزی
۳۹	 ۲. مناسبت‌های ولایی
۴۱	 ۳. مصباح الهدی (امام شناسی)
۴۳	 ۴. عطر انتظار (توسعه و تعمیق فرهنگ انتظار و مهدویت)

۴۵	 بخش سوم: فعالیت‌های حوزه نماز (نور چشم)
۴۷	 ۱. بهار بندگی (آموزش عملی نماز، تقلید و مرجعیت و جشن تکلیف)
۴۹	 ۲. محراب (اقامه نماز جماعت)
۵۱	 ۳. سه میم (پیوند منزل، مدرسه و مسجد)
۵۳	 ۴. جلسات گفتمان دینی

۵۵	 بخش چهارم: فعالیت‌های عمومی
۵۶	 ۱. شورای قرآن، عترت و نماز
۵۷	 ۲. بزرگداشت هفته قرآن، عترت و نماز
۵۸	 ۳. سوگواره اُحلی من العسل
۶۰	 ۴. نسیم کرامت
۶۱	 ۵. اجلاس نماز دانش‌آموزی
۶۳	 ۶. آموزش و توانمند سازی نیروی انسانی
۶۴	 ۷. قرارگاه جهادی قرآن، عترت و نماز
۶۵	 ۸. قرارگاه فضای مجازی قرآن، عترت و نماز
۶۷	 ۹. مسابقات قرآن، عترت و نماز

«وَقُلْ اَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسَتُرَدُّونَ اِلَىٰ اَعْلَامِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ»؛

«بگو: عمل کنید، خدا و پیامبرش و مؤمنان اعمال شما را خواهند دید
و شما به نزد دانای نهان و آشکارا بازگردانده می‌شوید و او از اعمالتان آگاهتان خواهد کرد».

(توبه / آیه: ۱۰۵)

تحقق آرمان‌های متعالی انقلاب اسلامی ایران مانند احیای تمدن عظیم اسلامی، حضور سازنده، فعال و پیشرو در میان ملت‌ها و کسب آمادگی برای ایجاد تمدن نوین اسلامی در گرو تربیت انسان‌های عالم، متقی، آزاده و اخلاق مدار است. ترسیم نقشه‌ی راهی که در آن نحوه‌ی پیمودن مسیر، منابع و امکانات لازم، تقسیم کار در سطح ملی و الزامات به صورت شفاف و دقیق مشخص شده باشد، برای رسیدن به این هدف والا ضروری است. اداره کل قرآن، عترت و نماز معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش در تلاش است تا همسو با برنامه‌ی فراگیر پرورشی و فرهنگی و الهام‌گیری از اسناد بالادستی و کاربست سیاست‌های تحولی شامل: هم‌راستایی فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز با محتوای برنامه‌ی درسی، همراه‌نمودن والدین، معلمان، آموزگاران، دبیران و سایر نهادهای فرهنگی، و با استفاده از ظرفیت دانش‌آموزان در اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه با در نظر گرفتن چرخش‌های تحول‌آفرین زیر، گامی مؤثر در زمینه‌ی ایجاد تحول در فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز بردارد و با کیفیت‌بخشی به فعالیت‌های این حوزه در مدارس در راستای تحقق عدالت تربیتی و تربیت تمام‌ساحتی دانش‌آموزان، حرکت نماید:

- چرخش از کمی‌گرایی به سمت توجه‌توأمان به شاخص‌ها و نتایج کمی و کیفی؛
- چرخش از تصدی‌گری به سمت سیاست‌گذاری و مدیریت؛
- چرخش از برنامه‌ریزی متمرکز به سمت تمرکززدایی؛
- چرخش از ستادمحوری به مدرسه‌محوری؛
- چرخش از تکثر فعالیت‌ها به سوی جمعیت و همگرایی؛
- چرخش از استفاده شیوه‌های سنتی به استفاده از فن‌آوری‌های نوین در اجرای فعالیت‌ها،

شیوه‌نامه‌ی پیش‌رو، نسخه جدید کتاب «ندای رحمت» است که پس از یک سال اجرای آزمایشی آن؛ با دریافت بازخورد مسئولان اجرایی مدارس، کارشناسان و صاحب‌نظران سطوح مختلف، تهیه و تدوین شده است. امید و انتظار می‌رود، با همت والای همکاران گرانقدر و پرتلاش مدارس کشور، شاهد اجرایی‌شدن کامل مفاد این شیوه‌نامه توسط ادارات کل و مناطق/نواحی/شهرستان‌ها و در نتیجه ارتقای سطح کمی و کیفی فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز و گام نهادن در مسیر زمینه‌سازی برای ایجاد تمدن نوین اسلامی و ظهور خورشید ولایت عظمی باشیم. **إن شاء الله.**

وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی
اداره کل قرآن، عترت و نماز

• سخن نخست

با آرزوی توفیق و ضمن ارج نهادن به تلاش‌های صادقانه و خالصانه‌ی یکایک شما سروران گرامی، در راستای گسترش و تعمیق فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز، و به منظور فراگیری، اولویت بخشی و ارتقای کیفی و جذابیت برنامه‌ها و فعالیت‌های تربیتی مدارس، معاونت پرورشی و فرهنگی تلاش نموده است با ارج نهادن به ظرفیت و توان برنامه‌ریزی و اجرایی همکاران در سطح ادارات و مدارس، چهارچوب اصلی برنامه‌های این حوزه شامل اصول، اهداف و اولویت‌ها را مبتنی بر اسناد بالادستی تعیین و تحت عنوان برنامه فراگیر پرورشی و فرهنگی ابلاغ نماید. بدین منظور با تأکید بر اصل «مدرسه محوری» و «احیای نقش تربیتی تمامی ارکان سهیم و مؤثر در تربیت»، در شیوه‌نامه‌ی پیش رو سعی شده است تا در راستای برنامه فراگیر پرورشی، زمینه‌های لازم برای برنامه‌ریزی فعالیت‌های مربوط به امور قرآن، عترت و نماز مدارس بر اساس نیاز و ذائقه دانش‌آموزان مدرسه را با همراهی و مشارکت ارکان مدرسه فراهم نماید و بار سنگین بخشنامه‌ها و ابلاغیه‌های فراوانی را که گاهی کیفیت برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه را قربانی بروکراسی‌های کاذب و فرسایشی می‌کند، از دوش مدرسه بردارد.

با توجه به لزوم همراهی و هماهنگی هر چه بیشتر در این مسیر، نکات و اصول کلّی درباره‌ی اجرای این شیوه‌نامه و فعالیت‌های مندرج در آن، جهت اطلاع و بهره‌برداری به شرح ذیل تقدیم می‌شود:

۱. در راستای اصل ایجاد هم‌گرایی در اجرای فعالیت‌ها و لزوم کاستن از حجم برنامه‌ها و فعالیت‌های همکاران عزیز در سطح مدارس، مجموعه فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز در قالب ۴ عنوان ذیل تجمیع و دسته‌بندی شده است:

- انس با قرآن کریم
- انس با اهل بیت (علیهم‌السلام)
- نور چشم (اقامه نماز)
- فعالیت‌های عمومی

۲. در راستای تحقق اصل مشارکت دانش‌آموزان در اجرای فعالیت‌ها، «هیئت دانش‌آموزی» به عنوان بازوی اجرایی مدیر، معاون و مربّی پرورشی مدرسه در اجرای فعالیت‌های مندرج در این شیوه‌نامه، تعریف و تعیین شده است؛ لذا لازم است زمینه‌سازی لازم برای تشکیل، تثبیت و ارتقای جایگاه هیئت دانش‌آموزی به منظور ایفای این نقش مهم، صورت پذیرد و تا حد امکان اجرای فعالیت‌ها به این تشکّل واگذار گردد و مدیر، معاون و مربّی پرورشی، نقش راهبری و نظارت را بر عهده گیرند.

۳. توجه به بُعد کیفی در کنار بُعد کمی فعالیت‌ها، ملاک اصلی در ارزیابی میزان تحقق اهداف برنامه‌های تربیتی از جمله فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز است؛ لذا در ارزیابی‌ها به هیچ عنوان افزایش آمار و اعداد به تنهایی مدّ نظر سیاست‌گذاران و ستاد برنامه‌ریزی فعالیت‌ها نخواهد بود.

۴. به منظور ارج نهادن به زحمات خالصانه‌ی همکاران و فراهم شدن زمینه‌ی دیده شدن تلاش آنان و مدارس، ارزیابی فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز به صورت فرآیندی و با استفاده از ظرفیت سامانه و نیز بازدیدهای میدانی در سطوح مختلف و به شکل مستمر در طول سال تحصیلی انجام خواهد شد و مدارس و نفرات برتر مورد تجلیل قرار خواهند گرفت.

تذکر: منظور از سامانه در این کتاب، برای دانش آموزان سامانه رسمی خدمات الکترونیک وزارت آموزش و پرورش (my.medu.ir) و برای مدیران مدارس، سامانه یکپارچه دانش آموزی (سیدا) می باشد.

• قرآن، عذرت و نماز در اسناد فرادستی

الف: سیاست های تحولی ابلاغی مقام معظم رهبری علیه السلام به وزارت آموزش و پرورش:
 ۴-۴ توسعه فرهنگ و معارف اسلامی و یادگیری قرآن (روخوانی، روان خوانی و مفاهیم) و تقویت انس دانش آموزان با قرآن و سیره ی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام و گسترش فرهنگ اقامه ی نماز.

ب: سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
 راهکارهای ۱-۲، ۱-۳، ۱-۴، ۲-۲، ۲-۵، ۲-۸، ۲-۹ و ۲-۱۰

پ: منشور توسعه فرهنگ قرآنی
 مصوب جلسه ی ۶۴۳ مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی

ت: سند توسعه آموزش عمومی قرآن کشور
 مصوب جلسه ی ۳۸ مورخ ۱۱/۹/۱۳۹۶ شورای توسعه فرهنگ قرآنی

ث: دستورالعمل مدارس تخصصی قرآن (حفظ محور)
 ۹ در اجرای تبصره ی یک ماده یک آیین نامه نحوه ی راه اندازی مدارس قرآنی مصوبه ی هشتصد و شصت و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۱/۳/۲ و به منظور تحقق اهداف آموزش عمومی قرآن، کشور و در اجرای مطالبات مقام معظم رهبری علیه السلام مبنی بر تربیت ۱۰ میلیون حافظ قرآن کریم در کشور، این دستورالعمل جهت اجرا، ابلاغ گردید.

ج: سند توسعه فرهنگ مهدویت و انتظار
 مصوبه «سند توسعه فرهنگ مهدویت و انتظار» که در جلسه ی ۸۸۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر اساس مصوبه ی جلسه ی ۳۹۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۹ شورای معین شورای عالی به تصویب رسیده است.

چ: طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز
 طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی که در جلسه ی ۸۷۶ مورخ: ۱۳۹۱/۱۰/۱۲،

جلسه‌ی ۸۷۷ مورخ: ۱۳۹۱/۱۰/۲۶، جلسه‌ی ۸۷۸ مورخ: ۱۳۹۱/۱۱/۹ شورای عالی آموزش و پرورش بررسی شده و در جلسه‌ی ۸۷۹ تاریخ: ۱۳۹۱/۱۱/۲۳ شورای مذکور به تصویب نهایی رسیده است.

ح: مصوبه هیأت محترم وزیران در مورد ستاد اقامه نماز:

هیأت محترم وزیران در جلسه‌ی مورخ: ۱۳۷۵/۱۲/۰۱ بنا به پیشنهاد شماره‌ی ۳۰۲۲ مورخ ۱۳۷۵/۰۸/۰۱ ستاد اقامه نماز و با عنایت به توصیه‌های مقام معظم رهبر دامه‌الرحمة آیین نامه اقامه‌ی نماز را تصویب نموده است.

ماده ۳، ۴، ۵، ۶، ۹، ۱۴ و ۱۷

برای دریافت هر یک از اسناد، رمزینه مقابل را اسکن نمایید.

• شرح وظایف و حدود اختیارات مدیر مدرسه (این قابلیت ها در سامانه سیدا در دسترس مدیران قرار دارد)

بر اساس آیین نامه‌ی اجرایی مدارس مصوب چهل و یکمین جلسه‌ی کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۴۰۰/۵/۱۰، مدیر مدرسه به عنوان نماینده‌ی اداره آموزش و پرورش، مسئول حسن اجرای همه فعالیت‌های آموزشی و پرورشی می باشد؛ بر این اساس و بر مبنای مفاد مندرج در آیین نامه‌ی اجرایی مدارس حدود وظایف و اختیارات ایشان در زمینه اجرا و گسترش فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز به شرح ذیل یادآوری می شود، امید است همکاران محترم معاونت پرورشی و تربیت بدنی شهرستان‌ها و مناطق آموزش و پرورش ضمن آگاهی از وظایف مدیران، نسبت به آموزش آنان و رصد فعالیت ها در مدارس اهتمام لازم داشته باشند:

۱. تشکیل، تثبیت و ارتقای جایگاه هیئت دانش آموزی به منظور ایفای نقش یاور مربی در برنامه‌های قرآن، عترت و نماز از جمله: اقامه نماز جماعت، اجرای مراسم جشن و شادی در ولادت‌ها و سوگواری‌ها؛

۲. برنامه‌ریزی برای ترویج و گسترش فعالیت های تربیتی مدرسه و ارتقای مهارت های فردی و اجتماعی دانش آموزان به‌ویژه با زمینه‌سازی برای مشارکت واقعی و نقش آفرینی فعال دانش آموزان در اجرای برنامه‌ها با راه‌اندازی و فعالیت هیئت‌های دانش آموزی؛

۳. ایجاد زمینه‌ی مشارکت عوامل سهیم و موثر در فرآیند تربیتی دانش آموزان، از جمله: معلمان، خانواده و ... به‌ویژه هیات دانش آموزان در اجرای فعالیت ها؛

۴. برنامه‌ریزی برای ترویج و توسعه‌ی فعالیت‌های جذّاب و متناسب با نیاز و علایق دانش آموزان و ایجاد مدرسه‌ای بانشاط، امیدآفرین و هویت ساز؛

۵. جلب مشارکت و بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخل و خارج از مدرسه از جمله: اولیای دانش آموزان، فرهنگیان، حوزه‌های علمی، نهادهای دولتی، هیات امنای مسجد محل، خیرین و... در جهت ارتقاء و رشد کمی و کیفی فعالیت‌ها، با رعایت قوانین و مقررات؛

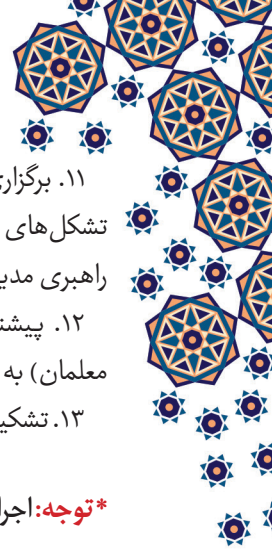
۶. بهبود وضعیت فضا و تجهیزات مدرسه (نمازخانه، وضوخانه، سرویس های بهداشتی و...) با هماهنگی اداره آموزش و پرورش، انجمن اولیاء، خیرین و...؛

۷. تشویق دانش آموزان فعال در فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز از جمله: مکبر، مودن، امام جماعت، اعضای هیات دانش آموزی، قاریان، حافظان، حائزین رتبه‌های برتر مسابقات قرآن، عترت و نماز، فعالین امر اقامه نماز (یاوران نماز) و...؛ از طریق اهدای هدایای مادی و معنوی، معرفی آنان در مراسم آغازین، اعزام به اردوهای زیارتی، سیاحتی و...؛

۸. برگزاری مسابقات قرآن، عترت و نماز (تبلیغ و اطلاع رسانی، ثبت نام، ارائه محتوا، برگزاری مسابقه، معرفی نفرات برتر، اهدای جوایز، آماده سازی نفرات برتر جهت حضور در مراحل بعدی مسابقات)؛

۹. توجیه دانش آموزان جهت ثبت سوالات مذهبی، اعتقادی، اخلاقی و... در سامانه و دعوت از کارشناسان متخصص و مورد تایید آموزش و پرورش جهت برگزاری جلسات گفت‌وگو دینی؛

۱۰. برگزاری جلسات آموزش خانواده با موضوع آموزش نماز و شیوه های جذب کودکان و نوجوانان به نماز به‌ویژه برای اولیای دانش آموزان در آستانه‌ی تکلیف؛

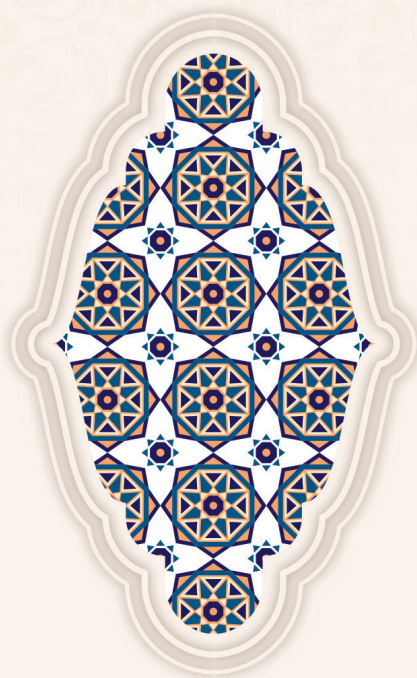

۱۱. برگزاری جلسه شورای مدرسه به منظور توجیه معلمان، اولیاء، دانش آموزان، ارکان هیئت دانش آموزی و سایر تشکل های مدرسه و تصمیم گیری در مورد چگونگی اجرای فعالیت های قرآن، عترت و نماز در مدرسه با مدیریت و راهبری مدیر و مربی/ معاون پرورشی مدرسه با مشارکت دانش آموزان، اولیاء و معلمان.
۱۲. پیشنهاد می شود فعالیت های مختلف دانش آموزان در حوزه ی قرآن، عترت و نماز (با همکاری دبیران و معلمان) به تناسب نوع فعالیت، در نمره ی مستمر دروس مختلف تأثیرگذار باشد.
۱۳. تشکیل کانال یا گروه های مختلف بر حسب نیاز در شبکه ی شاد دانش آموزی جهت اطلاع رسانی برنامه های مختلف؛
- * توجه:** اجرای مفاد این شیوه نامه برای تمامی مدارس کشور متناسب با اهداف رفتاری دوره های تحصیلی ضروری است.

بخش اول

فعالیت‌های حوزه قرآن (انس باقرآن کریم)

فعالیت‌های حوزه قرآن (انس با قرآن کریم)

• مقدمه:

تمدن سازی بر پایه‌ی آموزه‌های دینی یکی از کلیدواژه‌هایی است که بارها مورد تأکید مقام معظم رهبری دام‌ظله قرار گرفته است. در بیانیه‌ی گام دوم انقلاب اسلامی نیز، موضوع ایجاد تمدن نوین اسلامی مطرح شده است. تمدنی که بر اساس تعالیم اسلامی بنیان نهاده می‌شود، باید قرآن کریم را اساس و محور خود قرار دهد و برای ساختن چنین تمدنی برقراری انس هر چه بیشتر با قرآن کریم، یکی از شرایط انکار ناپذیر است. **إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ...** (سوره اسراء/آیه: ۹)

انس با قرآن کریم یعنی آموختن، حفظ، فهم و عمل به قرآن؛ و کمال انس با قرآن کریم زمانی حاصل می‌شود که موجب تغییر رفتار شود. بر همین اساس انتظار می‌رود فعالیت‌های زیر جهت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، برنامه‌ریزی و اجرا شود:

- حفظ قرآن کریم (حفظ ترتیبی، حفظ موضوعی و حفظ جزء ۳۰)
- مرکز دارالقرآن الکریم
- محافل استماع تلاوت قرآن کریم
- مدارس تخصصی حفظ محور
- نغمه‌های آسمانی

* حفظ قرآن کریم

الف: حفظ ترتیبی قرآن کریم

• شرح اجمالی:

در این فعالیت، دانش‌آموزان با کمک و همراهی معلم، مربی و والدین خود، نسبت به شروع حفظ قرآن کریم از جزء ۳۰ و افزایش میزان محفوظات خود اقدام و با ثبت نام در مرکز دارالقرآن ناحیه/ منطقه/ شهرستان خود و حضور در کلاس‌های حفظ این مراکز به صورت حضوری و مجازی، در مسیر افزایش محفوظات خود تلاش می‌کنند (اطلاع‌رسانی از طریق سامانه و کانال‌های مربوطه در شبکه مجازی شاد صورت می‌گیرد)..

• اهداف:

۱. فرهنگ سازی مناسب، تبلیغ و ترویج در امر حفظ قرآن کریم؛
۲. ایجاد بستر مناسب و متعالی برای انس با قرآن کریم و تدبّر در آیات آن؛
۳. تلاش به منظور تحقق تربیت ده میلیون حافظ قرآن کریم بر اساس مطالبه رهبر معظم انقلاب اسلامی دامت‌طوله؛

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل (این فرآیند در سامانه سیدا و در اختیار مدیران قرار دارد):

۱. تشکیل جلسه‌ی هماهنگی با حضور اعضای شورای دبیران و آموزگاران مدرسه، نماینده‌ی انجمن اولیاء و مربیان و نماینده‌ی هیئت دانش‌آموزی مدرسه به منظور تصمیم‌گیری درباره‌ی شیوه‌های اطلاع‌رسانی و جذب دانش‌آموزان به حفظ قرآن کریم؛
۲. تبلیغ و اطلاع‌رسانی برای ثبت نام دانش‌آموزان در طرح حفظ قرآن کریم در سامانه؛
۳. پیگیری شرکت دانش‌آموزان در آزمون‌های حفظ قرآن کریم جهت اخذ گواهینامه از سامانه، توسط مراکز دارالقرآن؛
۴. آموزش دانش‌آموزان علاقه‌مند به حفظ جزء ۳۰ قرآن کریم در مدرسه با کمک مراکز دارالقرآن الکریم.
۵. شناسایی و معرفی دانش‌آموزان با استعداد و علاقه‌مند به حفظ بیش از جزء ۳۰ به مرکز دارالقرآن الکریم آموزش

و پرورش؛

۶. استفاده از فرصت مراسم آغازین مدرسه برای تمرین، تکرار و حفظ همگانی قرآن کریم با بهره‌مندی از روش همخوانی؛

۷. شناسایی و شبکه‌سازی همکاران و والدین دانش‌آموزان علاقه‌مند و داوطلب آموزش حفظ قرآن کریم و پشتیبانی از دانش‌آموزان حافظ قرآن کریم؛

۸. زمینه‌سازی برای حضور مستمر مربیان متخصص حفظ قرآن کریم در مدرسه برای رصد وضعیت پیشرفت دانش‌آموزان با کمک مرکز دارالقرآن الکریم و مدارس تخصصی قرآن (با رویکرد حفظ قرآن) شهرستان/ منطقه/ ناحیه؛
۹. برگزاری اردوهای آموزشی و انگیزشی با رویکرد نشاط و شادابی یک روزه برای دانش‌آموزان حافظ قرآن کریم در مرکز دارالقرآن الکریم، مسجد محلّه یا اردوگاه‌ها؛

۱۰. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین برتر در زمینه‌ی حفظ قرآن کریم؛

۱۱. پیشنهاد می‌شود از اختصاص نمره مستمر دروس مختلف برای تشویق دانش‌آموزان حافظ قرآن کریم استفاده شود.

۱۲. معرفی کانال تخصصی حفظ قرآن کریم در شبکه شاد دانش آموزی به نشانی @hefzquranmedu برای دریافت و ارائه‌ی محتوای آموزش حفظ قرآن کریم به دانش‌آموزان و شرکت در دوره‌های آموزشی و مسابقات و پویش‌های این کانال؛

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده‌ی روبه‌رو استفاده نمایید.

ب: حفظ موضوعی قرآن کریم

• شرح اجمالی:

این طرح در تمامی مدارس کشور اجرا می‌گردد و دانش‌آموزان با کمک معلم، مربی و والدین خود، نسبت به فراگیری حفظ آیات کاربردی قرآن کریم با محتوایی تحت عنوان نور باران تلاش خواهند نمود. پس از آن در اوایل اسفند ماه هر سال آزمون اینترنتی برگزار می‌شود و نفرت برتر مدارس مناطق و استان معرفی خواهند شد.

• اهداف:

۱. ایجاد شرایط مناسب برای تبلیغ و ترویج و فرهنگ سازی حفظ موضوعی قرآن کریم در بین دانش‌آموزان
۲. حفظ آیات و سوره‌های منتخب از قرآن کریم و شیوه به کارگیری مفاهیم آن‌ها در زندگی
۳. توانایی تدبر و بهره‌گیری از آیات قرآن کریم

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. تشکیل جلسه‌ی هماهنگی با حضور اعضای شورای دبیران و معلمان مدرسه، نماینده‌ی انجمن اولیاء و مربیان و نماینده‌ی هیئت دانش‌آموزی مدرسه به منظور تصمیم‌گیری درباره شیوه‌های اطلاع‌رسانی و جذب دانش‌آموزان به حفظ موضوعی قرآن کریم؛
۲. تبلیغ و اطلاع‌رسانی برای ثبت نام دانش‌آموزان در طرح حفظ موضوعی قرآن کریم در سامانه؛
۳. تأمین و توزیع محتوای حفظ موضوعی قرآن کریم بین دانش‌آموزان؛
۴. پیگیری شرکت دانش‌آموزان در آزمون‌های حفظ موضوعی قرآن کریم در سامانه؛
۵. توجیه طرح و آموزش در چارچوب برنامه‌ریزی مستمر و روزمره برای حفظ آیات منتخب، مرور و تکرار آیات، ارزیابی از محفوظات و انس دائم با آیات موردنظر؛
۶. اهدای لوح تقدیر به همه‌ی شرکت‌کنندگان و تخصیص جایزه به سه دانش‌آموز برتر هر پایه از سوی مدیر مدرسه.
۷. با توجه به این‌که آزمون مربوط به صورت سراسری و اینترنتی برگزار خواهد شد مدیران مدارس برتر مورد تشویق استانی و وزارتی قرار خواهند گرفت.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده‌ی روبه‌رو استفاده نمایید.

پ: حفظ جزء ۳۰ قرآن کریم

• شرح اجمالی:

در این فعالیت، دانش آموزان با کمک و همراهی معلم، مربی و والدین خود، نسبت به شروع حفظ قرآن کریم از جزء ۳۰ اقدام می کنند.

• اهداف:

۱. زمینه سازی انس با قرآن کریم در کودکان و نوجوانان؛
۲. تلاش جهت فرهنگ سازی مناسب و ارائه آموزش های لازم در چگونگی حفظ قرآن کریم؛
۳. ایجاد انگیزه و رغبت جهت حفظ آیات و سوره های جزء ۳۰؛
۴. فرهنگ سازی مناسب، تبلیغ و ترویج در امر حفظ قرآن کریم؛

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. تبلیغ و اطلاع رسانی برای جذب و ثبت نام دانش آموزان در طرح حفظ جزء ۳۰ قرآن کریم با مشارکت معلمان و والدین دانش آموزان در سامانه؛
۲. تأمین و توزیع منابع کمک آموزشی لازم برای تسهیل آموزش حفظ قرآن کریم به دانش آموزان؛
۳. انتخاب یک نفر به عنوان مجری طرح از بین علاقه مندان (مدیر، معاونان، آموزگاران، دبیران و مربیان یا یکی از دانش آموزان) در هر مدرسه توسط مدیر آموزشگاه به منظور تسهیل امر ثبت نام، آزمون و پیگیری طرح؛
۴. برگزاری کارگاه های آموزشی آشنایی با مبانی و روش های حفظ قرآن کریم برای مجریان طرح در مدارس توسط دارالقرآن ها یا معاونت پرورشی ادارات.
۵. آموزش دانش آموزان علاقه مند به حفظ جزء ۳۰ قرآن کریم در مدرسه با کمک مراکز دارالقرآن الکریم.
۶. زمینه سازی برای حضور مستمر مربیان متخصص حفظ قرآن کریم در مدرسه برای رصد وضعیت پیشرفت دانش آموزان با کمک مرکز دارالقرآن الکریم و مدارس تخصصی قرآن (با رویکرد حفظ قرآن) شهرستان/ منطقه/ ناحیه؛
۷. برگزاری اردوهای آموزشی و انگیزشی با رویکرد نشاط و شادابی یک روزه برای دانش آموزان حافظ قرآن کریم در مرکز دارالقرآن الکریم، مسجد محله یا اردوگاه ها؛
۸. تشویق و تقدیر از دانش آموزان، معلمان و والدین برتر در زمینه ی حفظ جزء ۳۰ قرآن کریم؛
۹. اختصاص نمره مستمر دروس مختلف برای تشویق دانش آموزان حافظ قرآن کریم؛
۱۰. معرفی کانال تخصصی حفظ قرآن کریم در شبکه ی شاد دانش آموزی به نشانی [@hefzquranmedu](https://hefzquranmedu) برای دریافت و ارائه محتوای آموزش حفظ قرآن به دانش آموزان و شرکت در دوره های آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش های این کانال.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینهی روبه رو استفاده نمایید.

* مرکز دارالقرآن الکریم

• شرح اجمالی:

مرکز دارالقرآن الکریم به عنوان پایگاهی جهت رصد، جریان سازی، هدایت و حمایت از فعالیت های قرآن، عترت و نماز مدارس تابعه نقش آفرینی می کنند و همچنین مکانی برای ارائه ی آموزش های تکمیلی و تخصصی در زمینه ی فعالیت های قرآن، عترت و نماز به دانش آموزان، معلمان و خانواده های علاقه مند به شمار می آیند.

• اهداف:

۱. بهره مندی حداکثری دانش آموزان از خدمات، برنامه ها و کلاس های مراکز دارالقرآن الکریم؛
۲. ارتقاء سطح کمی و کیفی توانایی خواندن و فهم قرآن کریم و بهره گیری هر چه بیشتر از آن؛
۳. غنی سازی اوقات فراغت دانش آموزان از طریق انس با قرآن کریم؛
۴. ایجاد بستر مناسب برای گسترش مراکز قرآن آموزی و ترویج فرهنگ قرآنی؛
۵. فراهم ساختن فضای مناسب برای جلب مشارکت اقشار مختلف مردم در امور قرآنی.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. تهیه برنامه و تقویم فعالیت ها و کلاس های آموزشی مرکز دارالقرآن الکریم در طول سال تحصیلی؛
۲. برگزاری جلسه با مدیران یا مسئولین هیات دانش آموزی مدارس جهت معرفی فعالیت های دارالقرآن به آنان به منظور شناسایی و جذب دانش آموزان علاقمند به فعالیت های قرآنی مراکز دارالقرآن؛
۳. تهیه ی جدول و برنامه زمان بندی جهت همکاری با کارشناسی قرآن، عترت و نماز ادارات جهت نظارت (حضور، تلفنی یا مجازی) بر فعالیت های قرآن، عترت و نماز مدارس تابعه؛
۴. استفاده از همه ی ظرفیت ها برای اطلاع رسانی و تبلیغ برنامه ها و ثبت نام از دانش آموزان در کلاس ها و برنامه های دارالقرآن؛
۵. تشکیل منظم و مستمر جلسات شورای دارالقرآن و ثبت صورتجلسات و مصوبات در سامانه؛
۶. برنامه ریزی و پیگیری برای حضور در جلسات مهم تصمیم گیری و تصمیم سازی فعالیت های تربیتی و قرآنی اداره و مدارس؛
۷. شناسایی و شبکه سازی نیروهای علاقه مند برای گسترش فعالیت های دارالقرآن با استفاده از ظرفیت هیئت های دانش آموزی مدارس؛
۸. پیگیری برای شناسایی و جذب بهترین و خبره ترین همکاران در تدریس و فعالیت در مرکز دارالقرآن؛
۹. برنامه ریزی و اهتمام در تشکیل و راه اندازی کلاس های قرآنی تخصصی در مرکز دارالقرآن و مدارس تابعه (شعبه دارالقرآن)؛
۱۰. برنامه ریزی برای زمینه سازی حضور مستمر و مؤثر مربیان مرکز دارالقرآن الکریم در مدارس برای تبلیغ، ترویج و ارائه آموزش های لازم پیرامون فعالیت های قرآنی؛
۱۱. تلاش جهت تحقق منویات مقام معظم رهبری «اَقِلُّهُ» در رابطه با تربیت ۱۰ میلیون حافظ (برگزاری کلاس های تربیت مربی حفظ، برگزاری کلاس های تربیت حافظان، همکاری با مدارس قرآنی حفظ محور و ...)
۱۲. پیگیری برای جذب کمک ها و مساعدت خیرین جهت توسعه، تجهیز و تعمیر فضا و همچنین گسترش

فعالیت های مرکز؛

۱۳. بهره‌مندی از ظرفیت فضای مجازی و فن‌آوری‌های نوین برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از خدمات مرکز دارالقرآن الکریم؛

۱۴. برگزاری اردوهای قرآنی با نشاط ویژه قرآن آموزان مراکز دارالقرآن؛

۱۵. ثبت، ارائه و ارسال گزارش‌های حاصل از رصد وضعیت اجرای برنامه‌های قرآن، عترت و نماز در سطح مدارس به مسئولان اداره و پیگیری برای رفع موانع و تلاش در جهت ارتقای سطح کمی و کیفی فعالیت‌های دینی و مذهبی در مدارس؛

۱۶. معرفی کانال تخصصی مراکز دارالقرآن الکریم در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی @darulquranalkarimmedu برای آشنایی دانش‌آموزان، معلمان و خانواده‌ها با خدمات و آموزش‌های این مراکز و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛

۱۷. رصد وضعیت میزان بهره‌مندی دانش‌آموزان از کلاس‌های مرکز دارالقرآن الکریم؛

۱۸. تشویق و ترغیب معلمان و اولیای توانمند و دارای تخصص دانش‌آموزان جهت ارائه خدمات داوطلبانه و جهادی در مرکز دارالقرآن الکریم؛

۱۹. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین فعال و برتر در زمینه ارتباط با مرکز دارالقرآن الکریم؛

۲۰. معرفی چهره‌های قرآنی تربیت یافته مراکز دارالقرآن و تقدیر از آنان به عنوان الگوهای قرآنی.

۲۱. پیگیری و زمینه‌سازی برای ارتقای جایگاه مرکز دارالقرآن الکریم به عنوان مرجع تأثیرگذار در سیاست‌گذاری و اجرای برنامه‌های قرآنی شهرستان/ ناحیه/ منطقه؛

۲۲. پیگیری و زمینه‌سازی برای نقش‌آفرینی مراکز دارالقرآن الکریم به عنوان پایگاه رصد، جریان‌سازی و هدایت فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز همه مدارس تابعه؛

۲۳. نقش‌آفرینی به عنوان دبیرخانه قرارگاه جهادی قرآن، عترت و نماز جهت گسترش خدمت‌رسانی در موضوعات قرآن، عترت و نماز به دانش‌آموزان مناطق محروم؛

۲۴. نقش‌آفرینی به عنوان دبیرخانه برگزاری محافل انس با قرآن کریم در سطح منطقه؛

۲۵. نقش‌آفرینی به عنوان مرکز برگزاری دوره‌های آموزشی و توانمندسازی قرآن، عترت و نماز برای همکاران، والدین و دانش‌آموزان به همراه ارائه گواهینامه‌های معتبر؛

۲۶. برگزاری هدفمند و با شکوه مسابقات حفظ قرآن کریم و مسابقات همخوانی قرآن کریم و مدیحه سرایی؛

۲۷. مشارکت در برگزاری مسابقات قرآن، عترت و نماز دانش‌آموزان و فرهنگیان.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس؛

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر

مدارس در این زمینه، از رمزینهی روبه‌رو استفاده نمایید.

• فصل اول- تعریف و هدف

ماده ۱- تعریف

دارالقرآن به مرکزی اطلاق می‌گردد که ترویج در توسعه آموزش‌های قرآنی و ارتقا سطح دانش و مهارت‌های دانش‌آموزان علاقمند را در رشته‌های مختلف قرآنی عهده‌دار می‌شود و تحت نظارت معاونت پرورشی و تربیت بدنی وزارت آموزش و پژوهش بصورت مردمی اداره می‌گردد.

ماده ۲- اهداف

۱. ارتقاء سطح کمی و کیفی توانایی خواندن و فهم قرآن و بهره‌گیری هر چه بیشتر از آن؛
۲. ایجاد زمینه و بستر مناسب برای گسترش مراکز قرآن آموزی و ترویج فرهنگ قرآنی؛
۳. غنی‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان از طریق انس با قرآن؛
۴. ایجاد زمینه مناسب برای جلب مشارکت اقشار مختلف مردم در امور قرآنی.

• فصل دوم: برنامه‌ها

ماده ۳- برنامه‌ها، مواد درسی، محتوای آموزشی و فرم گواهینامه‌های پایان دوره به پیشنهاد معاونت پرورشی و تربیت بدنی پس از بررسی در کمیسیون‌های مربوط به تصویب کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید. این آموزش‌ها صرفاً جهت تقویت یادگیری قرآن و تعلیمات مذهبی بوده و جنبه رسمی نخواهد داشت.

• فصل سوم: تاسیس

ماده ۴- در تاسیس دارالقرآن رعایت موارد زیر الزامی است:

۱. ساختمان اینگونه مراکز از محل کمک‌های مردمی تامین می‌شود؛
 ۲. مرکز باید دارای فضا و امکانات و تجهیزات مناسب و مورد نیاز باشد؛
 ۳. مراکز دارالقرآن برای دختران و پسران باید به صورت جداگانه تاسیس شوند.
- تبصره ۱- چنانچه در بعضی از مناطق به دلیل نبود امکانات لازم، تشکیل مراکز دارالقرآن دخترانه یا پسرانه به صورت مجزا مقدور نباشد استفاده پسران و دختران از یک مرکز به صورت غیر همزمان مجاز می‌باشد.
- تبصره ۲- استفاده از نوبت دوم مدارس دولتی جهت تشکیل مراکز دارالقرآن در مدارس دخترانه و پسرانه هر منطقه یا ناحیه آموزش و پرورش بلامانع است.
- ماده ۵- تاسیس دارالقرآن به پیشنهاد اداره آموزش و پرورش منطقه، تأییدیه کمیته نظارت استان و تصویب شورای آموزش و پرورش استان در چارچوب ضوابط این اساسنامه انجام می‌گیرد.

• فصل چهارم: سازمان اداری و آموزشی

- ماده ۶-** دارالقرآن زیر نظر اداره آموزش و پرورش مربوطه و با مسئولیت مدیر دارالقرآن اداره می‌شود.
- ماده ۷-** مدیران مراکز دارالقرآن باید به علوم و فنون قرآنی آشنا بوده و در آموزش و پرورش به صورت رسمی اشتغال به کار داشته باشند. مدیر با پیشنهاد معاون پرورش منطقه از بین افراد واجد شرایط انتخاب و با ابلاغ رئیس اداره آموزش و پرورش مشغول به کار می‌شود.
- ماده ۸-** در هر دارالقرآن به منظور ارتقای کیفی فعالیت‌ها، هماهنگی امور و نظارت بر فعالیت‌های مربوطه شورایی با عنوان شورای دارالقرآن با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:
- الف- ترکیب اعضا:**

- ۱- مدیر؛
 - ۲- دو نفر نماینده از مربیان دارالقرآن؛
 - ۳- یک نفر کارشناس قرآن به معرفی اداره آموزش و پرورش؛
 - ۴- یک نفر صاحب‌نظر تعلیم و تربیت به معرفی اداره آموزش و پرورش؛
 - ۵ و ۶- یک نفر از والدین قرآن‌آموزان و یک نفر از اداره خیر و معتمد محل به انتخاب پنج عضو دیگر؛
- ب- شرح وظایف:**

- ۱- بررسی و تایید برنامه‌های پیشنهادی سالانه دارالقرآن که از سوی مدیر در چارچوب مقررات و ضوابط مربوطه و شورا ارائه می‌شود؛
 - ۲- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای ارائه شده از سوی مربیان، دانش‌آموزان و اولیاء آنان؛
 - ۳- بررسی و تأیید برنامه‌های مربوط به مسابقات قرآنی در سطح دارالقرآن؛
 - ۴- اتخاذ تصمیم در مورد میزان دریافت وجه جهت ارائه خدمات ذیربط با رعایت دستورالعمل‌های مربوطه؛
 - ۵- بحث و اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی برگزاری امتحانات ذیربط با رعایت مقررات مربوطه؛
 - ۶- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به مشکلات انضباطی دانش‌آموزان؛
 - ۷- جلب همکاری اولیاء دانش‌آموزان و افراد خیر جهت مشارکت و کمک به ارتقاء کیفی فعالیت‌ها؛
 - ۸- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سرویس رفت و آمد دانش‌آموزان با رعایت دستورالعمل‌های مربوطه؛
- تبصره-** جلسه شورا با شرکت ۵ عضو رسمیت می‌یابد و مصوبات آن با ۴ رأی قابل اجرا خواهد بود.
- ماده ۹-** کلیه کارکنان آموزشی و اداری دارالقرآن از میان افراد واجد شرایط و آشنا به امور قرآنی به پیشنهاد مدیر دارالقرآن به صورت غیر موظف مشغول به کار خواهند شد حق الزحمه این افراد از محل منابع مالی دارالقرآن پرداخت می‌شود.

• فصل پنجم- شرایط پذیرش قرآن آموز

- ماده ۱۰-** سن ثبت‌نام داوطلبان در این‌گونه مراکز ۵ الی ۲۰ سال خواهد بود.
- تبصره ۱-** رعایت تناسب سنی در توزیع قرآن‌آموزان بین کلاس‌ها الزامی است.

تبصره ۲- مدیران دارالقرآن مجازند نسبت به تشکیل کلاس برای والدین قرآن‌آموزان در صورت موافقت شورای دارالقرآن اقدام نمایند.

• فصل ششم: نظارت

ماده ۱۱- نظارت مستمر بر فعالیت‌های دارالقرآن و ارزشیابی از عملکرد آنان بر عهده معاون پرورشی یا مسئول امور تربیتی اداره آموزش و پرورش منطقه خواهد بود.

ماده ۱۲- در سطح استان کمیته نظارت بر مراکز دارالقرآن با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود که مسئولیت رسیدگی و نظارت بر عملکرد اینگونه مراکز را عهده‌دار خواهد بود.

الف- ترکیب اعضا:

- ۱- معاون پرورشی استان (رئیس)
- ۲- کارشناس مسئول فرهنگی و هنری
- ۳- کارشناس قرآن
- ۴- کارشناس مسئول واحد ارزشیابی، بازرسی و رسیدگی به شکایات
- ۵- یک نفر صاحب‌نظر در امور قرآنی به انتخاب مدیر کل استان
- ۶ و ۷- دو نفر از مدیران دارالقرآن (یک نفر خواهر و یک نفر برادر) به انتخاب مدیر کل

ب- شرح وظایف:

- ۱- نظارت کلی بر عملکرد دارالقرآن
 - ۲- تأیید فضای آموزشی و تجهیزات و درخواست صدور مجوز از شورای آموزش و پرورش استان
 - ۳- بررسی پیشنهاد مناطق در مورد انحلال دارالقرآن و تصمیم‌گیری در مورد آن
- تبصره-** کمیته نظارت با حضور ۵ عضو رسمیت می‌یابد و مصوبات آن با ۴ رأی قابل اجرا خواهد بود.

• فصل هفتم: سایر موارد

ماده ۱۳- هزینه‌های مربوط به تاسیس و اداره دارالقرآن از محل کمک‌های مردمی، درآمدهای حاصل از ارائه خدمات دارالقرآن، شوراها، آموزش و پرورش مناطق و اعتبارات ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها تامین خواهد شد.

ماده ۱۴- کلیه درآمدهای دارالقرآن باید به حساب بانکی دارالقرآن واریز و با رعایت دستورالعمل مربوطه تحت نظر شورای دارالقرآن هزینه شود. مدیر دارالقرآن به ازای دریافت کمک‌های نقدی و وجوه حاصل از ارائه خدمات، قبض شماره‌دار و وجوه حاصل از ارائه خدمات، قبض شماره‌دار و معتبر صادر و به اولیاء تحویل می‌دهد. وجوه جمع‌آوری شده باید در اولین فرصت به حساب بانکی مرکز واریز شود.

ماده ۱۵- حساب بانکی مرکز با سه امضاء مدیر، کارشناس قرآن (معرفی شده از سوی منطقه) و یکی دیگر از اعضای شورای دارالقرآن به انتخاب شورا افتتاح می‌شود، برداشت از حساب مذکور با امضای ثابت مدیر و یکی از اعضای دیگر صورت خواهد گرفت. در پایان هر سال گزارش عملکرد با امضاء هر سه عضو به اداره آموزش و پرورش

ارسال می‌شود.

ماده ۱۶- کلیه اموال خریداری شده و اهدایی باید مطابق مقررات شماره‌گذاری و در دفتر اموال ثبت شود.

ماده ۱۷- دستورالعمل اجرایی این اساسنامه توسط معاونت پرورشی و تربیت بدنی با هماهنگی سایر معاونت‌های ذی‌ربط تهیه و پس از تایید وزیر آموزش و پرورش ابلاغ خواهد شد.

موضوع: اساسنامه دارالقرآن به استناد رای صادره در ششصد و سی و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۷۸/۶/۲۵ و در دویست و سیزدهمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی مورخ ۷۸/۷/۶ به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجرا گذاشته شود.

دستورالعمل اجرایی مراکز دارالقرآن الکریم

• مقدمه:

دستیابی به حیات طیبه و سبک زندگی اسلامی در ابعاد فردی، اجتماعی و حکومتی آن که در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مورد تأکید قرار گرفته است با توسعه‌ی فرهنگ قرآنی میسر می‌شود. در همین راستا تعداد زیادی فعالیت فوق برنامه به منظور شناسایی و پرورش استعدادهای دینی، مذهبی و تربیتی دانش‌آموزان در تراز جمهوری اسلامی ایران برنامه‌ریزی شده است. بر اساس ساحت تربیتی، اعتقادی، عبادی و اخلاقی سند تحول، توجه به قرآن کریم در همه‌ی ابعاد در کنار آموزش‌های مختلف قرآنی، بیش از همه اثربخش خواهد بود. از این رو به استناد مصوبه‌ی شماره‌ی ۱۲۰/۲۳۰۴/۸ به تاریخ ۷۸/۰۶/۳۰ شورای عالی آموزش و پرورش، مراکز دارالقرآن الکریم جهت ترویج و توسعه‌ی آموزش‌های قرآنی و ارتقای سطح دانش و مهارت‌های دانش‌آموزان علاقه‌مند در رشته‌های مختلف قرآنی راه‌اندازی شده است.

به همین منظور به استناد ماده ۱۷ اساسنامه مراکز دارالقرآن الکریم مصوب شورای عالی آموزش و پرورش، دستورالعمل اجرایی مراکز دارالقرآن کریم با هدف احیای فعالیت‌های مصوب این مراکز تدوین و برای اجرا اعلام می‌گردد:

انتظار است با توجه به نیاز و ضرورت فعال بودن این مراکز، برنامه‌ریزی لازم و تلاش برای تحقق اهداف در راستای افزایش سطح سواد قرآنی و مهارت‌های تخصصی مختلف در بین دانش‌آموزان و سایر علاقه‌مندان صورت پذیرد.

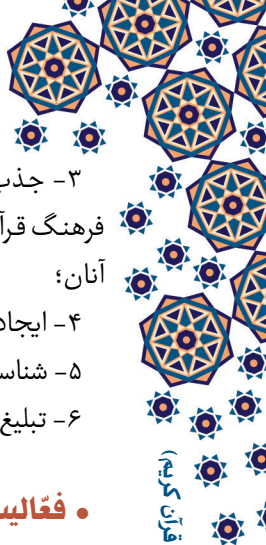
• اهداف:

علاوه بر اهداف مندرج در اساسنامه دارالقرآن الکریم، اهداف جزئی و عملیاتی به شرح ذیل است:

۱- تلاش برای ایجاد انس بیشتر با قرآن کریم و افزایش کمی و کیفی سطح آموزش عمومی و تخصصی قرآن دانش‌آموزان و فرهنگیان مدارس ناحیه/ منطقه/ شهرستان در تمام دوره‌های تحصیلی؛

۲- تقویت بنیه‌ی اعتقادی و رفتاری دانش‌آموزان و غنی‌سازی اوقات فراغت آنان در برابر با تهاجم فرهنگی؛

۳- جذب حداکثری و مشارکت دانش‌آموزان، فرهنگیان و اولیای دانش‌آموزان و تلاش برای نهادینه ساختن فرهنگ قرآن، عترت و نماز به منظور کاربردی نمودن مفاهیم غنی قرآن کریم و آموزه‌های اهل بیت (علیهم‌السلام) در زندگی آنان؛

۴- ایجاد زمینه‌ی پیوند بین مدارس و مراکز دارالقرآن الکریم؛

۵- شناسایی و پرورش استعدادهای قرآنی دانش‌آموزان.

۶- تبلیغ و ترویج حفظ قرآن کریم و تلاش جهت فرهنگ سازی مناسب در امر حفظ قرآن کریم؛

• فعالیت و تأسیس:

۱- مراکز دارالقرآن الکریم بر اساس اساس‌نامه و برنامه آموزشی مصوب شماره ۸/۲۳۰۴/۱۲۰ مورخ ۳۰/۰۶/۷۸ راه‌اندازی و فعالیت می‌نمایند.

۲- مراکز دارالقرآن الکریم یک واحد آموزشی مستقل محسوب می‌شوند و تمام مقررات واحد آموزشی شامل آنان می‌شود.

۳- در هریک از نواحی، مناطق و شهرستان‌های آموزش و پرورش، مکانی که از فضا، امکانات و تجهیزات مناسب برخوردار و جنبه‌ی مرکزیت داشته باشد، به عنوان دارالقرآن در نظر گرفته شوند.

تبصره: جذب کمک‌های مردمی، مشارکت خیرین و ادارات کل نوسازی و تجهیز مدارس برای راه‌اندازی مراکز دارالقرآن الکریم مورد تأکید است.

۴- مجوز راه‌اندازی مرکز دارالقرآن الکریم، پس از پیشنهاد اداره آموزش و پرورش منطقه و تأیید کمیته‌ی نظارت استان و تصویب شورای آموزش و پرورش استان در چارچوب برنامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب، صادر خواهد شد.

تبصره: فضا و تجهیزات مراکز دارالقرآن الکریم باید از استانداردهای آموزشی و پرورشی لازم برخوردار بوده و این موضوع باید در شورای نظارت بر عملکرد مراکز استان مورد تأیید قرار گیرد.

۵- در مناطقی که امکان راه‌اندازی مراکز دارالقرآن الکریم وجود ندارد و یا مسافت مرکز دارالقرآن الکریم، مانعی برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از کلاس‌های آموزش قرآن کریم و دسترسی به مراکز ایجاد می‌نماید؛ مدیران مدارس می‌توانند از نوبت دوم مدارس برای تشکیل شعبه‌ای زیر نظر مرکز دارالقرآن الکریم مربوطه اقدام نمایند.

تبصره ۱: مدیران این مدارس ابتدا باید درخواست خود را برای استفاده از نوبت دوم مدارس خود به عنوان پایگاه دارالقرآن الکریم به معاونت پرورشی و تربیت بدنی ناحیه/ منطقه/ شهرستان ارائه نمایند و پس از تأیید به مرکز دارالقرآن الکریم مربوطه ابلاغ و امور آن پیگیری شود.

تبصره ۲: در این گونه مدارس، مسئولیت و مدیریت برنامه‌ها و کلاس‌های فوق برنامه و امور مالی و پرداخت حق الزحمه با هماهنگی شورای دارالقرآن الکریم بر عهده‌ی مدیر مدرسه خواهد بود.

تبصره ۳: فعالیت این مدارس تحت نظر مراکز دارالقرآن الکریم ناحیه/ منطقه/ شهرستان است و تعیین سطح قرآن‌آموزان، تأمین مدرّس، تعیین محتوا، آزمون و صدور گواهینامه و سایر موارد به عهده‌ی مرکز دارالقرآن الکریم است.

۶- هر یک از نواحی و مناطق و شهرستان هایی که دارای شرایط و شاخص های یادشده (فضای مستقل، امکانات و تجهیزات مورد نیاز و نیروی انسانی متخصص) باشند یا بتوانند تمهیدات لازم را فراهم نمایند، می توانند نسبت به تأسیس و راه اندازی مراکز دارالقرآن الکریم اقدام نمایند.

۷- در هر استان یک مرکز دارالقرآن الکریم که از شرایط لازم برخوردار باشد، می تواند به عنوان دارالقرآن الکریم مرکزی انتخاب شود و محور فعالیت های قرآنی رسمی شهرستان های استان قرار گیرد. این مرکز که زیر نظر اداره قرآن، عترت و نماز، استان فعالیت مینماید؛ علاوه بر فعالیت های معمول خود برای تربیت و آموزش مربی، مدرّس قرآن و داوران مسابقات قرآن، توانمندسازی آنان، برگزاری دوره های مختلف، الگوسازی، پژوهش و تحقیق برنامه ریزی خواهند نمود.

• امکانات، فضا و شاخص های مراکز دارالقرآن الکریم:

- ۱- ساختمان مستقل داشته باشد.
- ۲- از فضای فیزیکی مناسب و وسیع برخوردار باشد.
- ۳- امکانات و تجهیزات کافی مانند رایانه، نرم افزار، کتابخانه، قرائت خانه و ... داشته باشد.
- ۴- در حدّ امکان نمازخانه و فضای مناسب ورزشی داشته باشد.
- ۵- ترجیحاً از نظر موقعیت مکانی در ناحیه/ منطقه/ شهرستان مرکزیت داشته باشد تا امکان دسترسی علاقمندان بیشتر فراهم باشد.
- ۶- تغییر کاربری مراکز دارالقرآن الکریم اکیدا ممنوع است. چنانچه فضای مراکز دارالقرآن الکریم که دارای مجوز هستند اجازه داده شود، مجوّز فعالیت آن مرکز باطل خواهد شد.
- ۷- کلیه اموال این مراکز باید در دفتر اموال مراکز ثبت و به تایید اداره شهرستان یا منطقه رسیده و هرگونه جابجایی اموال این مراکز ممنوع می باشد

• سازمان اداری و نیروی انسانی:

- ۱- مرکز دارالقرآن الکریم زیر نظر اداره آموزش و پرورش مربوطه با مسئولیت مدیر مرکز اداره می شود.
- تبصره ۱: ساعت موظف مدیر مراکز دارالقرآن الکریم ۳۶ ساعت در هفته است. با توجه به برگزاری بیشتر کلاس های آموزشی در نوبت بعد از ظهر و روز پنج شنبه و حضور مدیران در مدارس برای رصد و پیگیری برنامه های قرآن، عترت و نماز، توزیع ساعت حضور مدیران مراکز بر اساس نظر شورای دارالقرآن با تأیید شورای قرآن، عترت و نماز ناحیه/ منطقه/ شهرستان امکان پذیر است.
- تبصره ۲: مرخصی تابستان مدیر مراکز دارالقرآن الکریم پس از پایان یافتن کلاس های ترم تابستان و برنامه ی تعیین شده پایگاه های اوقات فراغت ناحیه/ منطقه/ شهرستان با اجازه ی کتبی از مدیر آموزش و پرورش شهرستان بلامانع است.
- ۲- مدیر مرکز دارالقرآن الکریم از میان همکاران رسمی/ پیمانی و مجرب آموزش و پرورش و آشنا به علوم و فنون

قرآنی توسط معاون پرورشی و تربیت بدنی اداره ناحیه/ منطقه/ شهرستان به اداره قرآن، عترت و نماز استان معرفی و پس از انجام فرآیند مصاحبه و تأیید توسط اداره مذکور با ابلاغ رئیس اداره آموزش و پرورش مربوطه به صورت موظف منصوب و از مزایای مصوب مدیران دارالقرآن‌ها برخوردار می‌گردد.

۳- اداره آموزش و پرورش موظف است نسبت به تأمین کادر اداری و آموزشی مورد نیاز مراکز دارالقرآن الکریم با پیشنهاد مدیر دارالقرآن، از میان افراد واجد شرایط و متخصص در امور قرآنی از بین نیروهای رسمی آموزش و پرورش (رسمی، پیمانی و قراردادی) و نیز نیروی خدماتی (سرایدار، خدمتگزار) به صورت موظف و غیرموظف منطبق با دستورالعمل‌های ساماندهی نیروی انسانی اقدام نماید.

تبصره ۱: اولویت در به کارگیری مدرّس و مربّی در این مراکز با مربّیان پرورشی قرآنی است.

تبصره ۲: استفاده از بازنشستگان آموزش و پرورش، نیروهای شاغل یا بازنشسته‌ی سایر دستگاه‌های با رعایت ماده ۹۵ قانون مدیریت خدمات کشوری با تصویب شورای قرآن، عترت و نماز استان در اولویت‌های بعدی بلامانع است.

تبصره ۳: استفاده از نیروی آزاد به هر شکل و برای هر نوع خدمت ممنوع است و مسئولیت به کارگیری و پیامدهای بعدی آن بر عهده‌ی مدیر مرکز دارالقرآن الکریم است.

تبصره ۴: بهره‌مندی از ظرفیت مربّیان اتحادیه مؤسسات قرآنی با رعایت ضوابط و انعقاد تفاهم‌نامه و قرارداد رسمی، با نظارت اداره آموزش و پرورش ناحیه/ منطقه/ شهرستان بلامانع است.

• برنامه آموزشی:

برنامه‌ی آموزشی این مراکز مطابق برنامه و مواد درسی دارالقرآن الکریم مصوب شورای عالی آموزش و پرورش به شماره‌ی ۱۲۰/۸۵۰/۱ مورّخ ۷۹/۰۳/۰۸ خواهد بود.

تبصره: دوره‌های آموزشی و برنامه زمان‌بندی دوره‌ها با توجّه به سطوح آموزشی برای هر سطح حداکثر ۲۰ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای تعیین می‌گردد. پیش از ثبت نام در مراکز دارالقرآن الکریم، ابتدا می‌بایست تعیین سطح انجام گیرد و سپس بر اساس سنجش سطح مهارت‌های قرآن آموز در کلاس‌های مربوطه شرکت نماید.

جدول زمان‌بندی برگزاری کلاس‌های مراکز دارالقرآن الکریم (جدول شماره ۱)

نوبت	زمان برگزاری کلاس‌ها	تعداد جلسات در هفته	تعداد کل جلسات
ترم اول	از ۱۵ مهر ماه تا ۳۰ آذر ماه	۲ یا ۳ جلسه در هفته	۲۰ جلسه
ترم دوم	از ۱۵ بهمن ماه تا ۱۵ اردیبهشت	۲ یا ۳ جلسه در هفته	۲۰ جلسه
ترم سوم	از اوایل تیر ماه تا اواسط مرداد ماه	۲ یا ۳ جلسه در هفته	۲۰ جلسه

تبصره ۱: به منظور جلوگیری از ریزش قرآن آموزان و نگهداشت آنان در ترم بعدی مدیر دارالقرآن می‌تواند با تصویب شورای دارالقرآن نسبت به ادامه ترم دوم (بدون تعطیلات میان ترم) برنامه‌ریزی نماید.

تبصره ۲: مراکز دارالقرآن الکریم علاوه بر کلاس‌های آموزش قرآن می‌توانند برنامه‌ها و فعالیت‌های امام‌شناسی،

مهدویت، نهج البلاغه، صحیفه سجّادیه، تفسیر، اخلاق، نماز، احکام، مدیحه سرایی و همخوانی قرآن کریم، مدّاحی و سایر برنامه ها را مطابق دستورالعمل های ابلاغی برگزار و برنامه های جذاب ورزشی، اردوهای زیارتی و سیاحتی، محافل انس با قرآن کریم، مسابقات قرآن، عترت و نماز، فعالیت در شبکه های مجازی ملی و تولید محتوای قرآنی، سرودهای قرآنی، پخش فیلم و... با رویکرد قرآنی را برابر مقررات اجرا نمایند.

تبصره ۳: برگزاری کلاس ها و فعالیت های قرآنی برای قرآن آموزان ۵ و ۶ ساله مشروط بر آن که به فعالیت های اصلی مرکز دارالقرآن الکریم خللی وارد نکند؛ با نظر شورای دارالقرآن و تأیید شورای قرآن ناحیه/ منطقه/ شهرستان با حداکثر ۲۰ درصد فضای فیزیکی و فعالیت دارالقرآن بلامانع است.

تبصره ۴: مراکز دارالقرآن الکریم مجاز به تشکیل کلاس های آموزشی قرآن کریم و آموزش های مذهبی بر اساس برنامه های آموزشی، مقدّماتی، عمومی و تخصصی مطابق اساس نامه خواهند بود.

تبصره ۵: آموزش دانش آموزان و برگزیدگان مسابقات مختلف قرآن، عترت و نماز در این مراکز مورد تأکید است.

تبصره ۶: با توجّه به اهمّیت حفظ قرآن کریم و ضرورت گسترش تربیت حفاظ، برگزاری کلاس های حفظ ترتیبی قرآن کریم و حفظ موضوعی قرآن در این مراکز مورد تأکید است.

تبصره ۷: به منظور وحدت رویه در محتوای آموزشی مراکز و ضرورت ارزیابی کشوری فعالیت های مراکز دارالقرآن الکریم، مدیران مراکز دارالقرآن موظف هستند از محتوا و منابع تعیین شده توسط اداره کل قرآن، عترت و نماز معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش استفاده نمایند.

تبصره ۸: انتظار می رود مدیران مراکز دارالقرآن الکریم در ابتدای سال تحصیلی نسبت به جذب دانش آموزان مستعد و علاقمند دوره متوسطه اول و دوم برای تشکیل حداقل گروه همخوانی قرآن کریم و مدیحه سرایی (۵ تا ۷ نفر) و آماده سازی و تمرین به منظور اجرا در مراسم مختلف و شرکت در مسابقات همخوانی قرآن کریم و مدیحه سرایی مراکز دارالقرآن الکریم سراسر کشور اقدام نمایند.

تبصره ۹: مسابقات حفظ قرآن کریم دانش آموزان با نظارت اداره آموزش و پرورش ناحیه/ منطقه/ شهرستان در این مراکز انجام خواهد شد.

• امور مالی:

۱- بر اساس ماده ۱۳، ۱۴ و ۱۵ اساس نامه مراکز دارالقرآن، کلیه هزینه های مرکز زیر نظر مدیر مرکز و با تصویب شورای دارالقرآن در چارچوب مقررات انجام می شود.

۲- همه ی فعالیت های مالی (هزینه ای و درآمدی) این مراکز زیر نظر شورای دارالقرآن انجام خواهد پذیرفت و در پایان هر سال گزارش عملکرد به شورای قرآن، عترت و نماز ناحیه/ منطقه/ شهرستان ارسال خواهد شد.

تبصره: تعیین میزان شهریه دریافتی بر عهده ی شورای دارالقرآن با تأیید اداره ناحیه/ منطقه/ شهرستان می باشد.

۳- سایر هزینه ها از جمله حقّ الزحمه ی مدرّسین و عوامل اجرایی مراکز دارالقرآن الکریم که در این دستورالعمل پیش بینی نگردیده است با نظر و تصویب شورای دارالقرآن با توجّه به وضعیّت بومی و منطقه ای مطابق ضوابط و مقررات تعیین و پرداخت خواهد شد.

۴- حق الزحمه مربیان و عوامل اجرایی در ترم تابستان از محل اعتبارات اوقات فراغت (پایگاه‌های تابستانی) در سقف منابع تأمین شده و مشارکت اولیاء قابل پرداخت خواهد بود.

۵- حق الزحمه اعضای شورای دارالقرآن بر اساس ساعت جلسه پس از تصویب شورای قرآن، عترة و نماز ناحیه/ منطقه/ شهرستان قابل پرداخت خواهد بود.

۶- در صورتی که ضریب حق مدیریت مدیران مراکز دارالقرآن، کمتر از مدیران مدارس باشد، شورای دارالقرآن می‌تواند با توجه به درجه دارالقرآن، میزان حضور و فعالیت مدیر و تعداد جذب قرآن آموز براساس فضای مرکز، از محل درآمدهای مرکز (شهریه دریافتی و درآمدهای حاصل از ارائه خدمات) نسبت به تخصیص حق بهره‌وری به مدیر اقدام نماید. این پرداخت، براساس مبلغ حق مدیریت مدیران، تا سقف ۷۰ درصد حق مدیریت برای دارالقرآن‌های درجه «الف»، ۵۰ درصد برای مدیران دارالقرآن‌های درجه «ب» و ۴۰ درصد برای مدیران دارالقرآن‌های درجه «ج» خواهد بود.

• سایر موارد:

۱- بر اساس فصل ششم ماده ۱۱ اساس‌نامه مراکز دارالقرآن الکریم، نظارت مستمر بر فعالیت‌های مرکز دارالقرآن برعهده معاون پرورشی و تربیت بدنی ناحیه/ منطقه/ شهرستان و در سطح استان نظارت بر این مراکز به عهده شورای نظارت خواهد بود.

۲- برنامه‌ریزی و نظارت عالیه بر فعالیت‌های مراکز دارالقرآن الکریم به وسیله شورای قرآن، عترة و نماز استان انجام خواهد شد.

۳- مراکز دارالقرآن الکریم می‌توانند علاوه بر دانش‌آموزان، از فرهنگیان، اولیاء و سایر علاقمندان جهت آموزش، ثبت‌نام به عمل آورند

۴- ضروری است هر مرکز دارالقرآن الکریم در ابتدای سال تحصیلی برنامه‌ی جامع سالانه مرکز را تهیه و به تصویب شورای دارالقرآن برساند.

• برنامه‌ها، موارد درسی و محتوای آموزشی مراکز دارالقرآن الکریم

دوره مقدماتی:

سطح ۱- آموزش روخوانی

سطح ۲- روان‌خوانی (مهارت روخوانی)

به منظور تحقق انس با قرآن کریم، تلاوت‌های زیبا و کوتاه برخی از قاریان (بدون هرگونه توضیح و تشریح) در اختیار قرآن‌آموزان قرار می‌گیرد تا در اوقات فراغت به این تلاوت‌ها گوش دهند و نیز در کلاس آموزش روان‌خوانی به منظور تنوع در کلاس از این تلاوت‌ها استفاده شود.

دوره عمومی:

سطح ۳- آموزش تجوید و مفاهیم ۱

سطح ۴- آموزش تجوید و مفاهیم ۲

سطح ۵- آموزش تجوید و مفاهیم ۳

سطح ۶- آموزش تجوید و مفاهیم ۴

برای دوره ی عمومی (سطح ۳ تا ۶) به منظور تحقّق انس با قرآن کریم و نیز ایجاد تنوّع در کلاس ها و همچنین ایجاد انگیزه در قرآن آموزان، تلاوت های کوتاه ۳ الی ۸ دقیقه ای از قاریان مختلف در نظر گرفته شده است که ضمن تشویق دانش آموزان به استماع این تلاوت ها در اوقات فراغت، در کلاس های آموزشی این دوره نیز به صورت انفرادی یا جمع خوانی استفاده خواهد شد.

دوره اختصاصی:

سطح ۷- آموزش مفاهیم ۵ - آموزش صرف

سطح ۸- آموزش مفاهیم ۶- آموزش علم نحو

سطح ۹- آموزش مبانی تفسیر- یک دوم تفسیر جزء ۳۰ قرآن کریم

سطح ۱۰- آشنایی با تفاسیر مشهور - تفسیر جزء سی قرآن کریم به طور کامل

رشته اختصاصی قرائت قرآن کریم:

سطح ۷- آموزش علم صرف- آموزش مفاهیم ۴ و ۵

سطح ۸- وقف و ابتدا - آموزش مفاهیم ۶

سطح ۹- مقامات و نغمات قرآنی

سطح ۱۰- مهارت در مقامات و نغمات قرآنی، بیان آوایی (لحن الأداء)

رشته ویژه حفظ قرآن کریم:

سطح ۳- آشنایی با شیوه های حفظ. حفظ یک جزء (حفظ ۱ جزء)

سطح ۴- حفظ دو جزء دیگر (حفظ ۳ جزء)

سطح ۵- حفظ دو جزء دیگر (حفظ ۵ جزء)

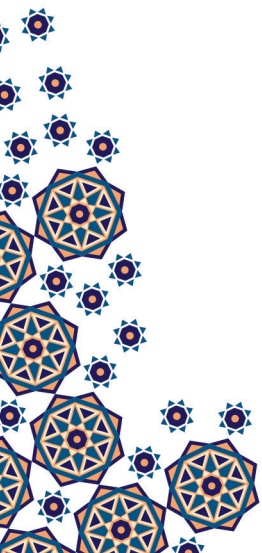
سطح ۶- حفظ سه جزء دیگر (حفظ ۸ جزء)

سطح ۷- حفظ سه جزء دیگر (حفظ ۱۱ جزء)

سطح ۸- حفظ سه جزء دیگر (حفظ ۱۴ جزء)

سطح ۹- حفظ سه جزء دیگر (حفظ ۱۷ جزء)

سطح ۱۰- حفظ سه جزء دیگر (حفظ ۲۰ جزء یا بالاتر)

* محافل استماع تلاوت قرآن کریم

• شرح اجمالی:

به منظور شکوفایی استعدادها و تشویق دانش آموزان برای گسترش فرهنگ قرائت و تلاوت قرآن کریم به ویژه در محافل جمعی، این برنامه تحت عنوان محافل استماع تلاوت قرآن تدوین گردیده است و دانش آموزان به صورت گروهی یا فردی به اجرای قرائت و تلاوت قرآن اقدام و توانایی های خود را با تمرین و تکرار افزایش می دهند. در این فعالیت از مدیران مدارس و هیئت دانش آموزی مدرسه انتظار می رود با کمک مرکز دارالقرآن با دعوت از قاریان و حافظان بین المللی، ملی، استانی و نیز استفاده از ظرفیت و توانمندی دانش آموزان مدرسه نسبت به برگزاری این محافل اقدام نماید.

• اهداف:

۱. ارتقای دانش قرآنی، تبلیغ، ترویج و زمینه سازی برای انس هر چه بیشتر دانش آموزان با قرآن کریم؛
۲. ایجاد انگیزه جهت تقویت صحیح خوانی قرآن کریم، حفظ قرآن کریم و پرورش استعداد هنر قرآنی در دانش آموزان؛
۳. ایجاد فضای قرآنی در سطح مدارس و جامعه با توجه به هجده های فرهنگی دشمنان اسلام.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. برنامه ریزی برای برگزاری حداقل ۲ محفل انس با قرآن کریم در طول سال تحصیلی با هماهنگی مراکز دارالقرآن الکریم؛
۲. تشکیل جلسه هماهنگی و تقسیم کار با حضور مسئول و اعضای هیئت دانش آموزی مدرسه؛
۳. شناسایی و ساماندهی دانش آموزان مستعد، توانمند و علاقه مند به اجرای تلاوت در محفل انس با قرآن کریم؛
۴. دعوت از دانش آموزان و فرهنگیان برتر مسابقات قرائت و حفظ قرآن کریم، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، گفتمان مهدوی، احکام و تفسیر قرآن کریم جهت اجرا در محافل انس با قرآن کریم؛
۵. دعوت از قاریان و حافظان محلی، منطقه ای، استانی، ملی و بین المللی برای اجرا در محافل انس با قرآن کریم؛
۶. پیگیری برای جذب مشارکت خیرین، سایر نهادها و هیئت امنای بقیع/مسجد محله جهت تأمین هزینه های برگزاری محافل انس با قرآن کریم؛
۷. استفاده از فرصت ایام الله و مناسبت های دینی- مذهبی به ویژه ماه مبارک رمضان و اعیاد شعبانیه جهت تقویت روحیه نشاط و شادابی و برگزاری آیین جزء خوانی قرآن کریم؛
۸. برنامه ریزی برای اجرای مشترک محافل انس با قرآن کریم با سایر مدارس و برگزاری محافل در محل مساجد و بقیع متبرکه؛
۹. دعوت از والدین دانش آموزان برای حضور در محافل انس با قرآن کریم آموزشگاه؛
۱۰. معرفی کانال تخصصی محافل انس با قرآن کریم در شبکه شاد دانش آموزی به نشانی @onsbaquranmedu برای مشاهده محافل سایر استان ها و مدارس و شرکت در مسابقات و پویش های این کانال؛
۱۱. پخش زنده محافل انس با قرآن کریم از کانال پیام رسان مدرسه در شبکه شاد؛
۱۲. تشویق و تقدیر از دانش آموزان، معلمان و والدین فعال در برگزاری محافل انس با قرآن کریم مدرسه.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزیندهی روبه رو استفاده نمایید.

* مدارس تخصصی حفظ محور

«وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»

«و این کتابی است با برکت که آنرا فرو فرستادیم پس از آن پیروی کنید

و پرهیزگار باشید که مشمول رحمت خدا گردید» (انعام / ۱۵۵)

در اجرای تبصره یک ماده یک آیین نامه نحوه راه اندازی مدارس قرآنی مصوبه هشتصد و شصت و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۱/۳/۲ و به منظور تحقق اهداف آموزش عمومی قرآن، کشور و در اجرای مطالبات مقام معظم رهبری دامت برکاته مبنی بر تربیت ۱۰ میلیون حافظ قرآن کریم در کشور، این دستورالعمل جهت اجرا، ابلاغ می شود:

• فصل اول: کلیات

۱- تعریف:

مدرسه قرآنی به مدرسی اطلاق می شود که در آن، دانش آموزان مستعد و علاقه مند به حفظ قرآن کریم علاوه بر برنامه رسمی و ساعات مقرر در جدول مواد درسی دوره های مختلف تحصیلی، حداکثر ۶ جلسه آموزشی در هفته (علاوه بر ساعات برنامه رسمی درس قرآن) معارف، شایستگی ها و مهارت های تکمیلی قرآنی را (با محوریت حفظ قرآن کریم) فرا می گیرند.

۲- اهداف:

- علاوه بر اهداف مصوب دوره های تحصیلی، دیگر اهداف مدرسه قرآنی عبارت است از:
- الف- زمینه سازی برای تربیت قرآنی دانش آموزان
 - ب- رشد و توسعه معارف، مفاهیم و سواد قرآنی دانش آموزان
 - ج- فراهم آوردن زمینه حفظ آیات، تدبر در آن ها و توانایی بهره گیری از آموزه های قرآن کریم در زندگی فردی و اجتماعی
 - د- ارتقای جایگاه مدرسه به کانون تربیت محله و اعتلای فرهنگ و تربیت قرآنی در جامعه

۳- تاسیس و فعالیت:

در تاسیس مدارس قرآن رعایت موارد زیر الزامی است:

- الف- مدرسه قرآنی، یک واحد آموزشی و پرورشی محسوب شده و کلیه ی قوانین و مقررات مربوطه را شامل می شود.
- ب- مدرسه قرآنی زیر نظر اداره آموزش و پرورش مربوطه و با مسئولیت مدیر مدرسه اداره می شود.
- ج- سازماندهی این مدارس به عهده ی معاونت پرورشی و تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش است.
- د- این مدارس پس از تصویب شورای آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه با استفاده از آیین نامه توسعه مشارکت های مردمی به شیوه مدیریت هیئت امنایی و به صورت هیئت امنایی اداره می شوند.
- ه- مجوز تاسیس این مدارس، برابر ضوابط به درخواست اداره کل آموزش و پرورش استان و موافقت معاونت پرورشی و فرهنگی صادر می شود.

تبصره ۱: مجوز تاسیس مدارس، صرفاً مشروط به رعایت حد نصاب عنوان شده در دستورالعمل توسعه سنواتی به

شماره ۷۰۰/۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۳۱ می باشد.

تبصره ۲: مدارس دولتی و غیر دولتی در تمام دوره های تحصیلی، با اولویت دوره دوم ابتدایی و دوره اول متوسطه می توانند با رعایت آیین نامه شماره ی ۱۲۰/۳۶۹۸۰ - ۹۱/۴/۲۰ مصوب شورای عالی آموزش و پرورش بر اساس این دستورالعمل اقدام نمایند.

• فصل دوم: معیارها و ضوابط راه اندازی

در تاسیس مدارس قرآنی یا تبدیل وضعیت مدارس به مدرسه قرآنی، رعایت معیارها و ضوابط زیر لازم است:

- ۱: مدرسه بصورت مستقل و ترجیحاً یک نوبته دایر باشد.
- ۲: در هر منطقه/ ناحیه/ شهرستان از آموزش و پرورش، مدارس دولتی یا غیردولتی داوطلب که از امکانات لازم برخوردارند، به عنوان مدارس قرآنی در نظر گرفته شوند.
- ۳: استمرار فعالیت مدارس مذکور مشروط به رعایت حدنصاب ذکر شده در جداول دستورالعمل توسعه سنواتی به شماره ۷۰۰/۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۳۱ می باشد.

• فصل سوم: سازمان اداری و نیروی انسانی

- ۱- مدرسه قرآنی بر اساس ضوابط آموزشی و پرورشی وزارت آموزش و پرورش با مسئولیت مدیر مدرسه و با نظارت معاونت پرورشی و تربیت بدنی منطقه/ناحیه/شهرستان اداره می شود.
- ۲- دریافت کمک های مردمی و هزینه های مربوط به خدمات آموزشی و پرورشی فوق برنامه، مطابق قوانین و ضوابط مربوط در این مدارس مجاز می باشد.
- ۳- مدیر مدرسه با رعایت آیین نامه انتخاب و انتصاب مدیران شرایط احراز مدیریت مدارس، مصوب شورای عالی آموزش و پرورش منصوب می شود.
- تبصره:** در شرایط برابر، اولویت انتخاب مدیران این گونه مدارس با حافظان قرآن کریم (حداقل ۵ جزء) می باشد.
- ۴- مربیان آموزش قرآن این مدارس با رعایت شرایط مندرج در آیین نامه و از میان نیروهای آموزش و پرورش، توسط مدیر آموزشگاه معرفی و پس از تایید صلاحیت و شایستگی آنان توسط معاونت پرورشی و تربیت بدنی اداره آموزش و پرورش مشروط به موافقت معاونت آموزشی مربوطه با توجه به سمت اصلی نیروها بکارگیری می شوند.
- تبصره:** مربیان قرآن این مدارس، ترجیحاً از جمع افرادی که حافظ قرآن کریم هستند، انتخاب شوند.
- ۵- هیات امنای مدرسه می تواند برای تامین نیروی انسانی ویژه حفظ قرآن، از ظرفیت دستگاه ها و نهادهای عضو ستاد راهبری حفظ قرآن کریم کشور، با رعایت ضوابط و مقررات آموزش و پرورش و در صورت تامین منابع مالی لازم توسط خیرین یا کمک های مردمی و بدون ایجاد هر گونه تعهد مالی و استخدامی برای آموزش و پرورش استفاده نماید.

• فصل چهارم: امور مالی

این مدارس می توانند، به صورت هیئت امنایی اداره شوند و از اختیارات و امتیازات مدارس هیئت امنایی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش برخوردار گردند.

منابع مالی این مدارس براساس منابع مندرج در ذیل ماده ۱۱ قانون شورا های آموزش و پرورش (اعتبارات دولت که به صورت سرانه دانش آموزی پرداخت می شود، کمک های مردمی، سهمی که از طریق شورای آموزش و پرورش

از عوارض اخذ شده در اختیار مدرسه قرار می گیرد و وجوه حاصل از ارائه خدمات آموزشی و پرورشی فوق برنامه تامین می شود.

• فصل پنجم: برنامه درسی

راهنمای برنامه و برنامه های آموزشی و تربیتی و محتوای فعالیت های تکمیلی و مهارتی این مدارس، مبتنی بر مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و برنامه درس ملی و با حاکمیت رویکرد فرهنگی-تربیتی، توسط سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی با همکاری معاونت پرورشی و فرهنگی، تدوین و پس از بررسی و تایید کمیسیون برنامه درسی و تربیتی، ابلاغ می شود. این برنامه به برنامه و سرجمع ساعات درس قرآن در پایه مربوطه اضافه می شود و عنوان مستقلی برای آن منظور نخواهد شد.

تبصره: محتوای آموزشی و تربیتی این مدارس همسو با برنامه های درسی شامل برنامه ها و فعالیت های تقویت روخوانی، قرائت، درک مفاهیم و معارف قرآنی، حفظ قرآن کریم و فعالیت های تربیتی قرآنی با محوریت حفظ قرآن کریم می باشد.

• فصل ششم: نظارت و ارزشیابی

الف: نظارت بر عملکرد آموزشی و پرورشی، اداری و مالی این مدارس همانند سایر واحدهای آموزشی برعهده اداره آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه/ ناحیه می باشد.

ب: نظارت بر اجرای برنامه حفظ محور قرآنی و فعالیت های فوق برنامه این مدارس به عهده معاونت پرورشی و تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش می باشد.

• فصل هفتم: سایر موارد

الف: به منظور نشر و تقویت برنامه حفظ محور این مدارس و تسهیل در تحقق اهداف پیش بینی شده در بخش حفظ قرآن کریم، اجرای برنامه های مناسب جهت ارتباط با اولیاء دانش آموزان در زمینه های قرآنی و مذهبی توصیه می شود.

ب: برای دانش آموزان این مدارس، علاوه بر مدرک تحصیلی رسمی، پس از کسب موفقیت در برنامه ها و آزمون های مقرر، برابر ضوابط، گواهینامه حفظ قرآن کریم نیز صادر می شود.

ج: مدارس قرآنی می توانند با توجه به وجود سیاست ها و اهداف مشترک در زمینه تربیت ۱۰ میلیون حافظ قرآن کریم (مطالبات مقام معظم رهبری علیه السلام) از ظرفیت، امکانات و برنامه های قرآنی سایر نهادها و دستگاه ها از جمله سازمان اوقاف و امور خیریه، سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سایر نهادهای قرآنی، به صورت تعاملی بهره برداری کنند.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینهی روبه رو استفاده نمایید.

* نغمه‌های آسمانی

• شرح اجمالی:

در این طرح برای هر یک از کلاس‌های چهارم، پنجم و ششم ابتدایی چند قطعه تلاوت کوتاه از قاریان بزرگ جهان اسلام، تهیه و در اختیار مدرسه قرار خواهد گرفت، آموزگاران محترم می‌بایست پس از دریافت این الگوها در آغاز هر روز درسی این قطعات را در کلاس درس پخش نموده، دانش آموزان به صورت گروهی تمرین و تکرار کنند و پس از آنکه اجرای کلاسی دانش آموزان کیفیت قابل قبولی پیدا کرد دانش آموزان هر کلاس تلاوت مراسم آغازین را به صورت جمع خوانی انجام می‌دهند. ضمناً بین گروه‌های همخوانی کلاس‌های مختلف نیز مسابقات درون مدرسه‌ای برگزار می‌شود و گروه‌های برگزیده هر مدرسه (به تشخیص مدیر مدرسه) به مرکز دارالقرآن منطقه معرفی می‌شود. مراکز دارالقرآن نیز پس از برگزاری دوره‌های آموزش تخصصی قرائت قرآن کریم به شیوه‌ی تقلیدی، فیلم گروه ممتاز منطقه را به مرکز استان ارسال می‌نماید، فیلم ارائه گروه همخوانی ممتاز استان نیز توسط ادارات قرآن، عترت و نماز شناسایی و به اداره کل قرآن عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش ارسال می‌شود تا ضمن تجلیل از گروه‌های برتر اجرای آنان از طریق شبکه‌های ملی و استانی منتشر گردد.

• اهداف:

۱. تقویت آموزش قرآن در مدارس ابتدایی؛
۲. ایجاد انس با قرآن کریم؛
۳. ایجاد جذابیت در آموزش قرآن کریم؛
۴. کشف و پرورش استعداد های قرآنی دانش آموزان.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. ابلاغ شیوه نامه طرح، همراه با قطعات منتخب تلاوت قاریان بزرگ جهان اسلام به مدارس دوره دوم ابتدایی سراسر کشور؛
۲. تمرین با دانش آموزان توسط آموزگاران در آغاز هر روز درسی؛
۳. اجرای گروهی و کلاسی در مراسم آغازین مدرسه توسط کلاس‌ها و گروه‌های موفق و پرتلاش؛
۴. برگزاری مسابقه درون مدرسه‌ای میان گروه‌های همخوانی کلاسی و ارسال فیلم اجرای گروه برگزیده از هر مدرسه، به همراه اسامی دانش آموزان مستعد به دارالقرآن منطقه در پایان بهمن ماه؛
۵. داوری آثار ارسالی مدارس در دارالقرآن‌های مناطق و ارسال فیلم گروه ممتاز هر منطقه به مرحله استانی در نیمه دوم اسفند ماه؛
- توجه: مدیران محترم مراکز دارالقرآن ضمن داوری آثار ارسالی، دانش آموزان مستعد و علاقه‌مند را شناسایی و از آنان جهت شرکت در کلاس‌های تخصصی مرکز دارالقرآن دعوت می‌نمایند؛
۶. داوری آثار ارسالی مناطق و شهرستان‌ها توسط ادارات قرآن، عترت و نماز مراکز استان‌ها و ارسال فیلم گروه ممتاز هر استان به مرحله کشوری تا پایان فروردین ماه سال بعد؛
۷. معرفی و تجلیل از گروه‌های برتر و نیز ضبط و انتشار اجرای آنان از شبکه‌های استانی و ملی؛
۸. تقدیر از گروه‌های ممتاز و حمایت و پرورش استعدادهای انفرادی استان‌ها برای معرفی نسلی نو از قاریان و حافظان قرآن به دوره‌های تحصیلی بعدی.

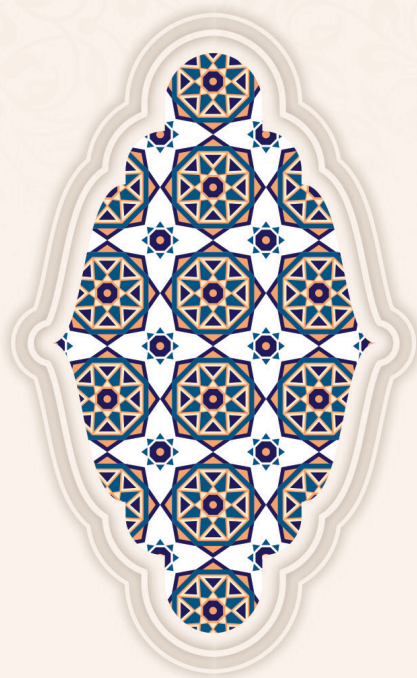
محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینمی روبه رو استفاده نمایید.

بخش دوم

فعالیت‌های حوزه عسرت (انس با اهل بیت علیهم السلام)

فعالیت‌های حوزه عترت (اُنس با اهل بیت (علیهم‌السلام))

• مقدمه:

پیامبر اکرم (ﷺ) می‌فرمایند: «ادَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ: حُبِّ نَبِيِّكُمْ وَ حُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ... فرزندان خود را به کسب سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبرتان و دوستی خاندانش و خواندن قرآن». عشق به اسوه‌های الهی زمینه‌ساز عشق به خداوند و ارزش‌های والای اوست و محبت خالصانه به آنها و پیروی از دستورات و توصیه‌های خاندان مطهر رسول گرامی اسلام (ﷺ)، انسان را در برابر گناه و فساد در امان نگاه می‌دارد. بی‌تردید میزان ایمان انسان به خدا و نیز باور به معاد و همچنین برداشت انسان از علت آفرینش عالم، در ملاک علاقه فرد به اولیاءالله نقش دارد. برای شکوفا نمودن این عشق و محبت خالصانه و تقویت باور به اصول دین به ویژه اصل امامت باید از همان سنین اولیه زندگی اقدام کرد و با برنامه‌ریزی هوشیارانه و دقیق در جهت تغذیه فکری، روحی و عاطفی کودکان و نوجوانان و هدایت آنها در مسیر مستقیم تلاش کرد. ایجاد محبت اهل بیت (علیهم‌السلام) در دل کودکان و نوجوانان و آشنا نمودن آنان با سیره عملی و اخلاقی این خاندان پاک و نمونه می‌تواند از مهم‌ترین این برنامه‌ها باشد. بر همین اساس در سطح مدارس انتظار می‌رود فعالیت‌های زیر جهت انس هر چه بیشتر دانش‌آموزان با اهل بیت (علیهم‌السلام)، برنامه‌ریزی و اجرا شود:

- هیئت دانش آموزی
- مناسبت‌های ولایی
- مصباح الهدی (امام شناسی)
- عطر انتظار

* هیئت دانش آموزی

• شرح اجمالی:

هیئت دانش آموزی، تشکیلاتی است دانش آموزی، متشکل از دانش آموزان داوطلب و علاقه مند که اساساً با هدف ترویج فرهنگ قرآن، عترت و نماز فعالیت می نماید و ضمن زنده نگهداشتن سنت عزاداری در ایام شهادت سید و سالار شهیدان حضرت ابا عبدالله الحسین (علیه السلام)، ایام شهادت سایر حضرات معصومین (علیهم السلام) و برپایی جشن در ایام شادی اهل بیت (علیهم السلام) از جمله عید بزرگ غدیر، نیمه شعبان و...، به عنوان یکی از بازوهای اجرایی مسئولان مدرسه، در طول سال، فعالیت نموده و با نظارت مدیر و مسئولان مدرسه زمینه ی مشارکت و نقش آفرینی مؤثر دانش آموزان علاقه مند به فعالیت های دینی و مذهبی (اقامه نماز جماعت، بزرگداشت مناسبت های ولایی، برگزاری محافل انس با قرآن کریم، آموزش احکام، قرآن و ...) را فراهم می نماید.

• اهداف:

۱. زمینه سازی برای تقویت روحیه کنشگری، نشاط، معنویت و اخلاق، بالابردن حس اعتماد به نفس، افزایش روحیه مسئولیت پذیری، تعاون و همکاری، ایفای نقش اجتماعی و مشارکت مؤثر دانش آموزان در اجرای فعالیت های قرآن، عترت و نماز مدرسه؛
۲. ایجاد بستر مناسب برای آشنایی دانش آموزان با اهداف و چگونگی برگزاری مراسم جشن و عزاداری برای اهل بیت (علیهم السلام) و مقابله با بدعت ها و کشف استعداد مداحان و خطیبان دانش آموز؛
۳. ایجاد محبت اهل بیت (علیهم السلام) در دل دانش آموزان و آشنا نمودن آنان با سیره عملی و اخلاقی ایشان؛
۴. ایجاد بستر مناسب برای آشنایی بیشتر دانش آموزان با فرهنگ عاشورا و اهداف نهضت حسینی.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. اطلاع رسانی، تبلیغ و تشویق دانش آموزان به عضویت در هیئت دانش آموزی و ثبت نام در سامانه؛
۲. برگزاری جلسه شورای مدرسه به منظور تشکیل و راه اندازی هیئت دانش آموزی و انتخاب مسئول و ارکان اصلی هیئت (هیئت امنا) از میان ثبت نام شدگان در سامانه (مطابق دستورالعمل ۵۰۰/۴۱۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷)؛
۳. انتخاب نام مناسب برای هیئت با بهره گیری از آموزه های دینی و مذهبی و تهیه پرچم، آرم یا بنر معرفی هیئت؛
۴. تبیین و توجیه برنامه ها و فعالیت ها به اعضای هیئت امنا به عنوان بازوی اجرایی مدیر، معاون و مربی پرورشی مدرسه در اجرای فعالیت های قرآن، عترت و نماز؛
۵. تشویق دانش آموزان به شرکت در نظرسنجی کیفیت فعالیت های هیئت دانش آموزی مدرسه؛
۶. هدایت، نظارت مستمر و تسهیل گری فعالیت اعضای هیئت دانش آموزی با نظارت مدیر، معاون و مربی پرورشی مدرسه؛
۷. تمهید مقدمات حضور و دعوت از کارشناسان خوش ذوق و خوش بیان (روحانیون و اساتید حوزه های علمیه و دانشگاه ها، قاریان و مداحان)، در برنامه ها و فعالیت های مدرسه؛
۸. جلب مشارکت های مردمی و خیرین محله و شهر و حمایت مادی و معنوی از فعالیت های هیئت دانش آموزی

و تأمین امکانات مورد نیاز جهت فعالیت؛

۹. برنامه‌ریزی جهت تعامل هیئت دانش‌آموزی با کانون‌ها و نهادهای فرهنگی محله از جمله مساجد و حسینیه‌ها، مراکز مذهبی، کانون‌های تربیتی، مراکز دارالقرآن و ... در راستای ارتقاء نقش اجتماعی هیئت؛
۱۰. زمینه‌سازی برای حضور و فعالیت هیئت دانش‌آموزی مدرسه در ایام الله خاص به ویژه ایام محرم و صفر، سوگواره ملی احلی من العسل، برپایی موکب، راهپیمایی اربعین حسینی و ...؛
۱۱. معرفی کانال تخصصی هیئت دانش‌آموزی در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی @heyatdaneshamozimedu برای شرکت در دوره‌های آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛
۱۲. فراهم سازی مقدمات لازم برای تشکیل کانال یا گروه در فضای مجازی جهت اطلاع رسانی برنامه‌های هیئت به دانش‌آموزان؛
۱۳. پخش زنده برنامه‌های هیئت دانش‌آموزی از کانال پیام رسان مدرسه در شبکه شاد؛
۱۴. پیشنهاد می‌شود جهت استفاده از ظرفیت‌های برون سازمانی، نسبت به ثبت هیئت دانش‌آموزی در سازمان تبلیغات اسلامی نیز اقدام شود؛
۱۵. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین فعال در برگزاری برنامه‌های هیئت دانش‌آموزی مدرسه؛
۱۶. پیشنهاد می‌شود یک روز در هفته به عنوان مراسم هفتگی هیئت تعیین شود. (برگزاری زیارت عاشورا، زیارت آل یاسین و روضه یا سخنرانی کوتاه و...)
۱۷. برگزاری دوره‌های آموزشی برای هیئت امنای هیئت دانش‌آموزی مدارس از طرف ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها و ادارات مناطق و شهرستان‌ها (کلاس‌های اعتقادی، چگونگی کار تشکیلاتی و...).

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینهی روبه‌رو استفاده نمایید.

* مناسبت‌های ولایی

• شرح اجمالی:

در مدرسه از فرصت ایام الله و اعیاد دینی و مذهبی، میلاد، وفات و شهادت چهارده معصوم (علیهم‌السلام) به عنوان فرصت‌های ارزشمند تعظیم و تکریم شعائر الهی استفاده شده و فعالیت‌های ویژه‌ای با رویکرد آگاهی بخشی، بصیرت افزایی و ترویج روحیه‌ی نشاط و شادابی دینی در قالب جشن و سرور و یا عزاداری برای دانش‌آموزان تدارک دیده شده و به مرحله‌ی اجرا در می‌آید.

• اهداف:

۱. تعمیق تقوی الهی و تعالی بخش مستمر دانش‌آموزان با استفاده از فرصت ایام الله، برگزاری مراسم آگاهی بخش و نشاط انگیز در اعیاد و وفیات؛
۲. حضور فعال و مشارکت دانش‌آموزان در محافل و مجالس و اماکن مذهبی و تقویت انس با دعا و توسل؛
۳. ترویج سنت گرامی داشت اعیاد دینی و مذهبی، میلاد و شهادت چهارده معصوم (علیهم‌السلام)؛
۴. تبلیغ، گسترش و تحکیم اصول و مبانی دینی بخصوص اصل مترقی ولایت مطلقه‌ی فقیه؛
۵. ایجاد روحیه نشاط و شادابی دینی در سطح مدارس.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. تهیه تقویم ایام الله و مناسبت‌های ولایی سال تحصیلی (ولادت و شهادت چهارده معصوم (علیهم‌السلام)، دهه کرامت/ نسیم کرامت، دهه امامت و ولایت، ویژه برنامه های محرم و صفر، ایام فاطمیه، اعیاد شعبانیه و اعیاد دینی- مذهبی)؛
۲. تقسیم کار و واگذاری مسئولیت گرامی داشت مناسبت‌های ولایی به اعضای هیئت دانش‌آموزی مدرسه؛
۳. فضا سازی سمعی و بصری مدرسه با نصب پرچم، تراکت، حدیث، پخش فایل های صوتی متناسب و...؛
۴. برگزاری مراسم مولودی خوانی و جشن در اعیاد و مراسم نوحه خوانی و عزاداری در وفیات و شهادت؛
۵. تشکیل گروه تبلیغات مذهبی و مناسبتی مدرسه، شامل دانش آموزان خوشنویس، نقاش، طراح، گرافیکست، ایده پرداز و عوامل اجرایی برای کمک به تغییر چهره مدرسه در مناسبت‌های مختلف ملی و مذهبی؛
۶. زمینه سازی برای مشارکت عملی معلمان و والدین در گرامی داشت مناسبت‌های ولایی؛
۷. تهیه و تدارک تابلوی اعلانات اختصاصی در فضای مدرسه برای پیگیری امور گرامی داشت مناسبت‌های ولایی؛
۸. استفاده از ظرفیت فضای مجازی برای تبلیغ و پیگیری برنامه ها در مناسبت‌های ولایی؛
۹. شناسایی و ایجاد شبکه تعاملی با حضور معلمان و والدین علاقه مند دانش آموزان و داوطلب به مشارکت در برگزاری مراسم در مناسبت‌های ولایی؛
۱۰. تمهید مقدمات حضور روحانیون و کارشناسان مذهبی خوش ذوق و خوش بیان در مدرسه جهت برگزاری جلسات امام شناسی در طول سال تحصیلی به منظور تبیین سیره عملی و اخلاقی چهارده معصوم (علیهم‌السلام)؛
۱۱. برگزاری مسابقات فرهنگی، هنری بر اساس محتوای کتاب‌های درسی از قبیل؛ نقاشی، عکس، فیلم، تئاتر، دنلوشته و بهره‌مندی از فضای مجازی (وب سایت، وبلاگ نویسی، پیامک و...)

۱۲. برگزاری نمایشگاه‌های موضوعی و معرفی منابع نوشتاری، دیداری و شنیداری (کتاب، نرم افزار و...);

۱۳. برپایی، موبک هیئت دانش‌آموزی، ایستگاه صلواتی و انجام پذیرایی؛

۱۴. قرائت زیارت‌نامه و ادعیه اهل بیت (علیهم‌السلام)؛

۱۵. برگزاری گردهمایی متمرکز با مشارکت سایر مدارس در قالب دسته‌ها و هیئت‌های دانش‌آموزی در بقاع متبرکه، مصلی‌ها، مساجد جامع یا در مراکز بارز و مورد توجه هر شهر در ایام ولادت و شهادت چهارده معصوم (علیهم‌السلام)؛

۱۶. معرفی کانال تخصصی مناسبت‌های ولایی در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی @monasebathamedu برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از محتواهای آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛

۱۸. پخش زنده برنامه گرمی‌داشت ایام الله و مناسبت‌های ولایی و انتشار بخش‌های جذاب و دیدنی برنامه در بستر فضای مجازی؛

۱۹. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین فعال در زمینه گرامیداشت ایام الله و مناسبت‌های ولایی مدرسه.

نکته مهم: یکی از پدیده‌های بی‌نظیر و بی‌سابقه‌ای که به برکت وجود پراز خیر و برکت حضرت ابا عبدالله الحسین (علیه‌السلام)، هر سال باشکوه‌تر از سال قبل برگزار می‌شود، راهپیمایی اربعین حسینی است که به فرموده رهبر معظم انقلاب «ما قتل» این حرکت، حرکت عشق و ایمان است و این حرکت معرفت حسینی می‌تواند یک‌تنه در مقابل حرکت خصمانه جبهه کفر و استکبار، سینه سپر کند، بایستد و حقیقت اسلام را، حقیقت قرآن را به دنیا معرفی کند. بعد تربیتی، انسان ساز و جریان ساز این حرکت بزرگ بین المللی از مهمترین دستاوردهای این حرکت عظیم بوده و قطعاً شرکت دانش‌آموزان در این راهپیمایی عظیم حسینی درکنار خدمت رسانی به زائران طریق الحسین (علیه‌السلام) نقش به‌سزایی در ایجاد محبت و گسترش معرفت نسبت به امام حسین (علیه‌السلام) ایفا خواهد نمود. به همین منظور، هیئت‌های دانش‌آموزی می‌توانند با هماهنگی انجمن اولیا و مربیان و سایر تشکل‌های دانش‌آموزی، ضمن ایفای نقش اجتماعی در این رویداد بزرگ، بستر مناسبی جهت حضور دانش‌آموزان و اولیای آنان در این حرکت انسان‌ساز فراهم آورند.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:
 برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده روبه‌رو استفاده نمایید.

* مصباح الهدی (امام شناسی و سبک زندگی اسلامی)

• شرح اجمالی:

به منظور بهره‌گیری از شیوه، سیره و سبک زندگی ائمه اطهار (علیهم‌السلام) به عنوان بهترین الگوهای سبک زندگی اسلامی، همه ساله پیش از آغاز سال تحصیلی جدید، اسامی یکی از معصومین (علیهم‌السلام) به استان‌ها اعلام می‌شود تا برنامه‌ریزی لازم جهت معرفی و شناساندن همه جانبه آن بزرگوار در مدارس انجام شود و دانش‌آموزان از طریق مطالعه، تحقیق و انجام فعالیت‌های فرهنگی و هنری، با زندگی‌نامه، کرامات، داستان‌های کاربردی، احادیث و سبک زندگی (سیره عملی و اخلاقی) آن معصوم آشنا شده و تلاش می‌کنند که این آموزه‌ها را در زندگی خویش به کار گیرند.

• اهداف:

۱. ایجاد فضای انس و محبت به اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) در بین دانش‌آموزان و آشنایی با زندگی‌نامه آن حضرات؛
۲. ترویج آموزه‌های دینی به ویژه نقش معنوی، اُسوه‌ای، هدایتی و تربیتی نبی مکرم اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و حضرت فاطمه زهرا (علیها‌السلام) و ائمه معصومین (علیهم‌السلام) و به کارگیری آن در زندگی روزمره؛
۳. ایجاد روحیه مطالعه و تحقیق در زمینه سبک زندگی پیامبر اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و ائمه اطهار (علیهم‌السلام) و ترویج سبک زندگی اسلامی.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. دریافت و اعلام نام مبارک معصوم معین شده در ابتدای سال تحصیلی جدید به دانش‌آموزان، معلمان و خانواده‌ها؛
۲. برگزاری جلسه برنامه‌ریزی با حضور اعضای شورای دبیران و معلمان، نماینده انجمن اولیاء و مربیان و اعضای هیئت دانش‌آموزی مدرسه؛
۳. شناسایی و شبکه‌سازی معلمان و والدین علاقه‌مند دانش‌آموزان و داوطلب به مشارکت در اجرای برنامه؛
۴. تقسیم کار و واگذاری مسئولیت پیگیری اجرای اثربخش طرح مصباح الهدی به هیئت دانش‌آموزی؛
۵. ترغیب دانش‌آموزان به تولید محتواهای مناسبی به روز، در قالب‌های نو، با نرم‌افزارهای جدید (به‌ویژه برنامه‌های کاربردی موبایلی) نظیر ساخت کلیپ‌های کوتاه در فضای مجازی، پادکست، کلیپ، آهنگسازی موبایلی و برگزاری مسابقات و پویش‌های متنوع از آثار دانش‌آموزان و تشویق ایشان؛
۶. تشکیل گروه نمایش‌های آیینی، تعزیه و ... در مدرسه جهت اجرا در ایام مناسبی مرتبط با معصوم شاخص سال تحصیلی؛
۷. تشکیل گروه‌های تبلیغات مذهبی و مناسبی مدرسه، شامل گروه دانش‌آموزان خوشنویس، نقاش، طراح، گرافیست، ایده پرداز و گروه فضاسازی مناسب‌های ملی و مذهبی؛
۸. برگزاری مسابقات فرهنگی، هنری از قبیل نقاشی، سرود، شعر، فیلم کوتاه، داستان، تئاتر و ... پیرامون معصوم شاخص سال تحصیلی؛
۹. معرفی منابع نوشتاری، دیداری و شنیداری (کتاب، نرم افزار و...) و برگزاری مسابقات کتابخوانی از زندگانی

- معصوم شاخص سال تحصیلی و استفاده از محتوای مرتبط کتاب‌های درسی؛
۱۰. برگزاری هرچه باشکوه‌تر و اختصاصی مراسم ولادت و شهادت معصوم شاخص سال تحصیلی در مدرسه، مسجد محله و یا بقاع متبرکه؛
 ۱۱. استفاده از ظرفیت امام جماعت مدرسه برای معرفی ابعاد مختلف زندگانی معصوم شاخص سال تحصیلی؛
 ۱۲. قرائت حدیث، روایت و داستان مرتبط با معصوم شاخص سال تحصیلی توسط معلمان در کلاس‌های درس؛
 ۱۳. استفاده از ظرفیت مراسم آغازین مدرسه جهت معرفی، قرائت حدیث، فرازهایی از زیارت‌نامه معصوم شاخص سال تحصیلی و...؛
 ۱۴. فضاسازی مدارس با مضامین احادیث و روایات معصوم شاخص سال تحصیلی و مزین نمودن تابلوهای اعلانات با احادیث گهربار مرتبط؛
 ۱۵. تجلیل از دانش‌آموزان هم‌نام معصوم شاخص سال تحصیلی و دانش‌آموزان نمونه اخلاقی-رفتاری و آموزشی؛
 ۱۶. برنامه‌ریزی جهت حضور با شکوه دانش‌آموزان در نمازهای جماعت مسجد محله و نماز جمعه شهر به ویژه در ایام ولادت و شهادت معصوم شاخص سال تحصیلی؛
 ۱۷. استفاده از ابتکارات و خلاقیت‌های معلمان و دانش‌آموزان جهت معرفی ابعاد مختلف شخصیتی و زندگانی معصوم شاخص سال تحصیلی و تلاش در جهت ایجاد فرهنگ عمل به آموزه‌ها؛
 ۱۸. برگزاری مسابقه حفظ احادیث معصوم شاخص سال تحصیلی در مدارس؛
 ۱۹. برگزاری نمایشگاه محصولات فرهنگی و امام‌شناسی و سبک زندگی اسلامی (فیلم، کتاب، بروشور، نرم‌افزار، پوشش اسلامی و...)
 ۲۰. تهیه و تدوین میثاق‌نامه یا منشور سبک زندگی اسلامی و نصب در مدرسه و دعوت به رعایت این منشور؛
 ۲۱. برنامه‌ریزی جهت برگزاری جشن تکلیف دانش‌آموزان در ایام ولادت معصوم شاخص سال تحصیلی؛
 ۲۲. تمهید مقدمات حضور روحانیون و کارشناسان خوش ذوق و خوش بیان به منظور برگزاری جلسات گفت‌وگو دینی با موضوع سیره و سبک زندگی معصوم شاخص سال تحصیلی؛
 ۲۳. تهیه و تخصیص تابلوی اختصاصی طرح مصباح الهدی در مدارس؛
 ۲۴. معرفی کانال تخصصی مصباح الهدی در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی [@mesbaholhodamedu](https://mesbaholhodamedu) برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از محتواهای آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛
 ۲۵. استفاده از ظرفیت فضای مجازی برای انتشار آموزه‌ها و سیره عملی و اخلاقی معصوم شاخص سال تحصیلی؛
 ۲۶. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین برتر در این زمینه.
 ۲۷. با توجه به اینکه طرح امام‌شناسی به عنوان یکی از رشته‌های مسابقات مجازی قرآن عترت و نماز معرفی شده است، پس از برگزاری آزمون سراسری و اینترنتی از مدیران مدارس برتر در سطح استان و کشور تجلیل به عمل خواهد آمد.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزیندهی روبه‌رو استفاده نمایید.

* عطر انتظار (توسعه و تعمیق فرهنگ انتظار و مهدویت)

• شرح اجمالی:

یکی از آثار اعتقاد به حضور امام زمان (عج)، ایجاد نور امید در قلب منتظران است؛ امیدی که به عنوان یکی از سرمایه‌های مهم زندگی، مایه حیات و نشاط و پویایی است؛ امیدی که اشتیاق شناخت آخرین حجت خدا و زمینه‌های ظهورش را در میان جوانان و نوجوانان گسترش داده است. از سوی دیگر با توجه به برداشت‌های نابجا و نادرست کج‌اندیشان منحرف در این زمینه و جهت جلوگیری از گسترش بدعت‌ها، خرافه‌گرایی‌ها و رواج سطحی‌نگری در این موضوع؛ ضرورت تبیین درست و واقعی اندیشه انتظار و مهدویت را، امری ناگزیر ساخته است. در همین راستا تلاش می‌شود با اجرای طرح عطر انتظار، از طریق ترغیب و تشویق دانش‌آموزان به مطالعه و تحقیق، مباحثه، برگزاری نشست‌های مهدوی و انجام فعالیت‌های متنوع، ضمن ترویج صحیح فرهنگ انتظار و مهدویت در میان دانش‌آموزان، گامی در جهت تربیت منتظر حقیقی امام زمان (عج) و تقویت روحیه ایمان و امید به آینده‌ای روشن و سراسر شور و اشتیاق در میان دانش‌آموزان برداشته شود.

• اهداف:

۱. زمینه سازی برای آشنایی کلی دانش‌آموزان با مباحث مهدویت و ترویج و تعمیق فرهنگ صحیح انتظار و مهدویت و تربیت منتظر حقیقی؛
۲. تقویت باورهای دانش‌آموزان و جهت‌دهی صحیح به شور و اشتیاق آنان به امام زمان (عج) با پاسخگویی به سؤالات و شبهات مهدویت و پیرایش معارف مهدویت از خرافات و تحریف؛
۳. تقویت روحیه ایمان و امید به آینده‌ای روشن و تربیت دانش‌آموزان امیدوار، ولایت مدار، منتظر و تلاش‌گر و ایجاد آمادگی برای رسیدن به آرمان بزرگ بشریت (ایجاد تمدن نوین اسلامی و زمینه سازی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (عج))

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. برگزاری جلسه برنامه ریزی با حضور اعضای محترم شورای دبیران و معلمان، نماینده انجمن اولیاء و مربیان و اعضای هیئت دانش‌آموزی مدرسه؛
۲. زمینه سازی برای مشارکت عملی معلمان و والدین دانش‌آموزان در اجرای طرح عطر انتظار؛
۳. تقسیم کار و سپردن مسئولیت پیگیری اجرای اثر بخش طرح عطر انتظار به هیئت دانش‌آموزی؛
۴. تشویق و ترغیب دانش‌آموزان به مطالعه و تحقیق در ارتباط با زندگی‌نامه و موضوعات پیرامون امام زمان (عج)؛
۵. برگزاری طرح سه‌شنبه‌های مهدوی زیر نظر مدیر، معاون و مربی پرورشی، توسط هیئت دانش‌آموزی؛
۶. شروع و یا پایان کلاس‌های درس توسط معلمان با قرائت دعای فرج، دعای سلامتی امام زمان (عج)، بیان حدیث، روایت و ذکر نام و یاد آن بزرگوار؛
۷. برگزاری نمایشگاه محصولات فرهنگی مهدوی توسط هیئت دانش‌آموزی (فیلم، کتاب، بروشور، نرم افزار و ...)
۸. برگزاری جشن‌های شعبانیه با هدف معرفی فرهنگ صحیح انتظار و مهدویت؛

۹. برگزاری اردوهای زیارتی-آموزشی مهدویت به مقصد مسجد مقدس جمکران و هماهنگی جهت استفاده از اساتید و کلاس‌های آموزشی مجتمع یاوران حضرت مهدی موعود^{علیه السلام}؛
۱۰. برگزاری آموزش‌های کوتاه مدت برای طرح مباحث مهم مهدویت و انتظار در سطوح مختلف (دانش‌آموزان، معلمان و اولیاء)؛
۱۱. برگزاری مسابقات مختلف مانند دل نوشته، کتاب خوانی، سرود و مدیحه‌سرایی، شعر، خط و گرافیک و...؛
۱۲. تهیه و تدوین میثاق نامه و یا منشور منتظران حقیقی و نصب آن در مدرسه؛
۱۳. فضاسازی دیوار مدرسه و تابلوهای اعلانات با احادیث و روایات مهدوی؛
۱۴. برنامه‌ریزی و ثبت درخواست حضور روحانیون و کارشناسان حوزه مهدویت (با استفاده از ظرفیت مرکز تخصصی مهدویت، بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود^{علیه السلام}، دفتر همکاری‌های حوزه‌های علمیه، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه و...) و برگزاری نشست‌های مهدوی و پاسخ به سوالات و شبهات دانش‌آموزان از طریق سامانه؛
۱۵. استفاده از ظرفیت فضای مجازی برای تبلیغ، گفتمان‌سازی و ترویج آموزه‌های مهدوی و وظایف منتظران حقیقی؛
۱۶. معرفی کانال تخصصی انتظار و مهدویت در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی @entezarvamahdaviatmedu برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از محتواهای آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛
۱۸. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین برتر در اجرای طرح عطر انتظار.

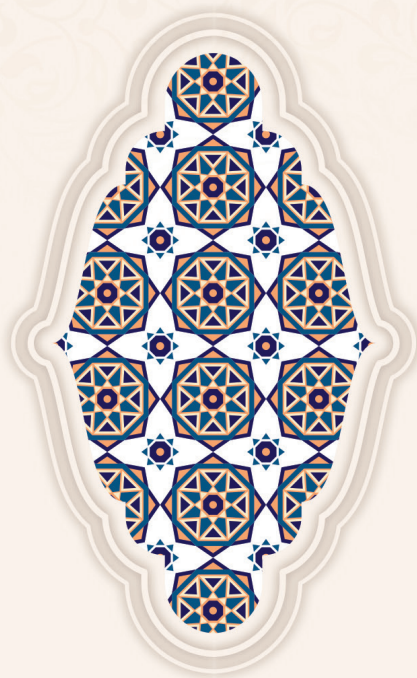
محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده‌ی روبه‌رو استفاده نمایید.

بخش سوم

فعالیت‌های حوزه نماز (نور چشم)

فعالیت‌های حوزه نماز (نور چشم)

• مقدمه:

یکی از مسائل مهم در تربیت کودکان و نوجوانان، تربیت دینی و علاقه‌مند کردن آنها به نماز، خصوصاً نماز جماعت است؛ زیرا باعث تقویت ایمان و تعمیق ارزش‌های الهی در آنها می‌شود. مدرسه به عنوان یکی از ارکان تربیت، نقش بسزایی در پرورش حس مذهبی، احیاء فطرت و فراهم نمودن زمینه‌های رشد و به کمال رساندن فضایل اخلاقی دارد؛ به نحوی که بررسی‌ها نشان می‌دهد، مدرسی که اقامه نماز را جدی گرفته‌اند، اضطراب‌ها و ناهنجاری‌ها، ضداثرش‌ها و مشکلات اخلاقی کمتری را شاهد بوده‌اند. در همین راستا و جهت عملیاتی نمودن راهبردهای اجرایی طرح جامع تقویت و تعمیق فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی و تربیتی و تحقق هدف پایه ایمان از اهداف طرح فراگیر پرورشی و اقامه نمازهای جماعت باشکوه در مدارس، در طول دوران تحصیل دانش‌آموزان یک فرآیند آموزشی و تربیتی برنامه‌ریزی و تعریف شده است که با نظارت و همکاری مدیران و مربیان پرورشی در مدارس اجرا می‌شود. در این فرآیند دانش‌آموزان در آستانه سن تکلیف با مراجع تقلید آشنا، مرجع تقلید خود را انتخاب و ضمن آموزش عملی نماز، با ورود به سن تکلیف، واجبات دینی خود را به صورت آگاهانه با برگزاری جشنی به یاد ماندنی آغاز می‌کنند. در این فرآیند باید تلاش شود تا با مردمی‌سازی و مشارکت دادن عملی والدین و کانون‌های فرهنگی محله بویژه مساجد، پیوندی ناگسستنی بین منزل، مدرسه و مسجد ایجاد شود. در مجموع، فعالیت‌های حوزه اقامه نماز مدارس تحت عنوان «نور چشم»، با محوریت چهار فعالیت زیر، برنامه‌ریزی، پیگیری و اجرا می‌شود:

- بهار بندگی (آموزش عملی نماز، تقلید و مرجعیت و جشن تکلیف)؛
- محراب (اقامه نماز جماعت)؛
- سه میم (پیوند منزل، مدرسه و مسجد)؛
- جلسات گفت‌وگو دینی.

* بهار بندگی (آموزش عملی نماز، تقلید و مرجعیت و جشن تکلیف)

• شرح اجمالی:

یک فرآیند آموزشی و تربیتی است که توسط آموزگاران پایه دوم و سوم ابتدایی دختران و دبیران درس قرآن، تفکر و سبک زندگی و معاونین و مربیان پرورشی، پایه هفتم و هشتم پسران اجرا می‌شود. در این فرآیند دوساله، دانش‌آموزان در آستانه سن تکلیف با مراجع تقلید آشنا و مرجع تقلید خود را انتخاب می‌کنند، احکام نماز، وضو و مسائل شرعی مورد نیاز را یاد می‌گیرند و در نهایت با ورود به سن تکلیف، واجبات دینی خود را به صورت آگاهانه با برگزاری جشنی به یاد ماندنی آغاز می‌کنند.

• اهداف:

۱. آشنایی دانش‌آموزان با وظایف و واجبات شرعی و تقویت باورهای دینی؛
۲. ایجاد خاطره‌ای شاد و ماندگار از تشریف به سن تکلیف در دانش‌آموزان نومکلف؛
۳. ایجاد انس و الفت هر چه بیشتر دانش‌آموزان با نماز؛
۴. تبیین موضوع تقلید و مرجعیت در بین دانش‌آموزان و مقابله با ترفندهای دشمنان در کاهش علاقه‌مندی نوجوانان به باورهای دینی.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. برگزاری جلسات آموزشی و توجیهی برای آموزگاران و اولیای دانش‌آموزان؛
۲. توجیه آموزگاران پایه دوم و سوم دختران و دبیران تفکر و سبک زندگی و معلمان قرآن پایه هفتم و هشتم توسط مدیر/معاون و مربی پرورشی مدرسه؛
۳. تشکیل جلسه هیئت اندیشه‌ورز نماز در سطح مدرسه با حضور مجریان برنامه طرح بهار بندگی جهت تقویت کارگروهي؛
۴. برگزاری جلسه آموزشی و توجیهی اولیای دانش‌آموزان و ترغیب اولیاء به برگزاری همزمان جشن تکلیف خانگی؛
۵. هدایت و راهنمایی دانش‌آموزان جهت ورود به سامانه و محاسبه و مشخص کردن تاریخ دقیق ورود به سن تکلیف و ضبط و بارگذاری فایل صوتی صحت قرائت نماز در سامانه؛
۶. آغاز فرآیند آموزش عملی نماز و احکام توسط آموزگار پایه دوم (دختران) و دبیر تفکر و سبک زندگی و معلم دینی پایه هفتم (پسران) از درس مربوط با استفاده از محتوای رمزینه درس و در سایر پایه‌ها با تشویق دانش‌آموزان جهت حضور در مسابقات احکام خانوادگی؛
۷. توصیه می‌شود رویکرد برنامه‌های آموزشی اقامه نماز مبتنی بر استفاده از داستان‌ها و حکایت‌ها و بازی‌های آموزشی باشد تا دلچسب‌ترین لحظات و خاطرات برای دانش‌آموزان خلق شود؛
۸. استفاده از قالب‌های گوناگون از جمله هنری، ادبی، فن آورانه با استفاده از ظرفیت اولیاء، معلمان، دانش‌آموزان مستعد و شاخص، ائمه جماعات و... جهت ارائه آموزش‌های لازم؛
۹. استفاده از ظرفیت دانش‌آموزان آموزگار عضو هیئت دانش‌آموزی جهت آموزش عملی نماز، برگزاری جشن تکلیف و برگزاری نماز جماعت؛
۱۰. اجرای فعالیت نغمه‌های آسمانی با آموزش پلکانی نماز به دانش‌آموزان پایه‌های اول، دوم و سوم توسط آموزگاران با استفاده از محتوای آموزشی مندرج در رمزینه؛

۱۱. بهره‌مندی از ظرفیت روحانیون طرح امین در آموزش عملی نماز، آموزش احکام و ...؛
۱۲. آغاز فرآیند معرفی مراجع معظم تقلید (معرفی پایگاه‌های اطلاع‌رسانی مراجع و...) و آموزش احکام، توسط معلمان با همکاری والدین با بهره‌گیری از محتوای مندرج در کتاب‌های درسی؛
۱۳. به منظور رعایت اصول فقهی و حساسیت‌های لازم در بحث تقلید و مرجعیت، اکیداً از تبلیغ مستقیم برای تقلید دانش‌آموزان از مرجع خاصی اجتناب شود؛
۱۴. تهیه و ارائه پوستر و بروشور معرفی مراجع عظام تقلید جهت آشنایی دانش‌آموزان؛
۱۵. برگزاری اردوهای دانش‌آموزی جهت دیدار با مراجع عظام تقلید و نمایندگان ولی فقیه در استان‌ها؛
۱۶. برگزاری نظام مند و هدفمند مراسم جشن تکلیف در ایام شادی اهل بیت (علیهم‌السلام) (میلاد حضرت زهرا (علیها‌السلام)، حضرت زینب (علیها‌السلام) و حضرت معصومه (علیها‌السلام) برای دختران و میلاد امام علی (علیه‌السلام)، امام جواد (علیه‌السلام) و حضرت مهدی (علیه‌السلام) برای پسران) بر اساس رهنمود اجرایی کتاب بهاربندگی؛
۱۷. علی‌رغم وجود فضای شادی و نشاط که باید در جشن‌های تکلیف حاکم باشد اما هیچگاه نباید به گونه‌ای باشد که موازین شرعی و اخلاقی زیر پا گذاشته شود و سعی شود فضای معنوی و روحانی، فضای حاکم بر مراسم جشن باشد (توجیه مجری مراسم در این خصوص بسیار حائز اهمیت می‌باشد)؛
۱۸. برنامه‌های جشن بایستی با توجه به حوصله دانش‌آموزان تنظیم شود و از برگزاری برنامه‌های خسته کننده مانند سخنرانی‌های طولانی و متعدد خودداری شود؛
۱۹. از برگزاری جشن‌های تجملی و پر هزینه و اخذ مبالغ هنگفت از اولیای دانش‌آموزان خودداری شود؛
۲۰. مکان برگزاری جشن تکلیف باید به نحوی باشد که امکان برگزاری نماز جماعت در آن میسر باشد، لذا از برگزاری این جشن در تالارها و اماکن مشابه جداً اجتناب شود؛
۲۱. برگزاری جشن‌های تکلیف متمرکز با همکاری سایر مدارس در زیارتگاه‌ها، بقاع متبرکه، مساجد، مصلی نماز جمعه و حسینیه‌ها توصیه می‌شود؛
۲۲. تعریف و ایجاد دسترسی به یکی از معلمان داوطلب، اولیای علاقه‌مند و یا معتمدین محلی در سامانه به عنوان مصحح نماز، جهت دریافت فایل صوتی قرائت نماز دانش‌آموزان و ارائه بازخورد به آنان؛
۲۳. معرفی کانال تخصصی بهاربندگی در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی @jashneebadatmedu ، برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از محتواهای آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛
۲۴. انتشار بخش‌های جذاب و دیدنی مراسم جشن تکلیف دانش‌آموزان با رعایت موازین شرعی و قانونی در بستر فضای مجازی؛
۲۵. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین برتر و فعال در این زمینه،
۲۶. مستندسازی فعالیت‌ها، شناسایی و معرفی معلمان، مدیران، دانش‌آموزان و اولیای فعال جهت شرکت در اجلاس نماز دانش‌آموزی به عنوان فعال اقامه نماز.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:
برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزیندهی روبه‌رو استفاده نمایید.

* محراب (اقامه نماز جماعت)

• شرح اجمالی:

یکی از مهمترین اهداف نظام تعلیم و تربیت، توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز در میان نسل آینده و تقویت ایمان و تعمیق ارزش‌های الهی در آنان است. بدین منظور، انتخاب هدفمند و استفاده اثربخش از امام جماعت توانمند و مجرب (ترجیحاً روحانی)، متناسب با شرایط و ویژگی‌های دانش‌آموزان و اقامه مستمر و شکوهمند نماز جماعت با حضور حداکثری دانش‌آموزان، معلمان و حتی اولیاء به صورت داوطلبانه و شوق‌انگیز، در اول وقت شرعی مورد تأکید است.

• اهداف:

۱. گسترش فرهنگ اقامه نماز و اهتمام به برپایی نماز جماعت در مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی؛
۲. برجسته کردن ارزش‌های معنوی (اخلاص، توکل، ایمان، اتحاد و همدلی و...) و تقویت فضائل اخلاقی در بین نمازگزاران؛
۳. حضور نظام‌مند و اثربخش روحانیون توانمند در مدرسه و تعمیق تقوای الهی دانش‌آموزان با استفاده از فرصت برگزاری نماز جماعت.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. اندراج زنگ نماز در برنامه درسی دانش‌آموزان به مدت ۳۰ دقیقه با توجه به افق شرعی هر شهرستان؛
۲. هماهنگی و دعوت از امام جماعت روحانی و توجیه ایشان جهت حضور به موقع، بیان نکات اخلاقی و آموزش احکام در بین دو نماز؛
۳. ثبت اطلاعات امام جماعت مدرسه در سامانه؛
۴. امام جماعت روحانی مدرسه باید دارای شرایطی به شرح زیر باشد:
 - داشتن مهارت قرائت صحیح اذکار نماز؛
 - برخورداری از ویژگی آراستگی ظاهری؛
 - داشتن روحیه وقت‌شناسی، منظم بودن و حضور به موقع در نمازخانه مدرسه؛
 - برخورداری از مهارت ارتباط با کودکان و نوجوانان؛
 - داشتن تأهل برای ائمه جماعت روحانی مدارس دخترانه؛
 - برخورداری از علم و دانش کافی در پاسخ به سوالات شرعی دانش‌آموزان؛
 - تأییدیه اداره آموزش و پرورش.
۵. ثبت حضور روزانه امام جماعت روحانی مدرسه در سامانه؛
۶. مدرسی که موفق به جذب امام جماعت روحانی نمی‌شوند، می‌توانند از ظرفیت فرهنگیان شاغل در مدرسه، معتمدین محل و یا اولیای دانش‌آموزان بهره‌مند شوند؛ در این صورت فرد مورد نظر ضمن داشتن شرایط امام جماعت، باید ویژگی‌های زیر را نیز داشته باشد:
 - قرائت صحیح اذکار نماز؛

• داشتن محبوبیت در بین دانش‌آموزان، آراستگی و ظاهر مناسب؛

نکته: بر اساس نظر بسیاری از فقها، استفاده از امام جماعت خانم در مدارس دخترانه، بلامانع است.

۷. آماده‌سازی، فضا سازی معنوی و جذاب، بهسازی و تجهیز محیط نمازخانه به فرش سجاده‌ای، جاکفشی، مهر و جا مهری، سیستم صوتی، سیستم گرمایشی و سرمایشی، روشنایی، خوش بو کننده و سیستم تهویه؛
۸. داشتن مکانی مجزا برای وضو گرفتن در کنار نمازخانه، تنظیم آب گرم برای وضو گرفتن و تهیه دمپایی برای وضوخانه؛
۹. ترغیب معلمان دروس پایه و مورد علاقه دانش‌آموزان به مشارکت در برگزاری نماز جماعت، به عنوان امام جماعت یا مأموم؛
۱۰. استفاده از فرصت مراسم آغازین مدرسه برای آگاه نمودن دانش‌آموزان از اهمیت و فضیلت نماز جماعت و دعوت از آنان به حضور در نماز جماعت مدرسه؛
۱۱. بهره‌مندی از ظرفیت تشکلهای دانش‌آموزی به ویژه اعضای هیئت دانش‌آموزی مدرسه در برپایی و اقامه نماز جماعت؛
۱۲. جلب مشارکت هدفمند خیرین و نهادها و مؤسسات همسو برای برپایی و اقامه نماز جماعت مدرسه؛
۱۳. بهره‌مندی از ظرفیت روحانیون طرح امین در اقامه نماز جماعت مدرسه؛
۱۴. برگزاری نماز جماعت در مسجد مجاور مدرسه؛
۱۵. برگزاری مسابقه و فعالیت‌های جذاب در نمازخانه و دادن هدیه به نمازگزاران؛
۱۶. استفاده از دانش‌آموزان مستعد و علاقه‌مند برای بیان احکام در نمازخانه؛
۱۷. معرفی کانال تخصصی اقامه نماز جماعت در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی @eghamenamazmedu برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از محتواهای آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛
۱۸. انتشار بخش‌هایی از اقامه نماز جماعت دانش‌آموزی با رعایت موازین شرعی و قانونی در بستر فضای مجازی؛
۱۹. ثبت اطلاعات مربوط به نمازخانه مدرسه در سامانه و پرهیز از تغییر کاربری نمازخانه؛
۲۰. معرفی دانش‌آموزان نمازگزار و تشویق آنان در مراسم آغازین مدرسه؛
۲۱. برگزاری اردوهای تفریحی و زیارتی برای دانش‌آموزان فعال در امر اقامه نماز؛
۲۲. تشویق و تقدیر از امام جماعت، دانش‌آموزان، معلمان و والدین برتر و فعال در امر اقامه نماز جماعت؛
۲۳. مستندسازی فعالیت‌ها، شناسایی و معرفی امام جماعت، معلمان، مدیران، دانش‌آموزان و اولیای فعال جهت شرکت در اجلاس نماز دانش‌آموزی به عنوان فعال اقامه نماز.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزیندهی روبه رو استفاده نمایید.

* سه میم (پیوند مسجد، مدرسه و منزل)

• شرح اجمالی:

تعامل مستمر و مؤثر کانون‌های تربیتی مسجد، مدرسه و منزل در پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان نمازخوان و موحد، دستاوردهای ارزشمندی به بار می‌آورد و بر استحکام و مقاومت جامعه در برابر تهاجم فرهنگی افزوده و موجب کاهش آسیب‌های اجتماعی می‌شود. لذا ضرورت برقراری تعامل پویا و سازنده میان مدارس، مساجد، جامعه محلی و خانواده با تأکید بر پیوند مسجد، مدرسه و منزل و همچنین نمازهای جمعه، ایجاب می‌کند که برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی بهینه برای استفاده از ظرفیت این سه عنصر موثر گامی در جهت نهادینه سازی امر اقامه نماز در جامعه باشد. بدین منظور طرح سه میم یک فرآیند تربیتی است که در اثر هم افزایی مسئولان مدرسه، خانواده‌ها و اعضای هیئت امنای مسجد محله، زمینه ارتباط دانش‌آموزان و اولیای آنان را با مسجد محله فراهم می‌کند.

• اهداف:

۱. حضور فعال مدیران، معلمان، دانش‌آموزان و خانواده‌ها در برنامه‌های مرتبط محله و نهادینه‌سازی و تقویت همکاری مدرسه با مسجد محله؛
۲. حفظ وحدت و همبستگی و تحقق آموزه‌های دینی و اجتماعی و تقویت مهارت‌های فردی و اجتماعی دانش‌آموزان؛
۳. حضور نظام‌مند و اثربخش روحانیون توانمند و مبلغان مذهبی با تجربه در مدرسه؛
۴. زمینه‌سازی برای حضور علاقه‌مندانه و بانشاط دانش‌آموزان در فعالیت‌های مساجد.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. برگزاری جلسات مشترک با حضور مسئولان مدرسه، نماینده انجمن اولیاء و مربیان، امام جماعت و نماینده هیئت امنای مسجد محل و اعضای هیئت دانش‌آموزی مدرسه جهت برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های مشترک؛
۲. تلاش برای حضور دانش‌آموزان در نماز جماعت مسجد محله و حضور امام جماعت مسجد در مدرسه؛
۳. عضویت کارکنان علاقمند مدرسه در هیئت امنای مسجد و عضویت امام جماعت مسجد محله در شورای مدرسه؛
۴. دعوت از امام جماعت مسجد محل به مدرسه جهت اقامه نماز جماعت، آموزش احکام، آموزش عملی نماز و برگزاری جلسات گفت‌وگو؛
۵. جلب مشارکت فعال و موثر خانواده‌ها، انجمن اولیا و مربیان در توسعه فرهنگ اقامه نماز دانش‌آموزان با تأکید بر برگزاری کلاس‌های آموزش خانواده؛
۶. ایجاد بستر مناسب جهت معرفی ظرفیت‌های مسجد محل و استفاده از روش چهره به چهره به منظور ارتقاء بینش فرهنگی، سیاسی و اجتماعی دانش‌آموزان در راستای تحقق تربیت تمام ساحتی؛
۷. استفاده از ظرفیت دانش‌آموزان به عنوان مکبر، موزن، قاری، مداح، خطیب، خادم و کفشدار افتخاری و... در مسجد محل به منظور افزایش روحیه معنوی و اخلاقی دانش‌آموزان و ایجاد حس مسئولیت اجتماعی آنان؛
۸. برنامه‌ریزی جهت شرکت دانش‌آموزان، فرهنگیان و خانواده‌ها در نماز جمعه؛
۹. بهره‌مندی از ظرفیت هیئت دانش‌آموزی جهت مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی مسجد؛

۱۰. تشویق دانش‌آموزان برتر علمی، اخلاقی و ورزشی و... در جشن‌های ملی و مذهبی مسجد محل؛
۱۱. ایجاد تعامل تنگاتنگ بین مدرسه و مسجد محل با اجرای مراسم‌های ملی و مذهبی و همچنین اجرای فعالیت‌هایی از قبیل برگزاری کلاس‌های علمی، تربیتی، آموزشی، ورزشی و... در مسجد با همیاری خانواده‌ها؛
۱۲. برنامه‌ریزی جهت برگزاری بخشی از فعالیت‌های مدرسه در مسجد محل مانند گرامی‌داشت ایام الله و مناسبت‌های ولایی، برگزاری محافل استماع تلاوت قرآن کریم، برگزاری کلاس‌های درس قرآن و دینی، اجرای برنامه هیئت دانش‌آموزی، آموزش عملی نماز، آموزش احکام، برگزاری مسابقات قرآن، عترت و نماز، برگزاری نماز جماعت دانش‌آموزان، برگزاری جلسات گفت‌وگو دینی، نشست‌های مهدوی، برگزاری جشن تکلیف، دوره‌های آموزش خانواده، اعتکاف دانش‌آموزی و...؛
۱۳. اطلاع‌رسانی برنامه‌های فرهنگی، تربیتی و آموزشی مسجد محل در تابلوی اعلانات و کانال مجازی مدرسه؛
۱۴. دعوت از امام جمعه شهر جهت حضور در مدرسه و برگزاری جلسات گفت‌وگو دینی و برگزاری نماز جماعت دانش‌آموزان؛
۱۵. برگزاری کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی و تربیتی فوق برنامه در مسجد محل با هماهنگی و مشارکت معلمان داوطلب، خانواده‌ها و هیئت امنای مسجد محل؛
۱۶. معرفی کانال تخصصی سه میم در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی [@payvandbamasjedmedu](https://payvandbamasjedmedu) برای بهره‌مندی دانش‌آموزان از محتواهای آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛
۱۷. انتشار بخش‌هایی از فعالیت‌های اجتماعی دانش‌آموزان در مسجد محل در بستر فضای مجازی؛
۱۸. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان والدین و هیئت امنای برتر و فعال در این زمینه؛
۱۹. مستندسازی و معرفی هیئت امنای مسجد محل، امام جماعت، معلمان، مدیران، دانش‌آموزان و اولیای فعال جهت شرکت در اجلاس نماز دانش‌آموزی به عنوان فعال اقامه نماز.
۲۱. برگزاری اردوهای تفریحی و زیارتی برای دانش‌آموزان فعال در امر اقامه نماز؛
۲۲. تشویق و تقدیر از امام جماعت، دانش‌آموزان، معلمان و والدین برتر و فعال در امر اقامه نماز جماعت؛
۲۳. مستندسازی فعالیت‌ها، شناسایی و معرفی امام جماعت، معلمان، مدیران، دانش‌آموزان و اولیای فعال جهت شرکت در اجلاس نماز دانش‌آموزی به عنوان فعال اقامه نماز.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده‌ی روبه‌رو استفاده نمایید.

* جلسات گفتمان دینی

• شرح اجمالی:

یکی از مهم ترین مطالبات مقام معظم رهبری دامه از وزارت آموزش و پرورش در سال های اخیر برگزاری کرسی های آزاد اندیشی و ایجاد فضای گفتگو و پرسش و پاسخ می باشد. فضایی که در آن دانش آموزان عزیز بتوانند سوالات خود در محورهای اعتقادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و... را آزادانه پرسیده و پاسخ خود را دریافت نمایند. تشکیل این فضای گفتگو می تواند آثاری همچون تقویت شجاعت در دانش آموزان، عدم خود باختگی، دوری از حرمت شکنی، احساس مسئولیت اجتماعی، رعایت حقوق دیگران و احترام به قانون، وقت شناسی، جلوگیری از جمود و تحجر فکری، حاکمیت عقلانیت، جلوگیری از رفتارهای احساسی، ایجاد و تعمیق بصیرت دینی و باور به ارزش های انقلاب اسلامی و وفاداری و حمایت آگاهانه از این ارزش ها، عدم ایجاد هیجانات کاذب رسانه ای و خود مراقبتی در برابر حوادث و اتفاقات مختلف در عرصه های گوناگون را به همراه داشته باشد. در همین راستا از جمله فعالیت های اثر بخش مدارس که می تواند منجر به تقویت خردورزی و خودمراقبتی بیشتر دانش آموزان شود، برگزاری نشست هایی با حضور مبلغان دینی و کارشناسان ممتاز و خبره در حوزه مسائل دینی، فرهنگی و اجتماعی به منظور برقراری ارتباط و گفتگوی چهره به چهره و ایجاد فضای مناسب و امن جهت طرح پرسش های دانش آموزان و پاسخگویی به شبهات و مسائل مبتلی به مطرح شده می باشد که از آن تحت عنوان جلسات گفتمان دینی یاد می شود.

• اهداف:

۱. تقویت ایمان، بصیرت دینی و باور به ارزش های انقلاب اسلامی، وفاداری و حمایت آگاهانه از این ارزش ها و مواجهه هوشمندانه با تهاجم فرهنگی؛
۲. تقویت خردورزی و خودمراقبتی در دانش آموزان؛
۳. ایجاد فضای مناسب و امن جهت طرح پرسش های دانش آموزان؛
۴. ایجاد بینش و توانایی تحلیل و تبیین رویدادهای فرهنگی-اجتماعی جهت مقابله با توطئه های دشمنان؛
۵. ایجاد شناخت صحیح و تعمیق مبانی نظری، اعتقادی، اخلاقی و ارزشی دانش آموزان به واسطه پاسخگویی به سوالات و شبهات به روش چهره به چهره.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. اطلاع رسانی به دانش آموزان جهت ثبت سوالات خود در سامانه و تحلیل، بررسی و اولویت بندی سوالات و شبهات دانش آموزان؛
۲. دعوت از مبلغین و کارشناسان آگاه و خبره و دارای تخصص در ارتباط با سوالات و شبهات دانش آموزان با هماهنگی اداره آموزش و پرورش؛
۳. اطلاع رسانی در مدرسه و برگزاری جلسه با حضور حداکثری دانش آموزان؛
۴. استفاده از ظرفیت تشکل های دانش آموزی بویژه اعضای هیئت دانش آموزی مدرسه در برگزاری جلسات گفتمان دینی؛
۵. استفاده از ظرفیت روحانیون طرح امین و امام جماعت روحانی مدرسه جهت پاسخگویی به سوالات و

شب‌ها دانش‌آموزان؛

۶. برنامه‌ریزی جهت برگزاری جلسات گفتمان دینی در مسجد محل؛

۷. دعوت از امام جماعت مسجد، معتمدین محل و اولیای دارای تخصص جهت برگزاری جلسات گفتمان دینی در مدرسه؛

۸. بهره‌مندی از ظرفیت تخصصی و علمی اساتید ستاد اقامه نماز، حوزه علمیه، دفتر تبلیغات اسلامی، اداره اوقاف و امور خیریه و فرهنگیان؛

۹. برگزاری جلسات گفتمان دینی بر اساس نیاز دانش‌آموزان و به صورت سلسله وار و هدفمند؛

۱۰. بهره‌مندی از ظرفیت نهادهای فرهنگی، اولیاء و خیرین جهت تهیه اقلام فرهنگی و آموزشی مانند کتاب، بروشور و...؛

۱۱. تشویق و ترغیب دانش‌آموزان با استفاده از شیوه‌های نوین جهت حضور داوطلبانه در جلسات گفتمان دینی مانند برگزاری مسابقه از مباحث و محتوای جلسات، قرعه‌کشی و اهدای هدیه و...؛

۱۲. معرفی کانال تخصصی گفتمان دینی در شبکه شاد دانش‌آموزی به نشانی @goftemandininmedu جهت طرح سوالات دانش‌آموزان و بهره‌مندی از محتواهای آموزشی و شرکت در مسابقات و پویش‌های این کانال؛

۱۳. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین فعال در زمینه برگزاری جلسات گفتمان دینی.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر مدارس:

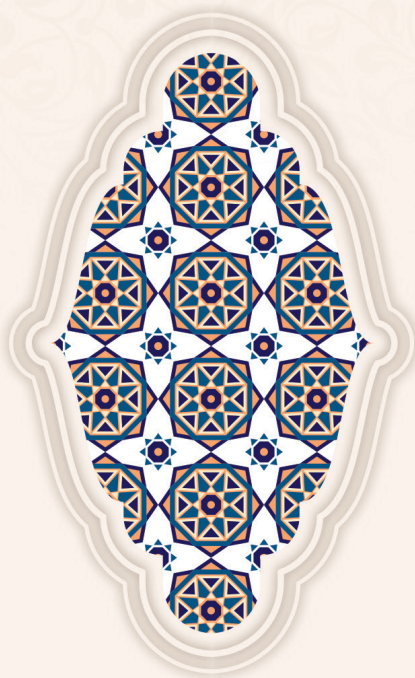
برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر

مدارس در این زمینه، از رمزیندهی روبه‌رو استفاده نمایید.

بخش چهارم

فعالیت‌های عمومی

* شورای قرآن، عترت و نماز

• شرح اجمالی:

در سطوح استان و ادارات آموزش و پرورش تابعه، شورایی با عنوان شورای قرآن، عترت و نماز با شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود که مسئولیت برنامه‌ریزی، هماهنگی، هدایت و نظارت بر کلیه فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز را به عهده دارد.

ترکیب اعضای شورای استان

- ۱- مدیرکل آموزش و پرورش (رئیس شورا)؛
 - ۲- معاون پرورشی و فرهنگی (نایب رییس)؛
 - ۳- معاون پژوهش، برنامه‌ریزی و توسعه منابع؛
 - ۴- معاون آموزش ابتدایی؛
 - ۵- معاون آموزش متوسطه؛
 - ۶- رئیس اداره اطلاع رسانی و روابط عمومی؛
 - ۸- رئیس اداره ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات؛
 - ۹- رئیس اداره قرآن، عترت و نماز (دبیر شورا)؛
 - ۱۰- رئیس اداره مشارکت‌های مردمی و مدارس غیر دولتی؛
 - ۱۱- مدیر حراست؛
 - ۱۲- رئیس اداره انجمن اولیاء و مربیان؛
 - ۱۳- یک نفر صاحب نظر در امور قرآن، عترت و نماز با انتخاب مدیرکل استان؛
 - ۱۴- دو نفر از مدیران یا رؤسای فعال ادارات آموزش و پرورش استان؛
- تبصره: نهادهای ذیل نیز به تناسب دستور کار جلسه به عنوان مدعو به اعضاء اضافه خواهند شد:
- ۱- امام جمعه؛
 - ۲- مدیرکل اوقاف و امور خیریه یا نماینده تام‌الاختیار؛
 - ۳- رئیس ستاد اقامه نماز؛
 - ۴- رئیس سازمان تبلیغات اسلامی؛
 - ۵- رئیس صدا و سیما؛
 - ۶- مسئول دفتر همکاری‌های حوزه و آموزش و پرورش؛
 - ۷- مسئول هیئت رزمندگان اسلام.
 - ۸- مسئول دفتر بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام

شرح وظایف شورای قرآن، عترت و نماز استان

- برنامه‌ریزی، اجرا، نظارت و ارزیابی عملکرد فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز ادارات تابعه؛
- جذب اعتبارات ا بلاغی، تأمین و تخصیص منابع مالی مورد نیاز؛
- تصمیم‌گیری جهت اجرای فعالیت‌های این حوزه از جمله مسابقات و سایر دستورالعمل‌ها؛

- جذب مشارکت های مردمی و تصمیم گیری در خصوص نحوه ی هزینه کرد آن؛
- بررسی گزارش های شورای قرآن، عترت و نماز منطقه و پاسخگویی به مسائل مربوطه؛
- تصمیم گیری در مورد ارتباط با سازمان ها و نهادها و ارگان های ذیربط جهت ارتقاء سطح فعالیت های کمی و کیفی فعالیت ها؛

- پیش بینی و اجرای دوره های آموزشی مصوب برای مدیران و مدرسان، کارشناسان و...؛
- جلسات شورا ماهانه حداقل یک بار و در صورت نیاز بیشتر با تشخیص مدیرکل محترم استان برگزار می گردد.

ترکیب اعضاء و شرح وظایف شورای قرآن، عترت و نماز منطقه

شورای قرآن، عترت و نماز ادارات و شرح وظایف آنان متناظر با شورای استان می باشد.

شورای قرآن، عترت و نماز مدرسه

شورای مدرسه متناسب با فعالیت ها، تشکیل جلسه داده و تصمیمات لازم را در خصوص فعالیت های قرآن، عترت و نماز اتخاذ و اجرا می نمایند.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان ها:
برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینهی روبه رو استفاده نمایید.

* بزرگداشت هفته قرآن، عترت و نماز

• شرح اجمالی:

هفته قرآن، عترت و نماز که مصادف است با هفته دوم آذر ماه، فرصت مناسبی است برای تبلیغ و ترویج ابعاد مختلف فعالیت های قرآن، عترت و نماز در سطح مدارس کشور تا همه دانش آموزان، فرهنگیان و والدین ضمن اطلاع از روند گسترش آموزه های قرآن، عترت و نماز در کشور، اقدامات موثری را با هدف نشر و تبلیغ آموزه های این سه منشور نورانی انجام دهند.

• اهداف:

۱. توسعه و تعمیق فرهنگ غنی قرآن کریم، اهل بیت (علیهم السلام) و اقامه نماز؛
۲. زمینه سازی جهت انس بیشتر دانش آموزان و فرهنگیان با قرآن، عترت و نماز؛
۳. ایجاد فرصتی برای شناسایی، عرضه و معرفی و تجلیل از برترین های حوزه فعالیت های قرآن، عترت و نماز؛
۴. تبلیغ و ترویج فعالیت های قرآن، عترت و نماز.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. تشکیل شورای قرآن عترت و نماز؛
۲. ابلاغ روزشمار هفته قرآن، عترت و نماز به مدارس؛
۳. تهیه پوستر و بنر و انجام تبلیغات گسترده در سطح شهر، شهرستان و مدارس؛
۴. برگزاری نمایشگاه های قرآن، عترت و نماز از جمله کتاب، نرم افزار و ...؛
۵. برگزاری نشست های پرسش و پاسخ و رفع شبهات با حضور علماء و اساتید دانشگاه و حوزه؛
۶. تهیه نشریه با موضوع قرآن، عترت و نماز؛
۷. بزرگداشت مناسبت های ولایی در صورت مصادف شدن با ایام هفته قرآن، عترت و نماز؛
۸. فضاسازی سمعی و بصری مدارس و ادارات با موضوعات مرتبط؛
۹. دیدار با علماء و ائمه جمعه و پیشکسوتان در عرصه قرآن عترت و نماز و شرکت همگانی در نماز جمعه؛
۱۰. هماهنگی با صدا و سیما و رسانه ها برای انعکاس برنامه ها و تبلیغات در این زمینه؛
۱۱. تمهید مقدمات برای سخنرانی مدیرکل، معاونان و مسوولان استانی و شهرستانی در نماز جمعه؛
۱۲. تبلیغ این مهم توسط ائمه جمعه و جماعات در بین نمازها و خطبه ها؛
۱۳. اجرای محافل انس با قرآن با حضور قاریان دانش آموز کشوری و بین المللی؛
۱۴. برگزاری باشکوه مرحله اول مسابقات قرآن عترت و نماز در مدارس؛
۱۵. برگزاری نماز جماعت با حضور دانش آموزان و اولیاء آنان در مساجد محله؛
۱۶. ترویج فرهنگ آشنایی دانش آموزان با مرجعیت و تقلید و راه اندازی کاروان های دانش آموزی جهت دیدار با علماء، ائمه جمعه و مراجع عظام تقلید؛

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان‌ها:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده ی روبه رو استفاده نمایید.

* سوگواره «احلی من العسل»

• مقدمه:

با عنایت به نام گذاری روز ششم ماه محرم به نام حضرت قاسم بن الحسن (علیه السلام)، سوگواره «احلی من العسل» با تأکید بر بهره گیری از ظرفیت استان ها و نقش الگویی شهدای نوجوان و جوان کربلا به ویژه حضرت قاسم بن الحسن (علیه السلام) و زنده نگاه داشتن یاد و خاطره ۳۶ هزار دانش آموز شهید دوران دفاع مقدس و شهدای جبهه مقاومت؛ به صورت گردهمایی متمرکز دسته ها و هیئت های مذهبی دانش آموزان پسر در بقاع متبرکه؛ مصلی ها، مساجد جامع یا در مراکز شاخص شهرها و مناطق سراسر کشور برگزار می شود.

• اهداف:

- ترویج و نهادینه سازی فرهنگ ولایت مداری، تولی و تبری، امر به معروف و نهی از منکر
- آشنایی نسل جوان با زندگی نامه شهدای جوان کربلا و شهدای دانش آموز
- رشد ارزش های معنوی و فضایل اخلاقی در میان دانش آموزان
- ترویج روحیه استکبار ستیزی در جوانان و نوجوانان

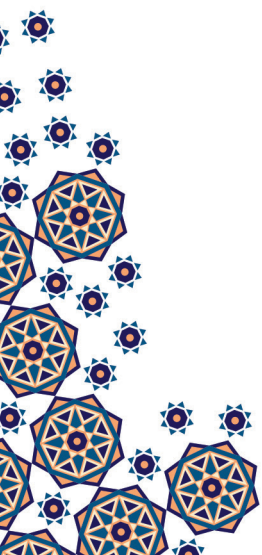
• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

- برگزاری شورای قرآن، عترت و نماز استان و منطقه، با موضوع اجرای سوگواره با حضور نمایندگان دستگاه های مرتبط (استفاده از همه ظرفیت های استانی و منطقه ای و هماهنگی با سایر نهادها و ارگان ها از جمله: هیئت رزمندگان اسلام، صدا و سیما، استان، استانداری، فرمانداری، شهرداری، اوقاف و امور خیریه، سازمان تبلیغات اسلامی، دفتر امام جمعه، نیروی انتظامی و... مورد تأکید است)؛
- این برنامه در ششم محرم، به صورت ویژه برگزار می شود و در صورت مصادف شدن روز ششم محرم با ایام تعطیل؛ روز برگزاری گردهمایی توسط ستاد برگزاری سوگواره اعلام می گردد؛
- برگزاری گردهمایی متمرکز در قالب دسته ها و هیئت های دانش آموزی با قرائت قرآن کریم، سخنرانی یکی از علمای برجسته هر شهر و منطقه و مرثیه سرایی، اقامه نماز جماعت و ختم جلسه با اطعام عزاداران؛
- استفاده از فضای رسانه ای صدا و سیما، استان به منظور تهیه گزارش های تصویری، پوشش خبری و...؛
- شناسایی خانواده های شهدای دانش آموز شهر و تقدیر از تعدادی از آن ها؛
- تهیه و حمل تصاویر شهدای دانش آموز استان / شهر در دسته های عزاداری؛
- طنین انداز شدن بانگ «لبیک یا حسین (علیه السلام)» رأس ساعت مقرر روز اجرای برنامه در مدارس و میعادگاه های سراسر کشور؛
- نوحه خوانی هماهنگ کلیه شرکت کنندگان در آموزشگاه های محل تحصیل با متن نوحه هماهنگ، گردهمایی های متمرکز منطقه ای و استانی سراسر کشور؛
- هماهنگی و تدارک لازم جهت استفاده از پوشش مشکی و پیشانی بند متحدالشکل و پرچم های عزاداری؛
- مستند سازی فعالیت های صورت گرفته

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان ها:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینهی روبه رو استفاده نمایید.

* ویژه برنامه «نسیم کرامت»

• مقدمه

با عنایت به اینکه اول ذی القعدة آغاز دهه پربرکتی است به نام دهه کرامت و اولین روز این دهه زاد روز کریمه اهل بیت حضرت فاطمه معصومه علیها السلام به نام روز دختر نامگذاری شده است، طرح نسیم کرامت با تاکید بر گسترش فرهنگ رضوی و زمینه سازی و التزام عملی به ارزش های اخلاقی و تجلیل از دانش آموزان دختر در قالب جشن های دهه کرامت در سطح مدارس و نیز به صورت گردهمایی متمرکز دانش آموزان دختر عضو هیئت های دانش آموزی در بقاع متبرکه، مصلی ها، مساجد جامع یا در مراکز شاخص شهرها و مناطق سراسر کشور برگزار می شود.

• اهداف:

۱. ایجاد فضای انس و محبت به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام در بین دانش آموزان و تبیین اصل ولایت مداری و حفظ ارزش های دینی.
۲. گرامیداشت ولادت حضرت معصومه علیها السلام و روز دختر و تبیین جایگاه زن در دین مبین اسلام؛
۳. ترویج آموزه های دینی به ویژه نقش معنوی، اُسوه ای، حضرت فاطمه معصومه علیها السلام و به کارگیری آن در زندگی روزمره؛
۴. ایجاد نشاط اجتماعی و تعظیم شعائر الهی در سطوح مختلف جامعه به ویژه در بین دانش آموزان.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. تشکیل ستاد بزرگداشت دهه کرامت در سطح ادارات کل و مناطق تابعه و ابلاغ دستور العمل اجرایی؛
۲. تعیین زمان اجرای برنامه و اطلاع رسانی به هیئت های دانش آموزی بر اساس مصوبات ستاد برنامه ریزی در سطح استان؛
۳. هماهنگی و تدارک ملزومات مورد نیاز برای برگزاری مراسم جشن و مولودی خوانی؛
۴. زمینه سازی حضور و مشارکت گسترده مردم با محوریت مدرسه به عنوان کانون تربیتی محله و دانش آموزان؛
۵. هماهنگی با سایر نهادها و ارگان ها به منظور استفاده از همه ظرفیت های استانی و منطقه ای؛
۶. بهره گیری مناسب و حداکثری از ظرفیت های فرهنگی تربیتی درون و برون سازمانی به ویژه استفاده از ظرفیت های هیئت های دانش آموزی، انجمن اولیا و مربیان و ...
۷. اطلاع رسانی گسترده ویژه برنامه ها به صورت مجازی و میدانی با استفاده از روش های نوین و خلاقانه فرهنگی هنری؛
۸. فضاسازی مناسب و تبلیغی در سطح شهر به ویژه در مدارس تابعه؛
۹. استفاده از ظرفیت رسانه ها و صدا و سیما به منظور انعکاس اخبار و برنامه های مرتبط؛
۱۰. ارزیابی کیفیت اجرای برنامه؛
۱۱. مستندسازی فعالیت های صورت گرفته.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان ها:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده ی روبه رو استفاده نمایید.

* اجلاس نماز دانش آموزی

• شرح اجمالی:

تلاش در جهت تقویت و تعمیق باورهای دینی در سنین جوانی و نوجوانی، به ویژه آموزش، تبیین، ایجاد انگیزش درونی و آشنا نمودن دانش آموزان با مسائل عبادی و جذب حداکثری و مشارکت معلمان، اولیاء، ائمه جماعات، مساجد، موسسات، نهادها و دستگاه‌های همسو در راستای ترویج و نهادینه سازی فرهنگ اقامه نماز، گام ارزشمندی است که می‌تواند تاثیر بسزایی در سعادت و خوشبختی جامعه داشته باشد. در همین راستا و با عنایت به فرآیند اجرای برنامه «نور چشم» به عنوان مجموعه فعالیت‌های فرآیندی حوزه اقامه نماز و تعریف اجلاس‌های نماز به عنوان گام پایانی این برنامه و در راستای عملیاتی نمودن راهکار ۲/۷ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مبنی بر «استانداردسازی و تدوین شاخص‌های کیفی برای ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی و تربیتی مدارس» و نیز تجلیل از فعالان اقامه نماز سراسر کشور از صف تا ستاد و ارائه الگوهای برتر به سایر فعالان این حوزه؛ اجلاس‌های نماز دانش آموزی در چهار سطح آموزشگاهی، شهرستانی، استانی و کشوری، برگزار می‌شود.

• اهداف:

۱. پیگیری و عملیاتی نمودن منویات مقام معظم رهبری «ام‌ج‌لله»، گسترش فرهنگ اقامه نماز و برجسته کردن ارزش‌های معنوی و تقویت فضائل اخلاقی، جریان سازی برای نهادینه شدن امر اقامه نماز، زمینه سازی برای توجه دانش آموزان، فرهنگیان و اولیا در برپایی نماز جماعت اول وقت و نهادینه شدن فریضه نماز در بین خانواده‌ها؛
۲. نهادینه سازی و تقویت همکاری مدرسه با مراکز فرهنگی و علمی به ویژه مسجد محله، حوزه‌های علمیه و نیز حضور نظام مند و اثربخش روحانیون توانمند و مبلغان مذهبی با تجربه در مدرسه؛
۳. شناسایی، مشارکت پذیری و بهره گیری از ظرفیت دستگاه‌های اجرایی، نهادهای عمومی و مردمی؛
۴. ارزیابی، بررسی و آسیب شناسی عملکرد سالانه مدارس و ادارات آموزش و پرورش در زمینه گسترش و ترویج فرهنگ اقامه نماز؛
۵. تبادل و اشتراک گذاری تجربیات و عملکرد موفق در حوزه اقامه نماز و تجلیل از فعالان این حوزه از صف تا ستاد.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. برگزاری شورای توسعه و ترویج فرهنگ اقامه نماز با حضور استاندار/فرماندار، امام جمعه، مدیر حوزه علمیه، مدیر ستاد اقامه نماز استان/شهرستان، نهادهای فرهنگی و اعضای شورای نماز اداره با موضوع اجلاس نماز؛
۲. ابلاغ رهنمود اجرایی، پس از تنظیم و بومی سازی در شورای اقامه نماز به مدارس و سایر فعالان اقامه نماز؛
۳. انتظار می‌رود با توجه به اهمیت موضوع اجلاس نماز، مدیران ادارات و مدارس زمینه حضور هر چه گسترده تر دانش آموزان در مرحله آموزشگاه و شهرستان را فراهم نموده و تمامی امکانات مادی و معنوی منطقه و شهرستان را با توجه به شرایط فعلی جهت اجرای هر چه با شکوه تر اجلاس نماز به کار گیرند؛
۴. در مرحله آموزشگاه در دوره ابتدایی و متوسطه اول انتخاب فعالین نماز به تفکیک کلاسی انجام شود تا از هر پایه تحصیلی تعداد بیشتری از دانش آموزان مورد تشویق و تجلیل قرار گیرند و در دوره متوسطه دوم به تفکیک رشته و پایه تحصیلی؛

۵. در مرحله شهرستان برای انتخاب دانش آموزان فعال نماز علاوه بر تفکیک پایه ورشته، تفکیک جنسیت نیز لحاظ شود؛
۶. مدارس آمار دانش آموزان و همکاران وسایر افرادی که مورد تشویق قرار داده اند راتا پایان دی ماه به اداره معرفی نمایند؛
۷. ادارات پس از جمع بندی تاریخ های اجلاس های نماز مدارس با برنامه ریزی و تقسیم مدارس بین همکاران محترم اداره و مسئولین شهرستان به گونه ای برنامه ریزی نمایند که حداقل یکی از مسئولین در اجلاسیه نماز مدارس شرکت نمایند؛
۸. بر اساس نمون برگ انفرادی ارزیابی فعالان اقامه نماز (مندرج در رمزینه)، مستندات، ملاک ارزیابی و معرفی فعالان در سطوح مختلف خواهد بود؛
۹. مهمترین موضوعات قابل طرح در اجلاس های نماز به تناسب سن دانش آموزان (اهمیت نماز، قصه های نماز، آثار نماز شامل آثار مادی و معنوی، بهداشتی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، دنیوی و آخروی، احکام نماز، فلسفه نماز، پاسخ به شبهات نماز) می باشد؛
۱۰. مستندات ارسالی باید به گونه ای باشد که قابل نشر یا الگوسازی برای ارائه به دیگر مدارس، مناطق و استان ها جهت بهره داری از تجارب، ابتکارات و خلاقیت ها باشد؛
۱۱. در بررسی مستندات و انتخاب و معرفی فعالان اقامه نماز در سطوح مختلف، به عنوان فرآیند اجرای برنامه «نور چشم» و چهار طرح زیر مجموعه آن توجه شود. (طرح محراب، طرح بهارندگی، طرح سه میم یا پیوند مسجد، منزل و مدرسه، جلسات گفتمان دینی)
۱۲. برگزاری یک اجلاس نماز متمرکز در سطح هر منطقه و استان با هدف معرفی خادمان و فعالان نماز اعم از دانش آموز، معلم، مربی یا معاون پرورشی مدرسه، مدیر معلم، اولیاء، امام جماعت روحانی، اساتید گفتمان دینی، مدرس آموزش خانواده، امام جمعه، نهادهای فعال و همکار نماز و تقدیر و تشکر از آنها به طور گسترده و باشکوه؛
۱۳. تصمیم گیری در خصوص بستر و نحوه دریافت و بررسی مستندات، تعیین تعداد فعالان اقامه نماز و کیفیت برگزاری اجلاس ها در سطح آموزشگاه / منطقه / ناحیه / شهرستان بر عهده شورای اقامه نماز اداره می باشد؛
۱۴. تجلیل از دانش آموزان دوره های ابتدایی فعال در امر نماز، از سطح آموزشگاه تا استانی انجام می شود؛
۱۵. در انتخاب و معرفی فعالان نماز، رعایت تناسب بین مدارس دخترانه و پسرانه مورد تأکید است؛
۱۶. مشارکت پذیری و بهره گیری از ظرفیت دستگاه های اجرایی، نهادهای عمومی و مردمی و سایر ارکان سهیم و موثر به ویژه دفاتر ستاد اقامه نماز، دفاتر ائمه جمعه، فرمانداری ها و استانداری ها مورد تأکید است؛
۱۷. مستندات فعالان نماز سطح کشوری بر اساس رهنمود اجرایی دبیرخانه اجلاس و در بستری که اعلام می گردد دریافت می شود؛
۱۸. در اجلاس شهرستانی / استانی و کشوری، علاوه بر تجلیل از مدیران مدارس موفق در امر اقامه نماز، تقدیرنامه / استانی / شهرستانی و وزارتی به نام مدرسه نیز صادر خواهد شد؛
۱۹. در انتخاب فعالان اقامه نماز، تفاوتی بین مدارس دولتی و غیر دولتی نمی باشد؛
۲۰. تشکیل کمیته ارزیابی، ذیل شورای اقامه نماز و بررسی نمون برگ ارزیابی فعالان نماز و مستندات دریافتی مورد تأکید است.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان ها:
 برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینه ی روبه رو استفاده نمایید.

* آموزش و توانمندسازی نیروی انسانی

• شرح اجمالی:

امروزه آموزش و توانمندسازی منابع انسانی به عنوان یکی از ابزارهای مفید ارتقا کیفی کارکنان و افزایش اثربخشی سازمانی تلقی می‌گردد. به منظور کسب موفقیت در محیط در حال تغییر تربیتی امروزی، نظام تعلیم و تربیت، به دانش روز، نظرات و خلاقیت کارکنان نیازمند است. بر این اساس، با تاکید بر ضرورت آموزش و توانمندسازی مستمر و موثر کارکنان بخش‌های مختلف، انتظار می‌رود آموزش نیروی انسانی به عنوان یک اصل و اولویت مهم در دستور کار مدیران، معاونین و کارشناسان محترم سطوح مختلف قرار گیرد.

• اهداف:

۱. ارتقای سطح کیفی منابع انسانی از طریق افزایش سطح توانایی دانش و مهارت و افزایش سطح باور و اعتقادات منابع نسبت به ارزش‌های اسلامی و توسعه آگاهی‌های عمومی آنان در ابعاد مختلف فرهنگی و اجتماعی؛
۲. توانمندسازی مدیران جهت ایفای موثر نقش‌ها و وظایف مدیریتی؛
۳. ایجاد نگرش راهبردی و همسوسازی برنامه‌های توانمندسازی و توسعه کارکنان با اهداف راهبردی اداره کل قرآن، عترت و نماز؛
۴. ایجاد یکپارچگی و تعامل بین عناصر فرآیند آموزش به عنوان رویکرد فرآیندی-تعاملی و اجتناب از آموزش‌های غیرضروری؛
۵. ارتقا سطح باور و اعتقاد مدیران به توانمندسازی و ارتقا منابع انسانی از طریق آموزش و ایجاد انگیزه برای خودسازی و رشد معنوی، مهارتی، دانشی و مادی منابع انسانی.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. بررسی و تحلیل سطح سواد علمی و عملی نیروهای تحت پوشش؛
۲. اجرای نیازسنجی‌های مستمر برای شناسایی سرفصل‌های مورد نیاز نیروی انسانی جهت برگزاری دوره آموزشی؛
۳. بهره‌گیری مناسب و بهینه از ظرفیت فضای مجازی و فن‌آوری‌های نوین به منظور آموزش و توانمندسازی نیروی انسانی؛
۴. برنامه‌ریزی برای جلب مشارکت سایر معاونت‌ها و حوزه‌های آموزش و پرورش (انجمن اولیاء و مربیان، مشارکت‌های مردمی و...) در زمینه توانمندسازی نیروی انسانی؛
۵. جلب مشارکت و استفاده از ظرفیت‌های سایر نهادهای همسو (ستاد اقامه نماز، اوقاف و امور خیریه، سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه‌های علمیه و...) در زمینه توانمندسازی نیروی انسانی؛
۶. برنامه‌ریزی برای برگزاری دوره‌های آموزشی و توانمندسازی برای همه دست‌اندرکاران و فعالان فعالیت‌های قرآن، عترت و نماز شامل:
 - کارشناسان قرآن، عترت و نماز
 - مدیران مراکز دارالقرآن الکریم
 - مدیران، معاونین و مربیان مدارس و کودکانستان‌ها
 - معلمان پایه سوم ابتدایی مدارس دانش‌آموزان دختر، دبیران پایه هشتم دانش‌آموزان پسر

- اساتید و داوران مسابقات قرآن، عترت و نماز
- ائمه جماعات روحانی و فرهنگی
- مبلغان و مدرسان جلسات گفتمان دینی
- اولیاء دانش آموزان و مدرسین آموزش خانواده

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان‌ها:
برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزیندهی روبه رو استفاده نمایید.

* قرارگاه جهادی قرآن، عترت و نماز

• شرح اجمالی:

قرارگاه جهادی قرآن، عترت و نماز، پایگاهی است که توسط اداره کل قرآن، عترت و نماز معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش راه اندازی شده و در جهت شناسایی و ساماندهی نهادهای، موسسات، مدیران، مربیان، معلمان، مبلغان، دانش آموزان، دانشجویان و فعالانی که حاضرند به صورت داوطلبانه و جهادی در جهت توسعه و تعمیق آموزه های قرآن، عترت و نماز دانش آموزان با اولویت مناطق محروم تلاش می‌کند. در این راستا ادارات قرآن، عترت و نماز می بایست با کمک کارشناسی قرآن، عترت و نماز ادارات تابعه و همچنین مراکز دارالقرآن الکریم و بر اساس انتظارات ذیل، زمینه را برای شناسایی نیازمندی‌های مدارس در حوزه قرآن، عترت و نماز اقدام و با هماهنگی دبیرخانه قرارگاه جهادی، زمینه را برای رفع این نیازمندی ها و ارائه خدمات قرآن، عترت و نماز توسط افراد یا مراکزی که در قالب قرارگاه جهادی اعلام آمادگی کرده اند، فراهم نمایند.

• اهداف:

۱. مردمی سازی فعالیت ها و ایفای نقش حمایتی توسط نیروهای جهادی؛
۲. شناسائی و تعیین ظرفیت ها، محدودیت ها و توانایی های استان ها؛
۳. شناسایی و بکارگیری نیروهای جهادی و برقراری عدالت تربیتی؛
۴. اهتمام به محرومیت زدایی و خدمات رسانی، بر اساس جهان بینی توحیدی و تأکید بر اخلاق اسلامی و گسترش فرهنگ جهادی در سطح جامعه.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. شناسایی و اولویت بندی مناطق نیازمند جامعه هدف اعم از مناطق روستایی یا نواحی حاشیه ای شهری درون استان و ارائه خدمات متناسب با نیازها با اتکاء به ظرفیت داوطلبان خدمت جهادی؛
۲. شناسایی ظرفیت داوطلبان خدمات جهادی در آموزش و پرورش جهت سازماندهی، شبکه سازی، توسعه و

توانمندسازی منابع انسانی قرارگاه جهادی؛

۳. زمینه سازی برای ارتباط مناطق/مدارس نیازمند با مراکز/افرادی که از طریق دبیرخانه قرارگاه جهادی برای ارائه خدمات قرآن، عترت و نماز اعلام آمادگی کرده اند؛

۴. تسهیل حضور و فعالیت گروه های جهادی با نظارت دبیرخانه قرارگاه؛

۵. شناسایی و هدایت ظرفیت های قانونی و جلب مشارکت افراد، نهادها و مجموعه های دولتی و خصوصی به سمت ترویج فعالیت های گروه های جهادی تابعه؛

۶. ایجاد شبکه حمایتی از بین خیرین، نخبگان فرهنگی و قرآنی و روحانیون فاضل استان ها در راستای گسترش خدمات گروه های جهادی؛

۷. نظارت و ارزیابی عملکرد گروه های جهادی و برنامه ریزی به منظور بهبود و ارتقاء عملکرد.

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان ها:

برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینهی روبه رو استفاده نمایید.

* قرارگاه فضای مجازی قرآن، عترت و نماز

• شرح اجمالی:

قرارگاه فضای مجازی قرآن، عترت و نماز محملی است برای شبکه سازی فعالان حوزه فضای مجازی به منظور استفاده از ظرفیت های موجود در فضای مجازی در جهت نشر، تبلیغ و گسترش آموزه های قرآن، عترت و نماز

• اهداف:

۱. استفاده از بستر فضای مجازی در پیگیری تحقق اهداف و سیاست های وزارت آموزش و پرورش در زمینه گسترش و تعمیق آموزه های قرآن، عترت و نماز؛

۲. رصد نظام مند و مستمر فرصت ها و تهدیدهای فضای مجازی با رویکرد توسعه فعالیت های قرآن، عترت و نماز و تقسیم کار ملی؛

۳. شناسایی همکاران دغدغه مند، پیگیر و فعال و بهره گیری هر چه بیشتر از ظرفیت فکری و عملیاتی آنان در توسعه فعالیت های قرآن، عترت و نماز در بستر فضای مجازی؛

۴. کاهش هزینه های اقتصادی، اجتماعی و... با استفاده از امکانات موجود در فضای مجازی در جهت آموزش و اطلاع رسانی، در راستای تحقق عدالت تربیتی؛

۵. جذاب تر کردن روش ها و مدل های اجرای فعالیت های قرآن، عترت و نماز برای نسل جدید با استفاده از امکانات و قابلیت های فضای مجازی

۶. هماهنگی و هم افزایی در جامعه فعالان فضای مجازی قرآن، عترت و نماز ادارات و مدارس کشور.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. تشویق دانش‌آموزان، همکاران و والدین دانش‌آموزان به عضویت در پایگاه‌های مجازی قرآن، عترت و نماز؛
۲. پیگیری شناسایی دانش‌آموزان مستعد در زمینه فعالیت در فضای مجازی و تولید محتوای چند رسانه‌ای؛
۳. پیگیری برای انتشار تولیدات چند رسانه‌ای دانش‌آموزان و همکاران در پایگاه‌های مجازی قرآن، عترت و نماز؛
۴. تشویق همکاران به بهره‌گیری از محتوای بارگذاری شده در پایگاه‌های مجازی در کلاس‌های درس و فوق برنامه؛
۵. برگزاری دوره‌های آموزشی و توانمندسازی برای دانش‌آموزان، والدین و همکاران در زمینه سواد رسانه؛
۶. تشویق و تقدیر از دانش‌آموزان، معلمان و والدین برتر در زمینه همکاری با پایگاه‌های مجازی قرآن، عترت و نماز؛
۷. اطلاع‌رسانی و تبلیغ آدرس کانال‌های پایگاه مجازی قرآن، عترت و نماز به شرح جدول زیر:

ردیف	عنوان پایگاه	آدرس کانال در شبکه شاد دانش‌آموزی
۱	حفظ قرآن کریم	@hefzquranmedu
۲	محافل انس با قرآن	@onsbaquranmedu
۳	مناسبت‌های ولایی	@monasebathamedu
۴	انتظار و مهدویت	@entezarvamahdaviatmedu
۵	گفتمان دینی	@goftemandininmedu
۶	احلی من العسل	@ahlamenalasalmedu
۷	هیئت‌های مذهبی	@heyatdaneshamozimedu
۸	مصباح الهدی	@mesbaholhodamedu
۹	اقامه نماز	@mehrabenamazmedu
۱۰	پیوند مسجد، مدرسه و منزل	@payvandbamasjedmedu
۱۱	آموزش عملی نماز و طرح مبین	@eghamenamazmedu
۱۲	جشن عبادت	@jashneebadatmedu
۱۳	تقلید و مرجعیت	@taghlidvamarjaeyatmedu
۱۴	مسابقات قرآن، عترت و نماز دانش‌آموزی	@mosabeghatdaneshamozimedu
۱۵	مسابقات قرآن، عترت و نماز فرهنگیان	@mosabeghatfarhangianmedu
۱۶	مراکز دارالقرآن الکریم	@darulquranalkarimmedu
۱۷	امر به معروف و نهی از منکر	@moflehoonmedu
۱۸	کانال عمومی قرآن، عترت و نماز	@parvareshi1

محتوا، الگوهای آموزشی و تجربیات موفق سایر استان‌ها:
برای دریافت محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در این زمینه، از رمزینده‌ی روبه‌رو استفاده نمایید.

* مسابقات قرآن، عترت و نماز

الف - مسابقات قرآن، عترت و نماز دانش آموزی

شرایط و ضوابط شرکت در مسابقات:

الف - رشته ها:

۱. قرآن: قرائت (تحقیق و ترتیل) - حفظ (جزء ۳۰ - ۵ جزء - ۱۰ جزء - ۲۰ جزء - کل) - تفسیر
۲. عترت: نهج البلاغه - صحیفه سجادیه - مداحی - دعاخوانی - گفتمان مهدوی
۳. نماز: اذان - احکام - انشای نماز
۴. مراکز دارالقرآن الکریم: همخوانی قرآن کریم و مدیحه سرایی
۵. مسابقات مجازی: حفظ موضوعی - مصباح الهدی (امام شناسی) - درسهایی از قرآن - نغمه های آسمانی

ب - مراحل برگزاری:

- مرحله اول: آموزشگاهی
- مرحله دوم: منطقه ای
- مرحله سوم: استانی
- مرحله چهارم: کشوری
- مرحله پنجم: بین المللی

ج - زمان بندی مسابقات:

جدول زمان بندی کلی اجرای مسابقات قرآن، عترت و نماز دانش آموزان

مرحله آموزشگاهی	مرحله شهرستانی / ناحیه ای / منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
آذر ماه	دی تا بهمن ماه	اسفند تا اردیبهشت ماه	تیر تا شهریورماه

د - فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. مدیران و مربیان پرورشی مدارس، دانش آموزان را جهت شرکت در مسابقات قرآن، عترت و نماز راهنمایی و تشویق می کنند.
۲. دانش آموزان علاقه مند به شرکت در مسابقات، ابتدا به سامانه مراجعه و ثبت نام می کنند.
۳. دانش آموزان محتوای رشته خود را از سامانه، رمزینیه های مندرج در کتاب ندای رحمت، رمزینیه های کتاب درسی و شبکه اجتماعی شاد دریافت و با کمک والدین و مربیان خود به مطالعه و تکرار و تمرین می پردازند.
۴. مسابقات رشته های مختلف در بازه زمانی تعیین شده یا بصورت آزمون کتبی سراسری و یا بصورت آزمون شفاهی در مدرسه برگزار خواهد شد.

- تذکر ۱: سوالات آزمون کتبی چند روز بعد از آزمون سراسری در اختیار آموزشگاه‌ها قرار خواهد گرفت تا دانش‌آموزانی که به هر دلیلی نتوانستند در آزمون شرکت کنند، به صورت حضوری شرکت نمایند.
- تذکر ۲: مدیران باید نمرات دانش‌آموزانی که به صورت حضوری آزمون داده‌اند را در سامانه ثبت نمایند.
۵. در رشته‌هایی که مسابقات به صورت شفاهی برگزار می‌شود؛ مدرسه با کمک همکاران، والدین دانش‌آموزان یا داوران، مسابقات را بر اساس فرم‌های داوری مرحله آموزشی داوری می‌کنند.
۶. دانش‌آموزانی که در آزمون کتبی بالاترین نمره را کسب کرده باشند، به مرحله دوم مرحله آموزشی مسابقات راه خواهند یافت؛ در این مرحله، مدرسه یک گروه داوری متشکل از همکاران یا والدین دانش‌آموزان علاقه‌مند تشکیل می‌دهد و دانش‌آموزان، یک کنفرانس کوتاه (حدود ۵ دقیقه‌ای) برگرفته از موضوعات اعلام شده را آماده و برای داوران ارائه می‌دهند.
۷. نمرات بخش شفاهی دانش‌آموزان، توسط مدرسه در سامانه ثبت و در پایان، در هر پایه تحصیلی یکی از دانش‌آموزان که بالاترین نمره را کسب کرده است، جهت شرکت در مرحله شهرستان/ ناحیه/ منطقه مسابقات معرفی خواهد شد.
۸. در فرصت مناسب و طی مراسمی با اهدای هدیه و لوح سپاس دانش‌آموزان برتر آموزشگاه می‌بایست مورد تجلیل قرار گیرند.
۹. مدارس می‌توانند در برگزاری مسابقات از ظرفیت هیئت‌های دانش‌آموزی استفاده نمایند.

۵- نکات و اصول کلی در اجرای مسابقات قرآن، عترت و نماز:

۱. مسابقات قرآن، عترت و نماز ابزار و فرصتی تربیتی جهت ایجاد نشاط (ذیل برنامه پرورشی فراگیر) و انس هر چه بیشتر دانش‌آموزان با آموزه‌های نورانی قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام و نماز است؛ لذا انتظار می‌رود؛ مدیران محترم مدارس زمینه لازم برای حضور همه دانش‌آموزان در مسابقات را فراهم آورند و از نخبه‌گزینی بدون برگزاری مسابقه پرهیز نمایند؛
۲. مدیران محترم مدارس می‌توانند به منظور ایجاد تنوع و جذابیت و بر اساس علاقه و سلیقه دانش‌آموزان، نسبت به افزودن رشته‌های جدید به مسابقات قرآن، عترت و نماز در مرحله آموزشی اقدام نمایند؛
۳. دانش‌آموزان علاقه‌مند به شرکت در مسابقات باید ضمن مراجعه به سامانه، نسبت به انتخاب رشته مورد علاقه و ثبت نام اقدام نمایند.
۴. با توجه به اینکه به واسطه فضای رقابتی مسابقات، اغلب دانش‌آموزان انگیزه حضور در این فرآیند را دارند، شایسته است مرحله اول این مسابقات با مشارکت حداکثری دانش‌آموزان و همراهی همکاران شاغل در آموزشگاه، اولیای دانش‌آموزان، خیرین و... در مسجد محل یا نمازخانه مدرسه برگزار گردد تا انگیزه حضور سایر دانش‌آموزان نیز تقویت شود؛
۵. شایسته و مورد تاکید است؛ در تبلیغ، اطلاع‌رسانی و جذب دانش‌آموزان برای شرکت در مسابقات از ظرفیت معلمین دروس مختلف، دانش‌آموزان عضو هیئت دانش‌آموزی مدرسه و... استفاده شود؛
۶. جذب مشارکت والدین دانش‌آموزان، آموزگاران/ دبیران و معلمان در زمینه‌ی تبلیغات، داوری و اجرای مسابقات مورد تأکید و قابل تقدیر است؛
۷. دانش‌آموزان در مرحله آموزشی، امکان ثبت نام و شرکت در چندین رشته مسابقات را دارند ولی شرکت در مراحل بعدی تنها در یک رشته امکان‌پذیر است؛
۸. با توجه به تاثیر بسزای دانش‌آموزان بر روی هم‌سالان خود، توصیه می‌شود؛ از ظرفیت دانش‌آموزان برتر

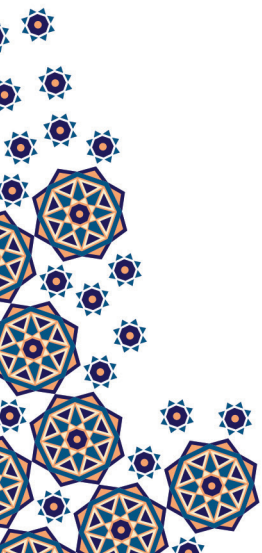
آموزشگاه در فرصت های مختلف مدرسه از جمله؛ مراسم آغازین، کلاس های درس مرتبط و... بهره جست. به عنوان مثال می توان؛ دانش آموزان شرکت کننده در مسابقات رشته قرائت را تشویق نمود تا به تلاوت گروهی مبادرت ورزند یا از دانش آموزان شرکت کننده در مسابقات نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و... درخواست نمود تا به عنوان سخنران ایفای نقش نمایند یا از دانش آموزان مداح و مؤذن جهت اجرا در مدرسه یا مسجد محل یا سایر جلسات دعوت نمود و همچنین می توان از نفرات برتر رشته احکام دعوت نمود تا به بیان مسائل شرعی بپردازند؛

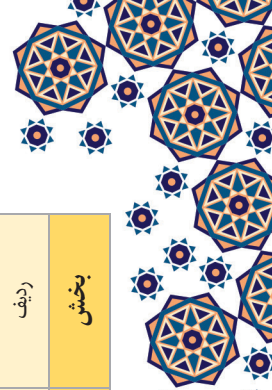
۹. مدارس برتری که بر اساس عملکرد دانش آموزان مدرسه و میزان پویایی و تحرک آنان در مسابقات بیشترین امتیاز را کسب کنند در سطوح مختلف منطقه ای/ شهرستانی، استانی و کشوری تجلیل به عمل خواهد آمد؛
تیسره: با استفاده از سامانه این امکان وجود دارد که مدارس برتر از نظر میزان جذب (حضور کمی دانش آموزان در فعالیتها) و میزان آمادگی شرکت کنندگان در مسابقات (کیفی) در سطح کشور، استان و منطقه شناسایی و معرفی شود؛
۱۰. شایسته است با مشارکت والدین و نهادهای فرهنگی همسو، از دانش آموزان برگزیده مسابقات طی مراسم باشکوهی تقدیر و تشکر به عمل آید.

۱۱. چنانچه دانش آموزی در مسابقات قرآن، عترت و نماز موفق به کسب رتبه اول کشوری شده باشد در سال آینده تنها با تغییر رشته مسابقه و یا تغییر دوره تحصیلی، مجاز به شرکت در مسابقات کشوری است.
۱۲. چنانچه دانش آموزی در مسابقات قرائت تحقیق یا حفظ قرآن کریم موفق به کسب رتبه اول کشوری شده باشد در سال آینده نمی تواند در رشته قرائت ترتیل در مرحله کشوری شرکت نماید.

۱۳. چنانچه دانش آموزی در رشته های حفظ کل یا ۲۰ جزء موفق به کسب رتبه اول کشوری شده باشد، تا پایان تحصیلات آموزشگاهی اجازه شرکت در سطح پایین تر مسابقات حفظ را ندارد؛ به عنوان مثال اگر در مسابقات حفظ ۲۰ جزء رتبه اول کشوری کسب نماید در سال های آینده نمی تواند در رشته حفظ ۱۰ جزء مرحله کشوری شرکت نماید.
۱۴. دارندگان رتبه های بین المللی دانش آموزان جهان اسلام، در سال های بعد اجازه شرکت در مسابقات دانش آموزی همان رشته را نخواهند داشت.

۱۵. مسئولان اجرایی مسابقات در مراحل مختلف می توانند نسبت به بومی سازی فرم ها و آیین نامه های ارائه شده در این شیوه نامه اقدام نمایند.

نمایه کلی مراحل پنجگانه مسابقات قرآن، عترت و نماز دانش‌آموزان

مرحله بین‌المللی	مرحله کشوری			مرحله استانی			مرحله منطقه‌ای			مرحله آموزشگاهی			رشته مسابقات	ردیف	بخش
	متوسطه دوم	متوسطه اول	ابتدایی	متوسطه دوم	متوسطه اول	ابتدایی	متوسطه دوم	متوسطه اول	ابتدایی	متوسطه دوم	متوسطه اول	ابتدایی			
-	*	*	-	*	*	-	*	*	*	*	*	*	احکام	۱	مسابقات پژوهشی
-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	انشای نماز	۲	
-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	تفسیر قرآن کریم	۳	
-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	نهج البلاغه	۴	
-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	صحیفه سجّادیه	۵	
-	*	-	-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	گفتمان مهدوی	۶	مسابقات آوایی
-	*	*	-	*	*	-	*	*	*	*	*	*	اذان (پسران)	۷	
-	*	*	-	*	*	-	*	*	*	*	*	*	مذاحی (پسران)	۸	
-	*	-	-	*	*	-	*	*	*	*	*	*	دعاخوانی (دختران)	۹	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	حفظ قرآن کریم	۱۰	
*	*	*	-	*	*	-	*	*	*	*	*	*	قرائت تحقیق	۱۱	
-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	قرائت ترتیل	۱۲	
*	*	-	*	*	-	*	*	-	*	*	-	*	همخوانی قرآن و مدیحه‌سرایی	۱۳	
-	*												حفظ موضوعی	۱۴	مسابقات مجازی
-	*												مصباح الهدی (امام شناسی)	۱۵	
-	*												درس‌هایی از قرآن	۱۶	
-	*												نغمه‌های آسمانی	۱۷	

ملاحظات:

- همه مسابقات در مرحله آموزشگاه به صورت پایه ای و در سایر مراحل به صورت دوره ای و انفرادی (به جز رشته گفتمان مهدوی) برگزار خواهد شد و نفرات برتر استان‌ها بر اساس امتیاز سالانه و سهمیه استان در مرحله کشوری شرکت می‌کنند؛
- رشته گفتمان مهدوی به صورت دوره‌ای و گروه ۲ نفره برگزار می‌شود؛
- در هر کدام از رشته‌های ترتیل، حفظ جزء ۳۰، حفظ ۵ جزء، حفظ ۱۰ جزء، حفظ ۲۰ جزء و حفظ کل قرآن کریم از هر دوره تحصیلی یک نفر در مرحله بعدی مسابقات شرکت می‌کند؛
- تذکر: در رشته‌های حفظ جزء ۳۰ و ۵ جزء متوسطه اول و دوم، مسابقات در مرحله استانی به پایان می‌رسد و مرحله کشوری ندارد.

۴. در دوره ابتدایی، فقط رشته حفظ کل قرآن کریم دارای مراحل استانی و کشوری می باشد؛

۵. مسابقه رشته همخوانی و مدیحه سرایی توسط مراکز دارالقرآن الکریم برگزار می شود؛

۶. مسابقات بین المللی در رشته های قرائت تحقیق و حفظ کل قرآن کریم به صورت دوسالانه و در رشته همخوانی قرآن کریم و مدیحه سرایی به صورت سالانه برگزار می شود؛

۷. مدارس دوره ابتدایی می توانند در صورت تمایل و با توجه به شرایط و امکانات، نسبت به برگزاری مسابقه سایر رشته ها در مرحله آموزشگاهی اقدام کنند؛

۸. مسابقات رشته های مجازی به صورت اینترنتی و سراسری، در زمان اعلام شده برگزار می شود.

• دستورالعمل مسابقات حوزه قرآن کریم

رشته ها

۱. قرائت (ترتیل - تحقیق)

۲. حفظ (جزء ۳۰، ۵ جزء، ۱۰ جزء، ۲۰ جزء و کل) قرآن کریم

۳. تفسیر قرآن کریم

۱- ضوابط اختصاصی رشته قرائت (تحقیق و ترتیل)

ملاحظات:

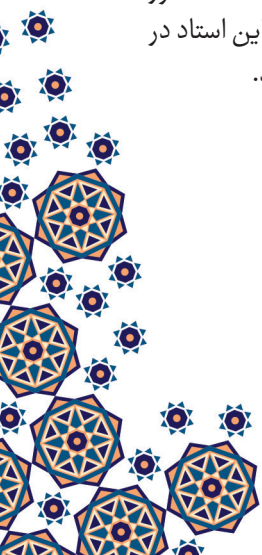
۱. در دوره ابتدایی مسابقات قرائت فقط در بخش تحقیق برگزار می شود.

۲. مسابقات قرائت تحقیق در دوره ابتدایی و متوسطه اول به صورت تقلیدی برگزار خواهد شد.

۳. در مرحله کشوری رشته قرائت تحقیق متوسطه اول، دانش آموز می بایست، آمادگی اجرای همه قطعات و الگوهای ارائه شده (استاد انتخابی خود) را داشته باشد، بدیهی است در روز مسابقه به قید قرعه یکی از تلاوت ها را اجرا خواهد کرد.

۴. در دوره ابتدایی چنانچه دانش آموزی به سبک یکی از اساتید تلاوت می کند که هیچ الگویی از تلاوت های آن استاد در بین الگوهای معرفی شده در آن پایه تحصیلی وجود ندارد، در این صورت می تواند به سبک همان استادی که تقلید می کند در مسابقات شرکت نماید.

به عنوان مثال، دانش آموز پایه ششم که سبک تلاوت وی استاد شحات انور می باشد ولی اساتیدی که از تلاوت های آنها برای این پایه معرفی شده اند، استاد عبدالباسط و منشاوی می باشند، این دانش آموز می تواند با سبک استاد شحات انور شرکت کند، ولی اگر همین دانش آموز به سبک مرحوم عبدالباسط تلاوت می کند و الگوی دلخواه ایشان از این استاد در بین الگوهای معرفی شده موجود نمی باشد، الزاما باید همان الگوی ارائه شده عبدالباسط را تقلید و ارائه نماید.

جدول محتوای مسابقات قرائت تحقیق و ترتیل قرآن کریم

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
قرآن مجید	اول	تلاوت سوره نصر به سبک استاد عبدالباسط (درس هفتم کتاب آموزش قرآن)			
	دوم	تلاوت سوره ضحی به سبک استاد عبدالباسط (بخش قرآن در تابستان کتاب آموزش قرآن)			
	سوم	تلاوت سوره بلد به سبک استاد عبدالباسط (بخش قرآن در تابستان کتاب آموزش قرآن)			
	چهارم	تلاوت تقلیدی یکی از قطعات: سوره غاشیه استاد عبدالباسط و سوره عبس استاد منشاوی			
	پنجم	تلاوت تقلیدی یکی از قطعات: سوره انشقاق استاد عبدالباسط و سوره انفطار استاد منشاوی (بخش قرآن در تابستان کتاب آموزش قرآن)			
	ششم	تلاوت تقلیدی یکی از قطعات سوره قمر استاد عبدالباسط و سوره حشر استاد منشاوی (درس هفتم، هشتم و سیزدهم کتاب آموزش قرآن)			
	هفتم	تلاوت تقلیدی یکی از قطعات : سوره ابراهیم استاد مصطفی اسماعیل، سوره هود استاد عبدالباسط، سوره اسراء استاد منشاوی و سوره انبیاء استاد شحات	تلاوت تقلیدی از قطعات صوتی که از طریق سامانه و رمزینه انتهای جدول اعلام و اطلاع رسانی شده است		
	هشتم	تلاوت تقلیدی یکی از قطعات: سوره قصص استاد مصطفی اسماعیل، سوره فرقان استاد عبدالباسط، سوره غافر استاد منشاوی و سوره نمل استاد شحات			
	نهم	تلاوت تقلیدی یکی از قطعات: سوره الرحمن استاد مصطفی اسماعیل، سوره غاشیه استاد عبدالباسط سوره رحمان استاد منشاوی و سوره تحریم استاد شحات			
	قرآن مجید	دهم	تلاوت از آیات کتاب درسی دین و زندگی پایه تحصیلی دانش آموزان		
یازدهم					
دوازدهم					
متوسطه اول		تلاوت از آیات کتاب درسی آموزش قرآن پایه تحصیلی دانش آموزان		تلاوت از محتوای آیات ۲ جزء اول قرآن کریم	تلاوت از محتوای آیات ۱۰ جزء اول قرآن کریم
متوسطه دوم		تلاوت از آیات کتاب درسی دین و زندگی پایه تحصیلی دانش آموزان		تلاوت از محتوای آیات ۱۰ جزء اول قرآن کریم	تلاوت از محتوای آیات ۲۰ جزء اول قرآن کریم
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری مسابقه، الگوهای تلاوت، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه اجرای مسابقه رشته ی قرائت، رمزینه ی رو به رو را اسکن کنید.			

۲- ضوابط اختصاصی رشته حفظ قرآن کریم

ملاحظات:

- در دوره ابتدایی فقط رشته حفظ کل و در دوره متوسطه اول و دوم رشته های حفظ ۱۰ و ۲۰ جزء و حفظ کل مرحله کشوری دارد.
- تاکید می شود در رشته های حفظ جزء ۳۰ و حفظ ۵ جزء دوره متوسطه اول و دوم مسابقات تا مرحله استانی برگزار شود.
- در رشته های حفظ ۵، ۱۰ و ۲۰ جزء، شرکت کنندگان، می بایست از ۵ یا ۱۰ یا ۲۰ جزء (پیوسته)، ابتدا یا انتهایی قرآن در مسابقات شرکت نماید.

جدول محتوای مسابقات حفظ قرآن کریم

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
حفظ قرآن کریم	اول	حفظ آیات سوره های کتاب درسی آموزش قرآن شامل: توحید، کوثر، عصر، ناس، حمد، فلق، نصر، نصر، فیل، ماعون، کافرون، انشراح، قدر و تین	مرحله منطقه ای / شهرستان / ناحیه ای ندارد		حفظ کل قرآن کریم (در دوره ابتدایی فقط رشته حفظ قرآن کریم، مرحله استانی و کشوری خواهد داشت)
	دوم	حفظ آیات سوره های کتاب درسی آموزش قرآن شامل: حمد، ناس، فلق، توحید، نصر، کوثر، عصر، فیل، کافرون، انشراح، قدر، تین، مسد، قریش، همزه، تکاثر، ضحی و شمس			
	سوم	حفظ آیات سوره های کتاب درسی آموزش قرآن شامل: حمد، توحید، قدر، زلزله، عادیات، بینه، لیل، بلد، فجر و علق			
	چهارم	حفظ آیات سوره های بخش قرآن در تابستان کتاب آموزشی قرآن شامل: غاشیه، اعلی و طارق	حفظ سوره های: حمد، توحید، قدر، زلزله، عادیات، بینه، لیل، بلد، فجر، علق، غاشیه، اعلی و طارق		
	پنجم	حفظ آیات سوره های بخش قرآن در تابستان کتاب آموزشی قرآن شامل: بروج، انفطار و انشقاق	حفظ سوره های غاشیه، اعلی، طارق، بروج، انفطار و انشقاق		
	ششم	حفظ آیات سوره های بخش قرآن در تابستان کتاب آموزشی قرآن شامل: مطففین، نازعات و نباء	حفظ آیات همه سوره های جزء ۳۰ قرآن کریم		
	هفتم			در دوره های متوسطه اول و دوم فقط رشته های حفظ ۱۰ جزء، حفظ ۲۰ جزء، حفظ کل مرحله کشوری خواهد داشت	
	هشتم				
	نهم				
	دهم				
یازدهم					
دوازدهم					
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری مسابقه، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه ی اجرای مسابقه رشته حفظ قرآن کریم، رمزبندی رویه رو را اسکن کنید.			
					

آیین نامه و فرم های داوری رشته های قرائت (تحقیق و ترتیل) و حفظ قرآن کریم

الف) آیین نامه رشته های حفظ قرآن کریم

• کلیات

۱. در سطوح مختلف حفظ، تلاوت حافظان در ۵ بخش شامل صحت حفظ، تجوید، وقف و ابتداء، صوت و لحن ارزیابی می شود و شامل امتیازات زیر است:

جدول امتیازات رشته های حفظ قرآن کریم

ردیف	رشته	حداکثر امتیاز	حداقل امتیاز
۱	صحت حفظ	۱۰۰	۳۰
۲	تجوید	۳۵	۱۰
۳	وقف و ابتداء	۱۵	۵
۴	صوت	۲۰	۷
۵	لحن	۳۰	۱۰

۲. در صورت به تساوی رسیدن امتیاز شرکت‌کنندگان در هر یک از مراحل، به ترتیب امتیازات صحت حفظ، تجوید و لحن تعیین‌کننده رتبه برتر خواهد بود؛
۳. اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط داور قطع شود، فقط داوران رشته صحت حفظ، امتیاز آن سؤال را از حافظ کسر می‌کنند. امتیاز تجوید حافظ در چنین مواردی، میانگین امتیاز سؤالاتی است که حافظ به صورت کامل پاسخ داده و به پایان سؤال رسیده باشد. در چنین مواردی، امتیاز حافظ در سایر بخش‌ها (وقف و ابتدا، صوت و لحن)، امتیاز مقداری است که حافظ قرائت کرده است حتی اگر به پایان سؤال نرسیده باشد؛
۴. در صورت تلاوت ضعیف حافظ، حداقل امتیازی که به وی در بخش‌های مختلف تعلق خواهد گرفت، به شرح جدول فوق لحاظ خواهد شد؛

۱- صحت حفظ

نکات مربوط به هدایت حفظ

۱. داوری که برای حافظ سؤال را قرائت می‌کند و در موارد لازم به او تذکر می‌دهد، داور هادی نامیده می‌شود.
۲. داور یا داوران صحت حفظ و داور هادی می‌بایست دارای مدرک تخصصی داوری صحت حفظ (متناسب با سطح مسابقات) باشند و از تجوید و فصاحت خوب و آشنایی با وقف و ابتدا در تلاوت بهره‌مند باشند.
۳. لازم است عبارت ابتدایی هر سؤال به میزانی که برای حافظ قابل تشخیص باشد، توسط داور هادی تلاوت شود؛
۴. در سؤالاتی که از ابتدای سوره آغاز می‌شود ذکر نام سوره توسط داور کفایت نموده و تلاوت عبارت ابتدایی سوره توسط داور، نیازی نیست؛
۵. اگر حافظ در ابتدا یا خلال آیه پس از مکث، موفق به ادامه تلاوت نشود، داور عبارت بعدی را تلاوت می‌کند و در ستون کلمات کسر امتیاز می‌نماید؛
۶. در صورت اتمام سؤال در خلال آیه، تلاوت حافظ در اولین موضع وقف، قطع می‌شود؛ مگر آنکه تلاوت برای رسیدن به محل وقف مناسب، طولانی شود؛
- تذکر: مناسب است داور حفظ محل اتمام قرعه را به سایر داوران اعلام کند تا بیش از میزان قرعه، داوری نکنند؛
۷. در اشتباهات مربوط به کلمه، کلمات و آیات، داور تنها یک بار تذکر می‌دهد و در صورت تصحیح نکردن حافظ، داور آن را تصحیح می‌کند؛
- تذکر ۱: اگر یک حرف یا اعراب در یک کلمه تغییر کند نیازی به تذکر از سوی داور نیست.
- تذکر ۲: برای تذکر اشتباهات در کلمه، عبارت و آیات، داور تا قبل از کلمه یا عبارت اشتباه را تلاوت می‌کند. ولی در صورت مکث، داور نباید قسمت قبلی را تکرار کند.
۸. اگر حافظ در ابتدای سؤال مکث کند و مشخص شود که نمی‌تواند تلاوت نماید، داور ابتدا باید عبارت خوانده شده را مجدد قرائت کند و در صورت عدم یادآوری حافظ، مانند مکث حافظ در خلال تلاوت، اقدام نماید؛
۹. داور نباید اشکالات حافظ را پیش از اولین وقف به او متذکر شود؛ مگر آن که تلاوت تا محل مناسب برای وقف، طولانی باشد. اگر حافظ در ابتدای سوره‌ای که دارای حروف مقطعه است، سوره دیگری را تلاوت نموده و وقف کند، داور صبر می‌کند تا عبارت بعد نیز تلاوت شود تا بتواند نوع اشتباه (کلمه، عبارت یا انتقال به دور) را تشخیص دهد؛
۱۰. چنانچه حافظ در اثنای تلاوت هر سؤال، بیش از «۲۰» امتیاز از دست بدهد، تلاوت او قطع می‌شود و امتیاز کامل آن سؤال از وی کسر می‌گردد؛

تذکر: امتیاز هر سؤال در حفظ کل، «۳۳» و در مقاطع دیگر حفظ، «۵۰» امتیاز است؛

۱۱. اگر حافظ نام سوره، شماره صفحه و ... را سؤال کند و یا از داور برای تلاوت خود تأییدیه صحت بخواهد، داور مجاز به پاسخگویی نیست و در صورت عدم توانایی حافظ برای ادامه تلاوت، یک عبارت (به میزان یک سطر) توسط داور تلاوت می شود. کسر نمره این بخش در ستون کلمات انجام می گردد؛

تذکر: اگر حافظ پس از سؤال خود و قبل از کمک داور، موفق به ادامه تلاوت شود، برای فاصله ایجاد شده امتیاز یک مکث از او کسر می گردد.

نحوه امتیازدهی بخش صحت حفظ (۱۰۰ امتیاز)

• موارد کلی

۱. مبنای اصلی در بخش صحت حفظ، ظاهر و رسم الخط کلمات است؛ به عنوان مثال، «فیمَا» و «یَقُوم» هر کدام یک کلمه و «فِی مَا» و «یَأْیُوم» هر کدام یک عبارت به حساب می آیند؛
۲. اشتباهات حافظ به جز مکث و تکرار، در یک نفس مجموعاً یک اشتباه محاسبه می شود؛
۳. در صورتی که حافظ در تلاوت مجدد موضعی که توسط داور تصحیح شده است، مرتکب اشتباه شود، اشتباه او محاسبه نمی شود؛
۴. اشتباه در اشتباه باعث کسر امتیاز مجدد نشده و یک اشتباه محسوب می شود، به عنوان مثال اگر انتقال به نزدیک یا دور رخ دهد و حافظ در کلمات همان آیه ای که به اشتباه منتقل شده نیز اشتباه تلاوت کند، تنها امتیاز انتقال از او کسر می شود و اشتباه دوم لحاظ نمی شود. این بند در خصوص اشتباه در کلمه نیز صدق می کند؛
۵. چنانچه حافظ پس از تذکر داور، مرتکب اشتباه دیگری در تلاوت شود، صرفاً اشتباه اول ملاک کسر امتیاز است و کسر امتیاز آن در ستون عدم تصحیح اشتباه اول درج خواهد شد؛
۶. اگر حافظ پس از اشتباه و قبل از تذکر داور برای تصحیح اشتباه خود، قطعه تلاوت شده را مجدداً تلاوت کند و مرتکب اشتباه دیگری شود، ملاک کسر امتیاز، اشتباه بزرگ تر خواهد بود؛ ضمن آنکه «۰/۵» امتیاز نیز برای تکرار از او کسر خواهد شد. مثلاً اگر حافظ ابتدا به آیات دور منتقل شود سپس برای تصحیح به آیه نزدیک منتقل شود، انتقال به آیات دور برای وی منظور خواهد شد؛
۷. چنانچه داور هادی، در حین تلاوت حافظ متوجه اشتباه او نگردد و قبل از اتمام تلاوت آن سؤال متوجه خطای خود شود، درخواست تکرار تلاوت موضع اشتباه را می نماید و چنانچه تلاوت به پایان رسیده، در ستون تصحیح با تذکر همان اشتباه کسر امتیاز صورت می گیرد. همچنین در مواقعی که داور هادی سهواً به جای تذکر اشتباه، صحیح آن را تلاوت نماید، در ستون تصحیح با تذکر کسر امتیاز آن صورت می گیرد؛
۸. چنانچه در پایان سطور تعیین شده سؤالی، تنها یک کلمه ابتدایی آیه بعدی مانده باشد و حافظ به آیه دیگری منتقل شود، کلمه محسوب شده و انتقال منظور نمی شود؛

شیوه انتخاب سؤال در رشته های حفظ قرآن کریم

۱. سؤالات مربوط به رشته حفظ به صورت قرعه و سؤالات هر نفر در یک قرعه در نظر گرفته می شود.
۲. در رشته حفظ کل حداقل از هر ۱۰ جزء، یک سؤال و در سایر رشته های حفظ، حداقل دو سؤال از دو بخش مساوی محفوظات مطرح می شود.
۳. سؤالات از مصحف متداول ۶۰۴ صفحه ای ۱۵ سطری انتخاب می گردند.

۴. لازم است در انتخاب سؤالات، عدالت در مواردی نظیر محل شروع آیه در صفحه، انتقال تلاوت به صفحه بعد، تعداد سطور، ترتیب سؤالات و ... رعایت گردد.
- تبصره: برای بانوان سوره‌های عزائم نباید جزو قرعه‌ها باشند.
۵. لازم است ترتیب سؤالات از ابتدای قرآن به آخر آن در تمام رشته‌ها و در تمام مراحل رعایت شود؛ تنها در صورت اجرای قرنطینه در مرحله نهایی، رعایت ترتیب سؤالات الزامی نیست.

موارد کسر امتیاز

اشتباه در حرکات و حروف (حذف، اضافه، جایجایی و تغییر)	
تصحیح فوری توسط حافظ: کسر «۵/۰» امتیاز	* منظور از حرف در این بخش، حروف الفبا است و کلماتی که در دستور زبان عربی حرف تلقی می‌شوند (نظیر حَتَّى، اِلَى، فِی، عَنْ) را شامل نمی‌شود. در صورت بروز اشکال در این‌گونه کلمات، کسر امتیاز در ستون کلمه صورت می‌پذیرد. * اگر حرکت کوتاه به حرکت کوتاه دیگر تبدیل شود، به ازای هر تبدیل حرکت، فقط «۱» امتیاز کسر می‌شود؛ مانند تبدیل «عِبَادٌ» به «عِبَادٍ»، «أَنْتَ» به «أَنْتِ». * اگر حرکت کشیده به حرکت کشیده دیگری تبدیل شود، به ازای هر تبدیل حرکت، فقط «۱» امتیاز کسر می‌شود؛ مانند تبدیل «إِنَّهُ» به «إِنَّهَا»، «تَأْتُوا» به «تَأْتِی». * اگر حرکت کوتاه به حرکت کشیده هم‌جنس خود یا بالعکس تبدیل شود، «۱» امتیاز کسر خواهد شد؛ مانند تبدیل «قَالَ» به «قَالَا»، «رَبِّی» به «رَبِّ» و بالعکس. * اگر سکون به حرکت کوتاه یا حرکت کشیده یا بالعکس تبدیل شود، فقط «۱» امتیاز کسر می‌شود؛ مانند تبدیل «هُمْ» به «هُمَا»، «عَلَيْكُمْ» به «عَلَيْكُم»، «هُمْ» به «هُم»، «كَيْسًا» به «كَيْسًا» و بالعکس. * اگر حرکت کوتاه به حرکت کشیده غیر هم‌جنس خود یا بالعکس تبدیل شود، «۲» امتیاز کسر می‌شود؛ مانند تبدیل «قَالَ» به «قَالُوا»، «فَأَتُوا» به «فَاتِ»، «كُتِبْنَا» به «كُتِبْنَا». * اگر تشدید، حذف یا اضافه شود «۱» امتیاز کسر خواهد شد. * یک حرف در ضمائر، یک حرف در موصولات، حرف مضارعه و موارد مشابه، هنگام تبدیل و تغییر به عنوان حرف تلقی می‌شوند؛ مانند تبدیل «مِنْهُمْ» به «مِنْكُمْ»، «مِنْهُ» به «مِنْكَ»، «الَّذِي» به «الَّتِي»، «تَغْفِرُ» به «يَغْفِرُ». * حرف به همراه حرکت خود، مجموعاً یک حرف حساب می‌شود و فقط «۱» امتیاز کسر می‌شود؛ مانند تبدیل «مِنْكَ» به «مِنْهُ» و بالعکس. * اگر در یک کلمه، دو حرف، دو حرکت یا یک حرف و یک حرکت اشکال پیدا کند، کسر امتیاز در ستون کلمه انجام می‌شود؛ مانند تبدیل «ضَرَبَ» به «ضَرَبَ» و یا تبدل «يُقَادِرُ» به «قَادِرُ». تذکر ۱: مواردی از قبیل وقف به حرکت، وصل به سکون، اشتباه در اشباع یا عدم اشباع ضمیر مانند اشباع در «يَرْضَهُ» و عدم اشباع در «فِيهِ مُهَانًا»، تبدیل حرکت خارج از طریق مورد قرائت مانند «صَغْفٍ» و «صَغْفًا» هر کدام باعث کسر «۱» امتیاز توسط داور صحت حفظ می‌شود. تذکر ۲: در مواردی که قرائت حافظ به دلیل تغییر در مخرج حرف نظیر «تَأْلُمُونَ» به «تَعْلُمُونَ» و بالعکس یا نارسایی در تلفظ آن دارای ابهام باشد یا فرش الحروف روایت حفص در «يَنْصُطُ»، «بَضْطَةً»، «الْمُضْطِطُّونَ»، «بِمُضْطِطٍ»، اشمام «لَأَتَمَّنَّا»، اماله «مَجْرَبَهَا»، سکت‌های چهارگانه و ادغام‌های خاص رعایت نشود، کسر امتیاز در بخش تجوید صورت می‌گیرد.
تصحیح نکردن حافظ: کسر «۵/۰» امتیاز	
تبدیل حرکت کوتاه به کشیده غیر هم‌جنس: کسر «۵/۰» امتیاز	

(حذف، اضافه، جابجایی و تغییر)	تصحیح فوری توسط حافظ: کسر «۱» امتیاز	* مواردی که در قرآن کریم به صورت ترکیبی از حروف و کلمه یا دو یا چند کلمه آمده با توجه به رسم الخط قرآن، در این آیین نامه به منزله یک کلمه محسوب می شود؛ مانند قُلْ قَاتِلْ، فَسَيَكْفِيكَهُمُ، فَاسْقِنَا كُؤُوه.
	تصحیح حافظ پس از تذکر داور: کسر «۲» امتیاز	* اگر در جابه جایی حروف، ریشه کلمه تغییر کند، کسر امتیاز در بخش کلمه صورت می گیرد؛ مانند تبدیل «يَعْلَمُونَ» به «يَعْمَلُونَ»، «نَصِير» به «بَصِير».
	تصحیح نکردن حافظ: کسر «۳» امتیاز	* یک حرف و یک کلمه کنار هم در امتیازدهی به منزله یک کلمه محاسبه می شود و کسر امتیاز مربوط به آن در ستون کلمه لحاظ خواهد شد؛ مانند: «هَذِهِ أَنْعَامٌ وَ حَزْثٌ» به جای «وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَ حَزْثٌ» و بالعکس. * هریک از حروف مقطعه (تک حرفی یا بیشتر) یک کلمه محسوب می شود و اختلال در کل یا بعضی از حروف آن، موجب کسر امتیاز در ستون کلمه می گردد. تذکر: در ابتدای سوره شوری، هر یک از «حَمَّ» و «عَشَقَ» یک کلمه محسوب می شوند. * جابجایی دو کلمه با هم تنها در جایی که دو کلمه پیوسته و بدون هیچ فاصله ای باشند در ستون کلمه محسوب می شود؛ مانند تبدیل «وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ» به «وَاللَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ».

(حذف، اضافه، جابه جایی و تغییر)	تصحیح فوری توسط حافظ: کسر «۱/۵» امتیاز	* منظور از کلمات، بیش از یک کلمه تا حداکثر یک سطر است؛ مانند «وَالْمُجَاهِدُونَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ» به جای «وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ»، «وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» به جای «وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ».
	تصحیح حافظ پس از تذکر داور: کسر «۲/۵» امتیاز	* جابجایی یک کلمه با یک عبارت مانند تبدیل «وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ» به «وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» و یا جابجایی دو کلمه که بین آن حرف یا کلمه یا کلمات دیگری است مانند تبدیل «نَفْعًا وَلَا ضَرًّا» به «ضَرًّا وَلَا نَفْعًا» باعث کسر امتیاز در ستون کلمات خواهد شد.
	تصحیح نکردن حافظ: کسر «۴» امتیاز	* بَسْمَلَه در ابتدای سوره ها در حکم عبارت است. * در صورتی که کلمه ای به جای عبارت خوانده شود یا بالعکس، کسر امتیاز در ستون عبارت لحاظ می گردد. * اگر حافظ پس از طرح سؤال توسط داور، قرائت خود را پس از استعاذه و بسمله شروع کند و سپس از داور بخواهد مجدد سؤال را تکرار نماید، کسر امتیاز در ستون کلمات درج خواهد شد.

اگر جافتادگی و یا برگشت به قبل در حد یک آیه باشد:

تصحیح فوری توسط حافظ:
کسر «۲» امتیاز
تصحیح حافظ پس از تذکر داور:
کسر «۳» امتیاز
تصحیح نکردن حافظ:
کسر «۴/۵» امتیاز

اگر جافتادگی یا برگشت به قبل بیش از یک آیه باشد:
تصحیح فوری توسط حافظ:
کسر «۲/۵» امتیاز
تصحیح حافظ پس از تذکر داور:
کسر «۳/۵» امتیاز
تصحیح نکردن حافظ:
کسر «۵» امتیاز

* در انتقال به آیات قبل، چنانچه حافظ بعد از تلاوت آیه‌ای، آیه قبل آن را تلاوت نماید مثلاً بعد از تلاوت آیه بیستم سوره‌ای آیه نوزدهم را تلاوت کرد انتقال در حد یک آیه است؛ و اگر ماقبل آن را تلاوت کرد انتقال بیش از یک آیه محسوب می‌شود.

* چنانچه حافظ پس از تلاوت آیه‌ای به ابتدای همان آیه برگردد، اصل بر آن است که قصد تکرار دارد. مگر آن‌که قرینه‌ای مانند طولانی بودن آیه وجود داشته باشد؛ در این صورت عبارت محسوب خواهد شد.

* منظور از انتقال به آیه یا آیات قبل یا بعد، فقط در مورد ابتدای آیات است و در صورت ایجاد اشتباه در خلال آیه، انتقال محسوب نمی‌شود و در ستون کلمات کسر امتیاز خواهد شد.

* اگر حافظ در خلال آیاتی که ابتدای آن‌ها حداقل در حد دو کلمه اول آیه باهم مشابه است، دچار اشتباه شود، کسر امتیاز در ستون کلمات انجام خواهد شد؛ مانند قرائت «اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ...» به جای «اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ...»

* جافتادگی یا برگشت به قبل در حد یک سطر یا کمتر از یک سطر، باعث کسر امتیاز در ستون کلمات می‌شود.

* چنانچه مجموع آیات کوتاه جافتاده، بیش از یک سطر باشند، انتقال به دور محسوب می‌شود.

* اگر حافظ یک آیه بیش از یک سطر را تلاوت نکند و داور تمام آیه را کمک کند، به ازای هر سطر «۴» امتیاز کسر می‌شود.

* اگر حافظ بیش از حد متعارف در خلال تلاوت، طبق تشخیص داور و دور قرائت حافظ، مکث نماید و سپس ادامه تلاوت را صحیح بخواند، «۰/۵» امتیاز از وی کسر می‌شود.

* اگر حافظ کلمه یا عبارتی را برای یادآوری حداکثر تا دو بار تکرار کند، برای هر بار تکرار «۰/۵» امتیاز از وی کسر می‌شود.

* اگر حافظ پس از مکث، اشتباه تلاوت نماید، داور مساعدت نموده و علاوه بر کسر امتیاز مکث، حسب نوع کمک، امتیاز کسر می‌نماید.

* چنانچه حافظ درائتای پاسخ به یک سؤال، به انتهای سوره برسد و مکث کند و نتواند به سوره بعدی منتقل شود، داور «بسمله» و عبارت ابتدایی سوره را خوانده و «۴» امتیاز در ستون کلمات کسر می‌شود.

* اگر برگشت حافظ برای یادآوری قسمت بعدی بیش از یک عبارت باشد، به ازای قرائت هر نفس اضافه از قبل «۰/۵» امتیاز از وی کسر می‌شود.

* در صورت تکرار عبارت ابتدایی سؤال توسط داور، به دلیل مکث طولانی حافظ «۰/۵» امتیاز برای مکث و «۰/۵» امتیاز برای تکرار کسر خواهد شد.

* مکث بعد از استعاذه، مکث پس از بسمله و تکرار آن‌ها و یا افزودن استعاذه در ابتدای سوره هنگام انتقال از سوره‌ای به سوره دیگر، هرکدام باعث کسر «۰/۵» امتیاز می‌شود که در ستون مکث و تکرار ثبت می‌شود.

* اگر حافظ پس از طرح سؤال توسط داور و پیش از آغاز قرائت خطوط مورد نظر از داور بخواهد مجدد سؤال را تکرار نماید، کسر امتیاز در ستون تکرار درج خواهد شد. چنانچه این درخواست همراه مکث باشد ۰/۵ امتیاز نیز برای مکث کسر می‌گردد.

* اگر حافظ پس از سوال خود و قبل از کمک داور، موفق به ادامه تلاوت شود، برای فاصله ایجاد شده امتیاز یک مکث از او کسر می‌گردد

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان و فرهنگیان سراسر کشور

فرم حسن حفظ (رشته حفظ قرآن کریم) ۱۰۰ امتیاز

دشته مسابقات:

نام و نام خانوادگی:

دوره یا پایه تحصیلی:

استان:

[illegible]

❖ **داور محترم:** نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً مطابق با توضیحات آیین نامه داوری باشد

امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داوڑ:

۲۰

३५१

امضاء

ب) آیین نامه رشته های قرائت (تحقیق و ترتیل) قرآن کریم
۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته قرائت قرآن کریم در مرحله آموزشگاهی مقطع ابتدایی و متوسطه اول

نام و نام خانوادگی: پایه تحصیلی: نام مدرسه:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	دانش آموز آراستگی ظاهر و آرامش روانی لازم را در هنگام اجرای تلاوت دارد (حفظ آرامش در هنگام تلاوت)	۵	
۲	صحیح خوانی	دانش آموز آیات را صحیح می خواند (غلط اعرابی ندارد و حروف را صحیح ادا می کند) (به ازای هر غلط ۰/۵ نمره کسر می شود)	۱۵	
۳	تسلط در اجرا و زیبا خوانی	دانش آموز تلاوت خودش را دقیقاً شبیه تلاوت تعیین شده اجرا می کند و صدای زیبا و دلنشین دارد.	۲۵	
۴	فعالیت اجتماعی	دانش آموز در کلاس درس و مدرسه، مسجد و حسینیه محله، مراسم آغازین، مناسبت های ملی و مذهبی گوناگون تلاوت قرآن می کند.	۵	
جمع امتیازات			۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

فرم داوری رشته قرائت در مرحله آموزشگاهی مقطع متوسطه دوم

نام و نام خانوادگی: پایه تحصیلی: نام مدرسه:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	دانش آموز دارای آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و دارای آرامشی نسبی است. رعایت اصول و ضوابط خواندن قرآن.	۵	
۲	صوت و لحن	زیبایی صدا (طنین، انعطاف، شدت، تحریر)، عدم گرفتگی صدا، اوج و فرود مناسب، حفظ سرعت قرائت، تاثیر معنوی	۱۸	
۳	تجوید و وقف و ابتدا	عدم نفس کشیدن مخفی یا آشکار در میان قرائت، نداشتن غلط اعرابی، رعایت مخارج حروف، رعایت وقف و ابتدا، عدم مکث طولانی.	۲۲	
۴	فعالیت اجتماعی	دانش آموز در کلاس درس و مدرسه، مسجد و حسینیه محله، مراسم آغازین، مناسبت های ملی و مذهبی گوناگون از طریق قرائت قرآن کریم سعی در انتقال آموزه های قرآنی دارد.	۵	
جمع امتیازات			۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۲- مرحله کشوری

• کلیات

۱. رشته‌های تحقیق و ترتیل در ۴ بخش تجوید، وقف و ابتداء، صوت و لحن ارزیابی می‌شود و نحوه امتیازات هر بخش به شرح ذیل می‌باشد:

جدول امتیازات رشته‌های حفظ قرآن کریم

ردیف	رشته	حداکثر امتیاز	حداقل امتیاز
۱	تجوید	۳۵	۱۰
۲	وقف و ابتداء	۱۵	۵
۳	صوت	۲۰	۷
۴	لحن	۳۰	۱۰

۲. در صورت به تساوی رسیدن امتیاز شرکت‌کنندگان در هر یک از مراحل، به ترتیب امتیازات تجوید و لحن تعیین‌کننده رتبه برتر خواهد بود؛

• نحوه امتیازدهی بخش تجوید (۳۵ امتیاز)

شامل: الف) صحت قرائت؛ ب) تجوید قرائت؛ ج) فصاحت قرائت؛

الف) صحت قرائت

- تبدیل حرکت به سکون و بالعکس؛ (مانند تبدیل خَلَقَ به خَلَقَ و بالعکس) - تبدیل حرکات به یکدیگر (مانند تبدیل یَحْسَبُ به یَحْسِبُ) - اشباع و بلا اشباع، اعم از تبدیل حرکات کوتاه به کشیده و بالعکس؛ (شامل قواعد هاء ضمیر و غیر آن؛ مانند تبدیل لَهْ به لَهْ، مِنْهُ به مِنْهُ، أَتَيْنَا به آتَانَا و بالعکس، جَاءَ به جَاءُ یا تَفْتَأُ به تَفْتَأُوا) - جابجایی حرکات در یک کلمه (مانند یُنْقِصُ به یَنْقُصُ)
- حذف، اضافه، جابجایی یا تغییر حرف؛ (مانند حذف «ل» از لَقَدْ جَاءَ یا اضافه کردن «ل» به قَدْ جَاءَ، جابجایی «م» و «ل» در یَعْمَلُونَ و بالعکس، تغییر کَمَا به فَمَا)؛ - حذف، اضافه، جابجایی یا تغییر کلمه؛ (مانند حذف یا اضافه کلمه اِلَّا در یک عبارت، جابجایی الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ به صورت الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ یا تغییر عَنْهُمْ به مِنْهُمْ) - حذف، اضافه، جابجایی عبارت، آیه و یا هر سطر در میان قرائت؛
- حذف یا اضافه تشدید (مانند تبدیل اَلَا به اَلْ و بالعکس) - تبصره: در صورت اختلال در تلفظ تشدید به تشخیص داور حداکثر تا یک امتیاز کسر خواهد شد. - حذف، اضافه و یا تبدیل تنوین (مانند عَذَابٌ به عَذَابٍ و بالعکس، یا عَذَابٌ به عَذَابٍ)
- وصل به سکون (مانند اِنَّاكَ تَعْبُدُ وَاِنَّاكَ نَسْتَعِينُ) - وقف به حرکت (مانند وقف با ضمه نون در نَسْتَعِينُ) - عدم رعایت طُرُق وقف (اسکان و ابدال) در انتهای کلمات (مانند وقف با سکون همزه در کلمه مَاءٌ، یا وقف بر کلمه التَّوْرَةَ به تاء کشیده)
به ازاء هر سطر تلاوت کمتر یا بیشتر از حد تعیین شده در ابتدا و انتهای تلاوت؛

کسر (۳) امتیاز

تذکر ۱: در تمام موارد مذکور در صورت اصلاح پیش از تجدید نفس، فقط «۱» امتیاز کسر می‌شود.
تذکر ۲: هر بار تکرار یک خطا در تمام موارد مذکور، موجب کسر امتیاز به همان میزان خواهد شد.
تذکر ۳: در رشته حفظ قرآن کریم در تمامی موارد مذکور، اعم از حرکات، حروف، کلمات، عبارات و ... فقط توسط داوران حسن حفظ امتیاز کسر می‌شود و داوران تجوید امتیازی از حافظ کسر نخواهند نمود.

ب) تجوید قرائت

کسر «۲» امتیاز	تبدیل کامل حروف مشابه به یکدیگر اعم از تبدیل مخارج حروف یا صفات ممیزه؛ (مانند تبدیل حروف همزه، ع/ت، ط/ث، س، ص/ح، ه/ذ، ز، ض، ظ/غ، ق/واو عربی به واو فارسی) تبصره ۱: در صورت اداء ناقص، حداکثر یک امتیاز کسر خواهد شد. تبصره ۲: در صورت اصلاح فوری بدون تجدید نفس، «۱» امتیاز و در صورت تکرار غلط، «۲» امتیاز دیگر کسر خواهد شد. تبصره ۳: سقف کسر امتیاز برای تلفظ نادرست هر حرف در این بخش «۴» امتیاز است. تبصره ۴: سقف کسر امتیاز اختلال تلفظ حرف در اثر عادت ماندگار (به تشخیص داور) به ازای هر حرف «۲» امتیاز خواهد بود. (مانند عادت ماندگار تلفظ «س» به «ث»)
کسر «۱» امتیاز	* عدم رعایت هر یک از نکات و قواعد تجویدی از جمله صفات و احکام؛ صفات: جهر و همس، شدت و رخوت و توسط، استعلاء و اطباق (تفخیم حاصل از آن‌ها)، صغیر، لین، قلقله، تکریر، تفشّی، استطاله و ...؛ احکام: تفخیم، ترقیق، اماله، اظهار، ادغام، انقلاب، اخفاء، کیفیت و میزان کشش غَثّه، مد، قصر، سکت و تبصره ۱: در صورت اجتماع بیش از یک قاعده در یک حرف، کسر امتیاز در هر یک جداگانه محاسبه می‌شود. (مانند تفخیم و هم‌زمان تحریک حرف حاء ساکنه در کلمه یَحْسَبُ، یا ترقیق الف مدی و عدم رعایت مد متصل در کلمه قَائِل) تبصره ۲: زیادت و نقصان کمی و کیفی در رعایت تمامی موارد یاد شده با توجه به میزان آن موجب کسر «۲۵/۰» تا «۷۵/۰» امتیاز خواهد شد. (مانند توازن کشش غَثّه ها و مدها ... زیادت و نقصان در مکث بر حروف ساکن و ... کیفیت جهر، شدت ...، توسط، تفخیم و ترقیق و غنه) تبصره ۳: در صورت تکرار هر یک از موارد فوق، به ازاء هر مورد و برای هر حرف حداکثر «۳» امتیاز کسر خواهد شد. برای مثال، محاسبه عدم قلقله برای هر یک از حروف آن به صورت مجزا، و یا میزان کشش غَثّه در احکام میم، جداگانه دارای سقف «۳» امتیاز منفی می‌باشد و احکام نون جداگانه محاسبه خواهد شد؛ و یا در مواردی مانند میزان کشش مد، سقف کسر امتیاز برای هر نوع آن به صورت مجزا محاسبه می‌شود.
کسر «۱» امتیاز	* تداخل «غیرمتعارف و افراطی» حرف ساکن و حرف بعدی آن؛ یعنی عبور سریع از سکون حرف و در عوض مکث غیرمتعارف و در نتیجه بروز شبهه مشدّد شدن حرف بعدی. (مانند تداخل حرف عین ساکنه و میم در کلمه یَعْمَلُونَ؛ یا تداخل همزه ساکنه و لام در سَوْلَكَ) تبصره: اداء طبیعی و متعارف این حالت که در برخی منابع از آن به «اختلاس حرف» تعبیر شده است، بلا اشکال است.
کسر «۱» امتیاز	اختلال‌های ناخواسته لحظه‌ای در تلفظ حرکت، حرف و کلمه و اصلاح در جا (تپق). تبصره ۱: در صورت عدم اصلاح موارد مذکور، متناسب با خطای پدید آمده کسر امتیاز خواهد شد. (مانند اینکه بر اثر تپق حرکتی تغییر کند و یا حرفی به حرف دیگر تبدیل شود). تبصره ۲: در مواردی که آب پریدگی رخ دهد، کسر امتیاز فقط توسط داور صوت صورت می‌پذیرد. تذکر: در رشته حفظ، در مواردی که قرائت حافظ به دلیل تغییر در مخرج حرف یا شیوه تلفظ آن دارای ابهام باشد، کسر امتیاز پس از مشورت داوران بخش تجوید و حفظ، تنها از یک بخش صورت می‌گیرد؛ مانند اینکه یَالْمُؤْمِنُ، یَعْلَمُونَ شنیده شود یا بالعکس.

ج) فصاحت قرائت (۱۰ امتیاز)

فصاحت در قرائت قرآن کریم، عبارت است از: تلفظ «صحیح» و «سالم» حروف و حرکات بر اساس «لهجه فصیح عربی» به دور از آسیب‌های کلی. (مانند سختی و تکلف، و یا بالعکس سستی، گنگی و نامفهومی در قرائت).

امتیازات فصاحت

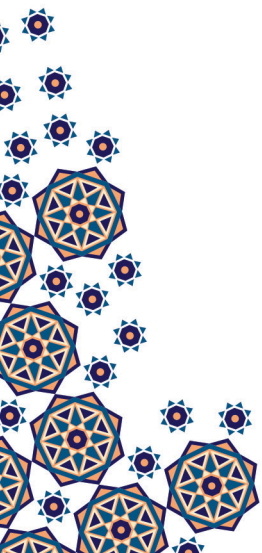
تلفظ ممتاز و روان حروف	تلفظ ممتاز حرکات	تنظیم سرعت تلاوت
«۳» امتیاز	«۵» امتیاز	«۲» امتیاز

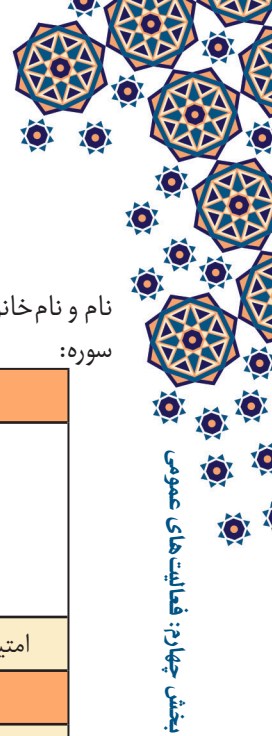
توضیحات مربوط به کسر امتیاز در اشکالات فصاحت

اختلال کلی و عمومی در تلفظ ممتاز و روان حروف (تا سقف «۳» امتیاز)	تکلف یا سستی کلی در رعایت مخارج، صفات و احکام حروف «۱/۵» امتیاز
اختلال در تلفظ ممتاز حرکات کوتاه و کشیده (تا سقف «۵» امتیاز)	فضای کلی «غثوی»، «تفخیم» یا «ترقیق» حاکم بر کل قرائت «۱/۵» امتیاز
اختلال در سرعت تلاوت (هر مورد «۰/۲۵» امتیاز تا سقف «۲» امتیاز)	نقص در کیفیت تلفظ حرکات بر اساس لهجه عرب «۲/۵» امتیاز توضیح: با توجه به نقش اصلی «حرکات» در پدیدآوری لهجه ها، میزان تطابق لهجه متسابق با لهجه عربی در این بند و با تشخیص داور محاسبه و امتیازدهی می گردد.
	اختلال در کمیت و کشش (اختلاس و تمطیط) حرکات کوتاه به ازای هر مورد، «۰/۲۵» و مجموعاً «۲/۵» امتیاز «اختلاس» یعنی کاستن از میزان کشش صدای کوتاه؛ و «تمطیط» به معنای زیادت در کشش حرکات می باشد.
	این اختلال شامل اسراع (تندی) و ابطاء (کندی) ناگهانی ادای کلمات و عبارات در هنگام تلاوت (اعم از تحقیق و ترتیل) می باشد. «ثبات سرعت تلاوت» از آغاز تا پایان و اجتناب از اسراع و ابطاء «به ویژه در روش مشهور به ترتیل»، از ویژگی های مهم تلاوت قرآن کریم نسبت به قرائت سایر متون می باشد.

تذکر: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت وی توسط هادی حافظان قطع گردد، امتیاز تجوید حافظ بر اساس نمره «پاسخ های کامل» وی محاسبه می گردد.

به عنوان مثال در مسابقات حفظ سه سؤالی، میانگین امتیاز دو پاسخ کامل وی و در مسابقات دو سؤالی، پاسخ کامل یک سؤال به عنوان نمره تجوید وی محاسبه خواهد شد.

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان و فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری تجوید رشته قرائت تحقیق و ترتیل قرآن کریم (۳۵ امتیاز)

نام و نام خانوادگی قاری: دوره یا پایه تحصیلی: استان: آیت: سوره:

الف/ ب) موارد کسر امتیاز صحت و تجوید قرائت (۲۵ امتیاز)		
		امتیاز صحت و تجوید قرائت (۲۵ امتیاز)
ج) موارد کسر امتیاز فصاحت قرائت (۱۰ امتیاز)		
	تلفظ ممتاز و روان حروف (۳ امتیاز)	
	کیفیت تلفظ حرکات (براساس لهجه عرب) (۲/۵ امتیاز)	تلفظ ممتاز حرکات (۵ امتیاز)
	کمیت و کشش حرکات (اختلاس و تَمَطُّظ) (۲/۵ امتیاز)	
	تنظیم سرعت تلاوت (۲ امتیاز)	
	امتیاز فصاحت قرائت (۱۰ امتیاز)	

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد.

امتیاز نهایی به عدد: نام و نام خانوادگی داور: به حروف: تاریخ: امضاء:

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان و فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری تجوید (۳۵ امتیاز)
(رشته حفظ قرآن کریم)

نام و نام خانوادگی: _____
دوره یا پایه تحصیلی: _____
رشته مسابقاتی: _____
استان: _____

میانگین امتیاز	سؤال سوم: سوره: آیات:	سؤال دوم: سوره: آیات:	سؤال اول: سوره: آیات:	عناوین کسر امتیاز	
				الف/ ب) موارد کسر امتیاز صحت و تجوید قرائت (۲۵ امتیاز)	
				امتیاز نهایی هر سوال	
ج) موارد کسر امتیاز فصاحت قرائت (۱۰ امتیاز)					
میانگین امتیاز				تلفظ ممتاز و روان حروف (۳ امتیاز)	
				کیفیت تلفظ حرکات (براساس لهجه عرب) (۲/۵ امتیاز)	تلفظ ممتاز حرکات (۵ امتیاز)
				کمیت و کشش حرکات (اختلاس و تَمَطُّیظ) (۲/۵ امتیاز)	
				تنظیم سرعت قرائت (۲ امتیاز)	
				امتیاز نهایی هر سوال	

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد.

به حروف:

تاریخ:

امضاء

امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

• نحوه امتیاز دهی بخش وقف و ابتدا (۱۵ امتیاز)

۱	کسر «۲/۵» تا «۳» امتیاز برای وقف، وصل یا ابتدای اقبح بین اجزای یک آیه و وصل اقبح فواصل آیات به یکدیگر
۲	کسر «۱/۵» تا «۲» امتیاز برای وقف، وصل یا ابتدای مغیر معنا بین اجزای یک آیه و وصل مغیر معنای فواصل آیات به یکدیگر و از جمله وقف و ابتدای تعسفی بین اجزای یک آیه. نمونه وقف و ابتدای تعسفی بین اجزای یک آیه: وقف بر عبارت «فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي» و ابتدا از عبارت «عَلَى اسْتِخْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا» (قصص: ۲۵)
۳	کسر «۱» تا «۱/۵» امتیاز برای وقف، وصل یا ابتدای نامناسب بین اجزای یک آیه و وصل نامناسب فواصل آیات با یکدیگر
۴	وقف یا ابتدای اقبح کسر «۱/۵» امتیاز
	وقف یا ابتدای مغیر معنا کسر «۱» امتیاز
	وقف یا ابتدای نامناسب کسر «۰/۵» امتیاز
	کسر «۰/۵» تا «۱/۵» امتیاز در رشته‌های تحقیق و ترتیل، در صورت وجود قرعه یکسان یا قرعه‌های مشابه برای تمام شرکت‌کنندگان، در صورت ضروری یا اولویت دار بودن وصل فواصل آیات
تبصره: در مواردی که در چند آیه متوالی، ابتدا از آغاز آیه‌ای اقبح، مغیر معنا یا نامناسب باشد، ولی امکان ابتدای صحیح برای قاری وجود نداشته باشد، ابتدا از آغاز آیات موجب کسر امتیاز نمی‌شود؛ مانند آیات ۳۳ تا ۳۸ سوره مؤمنون؛ آیات ۹۱ و ۹۲ سوره توبه.	
۵	کسر «۰/۵» تا «۱» امتیاز برای رعایت نکردن اولویتهای وقف، وصل و ابتدا
۶	از وقف اضطراری به دلیل کمبود نفس، عطسه، سرفه و نظایر آن‌ها، امتیازی کسر نمی‌شود.
تذکر ۱: در صورتی که قاری به لحاظ بی‌توجهی، از وقف مناسب عبور کند و وقف اقبح یا مغیر معنا (ولو به دلیل کمبود نفس) مرتکب شود، وقف او اضطراری محسوب نمی‌شود و مطابق بندهای ۱ تا ۳، از او امتیاز کسر می‌شود.	
تذکر ۲: چنانچه اضطرار قاری غیر متعارف تلقی شود و کمبود نفس وی از حد متعارف بیشتر باشد، حسب مورد (وقف، وصل یا ابتدای اقبح، مغیر معنا، نامناسب یا ترک اولویت) امتیاز کسر خواهد شد.	
۷	حداکثر تا «۳» مورد کسر امتیاز برای هر مورد نفس کشیدن مخفی یا آشکار در غیر محل وقف
فرهنگیان برادر: «۲/۵» امتیاز فرهنگیان خواهر: «۲» امتیاز دانش آموزی: «۱/۵» امتیاز	

۸	کسر «۰/۵» امتیاز برای تکرار هر بخش از آیه	تبصره ۱: تکرار عبارت برای اصلاح اغلاط اعرابی، حرفی و کلمه ای، موجب کسر امتیاز نخواهد شد. تبصره ۲: تکرار برای اصلاح وقف و ابتدا که به طولانی خواندن عبارت منجر شود، موجب کسر امتیاز تکرار خواهد شد. تبصره ۳: اگر حافظ عبارتی را عیناً تکرار کند، خواه برای اصلاح یا یادآوری محفوظات، فقط در صحت حفظ از او کسر امتیاز صورت می گیرد؛ اما چنانچه حافظ، همان فراز قبلی را تکرار کرده و بدون دلیل قرائت را تا محل وقف مناسب یا غیرمناسب ادامه دهد و عبارتی را که صحیح خوانده تکرار کند، از امتیاز وقف و ابتدا در این بند کسر می شود.
۹	کسر «۰/۲۵» امتیاز برای مکث نامتناسب و بیش از حد در رشته قرائت (تحقیق و ترتیل) و حداکثر تا «۴» مورد	مکث طولانی در مواضع وقف اضطراری مکث طولانی در مواضع وقف مرخص (شایسته است چنانچه قاری وقف مرخص انجام داد، بدون درنگ و با مکثی کوتاه، تلاوتش را ادامه دهد). مکث طولانی برهم زننده نظم قرائت، در مقایسه با سرعت قرائت وی تذکر: مکث نامتناسب در رشته حفظ، فقط توسط داور صحت حفظ کسر می گردد.
۱۰		فقط در مواردی که حافظ به صورت اختیاری، محلی را برای وقف و ابتدا انتخاب می کند، از او امتیاز کسر می شود؛ اما چنانچه وقف نامناسب و مکث به دلیل اشکال در ارائه محفوظات باشد یا برای تصحیح قسمتی که اشتباه تلاوت کرده، ابتدا نماید یا از عبارتی که هادی حافظان، قرائت یا تعیین کرده - ولو عبارت ناقص باشد - ابتدا نماید، داور وقف و ابتدا امتیازی از او کسر نخواهد کرد.
۱۱		اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط داور قطع شود، فقط داوران رشته صحت حفظ، امتیاز آن سؤال را از حافظ کسر می کنند. در چنین مواردی، امتیاز حافظ در بخش وقف و ابتدا، امتیاز سؤالاتی است که حافظ قرائت کرده است. حتی اگر به پایان سؤال نرسیده باشد.

مسابقات قرآن دانش آموزان و فرهنگیان سراسر کشور کار برگ داوری وقف و ابتدا رشته های قرائت تحقیق و ترتیل و حفظ (۱۵ امتیاز)

نام و نام خانوادگی: _____
استان: _____

دوره یا پایه تحصیلی: _____
رشته مسابقاتی: _____

ردیف	مورد کسر امتیاز وقف و ابتدا	هر مورد	توضیحات (شرح اشکالات با درج کلمه و شماره آیه و کسر امتیازات)
۱	وقف، وصل یا ابتدای اقبح میان آیات	۲/۵ تا ۳	
۲	وصل اقبح در فواصل آیات	۲/۵ تا ۳	
۳	وقف، وصل یا ابتدای مغیر معنا میان آیات	۱/۵ تا ۲	
۴	وصل مغیر معنا در فواصل آیات	۱/۵ تا ۲	
۵	وقف، وصل یا ابتدای نامناسب میان آیات	۱ تا ۱/۵	
۶	وصل نامناسب در فواصل آیات	۱ تا ۱/۵	
۷	در رشته های قرائت (تحقیق و ترتیل)، در صورت وجود قرعه یکسان یا قرعه های مشابه برای تمام شرکت کنندگان	وقف یا ابتدای اقبح در فواصل آیات	۱/۵
		وقف یا ابتدای مغیر معنا در فواصل آیات	۱
		وقف یا ابتدای نامناسب در فواصل آیات	۰/۵
۸	رعایت نکردن اولویت در وقف، وصل و ابتدا	۰/۵ تا ۱	
۹	نفس مخفی یا آشکار در غیر محل وقف (تا سقف ۳ مورد)	برادران فرهنگی	۲/۵
		خواهران فرهنگی	۲
		دانش آموزی	۱/۵
۱۰	تکرار هر بخش از آیه	۰/۵	
۱۱	مکث نامتناسب (سقف ۴ مورد)	۰/۲۵	
جمع کل امتیازات منفی			

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد و به جنسیت و مقطع سنی شرکت کننده نیز توجه شود.

امتیاز نهایی به عدد: _____
نام و نام خانوادگی داور: _____

به حروف: _____
تاریخ: _____
امضاء: _____

• نحوه امتیازدهی بخش صوت (۲۰ امتیاز)

ردیف	عنوان	توضیح	امتیاز در رشته تحقیق		امتیاز در رشته حفظ و ترتیل
			برادران فرهنگی	خواهران فرهنگی و دانش آموزی	
۱	طنین	عبارت است از شخصیت ذاتی صدا که ملاک تشخیص اصوات هم‌شدت و هم‌ارتفاع می‌باشد. در این بخش، خروجی صدا در تمام طبقات صوتی ارائه شده، مورد بررسی قرار گرفته و با ملاک‌هایی همچون زنگ مطلوب و زیبا، عدم خیشومی بودن، عدم هوادار یا نفسی بودن نامطلوب صدا و همچنین گرفتگی صدا ارزیابی می‌شود.	۵,۵	۶	۶
۲	انعطاف	میزان توانمندی در حرکت مطلوب بین درجات مختلف یک قطعه و سرعت اجرای انتقال‌ها مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در این بخش هرچه صدا چالاک‌تر و نرم‌تر بیشتری داشته باشد امتیاز بیشتری به آن تعلق می‌گیرد.	۵	۵,۵	۶
۳	وسعت و کیفیت بم و اوج	«۱/۵» امتیاز برای وسعت ارائه شده توسط فرد فارغ از مدت مکث روی درجات و صرفاً اجراء فرکانس‌ها حتی به‌طور لحظه‌ای بدین صورت که «از درجات ۹ تا ۱۵ صدا» برای هر درجه «۰/۲۵» امتیاز اختصاص می‌یابد. در بخش فرهنگیان برادر «۲/۵» امتیاز جهت مطلوب بودن بم و اوج تأثیرگذار لحاظ می‌گردد که برای بم مطلوب «۱» و برای اوج مطلوب «۱/۵» امتیاز در نظر گرفته می‌شود. در بخش دانش آموزی «۲» امتیاز، «۰/۲۵» امتیاز برای بم و «۱/۲۵» برای اوج لحاظ می‌شود. بم و اوج ارائه شده در یک تلاوت در هر مدل از وسعت (۱۱ درجه‌ای یا بیشتر) به‌طور مجزا از حیث کیفیت و تأثیرگذاری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.	۴	۳,۵	۲

۴	استفاده مطلوب و هنرمندانه	استفاده مناسب قاری از فضاهای مختلف تشدید صدا مانند حلق، فضای دهان، کام، سینوس‌ها و ... در همه بخشها «۲» امتیاز و همچنین تکنیک کنترل شدت یا ولوم صدا و کم‌وزیاد کردن بجا و معنادار شدت (نوانس) در بخش فرهنگیان برادر «۱/۵» امتیاز و در بخش دانش آموزی، «۱» امتیاز را به خود اختصاص می‌دهند. در مجموع مطلوبیت خروجی صدای فرد و استفاده از مهارت‌های صداسازی در این قسمت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.	۳/۵	۳	۳
۵	شدت (حجم)	به میزان انرژی ذاتی یک صدا و رسایی آن در محیط پیرامونی شدت، حجم، قدرت یا ولوم گفته می‌شود. در این بخش میزان شدت و قدرت ذاتی یک صدا مورد توجه قرار می‌گیرد. تذکر: صداهای قوی هر چند ممکن است در این بخش امتیاز خوبی دریافت کنند اما نوع استفاده مناسب از حجم، شامل کنترل خروجی حجم یا نوانس در بخش استفاده مطلوب و هنرمندانه صوت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.	۲	۲	۳

موارد کسر امتیاز صوت:

موارد کسر «۰/۵» امتیاز	موارد کسر «۰/۲۵» امتیاز
آب پریدن در گلو، سکسکه، سرفه و عطسه و هر موردی که منجر به قطع صوت گردد، بسته به تشخیص داور صوت برای هر مورد «۰/۵» امتیاز تا سقف «۲» امتیاز برای هر اشکال کسر خواهد شد.	خَش، اضطراب، لرزش، گرفتگی، رگه دار شدن دائمی و مقطعی، خلط، جیغ، خروسی شدن و هر مورد اشکال صوتی از این قبیل، بسته به تشخیص داور برای هر مورد «۰/۲۵» امتیاز تا سقف «۱» امتیاز برای هر اشکال کسر خواهد داشت

* تذکر مهم: در رشته ترتیل به جای عنوان «وسعت و کیفیت بم و اوج»، عنوان «استفاده از گستره صوتی مناسب» درج می‌گردد. در این بخش وسعت مطلوب «۸» درجه یا «۱ اکتاو» بوده و بدین شکل محاسبه می‌شود: به ارائه «درجات ۱ تا ۸» صدا مجموعاً «۱» امتیاز اختصاص می‌یابد که «از درجات ۴ تا ۸» به میزان هر درجه افزایش «۰/۲۵» امتیاز اختصاص می‌یابد. «۱» امتیاز هم به مطلوب بودن کیفیت پایینترین تا بالاترین درجه صوتی ارائه شده اختصاص می‌یابد. استفاده از درجات بالاتر از «۱» اکتاو بلامانع بوده اما امتیازی در این بخش به آن تعلق نخواهد گرفت.

تذکر ۱: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط داور قطع شود، فقط داوران رشته صحت حفظ، امتیاز آن سؤال را از حافظ کسر می‌کنند. در چنین مواردی، امتیاز حافظ در بخش صوت، امتیاز سؤالاتی است که حافظ قرائت کرده است. حتی اگر به پایان سؤال نرسیده باشد.

تذکر ۲: سقف مجموع کسر امتیازات صوت حداکثر ۵ امتیاز می‌باشد.

تذکر ۳: فرم صوت رشته قرائت تحقیق فرهنگیان خواهر همان فرم صوت قرائت تحقیق دانش آموزان خواهد بود.

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری صوت (۲۰ امتیاز)
رشته قرائت تحقیق قرآن کریم

نام و نام خانوادگی:	دوره یا پایه تحصیلی:	استان:		
ردیف	موارد	امتیاز	امتیازات مثبت	توضیحات
۱	طنین	۶		
۲	انعطاف	۵/۵		
۳	وسعت صدا	۱/۵		
۴	کیفیت بم	۰/۷۵		
۵	کیفیت اوج	۱/۲۵		
۶	استفاده مطلوب و هنرمندانه	۳		
۷	شدت (حجم)	۲		
جمع امتیازات مثبت				
موارد کسر ۰/۵ امتیاز	آب پریدن در گلو، سکسکه، سرفه و عطسه و هر موردی که منجر به قطع صوت گردد، بسته به تشخیص داور صوت برای هر مورد «۵/۰» امتیاز تا سقف «۲» امتیاز برای هر اشکال کسر خواهد شد.	امتیازات منفی:	توضیح اشکالات:	
موارد کسر ۰/۲۵ امتیاز	اضطراب، لرزش، گرفتگی، رگه دار شدن دائمی و مقطعی، خلط، بیخ، خروسی شدن و هر مورد اشکال صوتی از این قبیل، بسته به تشخیص داور برای هر مورد «۰/۲۵» امتیاز تا سقف «۱» امتیاز برای هر اشکال کسر خواهد شد.	امتیازات منفی:	توضیح اشکالات:	
جمع امتیازات منفی				

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد و به جنسیت و مقطع سنی شرکت کننده نیز توجه شود.

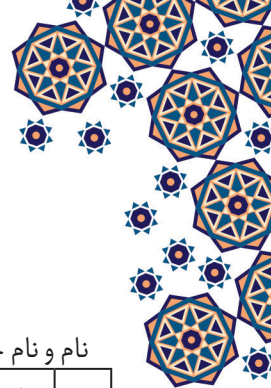
به حروف:

امتیاز نهایی به عدد:

تاریخ:

نام و نام خانوادگی داور:

امضاء

مسابقات قرآن کریم فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری صوت (۲۰ امتیاز)
رشته قرائت قرآن کریم

نام و نام خانوادگی:		دوره یا پایه تحصیلی:		استان:	
ردیف	موارد	امتیاز	امتیازات مثبت	توضیحات	
۱	طنین	۵٫۵			
۲	انعطاف	۵			
۳	وسعت صدا	۱/۵			
۴	کیفیت بیم	۱			
۵	کیفیت اوج	۱/۵			
۶	استفاده مطلوب و هنرمندانه	۳٫۵			
۷	شدت (حجم)	۲			
جمع امتیازات مثبت					
موارد کسر ۰٫۵ امتیاز	آب پریدن در گلو، سکسکه، سرفه و عطسه و هر موردی که منجر به قطع صوت گردد، بسته به تشخیص داور صوت برای هر مورد «۰/۵» امتیاز تا سقف «۲» امتیاز برای هر اشکال کسر خواهد شد.		امتیازات منفی:	توضیح اشکالات:	
موارد کسر ۰٫۲۵ امتیاز	اضطراب، لرزش، گرفتگی، رگه دار شدن دائمی و مقطعی، خلط، جیغ، خروسی شدن و هر مورد اشکال صوتی از این قبیل، بسته به تشخیص داور برای هر مورد «۰/۲۵» امتیاز تا سقف «۱» امتیاز برای هر اشکال کسر خواهد شد.		امتیازات منفی:	توضیح اشکالات:	
جمع امتیازات منفی					

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین‌نامه داوری باشد و به جنسیت و مقطع سنی شرکت‌کننده نیز توجه شود.

به حروف:
تاریخ:

امضاء

امتیاز نهایی به عدد:
نام و نام خانوادگی داور:

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان و فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری صوت (۲۰ امتیاز)
(رشته حفظ و ترتیل قرآن کریم)

نام و نام خانوادگی: _____ رشته مسابقاتی: _____
دوره یا پایه تحصیلی: _____ استان: _____

ردیف	موارد	امتیاز	امتیازات مثبت	توضیحات
۱	طنین	۶		
۲	انعطاف	۶		
۳	وسعت صدا	۱		
	کیفیت بم	۰/۵		
	کیفیت اوج	۰/۵		
۴	استفاده مطلوب و هنرمندانه	۳		
۵	شدت (حجم)	۳		
جمع امتیازات مثبت				
۶	موارد کسر ۰/۵ امتیاز		امتیازات منفی:	توضیح اشکالات
	موارد کسر ۰/۲۵ امتیاز		امتیازات منفی:	توضیح اشکالات
جمع امتیازات منفی				

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد.

به حروف:

تاریخ:

امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

امضاء

• نحوه امتیاز دهی بخش لحن در رشته تحقیق ویژه برادران فرهنگی (۳۰ امتیاز)

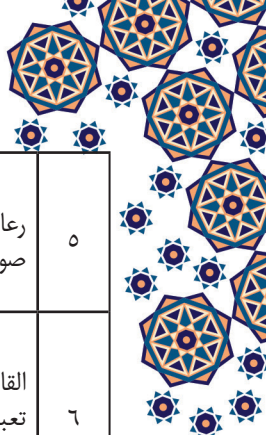
ردیف	عنوان	توضیح	امتیاز در سطح مسابقات	
			شهرستانی و استانی	کشوری
۱	جاذبه کلی تلاوت (تأثیرگذاری)	در این بخش برخورداری از سرعت مناسب، استفاده از محدوده صوتی درست در ارائه الحان و ارائه ردیف‌های جذاب و زیبا مورد توجه قرار می‌گیرد و به عبارتی دیگر نگاه کلی داور به تلاوت از حیث لحنی، در این بخش ارزیابی می‌شود.	۸	۷
۲	قدرت نغمه‌پردازی	در این بخش به مواردی همچون تحرک و پویایی در اجرای نغمات با استفاده درست از فواصل مختلف و همچنین پختگی در اجرای ریز نغمه‌ها توجه خواهد شد.	۴	۴
۳	تنظیم و قفلات	این بخش شامل تنظیم و توزیع صحیح آهنگ‌ها بر عبارات و همچنین ارائه قفلات مناسب می‌باشد.	۴	۳
۴	رعایت تکیه‌های صوتی صحیح	در این بخش بیشتر مواردی باید مورد توجه قرار گیرد که تکیه کلمه به شکل کاملاً غیرمتعارف تغییر پذیرد که در سطح مسابقات شهرستانی برای هر مورد «۰/۸» برای استانی «۰/۲» و برای کشوری «۰/۳» امتیاز منفی در پی خواهد داشت.	۴	۳
۵	القاء معانی، رعایت تعبیرات و خشوع در تلاوت	این بخش شامل توجه به مواردی همچون مواکبه در استفاده از طبقات صوتی متناسب با مفهوم، تشویق و اشباع (استفاده از قفلات معلق و تام متناسب با کامل یا ناقص بودن جملات)، انتقال‌های بجا و متناسب با جریان مفاهیم، تأکیدات مفهومی، تفکیک و جمله‌بندی‌ها و برخورداری از حس معنوی و خشوع در تلاوت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.	۲	۴
۶	تنوع ردیف‌ها	این بخش می‌تواند شامل تنوع در فروع یک مقام یا تنوع در استفاده از چند مقام باشد. تکرار ردیف‌ها اگر از نظر داور مربوطه ملال‌آور باشد در بخش موارد کسر امتیاز، مشمول کسر «۰/۵» نمره برای هر ردیف خواهد بود.	۲	۲
۷	اجراء مطلوب و هنرمندانه تحریرها	این بخش شامل مواردی مانند سرعت اجراء تحریرها (ریز و درشت بودن) اعتدال در اجراء، تنوع در استفاده از فرم‌های مناسب تحریر و به طور کلی کیفیت و کمیت تحریرها مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.	۴	۴
۸	نوآوری و خلاقیت	این بخش شامل ارائه ردیف‌ها، ریز نغمه‌ها، تحریرها و قفلات بدیع خواهد بود. ملاک نوآوری در این بخش، علم داور است و افرادی که در تلاوت خود از تقلید محض استفاده می‌کنند از این بخش امتیازی دریافت نخواهند نمود. در مورد کسانی که از ترکیب دو یا چند سبک استفاده می‌کنند داور بسته به تشخیص خود می‌تواند بخشی از امتیاز را به فرد اختصاص دهد.	۲	۳

موارد کسر امتیاز لحن در رشته تحقیق (برادران فرهنگی):

شهرستانی و استانی	موارد کسر «۲» امتیاز	موارد کسر «۱» امتیاز	موارد کسر «۰/۵» امتیاز	موارد کسر «۰/۲۵» امتیاز
	شروع غیرمتعارف تلاوت از حیث درجه صوتی و مقام (استفاده از مقام هایی به جز بیات و رست متعارف نمی باشد).	خروج از مقام یا انتقال ناهمگون از یک مقام به مقام دیگر	تکلف و فشار در اجرای نغمات	ناکوکی یا خروج از درجه صوتی (تغییر فرکانس به طور غیر موسیقایی و نازبیا)
کشوری	شروع غیرمتعارف تلاوت از حیث درجه صوتی و مقام (استفاده از همه مقام ها به شرط رعایت عرف تلاوت بلامانع می باشد)	ناهمگونی ردیف ها (عدم رعایت فواصل موسیقایی)	عدم توازن در سرعت تلاوت در یک فراز	نامطلوب بودن یا لغزش تحریرها
		عدم مطابقت شروع و فرود از حیث درجه صوتی (اختلاف شروع و فرود به اندازه «۵» درجه صوتی بلامانع می باشد).	تکرار ملال آور ردیف ها	

• نحوه امتیاز دهی بخش لحن در رشته تحقیق خواهران فرهنگی و دانش آموزان (۳۰ امتیاز)

ردیف	عنوان	توضیح	امتیاز در بخش	
			پسران	دختران
۱	جاذبه کلی تلاوت (تأثیرگذاری)	در این بخش برخورداری از سرعت مناسب، استفاده از محدوده صوتی درست در ارائه الحان و ارائه ردیف های جذاب و زیبا مورد توجه قرار می گیرد و به عبارتی دیگر نگاه کلی داور به تلاوت از حیث لحنی، در این بخش ارزیابی می شود.	۸	۷
۲	ارائه تقلید هنرمندانه از سبک های مشهور تلاوت	منظور از سبک های مشهور، سبک های مادر و اصلی است که برای تقلید به تأیید قاطبه کارشناسان مفید هستند؛ مانند سبک های مصطفی اسماعیل، محمد صدیق منشای، عبدالباسط، حصان، کامل یوسف، محمود علی الیناء، غلوش، شحات انور و امثالهم	۶	۵
۳	قدرت نغمه پردازی	در این بخش به مواردی همچون تحرک و پویایی در اجرای نغمات با استفاده درست از فواصل مختلف و همچنین پختگی در اجرای ریز نغمه ها توجه خواهد شد.	۴	۴
۴	تنظیم و قفلات	این بخش شامل تنظیم و توزیع صحیح آهنگ ها بر عبارات و همچنین ارائه قفلات مناسب می باشد.	۳	۳

۵	رعایت تکیه‌های صوتی صحیح	در این بخش بیشتر مواردی باید مورد توجه قرار گیرد که تکیه کلمه به شکل کاملاً غیرمتعارف تغییر پذیرد که در سطح مسابقات شهرستانی برای هر مورد «۰/۱» برای استانی «۰/۲» و برای کشوری «۰/۳» امتیاز منفی در پی خواهد داشت.	۳	۳
۶	القاء معانی، رعایت تعبیرات و خشوع در تلاوت	این بخش شامل توجه به مواردی همچون مواکبه در استفاده از طبقات صوتی متناسب با مفهوم، تشویق و اشباع (استفاده از قفل‌ات معلق و تام متناسب با کامل یا ناقص بودن جملات)، انتقال‌های بجا و متناسب با جریان مفاهیم، تأکیدات مفهومی، تفکیک و جمله‌بندی‌ها و برخورداری از حس معنوی و خشوع در تلاوت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.	۱	۲
۷	تنوع ردیف‌ها	این بخش میتواند شامل تنوع در فروع یک مقام یا تنوع در استفاده از چند مقام باشد. تکرار ردیف‌ها اگر از نظر داور مربوطه ملال‌آور باشد در بخش موارد کسر امتیاز، مشمول کسر «۰/۵» نمره برای هر ردیف خواهد بود.	۲	۲
۸	اجراء مطلوب و هنرمندانه تحریرها	این بخش شامل مواردی مانند سرعت اجراء تحریرها (ریز و درشت بودن) اعتدال در اجراء، تنوع در استفاده از فرم‌های مناسب تحریر و به‌طور کلی کیفیت و کمیت تحریرها مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.	۳	۳
۹	نوآوری و خلاقیت	این بخش شامل ارائه ردیف‌ها، ریز نغمه‌ها، تحریرها و قفل‌ات بدیع خواهد بود. ملاک نوآوری در این بخش، علم داور است و افرادی که در تلاوت خود از تقلید محض استفاده می‌کنند از این بخش امتیازی دریافت نخواهند نمود. در مورد کسانی که از ترکیب دو یا چند سبک استفاده می‌کنند داور بسته به تشخیص خود می‌تواند بخشی از امتیاز را به فرد اختصاص دهد.	-	۱

موارد کسر امتیاز لحن در رشته تحقیق (خواهران فرهنگی و دانش آموزان):

موارد کسر «۲» امتیاز	موارد کسر «۱» امتیاز	موارد کسر «۰/۵» امتیاز	موارد کسر «۰/۲۵» امتیاز
شروع تلاوت به‌طور غیرمتعارف از حیث درجه صوتی و نغمه (مقصود عدم رعایت درجه صوتی متعارف و نیز شروع به نغماتی به جز بیات و رست می‌باشد).	خروج از مقام یا انتقال ناهمگون از یک مقام به مقام دیگر	تکلف و فشار در اجرای نغمات	ناکوکی یا خروج از درجه صوتی (تغییر فرکانس به‌طور غیر موسیقایی و نازیبا)
	ناهمگونی ردیف‌ها (عدم رعایت فواصل موسیقایی)	عدم توازن در سرعت تلاوت در یک فراز	
	عدم مطابقت شروع و فرود از حیث درجه صوتی (اختلاف شروع و فرود به‌اندازه «۵» درجه صوتی بلامانع می‌باشد).	تکرار ملال‌آور ردیف‌ها	نامطلوب بودن یا لغزش تحریرها

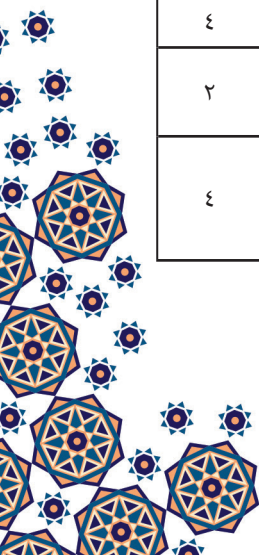

تذکر: نحوه محاسبه «ارائه تقلید هنرمندانه از سبک های مشهور تلاوت» طبق جدول زیر می باشد:

ردیف	عنوان	توضیح	امتیاز در بخش	
			پسران	دختران
۱	تقلید ممتاز	تقلیدی است کامل و دقیق همراه با رعایت تمامی ظرافت لحنی موجود در سبک الگو (۱۰۰ درصد)	۶	۵
۲	تقلید عالی	تقلیدی است کیفی تا ۸۵ درصد نسبت اصلی	۵	۴
۳	تقلید خوب	تقلیدی است کیفی تا ۷۵ درصد نسبت اصلی	۴	۳
۴	تقلید متوسط	تقلیدی است کیفی تا ۶۰ درصد نسبت اصلی	۳	۲
۵	تقلید ضعیف	تقلیدی است کیفی تا ۵۰ درصد نسبت اصلی	۲	۱
ارائه لحن به صورت آزاد و یا تقلید از دو یا چند سبک به طور هم زمان مناسب با کیفیت اجرا، به تشخیص داور حداکثر تا سقف «۳» امتیاز در بر خواهد داشت.				

• نحوه امتیازدهی بخش لحن در رشته ترتیل و حفظ قرآن کریم فرهنگی و دانش آموزی (۳۰ امتیاز)

ردیف	عنوان	توضیح	امتیاز
۱	جاذبه کلی تلاوت (تأثیرگذاری)	شامل برخورداری از سرعت مناسب، استفاده از محدوده صوتی مناسب و تأثیرگذاری و ارائه ردیف های زیبا و جذاب	۶
۲	رعایت اسلوب ترتیل	شامل رعایت نظم آهنگ مناسب ترتیل، پرهیز از مکث غیرمتعارف بین وقوف، عدم استفاده از الگوی لحنی، قفلان و تحریرهای ویژه تلاوت تحقیق، رعایت نظام آهنگ هنگام تلاوت استعداد و بسمله، رعایت توازن مدود عارضی، عدم استفاده از فواصل دور و غیر متعارف در ارائه الحان مانند پرش ناگهانی اکتاوی	۶
۳	قدرت نغمه پردازی	شامل پردازش و تسلط در اجراء و تحرک و پویایی لازم	۴
۴	تنظیم و توزیع آهنگ	شامل برخورداری از تنظیم و توزیع مطلوب آهنگ و اندازه گیری در قفلان و پایانه ها	۲
۵	رعایت تکیه های صوتی (نبر و آکسان صحیح کلمات)	باتوجه به اهمیت نبر کلمات در ترتیل، همه موارد اشتباه در اداء تکیه صوتی کلمات براساس قواعد اقراء، کسر و لحاظ میگردد. (هر مورد «۰/۲۵» امتیاز کسر می گردد.)	۴

۶	القاء معانی، رعایت تعبیرات و خشوع در تلاوت	در این بخش با اندکی تفاوت نسبت به رشته قرائت تحقیق مواردی همچون استفاده درست از تشویق و اشباع (قفلات معلق و تام) انتقال نغمات متناسب با جریان مفاهیم، تأکیدات مفهومی، رعایت آهنگ کلام و نیز برخورداری از حس معنوی و خشوع موجود در تلاوت مورد توجه قرار خواهد گرفت.	۲
۷	نوآوری و خلاقیت در ارائه الحان منطبق بر عرف و شئون هنر تلاوت ترتیل	شامل ارائه ردیف‌ها، ریز نغمه، تحریرها و قفل‌ات بدیع	۲
۸	تنوع ردیف‌ها	در این بخش هم تنوع در فرعیات یک مقام و هم تنوع در استفاده از چند مقام قابل‌پذیرش است.	۲
۹	اجراء مطلوب و هنرمندانه تحریرها	در این بخش مواردی همچون سرعت تحریر (ریز و درشت بودن)، اعتدال در استفاده از تحریرها متناسب با شیوه ترتیل و در یک کلام ارزیابی کیفیت و کمیت تحریرها مورد توجه قرار می‌گیرد.	۲

موارد کسر امتیاز لحن در رشته‌های ترتیل و حفظ:

موارد کسر «۱» امتیاز	موارد کسر «۰/۵» امتیاز	موارد کسر «۰/۲۵» امتیاز
خروج از مقام یا انتقال ناهمگون از یک مقام به مقام دیگر	تکلف و فشار در اجرای نغمات	ناکوکی یا خروج از درجه صوتی و تغییرات فرکانسی به طور غیر موسیقایی و نازیبا
ناهمگونی ردیف‌ها (عدم رعایت فواصل موسیقایی)	عدم توازن در سرعت تلاوت در یک فراز	نامطلوب بودن یا لغزش تحریرها

تذکرات مهم:

- تذکر ۱: حداکثر میزان کسر امتیاز در مجموع موارد منفی ۵ امتیاز بوده و داور مجاز به کسر بیش از این نمی‌باشد.
- تذکر ۲: در مواردی که حافظ به طور طبیعی تلاوت کند به او امتیاز لحن داده خواهد شد و در مواردی که حافظ بر اثر فراموشی دچار مکث شده و نظم تلاوت او مختل گردد کسر امتیاز صورت نمی‌گیرد.
- تذکر ۳: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط داور قطع شود، فقط داوران رشته صحت حفظ، امتیاز آن سؤال را از حافظ کسر می‌کنند. در چنین مواردی، امتیاز حافظ در بخش لحن، امتیاز سؤالاتی است که حافظ قرائت کرده است. حتی اگر به پایان سؤال نرسیده باشد.
- تذکر ۴: فرم لحن رشته قرائت تحقیق فرهنگیان خواهر همان فرم لحن قرائت تحقیق دانش آموزان خواهد بود.

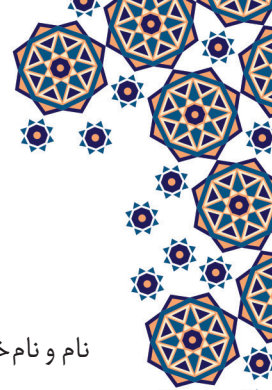
مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کاربرگ داوری لحن (۳۰ امتیاز)
(رشته قرائت تحقیق)

نام و نام خانوادگی قاری: دوره یا پایه تحصیلی: استان: آیت: سوره:

رتبه	ضوابط و معیارها	امتیاز		الف) امتیاز مثبت	ب) موارد کسر امتیاز	امتیاز منفی	امتیاز
		دختران	پسران				
۱	جاذبه کلی تلاوت	۷	۸		شروع غیرمتعارف	۲	
۲	ارائه تقلید هنرمندانه از سبک های مشهور	ممتاز	۵	۶	خروج از مقام	۱	
		عالی	۴	۵			
		خوب	۳	۴	ناهمگونی ردیف	۱	
		متوسط	۲	۳			
	ضعیف	۱	۲		عدم تطابق شروع و فرود	۱	
۳	قدرت نغمه پردازی	۴	۴				
۴	تنظیم و قفلان	۳	۳		عدم توازن در سرعت	۰/۵	
۵	رعایت تکیه های صوتی	۳	۳		تکلف و فشار	۰/۵	
۶	القاء معانی	۲	۱		تکرار ملال آور	۰/۵	
۷	تنوع ردیف ها	۲	۲		ناکوکی	۰/۲۵	
۸	اجرائی مطلوب تحریرها	۳	۳		نامطلوب بودن تحریرها	۰/۲۵	
۹	نوآوری و خلاقیت	۱	-		جمع امتیازات کسر شده		
جمع امتیازات مثبت:		۳۰ امتیاز					

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد و به جنسیت و مقطع سنی شرکت کننده نیز توجه شود.

امتیاز نهایی به عدد: نام و نام خانوادگی داور:
به حروف: تاریخ: امضاء:

مسابقات قرآن کریم فرهنگیان سراسر کشور
کاربرگ داوری لحن (۳۰ امتیاز)
(رشته قرائت تحقیق فرهنگیان برادر)

نام و نام خانوادگی قاری: استان: سوره: آیات:

ردیف	ضوابط و معیارها	امتیاز	الف) امتیاز مثبت	ب) موارد کسر امتیاز	امتیاز منفی	امتیاز
۱	جاذبه کلی تلاوت	۷		شروع غیرمتعارف	۲	
۲	قدرت نغمه پردازی	۴		خروج از مقام	۱	
۳	تنظیم و قفلات	۳		ناهمگونی ردیف	۱	
۴	رعایت تکیه های صوتی	۳		عدم تطابق شروع و فرود	۱	
۵	القاء معانی	۴		عدم توازن در سرعت	۰/۵	
۶	تنوع ردیف ها	۲		تکلف و فشار	۰/۵	
۷	اجرائی مطلوب تحریرها	۴		تکرار ملال آور	۰/۵	
۸	نوآوری و خلاقیت	۳		ناکوکی	۰/۲۵	
جمع امتیازات مثبت:		۳۰		نامطلوب بودن تحریرها	۰/۲۵	
		جمع امتیازات کسر شده				

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد و به جنسیت و مقطع سنی شرکت کننده نیز توجه شود.

امتیاز نهایی به عدد: نام و نام خانوادگی داور:
به حروف: تاریخ: امضاء

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان و فرهنگیان سراسر کشور کار برگ داوری لحن (۳۰ امتیاز) (رشته حفظ و ترتیل قرآن کریم)

دوره یا پایه تحصیلی:

نام و نام خانوادگی:

رشته مسابقاتی:

استان:

ردیف	ضوابط و معیارها	امتیاز	الف) امتیاز مثبت	ب) موارد کسر امتیاز	امتیاز منفی	توضیحات
۱	جاذبه کلی تلاوت	۶		* تذکر: در مواردی که حافظ به طور طبیعی تلاوت کند به او امتیاز لحن داده خواهد شد و در مواردی که حافظ بر اثر فراموشی دچار مکث شده و نظم تلاوت او مختل گردد کسر امتیاز صورت نمی گیرد. * تذکر: اگر حافظ سؤالی را پاسخ ندهد یا در ارائه آن به میزانی اشکال داشته باشد که قبل از اتمام سؤال، تلاوت او توسط داور قطع شود، فقط داوران رشته صحت حفظ، امتیاز آن سؤال را از حافظ کسر می کنند. در چنین مواردی، امتیاز حافظ در بخش لحن، امتیاز سؤالاتی است که حافظ قرائت کرده است. حتی اگر به پایان سؤال نرسیده باشد.		
۲	رعایت اسلوب ترتیل	۶				
۳	قدرت نغمه پردازی	۴				
۴	تنظیم و قفلات	۲		خروج از مقام	۱	
۵	رعایت تکیه های صوتی برای هر مورد غلط ۰/۲۵ کسر می گردد.	۴		ناهمگونی ردیف	۱	
				تکلف و فشار	۰/۵	
۶	القاء معانی	۲		عدم توازن در سرعت	۰/۵	
۷	تنوع ردیف ها	۲		ناکوکی	۰/۲۵	
۸	اجراء مطلوب تحریرها	۲		نامطلوب بودن تحریرها	۰/۲۵	
۹	نوآوری و خلاقیت	۲		جمع امتیازات کسر شده:		
جمع امتیازات مثبت:			۳۰			

داور محترم: نحوه امتیازدهی یا کسر امتیاز باید دقیقاً منطبق با توضیحات آیین نامه داوری باشد.

به حروف:

امتیاز نهایی به عدد:

تاریخ:

نام و نام خانوادگی داور:

امضاء

• فرم های داوری مسابقات قرائت تحقیق (الگوی تلاوت)

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری وقف و ابتدا (۵ امتیاز)
(الگوی تلاوت رشته قرائت تحقیق قرآن کریم)

نام و نام خانوادگی: دوره یا پایه تحصیلی:
استان: رشته مسابقاتی:

ردیف	موارد کسر امتیاز وقف و ابتدا	هر مورد	توضیحات (شرح اشکالات با درج کلمه و شماره آیه و کسر امتیازات)
۱	نفس مخفی یا آشکار در غیر محل وقف (چنانچه تلاوت مورد استفاده دارای نفس های بلندتر از حد معمول باشد)	هر مورد نفس کشیدن محسوس	۰/۵
		هر مورد نفس کشیدن نامحسوس	۰/۲۵
		نفس کشیدن بیش از حد معمول	۱
۲	وقف یا ابتدا در محل غیر از وقف و ابتدای استاد		۰/۷۵
امتیاز نهایی			

امتیاز نهایی به عدد: به حروف:
نام و نام خانوادگی داور: تاریخ:
امضاء

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری صوت (۳۰ امتیاز)
(الگوی تلاوت رشته قرائت تحقیق قرآن کریم)

دوره یا پایه تحصیلی:

رشته مسابقاتی:

نام و نام خانوادگی:

استان:

ردیف	موارد	امتیاز	امتیازات مثبت	توضیحات
۱	زیبایی طنین	۸		
۲	انعطاف و چالاکی صوت	۱۰		
۳	مساحت	۶		
۴	شدت و حجم	۳		
۵	استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت	۳		
جمع امتیازات مثبت (۳۰)				

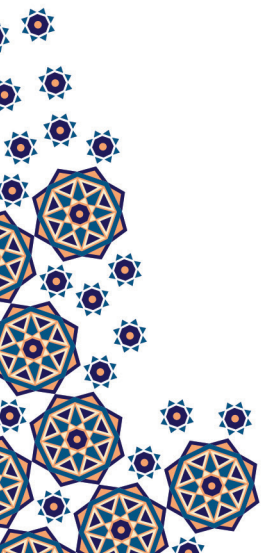
به حروف:

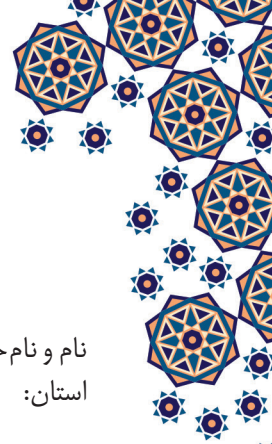
تاریخ:

امضاء

امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری لحن (۴۰ امتیاز)
(الگوی تلاوت رشته قرائت تحقیق قرآن کریم)

نام و نام خانوادگی:

دوره یا پایه تحصیلی:

استان:

رشته مسابقاتی:

بخش چهارم: فعالیت‌های عمومی

ردیف	ضوابط و معیارها	امتیاز	الف) امتیاز مثبت	ب) موارد کسر امتیاز	امتیاز منفی	امتیاز
۱	مطابقت کامل نغمات (ردیفها) با تلاوت الگو	۸		خروج از مقام، ناهمگونی ردیف، تکلف	۰/۵	
۲	مطابقت تکیه‌ها با تلاوت الگو	۷				
۳	مطابقت تحریرها با تلاوت الگو	۷				
۴	جاذبه کلی تلاوت	۸		ناکوک‌ی نامطلوب بودن تحریر (لغزش تحریر)	۰/۲۵	
۵	مطابقت یا نزدیکی طبقه صوتی قاری با تلاوت الگو	۵				
۶	مطابقت سرعت یا دور تلاوت با الگو	۵				
جمع امتیازات مثبت:		۴۰		جمع امتیازات کسر شده		

امتیاز نهایی به عدد:

به حروف:

نام و نام خانوادگی داور:

تاریخ:

امضاء

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری تجوید (۲۵ امتیاز)
(الگوی تلاوت رشته قرائت تحقیق قرآن کریم)

نام و نام خانوادگی:

دوره یا پایه تحصیلی:

رشته مسابقاتی:

ردیف	موارد	موارد کسر امتیاز	جمع امتیاز منفی
۱	غلط اعرابی و حرفی ۳- اصلاح در برگشت ۲- اصلاح در جا ۱-		
۲	غلط کلمه ای ۴- اصلاح در برگشت ۲- اصلاح در جا ۱-		
۳	مخارج حروف هر مورد ۰/۲۵ تا ۱- (هر مورد و هر حرف حداکثر ۴-)		
۴	صفات اصلی و احکام هر مورد ۰/۲۵ تا ۱- (هر مورد و هر حرف حداکثر ۳-)		
۵	صفات فرعی هر مورد ۰/۲۵ تا ۰/۵- (هر مورد و هر حرف حداکثر ۳-)		
۶	موارد دیگر (عدم توازن در مدات، استثنائات، مکث بیمورد، سکت و ...) هر مورد ۰/۲۵-		
امتیاز نهایی (۲۵)			

امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

تاریخ:

۳- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته تفسیر قرآن کریم

ملاحظات:

۱. مسابقات رشته تفسیر در متوسطه اول و دوم برگزار خواهد شد.
۲. مرحله آموزشگاه این مسابقات به صورت آزمون کتبی از محتوای اعلام شده (مفاهیم آیات کتاب درسی) خواهد بود.
۳. محتوای تدوین شده را از طریق شبکه اجتماعی شاد، سامانه و همچنین رمزینه کتاب درسی قابل دریافت می باشد.
۴. منبع آزمون تفسیر در مراحل بالاتر، تفسیر نمونه بیست و هفت جلدی خواهد بود.
۵. مسابقات در مرحله کشوری به صورت قرعه کشی از محتوای اعلام شده خواهد بود.

نمایه محتوای مسابقات تفسیر قرآن کریم

رشته	مرحله	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
تفسیر قرآن کریم	هفتم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس چهارم و پنجم کتاب آموزش قرآن+ روان خوانی این آیات	آزمون کتبی و ارائه مطالب در قالب کنفرانس از محتوای مرحله آموزشگاهی	ارائه کنفرانس از تفسیر آیات ۲۲ الی ۴۰ سوره اسراء	
	هشتم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس اول و چهارم کتاب آموزش قرآن+ روان خوانی این آیات		ارائه کنفرانس از تفسیر آیات ۱ الی ۲۷ سوره کهف	
	نهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس چهارم و هفتم کتاب آموزش قرآن+ روان خوانی این آیات		ارائه کنفرانس از تفسیر آیات ۱ الی ۲۷ سوره لقمان	
	دهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس اول و چهارم کتاب دین و زندگی+ روان خوانی این آیات		ارائه کنفرانس از تفسیر آیات ۵۶ الی ۷۷ سوره فرقان	
	یازدهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس ششم و هفتم کتاب دین و زندگی+ روان خوانی این آیات		ارائه کنفرانس از تفسیر سوره حجرات	
	دوازدهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس چهارم و ششم کتاب دین و زندگی+ روان خوانی این آیات		ارائه کنفرانس از تفسیر آیات ۱ الی ۲۷ سوره روم	

محتوای مسابقه،
فرم های داوری و
تجربیات موفق

برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری، محتوای هر پایه، نمونه اجراهای نفرت برتر سال های گذشته و محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه ی اجرای مسابقه رشته ی تفسیر، رمزینه ی رو به رو را اسکن کنید.

آیین نامه و فرم داوری رشته تفسیر قرآن کریم

۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته تفسیر قرآن کریم در مرحله آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی: پایه تحصیلی: نام مدرسه:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر و اهل بیت علیهم السلام آغاز نماید	۴	
		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۲	شیوایی بیان	تسلط لازم بر موضوع، بیان شیوا، جذاب، مودبانه، روان، روشن، واضح، کامل، دارای قدرت انتقال مناسب مفاهیم، صلابت در گفتار، استفاده از حرکات دست (زبان بدن)، تقسیم نگاه، تیق نزدن، استفاده به موقع از تکنیک مکث و ...	۱۴	
۳	تسلط بر محتوا	معرفی موضوع، ناقص نگفتن مطالب، روخوانی نکردن از روی متن، توانایی تغییر جمله بندی ها، وابستگی کم به برگه، فهم صحیح و کامل مطالب و	۱۸	
۴	نتیجه گیری	جمع بندی مناسب از محتوای ارائه شده (نظر خود دانش آموز برگرفته از موضوعات تفسیر ارائه شده با نگاهی به مسایل روز).	۶	
۵	فعالیت اجتماعی	دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم قرآن، بصورت داوطلبانه، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را در مراسم آغازین، کلاس درس یا مسجد محل، یا شبکه های اجتماعی در قالب های گوناگون به سایرین انتقال داده است.	۵	
جمع امتیازات			۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

* آیین نامه داوری مسابقات رشته تفسیر (۱۰۰ امتیاز)

۱. آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب (۳ امتیاز)
در این بخش علاوه بر توجه به پوشش مناسب، رعایت وقار و متانت در حین اجرا نیز مد نظر می باشد. در صورت عدم رعایت هر مورد، حداکثر ۰/۵ امتیاز کسر میشود.
حرکات و رفتارهایی که در شأن دانش آموز و فضای مسابقات نیست از جمله مواردی مانند یقه باز، لباس نامناسب و نامرتب، پوشیدن دمپایی و... برای پسران و افتادن چادر روی شانه، عدم رعایت پوشش مو و نیز استفاده دختران از لباس ها و وسایلی که متانت اخلاقی و دینی آنها را کاهش می دهد، از مصادیق کسر امتیاز هستند.

۲. نام و یاد خدا و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام (۲ امتیاز):
لازم است دانش آموز به عنوان یک سخنران کلام خود را با نام و یاد خداوند شروع نماید. چنانچه دانش آموزی لفظ بسم الله الرحمن الرحیم و صلوات بر پیامبر مکرم ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام را به صورت ساده ذکر نماید امتیاز کامل را می گیرد. برای ذکر بسم الله الرحمن الرحیم ۱ امتیاز، برای صلوات کامل ۱ امتیاز؛ اما چنانچه دانش آموزی این عبارات را به صورت فارسی بیان نماید در هر قسمت نصف امتیاز را کسب خواهد نمود (به عنوان مثال بگوید بنام خدای بخشنده مهربان).
چنانچه دانش آموزی عبارت های فوق الذکر را در قالب نظم، نثر یا متون عربی زیبایی هم بیان نماید، در قسمت شیوایی بیان به او امتیاز تعلق خواهد گرفت.

۳. صحیح خوانی آیات (۵ امتیاز)
در قرائت آیات، دانش آموز آیات قرعه را به صورت صحیح، روان و بدون اشتباه اعرابی و کلمه ای قرائت نماید (صوت و لحن و تجوید مد نظر نیست).

موارد کسر امتیاز:

۱- هر غلط اعرابی (۰/۵ امتیاز)

۲- تلفظ نادرست کلمه و بدون تصحیح آن (۱ امتیاز)

۳- تلفظ نادرست کلمه و اعراب و تصحیح فوری آن (۰/۲۵ امتیاز)

۴. ترجمه آیه یا آیات قرعه (۵ امتیاز)
دانش آموز باید آیات تلاوت شده را ترجمه نماید. بهتر است دانش آموز ترجمه آیات قرعه را بعد از قرائت همه آیات مورد نظر بگوید، ولی اگر بعد از هر آیه ترجمه همان آیه را گفته سپس به آیه بعدی بپردازد نیز نمره کامل ترجمه به او تعلق خواهد گرفت.

- ترجمه باید روان، قابل فهم و بدون نقص و زیاده باشد.
- در ترجمه آیات می بایست از ترجمه تفسیر مرجع استفاده شود و از ترجمه تحت الفظی خودداری گردد.

۵. مفردات (۶ امتیاز) (۲ مورد هرکدام ۳ امتیاز)

مقصود از مفردة واژه ای از قرآن کریم که به سادگی و راحتی معنای آن قابل فهم نیست و نیاز به توضیح و تبیین دارد. دانش آموز باید حداقل دو مورد از مفردات ذکر شده در کتاب مرجع را تبیین نماید.

- اگر در تفسیر مرجع، به ریشه مفردة یا معانی مختلف آن اشاره شده باشد، باید آن را ذکر نماید.
- اگر در تفسیر آیات قرعه در تفسیر مرجع مفردات ذکر نشده باشد، دانش آموز باید از سایر منابع یا کتب تفسیری دیگر مفردات را استخراج و بیان نماید.
- اگر در آیات قرعه در تفسیر مرجع مفردة ذکر نشده باشد و متسابق به منابع دیگر مراجعه ننموده و مفردة ای را بیان نکند، ۳ امتیاز به وی تعلق نخواهد گرفت.
- اگر در آیات قرعه در تفسیر مرجع یک مفردة ذکر شده باشد و دانش آموزان از سایر منابع، مفردة ای ذکر ننماید و یا در تفسیر مرجع مفردة ای نباشد و دانش آموز فقط یک مفردة از سایر منابع ذکر کند، ۴/۵ امتیاز به وی تعلق خواهد گرفت.

۶. مفاهیم اصلی آیه یا آیات قرعه (۳۰ امتیاز)

آنچه در این بخش مهم و رکن اصلی است، محتوای تفسیر مرجع می باشد.

- دانش آموز غیر از ترجمه، مفردات، استنادات و نتیجه گیری به بیان محتوای تفسیر آیات بپردازد.
- در صورتی که تعداد مفردات و یا آیات و روایات در قرعه دانش آموز زیاد باشد و عدم ذکر آنها سبب خدشه دار شدن اصل مفاهیم گردد، بیان آنها ضروری است و در بیان مفاهیم اصلی امتیاز دارد.
- اگر در قرعه دانش آموز شان نزول، جزئی از مفاهیم اصلی باشد ذکر آن بصورت مختصر ضروری است.
- بیان محتوا و فضیلت سوره که در ابتدای سوره آورده شده است و همچنین نکات که در پایان برخی از قسمت ها آمده است هیچ امتیازی ندارد.

۷. شیوایی بیان و رسایی مطالب (۲۵ امتیاز)

منظور همان سادگی و بی تکلفی سخن و دوری از الفاظ سنگین و غیر آشنا می باشد و همچنین کلام دانش آموز باید دارای وضوح بوده و در خور فهم مخاطب باشد.

- استفاده از ادبیات محاوره ای فاخر (۴ امتیاز): ارائه سلیس، روان و قابل فهم مطالب با رعایت ساختار جمله ها و ترتیب آنها
- داشتن لهجه مناسب (۲ امتیاز): نداشتن لهجه محل (لهجه خاص محلی و غیر قابل فهم برای مخاطب عام).
- ارتفاع صدا متناسب با محتوا (۴ امتیاز): منظور این است که فراز و فرود صدای دانش آموز متناسب با جملات و محتوای استفاده شده باشد. در واقع تن صدای یکنواخت باعث کسر نمره می گردد.
- مکث و تسریع به جا و مناسب (۳ امتیاز): مکث بیش از حد و نامناسب و سرعت زیاد در کلام از موارد کسر امتیاز در این بخش خواهد بود.
- داشتن لحن متناسب با محتوا (۴ امتیاز): در صورتی که موضوع، حماسی، اخباری، سوالی و باشد باید از لحن متناسب با موضوع استفاده شود.
- استفاده مناسب از زبان بدن و تقسیم نگاه (۵ امتیاز): در واقع زبان بدن به ترکیبی از حالت چهره، حرکات سر، حرکات دست و وضعیت بدن فرد گفته می شود. عدم استفاده از حرکات دست و بدن و همچنین حرکات اضافی و

تصنیعی از مصادیق کسر امتیاز در این مورد است (۳ امتیاز). تقسیم نگاه بین مخاطبین نیز از مصادیق زبان بدن است. به یک نقطه نگاه مستمر و خیره داشتن از موارد کسر امتیاز در این مورد است (۲ امتیاز).

- بهره‌گیری از مثل، حکایت و شعر متناسب (۳ امتیاز): استفاده از عبارات نثر و نظم زیبا متناسب با محتوا.

۸. استناد به آیات و روایات (۶ امتیاز)

دانش آموز می‌بایست حداقل یک مورد از آیات یا روایات استنادی ذکرشده در تفسیر مرجع را برای کسب امتیاز کامل بیان نماید.

۱. در استناد به آیات، ذکر نام سوره، شماره آیه و قرائت و ترجمه آیه لازم است.
 ۲. در استناد به روایات، ذکر نام معصوم (ع) و قرائت و ترجمه آن لازم است.
- در صورتی که در تفسیر مرجع به آیه یا روایتی استناد نشده باشد، متسابق می‌بایست به منابع دیگر مراجعه نموده و استنادی را انتخاب و ارائه نماید.
۱. استنادی که از منابع غیر از تفسیر مرجع انتخاب می‌شود باید معتبر و متناسب آیه یا آیات قرعه باشد.
 ۲. در صورت استفاده از منابع دیگر، ذکر منبع ضروری است.
- چنانچه در تفسیر مرجع استنادی صورت نگرفته باشد و دانش آموز به هر دلیل سندی را ارائه ننماید، نصف نمره به وی تعلق نمی‌گیرد.

۹. نتیجه‌گیری (۱۰ امتیاز)

- ذکر ۲ نتیجه متفاوت و در عین حال متناسب با موضوع آیات مورد بحث برای کسب ۱۰ امتیاز کافیست.
- نتیجه‌گیری باید از کل آیه یا آیات مورد بحث و استنباط خود دانش آموز باشد.
 - نتیجه‌گیری باید کاربردی و به روز بوده و با توجه به شرایط سنی خود دانش آموز و مخاطبین بیان شود.

۱۰. تسلط بر اجرا و آرامش و طمأنینه (۴ امتیاز)

تسلط بر اجرا شامل عدم استفاده از کتاب و جزوه در زمان ارائه می‌باشد.

نکته: این بخش شامل یادداشت‌های دانش‌آموزان (از محفوظات ذهنی خود) در زمان استقرار در صندلی انتظار نمی‌باشد.

آرامش و طمأنینه یعنی متسابق بعد از حدود ۳۰ ثانیه از شروع ارائه، دیگر مضطرب نبوده، لرزش صدا، حرکات اضافی و ... نداشته و تا پایان، این شرایط را حفظ کند.

دست زدن زیاد و بازی با عینک، دکمه لباس، مو و و همچنین تکیه و لم دادن به میز یا تریبون در جایگاه از مصادیق کسر امتیاز این بخش می‌باشد.

۱۱. دعای پایانی (۲ امتیاز)

دانش آموز باید کلام خود را با یک دعا (ترجیحا مرتبط با مفاهیم آیات) به پایان برساند. این دعا می‌تواند فارسی یا عربی باشد.

۱۲. فعالیت اجتماعی (انتقال یا تعمیم آموخته‌ها به خارج از میدان مسابقه) (۲ امتیاز)

دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم آیات الهی، آموخته‌ها، دستاوردها و دانش خود را که طی سال در مراسم

آغازین، کلاس درس، مسجد محل، شبکه های اجتماعی و... در قالب های گوناگون به سایرین منتقل نموده است به صورت مستند (فیلم حداقل ۲ و حداکثر ۳ دقیقه) را در روز مسابقه به هیئت داوران تحویل میدهد و هیئت داوران فیلم فعالیت اجتماعی دانش آموز را قبل از اجرای مسابقه از طریق سیستم موجود در سالن مسابقه پخش نموده و امتیاز لازم را به ایشان اختصاص میدهد.

مشخصات فنی فیلم ارائه شده: فرمت mp4 یا mpg، فیلمبرداری به صورت افقی، دارای کیفیت صوت و تصویر مطلوب، واضح و بدون نیاز به توضیحات تکمیلی

• موارد تشویقی

الف) استناد به دیگر تفاسیر (۲ امتیاز): چنانچه دانش آموز در بین کنفرانس از تفاسیر دیگری غیر از تفسیر مرجع استفاده نماید و شرح تفسیری متفاوتی در ارتباط با موضوع مورد بحث را بیان کند ۲ امتیاز تشویقی به او تعلق خواهد گرفت.

- گفتن دو استناد برای گرفتن این امتیاز تشویقی لازم است (هر استناد ۱ امتیاز)

- در هر استناد باید نام منبع، نویسنده و شماره جلد آن بیان شود.

ب) حفظ خوانی آیات قرعه (۲ امتیاز): اگر متسابق، آیات قرعه را از حفظ و با لحن و صحت عبارات و اعراب، قرائت نماید (۲ امتیاز) تشویقی دریافت خواهد کرد. (۰/۵ امتیاز به لحن و ۱/۵ امتیاز به حفظ آیات تعلق می گیرد).

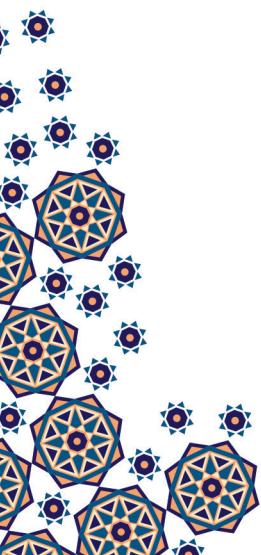
• موارد کسر امتیاز

- اِا کردن - تپق زدن - مکث طولانی - تکرار زیاد کلمات (چیز، در واقع، در حقیقت، خوب، مثلا و...) هر کدام (۰/۲۵ امتیاز)

- بیان نادرست کلمه و تصحیح فوری (۰/۲۵ امتیاز)

- بیان نادرست کلمات و عدم تصحیح (۰/۵ امتیاز)

- زمان ارائه کنفرانس حداکثر ۱۰ دقیقه می باشد و عدم رعایت آن منجر به کسر ۱ امتیاز در هر ۳۰ ثانیه می شود و در پایان دقیقه ۱۱ علاوه بر کسر ۲ امتیاز، دیگر داوری صورت نخواهد گرفت.

فرم داوری رشته تفسیر قرآن کریم (۱۰۰ امتیاز)
 نام و نام خانوادگی: _____
 استان: _____
 دوره یا پایه تحصیلی: _____
 سوره: _____
 آیات قرعه: _____

رتبه	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	موارد کسر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	کیفیت حضور در صحنه	۳		
۲	حسن آغاز سخن	۱		
		۱		
۳	کیفیت بیان مطلب	۵		
		۵		
		۶		
		۳۰		
		۲۵		
		۶		
		۱۰		
		۴		
		۲		
		۲		
۴	موارد تشویق و کسر امتیاز	۲		
		۲		
		-۶		
		-۲		
	جمع امتیازات کنفرانس	۱۰۰		

امتیاز نهایی به عدد: _____
 نام و نام خانوادگی داور: _____
 به حروف: _____
 تاریخ: _____
 امضاء: _____

• دستورالعمل مسابقات حوزه عترت

رشته ها

۱. نهج البلاغه
۲. صحیفه سجادیه
۳. مداحی
۴. دعاخوانی
۵. گفتمان مهدوی

۱- ضوابط اختصاصی رشته نهج البلاغه

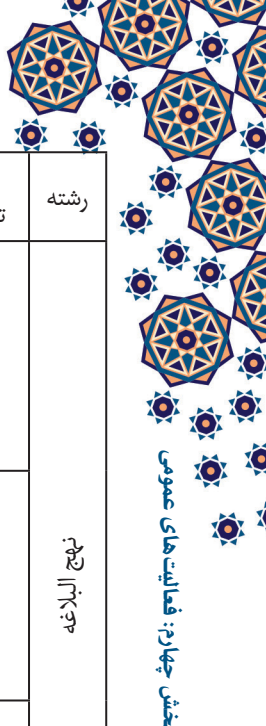
ملاحظات:

۱. مسابقات رشته نهج البلاغه در متوسطه اول و دوم برگزار خواهد شد.
۲. مرحله آموزشگاه این مسابقات به صورت آزمون کتبی سراسری از محتوای اعلام شده خواهد بود.
۳. محتوای تدوین شده مرحله آموزشگاهی مسابقات، از طریق پیام رسان شاد، سامانه و همچنین اسکن رمزینه کتاب های درسی قابل دریافت می باشد.
۴. از مرحله منطقه تا کشور دانش آموزان باید آمادگی ارائه کنفرانس از موضوع مشخص شده را داشته باشند.
۵. مدت زمان اجرای مسابقات نهج البلاغه در مرحله کشوری ۱۰ دقیقه می باشد و تعیین مدت زمان اجرای کنفرانس در مراحل قبلی به عهده ستاد برنامه ریزی مسابقات منطقه و استان خواهد بود.
۶. مسابقات در مرحله کشوری در دو قسمت آزمون کتبی و کنفرانس از موضوعات اعلام شده خواهد بود که شرکت کنندگان این رشته می بایست، ضمن پژوهش و تحقیق در مورد آن موضوع آمادگی ارائه کنفرانس ۱۰ دقیقه ای را داشته باشند.

جدول محتوای مسابقات نهج البلاغه

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
نهج البلاغه	هفتم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس چهاردهم کتاب پیام های آسمانی صفحه ۱۴۴ موضوع «دوست»	ارائه کنفرانس از محتوای مرحله آموزشگاهی	آزمون کتبی + ارائه کنفرانس بر اساس یکی از موضوعات: دوست. امر به معروف و نهی از منکر. امانت داری و اهمیت آن	
	هشتم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس پانزدهم کتاب پیام های آسمانی صفحه ۱۲۰ موضوع «حق الناس»		آزمون کتبی + ارائه کنفرانس بر اساس یکی از موضوعات: حق الناس. دشمن شناسی. زمان شناسی و لزوم آن.	
	نهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس دوم کتاب پیام های آسمانی صفحه ۲۷ موضوع «انجام کار نیک و دوری از گناه»		آزمون کتبی + ارائه کنفرانس بر اساس یکی از موضوعات: انجام کار نیک و دوری از گناه. سیمای نماز. آثار روحیه همدلی	

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
نهج البلاغه	دهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس هفتم کتاب عربی زبان قرآن ۱ صفحه ۸۹ رشته انسانی و درس دوم کتاب عربی زبان قرآن ۱ صفحه ۲۴ سایر رشته ها با موضوع «نشانه های مؤمن»	ارائه کنفرانس از محتوای مرحله آموزشگاهی	آزمون کتبی + ارائه کنفرانس بر اساس یکی از موضوعات: نشانه های مومن. رشد روحیه مسئولیت پذیری. امانت گفتار	
	یازدهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس هشتم کتاب دین و زندگی رشته انسانی صفحه ۱۰۴ و درس نهم کتاب دین و زندگی صفحه ۱۱۷ سایر رشته ها با موضوع «ساده زیستی»		آزمون کتبی + ارائه کنفرانس بر اساس یکی از موضوعات: ساده زیستی. تقویت روحیه خودباوری و اعتماد به نفس. استکبارستیزی و ایمان	
	دوازدهم	آزمون کتبی از محتوای تدوین شده مرتبط با درس دهم کتاب دین و زندگی رشته انسانی صفحه ۱۲۵ و درس نهم کتاب دین و زندگی صفحه ۱۱۰ سایر رشته ها با موضوع «عدالت اجتماعی»		آزمون کتبی + ارائه کنفرانس بر اساس یکی از موضوعات: عدالت اجتماعی. تکلیف گرایی و وظیفه دینی. آزادی دینی	
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری، محتوای هر پایه، نمونه اجراهای نفرات برتر سال های گذشته و محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه ی اجرای مسابقه رشته ی صحیفه سجادیه، رمزینه ی رو به رو را اسکن کنید.			

آیین نامه و فرم داوری رشته نهج البلاغه ۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته نهج البلاغه در مرحله آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی: پایه تحصیلی: نام مدرسه:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام) آغاز نماید	۵	
۲		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۳	شیوایی بیان	یکنواخت نبودن گفتار، سرعت، لحن و ارتفاع مناسب صدا، مکث و تسریع به موقع، تپق نزدن، تقسیم نگاه و زبان بدن مناسب، تأثیرگذاری بر مخاطب و ...	۱۴	
۴	تسلط بر محتوا	معرفی موضوع، بیان جامع و کامل مفاهیم، روخوانی نکردن از روی متن، توانایی تغییر جمله بندی ها، وابستگی کم به یادداشت، تفهیم و اقناع مخاطب و ...	۱۸	
۵	نتیجه گیری	جمع بندی مناسب از محتوای ارائه شده	۵	
۶	فعالیت اجتماعی	دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم نهج البلاغه، بصورت داوطلبانه، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را در مراسم آغازین، کلاس درس یا مسجد محل، یا شبکه های اجتماعی در قالب های گوناگون به سایرین انتقال داده است.	۵	
		جمع امتیازات	۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۲- مرحله کشوری

• آیین نامه داوری مسابقات رشته نهج البلاغه (۸۰ امتیاز)

۱. ارائه متن کتبی پژوهش به داوران (۲ امتیاز):

دانش آموز باید متن ارائه یا خلاصه پژوهش خود را (حداکثر ۲ صفحه) در روز مسابقه، دارای عنوان بندی و به صورت تایپ شده (با فونت 14 B zar) و درج مشخصات (نام و نام خانوادگی، دوره تحصیلی، نام استان و موضوع) به داوران تحویل دهد.

- متن کنفرانس نیاز به طلق و شیرازه ندارد و امتیازی به آن تعلق نمی‌گیرد. و چنانچه بیش از دو صفحه باشد به ازای هر صفحه اضافی ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.
- در صورتی که متن کتبی کنفرانس عنوان‌بندی نداشته باشد (مانند: دسته‌بندی مطالب اعم از مقدمه، متن اصلی، نتیجه، پیشنهاد و...) ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

۲. آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب (۳ امتیاز)

در این بخش علاوه بر توجه به پوشش مناسب، رعایت وقار و متانت در حین اجرا نیز مد نظر می‌باشد. در صورت عدم رعایت هر مورد، حداکثر ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود.

حرکات و رفتارهایی که در شأن دانش‌آموز و فضای مسابقات نیست از جمله مواردی مانند یقه باز، لباس نامناسب و نامرتب، پوشیدن دمپایی و... برای پسران و افتادن چادر روی شانه، عدم رعایت پوشش مو و نیز استفاده دختران از لباس‌ها و وسایلی که متانت اخلاقی و دینی آنها را کاهش می‌دهد، از مصادیق کسر امتیاز هستند.

۳. آرامش و طمأنینه (۲ امتیاز)

آرامش و طمأنینه یعنی متسابق بعد از حدود ۳۰ ثانیه از شروع ارائه، دیگر مضطرب نبوده، لرزش صدا، حرکات اضافی و... نداشته و تا پایان، این شرایط را حفظ کند.

دست زدن زیاد و بازی با عینک، دکمه لباس، مو و و همچنین تکیه و لم دادن به میز یا تریبون در جایگاه از مصادیق کسر امتیاز این بخش می‌باشد.

۴. نام و یاد خدا و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم‌السلام (۲ امتیاز):

لازم است دانش‌آموز به عنوان یک سخنران کلام خود را با نام و یاد خداوند شروع نماید. چنانچه دانش‌آموزی لفظ بسم الله الرحمن الرحیم و صلوات بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم‌السلام را به صورت ساده ذکر نماید نمره کامل را می‌گیرد. برای ذکر بسم الله الرحمن الرحیم ۱ نمره، برای صلوات کامل ۱ نمره اما چنانچه دانش‌آموزی این عبارات را به صورت فارسی بیان نماید در هر قسمت نصف نمره را کسب خواهد نمود (به عنوان مثال بگوید بنام خدای بخشناینده مهربان).

چنانچه دانش‌آموزی عبارت‌های فوق‌الذکر را در قالب نظم، نثر یا متون عربی زیبایی هم بیان نماید، در قسمت شیوایی بیان به او امتیاز تعلق خواهد گرفت.

* با توجه به مدت کوتاه ۱۰ دقیقه برای ارائه مطالب و نیز ضرورت در مدیریت زمان، لازم است از مقدمه‌چینی‌های طولانی و غیر ضروری، مانند استفاده از متون ادبی طولانی و یا معرفی کتاب نهج‌البلاغه و سید رضی و... پرهیز شود.

۵. معرفی موضوع (۲ امتیاز):

دانش‌آموز باید موضوع انتخابی خود را معرفی نماید (۱ امتیاز) و بیان کند از کدام خطبه، نامه یا حکمت‌های نهج‌البلاغه در کنفرانس خود استفاده کرده است. (ذکر حداقل ۲ مورد ضروری است) (۱ امتیاز)

۶. بیان اهمیت، انگیزه (۲ امتیاز) و هدف پژوهش (۲ امتیاز):

دانش‌آموز باید به اختصار به بیان انگیزه و اهمیت موضوع انتخابی بپردازد و مشخص کند چه دلایلی داشته که این موضوع را انتخاب کرده است. در حقیقت مخاطب را قانع کند که پرداختن به این موضوع اهمیت و ضرورت دارد.

همچنین در ادامه هدف یا اهداف خود را از انتخاب این موضوع و پژوهش در مورد آن بیان کند. در واقع بگوید که با این تحقیق به چه سؤال مهمی پاسخ می دهد و یا قرار است به چه دردی از جامعه خود بپردازد.

۷. معرفی منابع تحقیق و استناد به آن (حداقل دو مورد) (۴ امتیاز):

دانش آموز باید در پژوهش خود حداقل از دو منبع مرتبط با موضوع انتخابی، استفاده کرده و نام منبع و نویسنده آن را بیان کند. منابع مورد استفاده باید در راستای پژوهش باشد و در طول کنفرانس بیان شود که از کدام قسمت منابع استفاده شده است (بیان یک یا چند جمله از متن منابع مورد تأکید است). دانش آموز می تواند از منابع مکتوب و دیجیتال استفاده کند. (اشاره به قرآن کریم و کتب روایی که برای استناد به آیات و احادیث استفاده شده و آن بخش از متن نهج البلاغه که دانش آموزان ملزم به ارائه دو فراز از آن هستند، مورد پذیرش نیست). در هر منبع مورد استفاده (به شرط مرتبط بودن با موضوع) بیان صحیح نام منبع و نویسنده هر کدام ۱ امتیاز و استناد به آن نیز هر کدام ۱ امتیاز دارد.

۸. تفهیم مطالب و بیان مستدل (۲۰ امتیاز):

- تفهیم کامل موضوع انتخابی (۸ امتیاز): دانش آموز باید مطالب را خوب فهمیده باشد تا بتواند خوب تفهیم کند. مرتبط نبودن محتوا با موضوع، بیان ناقص جملات و کلمات، ناتمام رها کردن یک بحث، طرح سؤالات بی پاسخ، استفاده از عبارات ناآشنا و نامناسب برای سن مخاطب، پراکنده گویی و ... از مصادیق عدم تفهیم موضوع و باعث کسر امتیاز خواهد شد.
- بیان مستدل (استدلال عقلی و نقلی) همراه با تحلیل مناسب (۶ امتیاز): تحقیق و بیان، باید استدلالی باشد نه گزارشی، توصیفی، احساسی یا شعارگونه. ادعاهایی که مطرح می شود باید همراه با اقامه دلیل باشد.
- بیان متن عربی (۴ امتیاز): حداقل دو جمله از متن نهج البلاغه که در پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است (در خواندن متون عربی نیاز به رعایت تجوید و صوت و لحن نیست؛ بلکه صرفاً صحیح خوانی متون عربی و رعایت وقف و ابتداء درست، مورد نظر است) به عربی خوانده یا بیان شود.
- استفاده از شعر، مثل یا حکایت های ادبی در راستای بحث ارائه شده. (۲ امتیاز)

۹. استفاده از آیه و حدیث مرتبط (حداقل دو مورد) (۴ امتیاز):

دانش آموز در تشریح پژوهش خود باید حداقل از دو آیه، حدیث یا روایت مرتبط با موضوع استفاده کند. در صورت بیان متن عربی آیات، ذکر نام سوره و شماره آیه ضرورت ندارد اما در بیان احادیث ذکر منبع (نام منبع و شماره جلد) ضروری است. آیه یا حدیثی که گاهی اوقات در ابتدای صحبت یا دعای پایانی خوانده می شود، در این بخش مورد قبول نیست. غلط خواندن یا ذکر نادرست منبع باعث کسر ۰/۵ امتیاز در هر مورد خواهد شد.

۱۰. رعایت سیر منطقی ارائه مطالب (۴ امتیاز):

رعایت سیر منطقی ارائه مطالب از ابتدا تا انتهای ارائه مورد تأکید است. مثلاً قبل از تشریح به نتیجه گیری نپردازد یا اهداف پژوهش را در انتها بیان نکند و ...

۱۱. شیوایی بیان و جذابیت ارائه مطالب (۱۸ امتیاز):

منظور همان سادگی و بی تکلفی سخن و دوری از الفاظ سنگین و غیرآشنا می باشد و همچنین کلام دانش آموز باید

دارای وضوح بوده و در خور فهم مخاطب باشد.

- استفاده از ادبیات محاوره ای فاخر (۴ امتیاز): ارائه سلیس، روان و قابل فهم مطالب با رعایت ساختار جمله ها و ترتیب آنها
- داشتن لهجه مناسب (۲ امتیاز): نداشتن لهجه محل (لهجه خاص محلی و غیر قابل فهم برای مخاطب عام).
- ارتفاع صدا متناسب با محتوا (۳ امتیاز): منظور این است که فراز و فرود صدای دانش آموز متناسب با جملات و محتوای استفاده شده باشد. در واقع تن صدای یکنواخت باعث کسر نمره می گردد.
- مکث و تسریع به جا و مناسب (۲ امتیاز): مکث بیش از حد و نامناسب و سرعت زیاد در کلام از موارد کسر امتیاز در این بخش خواهد بود.
- داشتن لحن متناسب با محتوا (۳ امتیاز): در صورتی که موضوع، حماسی، اخباری، سوالی و باشد باید از لحن متناسب با موضوع استفاده شود.
- استفاده مناسب از زبان بدن و تقسیم نگاه (۲ امتیاز): در واقع زبان بدن به ترکیبی از حالت چهره، حرکات سر، حرکات دست و وضعیت بدن فرد گفته می شود. عدم استفاده از حرکات دست و بدن و همچنین حرکات اضافی و تصنعی از مصادیق کسر امتیاز در این مورد است (۱ امتیاز). تقسیم نگاه بین مخاطبین نیز از مصادیق زبان بدن است. به یک نقطه نگاه مستمر و خیره داشتن از موارد کسر امتیاز در این مورد است (۱ امتیاز).
- بهره گیری از مثل، حکایت و شعر متناسب (۲ امتیاز): استفاده از عبارات نثر و نظم زیبا متناسب با محتوا.

۱۲. بیان مفردات و واژگان محوری خطبه (۲ امتیاز)

دانش آموز باید ۲ واژه کلیدی و مهم را از متن های عربی نهج البلاغه استفاده شده در شرح استخراج کند و به بیان موارد زیر بپردازد:

- الف) بیان ریشه کلمه و معنای لغوی آن
- ب) کاربرد و اهمیت آن از نظر امام

۱۳. نتیجه گیری (۵ امتیاز):

بعد از تشریح محتوا، دانش آموز باید به جمع بندی مطالب بپردازد. این جمع بندی کیفی است و تعداد آن مهم نیست؛ بلکه باید دارای این ویژگی ها باشد:

تکرار مطالب گفته شده نباشد، حاصل اندیشه و تحلیل دانش آموز باشد، کاملاً با موضوع مرتبط باشد و با مسائل روز جامعه تطبیق داده شود. (دقت شود که از شعار زدگی پرهیز گردد)

۱۴. ارائه پیشنهادهای کاربردی و عملی (حداقل دو مورد) (۴ امتیاز):

دانش آموز باید یک پیشنهاد کاربردی در رابطه با موضوع انتخابی خودش و یک پیشنهاد هم در مورد راهکارهای ترویج نهج البلاغه در جامعه ارائه دهد. پیشنهاد ارائه شده حالت توصیه و شعار نداشته باشد و کاملاً اجرایی و کاربردی باشد. گستره اجرای پیشنهاد مهم نیست؛ بلکه به روز بودن، کلیشه ای نبودن، اثرگذاری و قابلیت اجرا داشتن، اهمیت دارد.

۱۵. دعای پایانی (۲ امتیاز):

دانش آموز باید کلام خود را با یک دعا (ترجیحاً مرتبط با موضوع) به پایان برساند. این دعا می تواند فارسی یا عربی باشد.

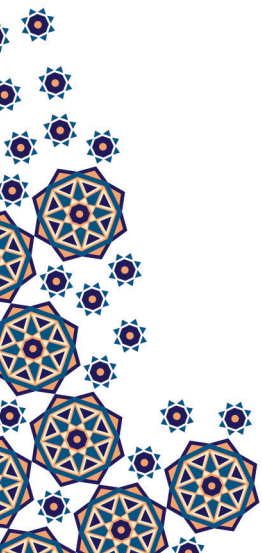
۱۶. فعالیت اجتماعی (انتقال یا تعمیم آموخته ها به خارج از میدان مسابقه) (۲ نمره)

دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم نهج البلاغه، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را که طی سال در مراسم آغازین، کلاس درس، مسجد محل، شبکه های اجتماعی و... در قالب های گوناگون به سایرین منتقل نموده است به صورت مستند (فیلم حداقل ۲ و حداکثر ۳ دقیقه) را در روز مسابقه به هیئت داوران تحویل میدهد و هیئت داوران فیلم فعالیت اجتماعی دانش آموز را قبل از اجرای مسابقه از طریق سیستم موجود در سالن مسابقه پخش نموده و امتیاز لازم را به ایشان اختصاص میدهد.

مشخصات فنی فیلم ارائه شده: فرمت mp4 یا mpg، فیلمبرداری به صورت افقی، دارای کیفیت صوت و تصویر مطلوب، واضح و بدون نیاز به توضیحات تکمیلی

۱۷. نمره منفی (عدم رعایت زمان ارائه) (۲- امتیاز):

در صورت رعایت نکردن حداکثر زمان اجرا (۱۰ دقیقه)، به ازای هر ۳۰ ثانیه (تا یک دقیقه) یک امتیاز کسر می شود و به محتوای ارائه شده بعد از دقیقه ۱۱ نمره ای تعلق نمی گیرد.

نام و نام خانوادگی:
استان:

فرم داوری رشته نهج البلاغه (۸۰ امتیاز)
دوره یا پایه تحصیلی:

موضوع:
زمان ارائه:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ارائه متن کتبی پژوهش به داوران	۲	
۲	آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب	۳	
۳	آرامش و طمأنینه	۲	
۴	نام و یاد خدا و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام	۲	
۵	معرفی موضوع	۲	
۶	بیان اهمیت، انگیزه و هدف پژوهش	۴	
۷	معرفی و استناد به منابع تحقیق (حداقل ۲ مورد)	۴	
۸	تفہیم مطالب و بیان مستدل	۲۰	
۹	استفاده از آیه و حدیث مرتبط (حداقل ۲ مورد)	۴	
۱۰	رعایت سیر منطقی ارائه مطالب	۴	
۱۱	شیوایی بیان و جذابیت ارائه مطالب	۱۸	
۱۲	بیان مفردات و واژگان محوری خطبه	۲	
۱۳	نتیجه گیری	۵	
۱۴	ارائه پیشنهاد های کاربردی و عملی (حداقل ۲ مورد)	۴	
۱۵	دعای پایانی	۲	
۱۶	فعالیت اجتماعی	۲	
۱۷	نمره منفی (عدم رعایت زمان ارائه)	-۲	
	جمع کل	۸۰	

امتیاز نهایی به عدد:
نام و نام خانوادگی داور:

به حروف:
تاریخ:

امضاء

۲- ضوابط اختصاصی رشته صحیفه سجادیه

ملاحظات:

۱. مسابقات رشته صحیفه سجادیه در متوسطه اول و دوم برگزار خواهد شد.
۲. مرحله آموزشگاه این مسابقات به صورت آزمون کتبی سراسری از محتوای اعلام شده خواهد بود.
۳. محتوای تدوین شده مرحله آموزشگاهی مسابقات، از طریق پیام رسان شاد، سامانه و رمزینه کتاب های درسی قابل دریافت می باشد.
۴. از مرحله منطقه تا کشوری، دانش آموزان باید آمادگی ارائه کنفرانس از محتوای مشخص شده را داشته باشند.
۵. مدت زمان اجرای مسابقات صحیفه سجادیه در مرحله کشوری ۱۰ دقیقه می باشد و تعیین مدت زمان اجرای کنفرانس در مراحل قبلی به عهده ستاد برنامه ریزی مسابقات منطقه و استان خواهد بود.
۶. در مرحله کشوری مسابقات، برای سهولت کار، سوالات هر پایه چند روز قبل اعلام خواهد شد و دانش آموزان در روز مسابقه، به قید قرعه به اجرای یکی از آنها خواهند پرداخت.

جدول محتوای مسابقات صحیفه سجادیه

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
صحیفه سجادیه	هفتم	آزمون کتبی از محتوای دعای ۱۵ صحیفه سجادیه مندرج در رمزینه کتاب پیام های آسمانی	ارائه کنفرانس از محتوای مرحله آموزشگاهی	ارائه کنفرانس پرتوی از زندگینامه امام سجاد (علیه السلام) دعاخوانی، ترجمه، شرح و توضیح دعای ۱۵ صحیفه سجادیه	
	هشتم	آزمون کتبی از محتوای دعای ۲۴ صحیفه سجادیه مندرج در رمزینه کتاب پیام های آسمانی		ارائه کنفرانس پرتوی از زندگینامه امام سجاد (علیه السلام) دعاخوانی، ترجمه، شرح و توضیح دعای ۲۴ صحیفه سجادیه	
	نهم	آزمون کتبی از محتوای دعای ۸ صحیفه سجادیه مندرج در رمزینه کتاب پیام های آسمانی		ارائه کنفرانس پرتوی از زندگینامه امام سجاد (علیه السلام) دعاخوانی، ترجمه، شرح و توضیح دعای ۸ صحیفه سجادیه	
	دهم	آزمون کتبی از محتوای ۱۰ فراز اول دعای ۲۰ صحیفه سجادیه مندرج در رمزینه کتاب دین و زندگی		ارائه کنفرانس پرتوی از زندگینامه امام سجاد (علیه السلام) دعاخوانی، ترجمه، شرح و توضیح فراز ۱ الی ۱۰ دعای ۲۰ صحیفه سجادیه	
	یازدهم	آزمون کتبی از محتوای ۱۰ فراز دوم دعای ۲۰ صحیفه سجادیه مندرج در رمزینه کتاب دین و زندگی		ارائه کنفرانس پرتوی از زندگینامه امام سجاد (علیه السلام) دعاخوانی، ترجمه، شرح و توضیح فراز ۱۱ الی ۲۰ دعای ۲۰ صحیفه سجادیه	
	دوازدهم	آزمون کتبی از محتوای ۱۰ فراز سوم دعای ۲۰ صحیفه سجادیه مندرج در رمزینه کتاب دین و زندگی		ارائه کنفرانس پرتوی از زندگینامه امام سجاد (علیه السلام) دعاخوانی، ترجمه، شرح و توضیح فراز ۲۱ الی ۳۰ دعای ۲۰ صحیفه سجادیه	
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری، نمونه اجراهای نفرات برتر سال های گذشته و محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه ی اجرای مسابقه رشته ی صحیفه سجادیه، رمزینه ی رو به رو را اسکن کنید.			

آیین نامه و فرم داوری رشته صحیفه سجادیه
۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته صحیفه سجادیه در مرحله آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی: نام مدرسه: پایه تحصیلی:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام آغاز نماید	۵	
۲		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۳	شیوایی بیان	بیان شیوا، جذاب، روان، دارای قدرت انتقال مناسب و صحیح مفاهیم، صلابت در گفتار، استفاده از حرکات دست و تقسیم نگاه، تپق نزدن، استفاده به موقع از تکنیک مکث و ...	۱۴	
۴	تسلط بر محتوا	معرفی موضوع، ارائه کامل جملات و مفاهیم، تسلط بر جمله بندی ها، عدم وابستگی زیاد به برگه، فهم صحیح و کامل مطالب و انتقال درست آن به مخاطب	۱۸	
۵	نتیجه گیری	جمع بندی مناسب از محتوای ارائه شده	۵	
۶	فعالیت اجتماعی	دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم صحیفه سجادیه، بصورت داوطلبانه، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را در مراسم آغازین، کلاس درس یا مسجد محل، یا شبکه های اجتماعی در قالب های گوناگون به سایرین انتقال داده است.	۵	
جمع امتیازات			۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

• آیین نامه داوری مسابقات رشته صحیفه سجادیه (۱۰۰ امتیاز)

۱. آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب (۳ امتیاز)

در این بخش علاوه بر توجه به پوشش مناسب، رعایت وقار و متانت در حین اجرا نیز مد نظر میباشد. در صورت عدم رعایت هر مورد، حداکثر ۰/۵ امتیاز کسر میشود.
حرکات و رفتارهایی که در شأن دانش آموز و فضای مسابقات نیست از جمله مواردی مانند یقه باز، لباس نامناسب و نامرتب، پوشیدن دمپایی و... برای پسران و افتادن چادر روی شانه، عدم رعایت پوشش مو و نیز استفاده دختران از لباسها و وسایلی که متانت اخلاقی و دینی آنها را کاهش میدهد، از مصادیق کسر امتیاز هستند.

۲. تسلط بر اجرا و آرامش و طمأنینه (۳ امتیاز)

تسلط بر اجرا شامل عدم استفاده از کتاب و جزوه در زمان ارائه می باشد.
نکته: این بخش شامل یادداشت های دانش آموزان (از محفوظات ذهنی خود) در زمان استقرار در صندلی انتظار نمی باشد.
آرامش و طمأنینه یعنی دانش آموز بعد از حدود ۳۰ ثانیه از شروع ارائه، دیگر مضطرب نبوده، لرزش صدا، حرکات اضافی و ... نداشته و تا پایان، این شرایط را حفظ کند.
دست زدن زیاد و بازی با عینک، دکمه لباس، مو و و همچنین تکیه و لم دادن به میز یا تریبون از مصادیق کسر امتیاز این بخش می باشد.

۳. نام و یاد خدا و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام (۴ امتیاز):

لازم است دانش آموز به عنوان یک سخنران کلام خود را با نام و یاد خداوند شروع نماید. چنانچه دانش آموزی لفظ بسم الله الرحمن الرحیم و صلوات بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام را به صورت ساده ذکر نماید نمره کامل را می گیرد. برای ذکر بسم الله الرحمن الرحیم ۲ نمره، برای صلوات کامل ۲ نمره اما چنانچه دانش آموزی این عبارات را به صورت فارسی بیان نماید در هر قسمت نصف نمره را کسب خواهد نمود (به عنوان مثال بگوید بنام خدای بخشناونده مهربان).

چنانچه دانش آموزی عبارت های فوق الذکر را در قالب نظم، نثر یا متون عربی زیبایی هم بیان نماید، در قسمت شیوایی بیان به او امتیاز تعلق خواهد گرفت.

۴. دعا خوانی (۱۸ امتیاز):

الف: خواندن صحیح دعا (۸ امتیاز): خواندن دعا به صورت صحیح، روان و بدون اشتباه اعرابی و کلمه ای.

- هر غلط اعرابی (۰/۵ امتیاز)
- تلفظ نادرست کلمه و بدون تصحیح آن (۱ امتیاز)
- تلفظ نادرست کلمه و اعراب و تصحیح فوری آن (۰/۲۵ امتیاز)

توجه: در دعا خوانی باید جملات را از جایی شروع کنیم و به جایی ختم نماییم که معنا و مفهوم جملات کامل باشد؛

در غیر این صورت معنای جمله تغییر یافته و یا ناقص می‌شود. لذا عدم رعایت وقف و ابتدا در هر مورد منجر به کسر ۰/۵ امتیاز می‌شود.

ب: زیبا خوانی (۴ امتیاز): منظور از این بخش، خواندن دعا با آهنگ و سبک دعایی است.

ج: ترجمه دعا (۶ امتیاز): دانش آموز با توجه به تقسیم بندی عبارات در هر فراز، مفهوم و ترجمه آن عبارات را بیان کند. ترجمه باید روان، قابل فهم و بدون نقص و زیاده و از منبع معرفی شده باشد؛ در ضمن از ترجمه تحت‌اللفظی خودداری گردد.

۵. معرفی امام سجاد (ع) (۶ امتیاز) و صحیفه سجادیه (۲ امتیاز)

در بخش معرفی امام سجاد (ع) علاوه بر اشاره به زندگی نامه آن حضرت، دانش آموز باید به تبیین شخصیت والای امام در یکی از جنبه های اخلاقی و فعالیت فرهنگی و اجتماعی و تاثیر گذاری بر جامعه اسلامی بپردازد.
تذکر: با توجه به مدت کوتاه ۱۰ دقیقه برای ارائه مطالب لازم است متسابق با توجه به فراز تعیین شده زمان خود را مدیریت نماید. لذا در این بخش، مهم کیفیت مطالب می باشد، نه کمیت آنها (حداکثر ۳ دقیقه).

۶. کیفیت بیان مطالب

الف- بیان شرح موضوع و مفاهیم اصلی مرتبط (۲۵ امتیاز): مطالب ارائه شده باید با موضوع دعا یکسان و همسو و متناسب باشد و شرح انجام شده حول محور اصلی بحث باشد. دانش آموز می‌تواند مواردی از آیات، روایات و ادعیه دیگر، که از نظر مفهوم و محتوا مکمل بحث باشند را از دیگر منابع با ذکر نام منبع در متن اصلی خود بیاورد. برای تاثیر گذاری بیشتر بر ذهن و دل شنونده می‌توان در توضیح فرازها از شعر، تشبیه، ضرب المثل، داستان و حدیث و روایات به اندازه کافی استفاده شود تا فهم مطلب ساده و زیبا شود و تاثیرگذاری کلام بالا رود. از کلمات غیر قابل فهم و نامانوس در توضیح استفاده نشود.

چنانچه فراز مربوطه دارای شرح طولانی است، دانش آموز باید به عناوین مهم اشاره کرده و مختصری از مطالب آنها را شرح دهد و یا آنکه تعدادی از بخش های مهم را انتخاب و شرح دهد اما لازم است اشاره کند که به علت طولانی بودن شرح و وقت کم، کدام بخش ها را شرح داده و از کدام یک صرف نظر می‌کند. پس انتخاب مطالب و مدیریت زمان در این بخش بسیار حائز اهمیت است.

ب- شیوایی بیان و رسایی مطالب (۱۷ امتیاز): منظور همان سادگی و بی تکلفی سخن و دوری از الفاظ سنگین و غیر آشنا می باشد و همچنین کلام دانش آموز باید دارای وضوح بوده و در خور فهم مخاطب باشد.

- استفاده از ادبیات محاوره ای فاخر (۳ امتیاز): ارائه سلیس، روان و قابل فهم مطالب با رعایت ساختار جمله ها و ترتیب آنها
- داشتن لهجه مناسب (۲ امتیاز): نداشتن لهجه محل (لهجه خاص محلی و غیر قابل فهم برای مخاطب عام).
- ارتفاع صدا متناسب با محتوا (۲ امتیاز): منظور این است که فراز و فرود صدای دانش آموز متناسب با جملات و محتوای استفاده شده باشد. در واقع تن صدای یکنواخت باعث کسر نمره می‌گردد.
- مکث و تسریع به جا و مناسب (۲ امتیاز): مکث بیش از حد و نامناسب و سرعت زیاد در کلام از موارد کسر امتیاز در این بخش خواهد بود.
- داشتن لحن متناسب با محتوا (۳ امتیاز): در صورتی که موضوع، حماسی، اخباری، سوالی و باشد باید از لحن متناسب با موضوع استفاده شود.
- استفاده مناسب از زبان بدن و تقسیم نگاه (۳ امتیاز): در واقع زبان بدن به ترکیبی از حالت چهره، حرکات سر، حرکات دست و وضعیت بدن فرد گفته می‌شود. عدم استفاده از حرکات دست و بدن و همچنین حرکات اضافی و تصنعی از مصادیق کسر امتیاز در این مورد است (۲ امتیاز). تقسیم نگاه بین مخاطبین نیز از مصادیق زبان بدن است. به یک نقطه نگاه مستمر و

خیره داشتن از موارد کسر امتیاز در این مورد است (۱ امتیاز).

- بهره گیری از مثل، حکایت و شعر متناسب (۲ امتیاز): استفاده از عبارات نشر و نظم زیبا متناسب با محتوا.

پ- استناد به آیات و احادیث (۶ امتیاز)

در این بخش با ذکر ۲ مورد از آیات، روایات و احادیث به شرط تناسب آنها با موضوع مورد بحث، ۶ امتیاز تعلق می گیرد؛ که ۳ امتیاز آن مربوط به تعداد و ۳ امتیاز دیگر مربوط به کیفیت موارد می باشد.

- در استناد به آیات، ذکر نام سوره، شماره آیه و قرائت و ترجمه آیه لازم است.

- در استناد به روایات، ذکر نام معصوم (علیه السلام) و قرائت و ترجمه آن لازم است.

در صورت نبود آیات و روایات در شرح فراز دعا می توان از آیات و روایات متناسب با موضوع از دیگر منابع موثق (با ذکر سند) استفاده کرد.

چنانچه در محتوای پیشنهادی هیچ سندی ارائه نشده باشد و دانش آموز به هر دلیل سندی را ارائه ننماید، نصف نمره (۳ امتیاز) به وی تعلق می گیرد.

ت- نتیجه گیری (۸ امتیاز)

بعد از تشریح محتوا، دانش آموز باید به جمع بندی مطالب بپردازد. این جمع بندی کیفی است و تعداد آن مهم نیست؛ بلکه باید دارای این ویژگی ها باشد:

تکرار مطالب گفته شده نباشد، حاصل اندیشه و تحلیل دانش آموز باشد، کاملاً با موضوع مرتبط باشد و با مسائل روز جامعه تطبیق داده شود (دقت شود که از شعار زدگی پرهیز گردد).

ث- ارائه پیشنهاد های کاربردی و عملی (حداقل دو مورد) (۴ امتیاز):

دانش آموز باید یک پیشنهاد کاربردی متناسب با موضوع دعا و یک پیشنهاد هم در مورد راهکار های ترویج صحیفه سجاده در جامعه ارائه دهد. پیشنهاد ارائه شده حالت توصیه و شعار نداشته باشد و کاملاً اجرایی و کاربردی باشد. گستره اجرای پیشنهاد مهم نیست؛ بلکه به روز بودن، کلیشه ای نبودن، اثرگذاری و قابلیت اجرا داشتن، اهمیت دارد.

ج- دعای پایانی (۲ امتیاز):

دانش آموز باید کلام خود را با یک دعا (ترجیحاً مرتبط با موضوع) به پایان برساند. این دعا می تواند فارسی یا عربی باشد.

امتیاز منفی (عدم رعایت زمان ارائه) (۲- امتیاز):

در صورت رعایت نکردن حداکثر زمان اجرا (۱۰ دقیقه)، به ازای هر ۳۰ ثانیه (تایک دقیقه) یک امتیاز کسر می شود و به محتوای ارائه شده بعد از دقیقه ۱۱ امتیازی ای تعلق نمی گیرد.

د- فعالیت اجتماعی (انتقال یا تعمیم آموخته ها به خارج از میدان مسابقه) (۲ نمره)

دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم صحیفه سجاده، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را که طی سال در مراسم آغازین، کلاس درس، مسجد محل، شبکه های اجتماعی و... در قالب های گوناگون به سایرین منتقل نموده است به صورت مستند (فیلم حداقل ۲ و حداکثر ۳ دقیقه) را در روز مسابقه به هیئت داوران تحویل می دهد و هیئت داوران فیلم فعالیت اجتماعی دانش آموز را قبل از اجرای مسابقه از طریق سیستم موجود در سالن مسابقه پخش نموده و امتیاز لازم را به ایشان اختصاص می دهد.

مشخصات فنی فیلم ارائه شده: فرمت mp4 یا mp3، فیلمبرداری به صورت افقی، دارای کیفیت صوت و تصویر مطلوب، واضح و بدون نیاز به توضیحات تکمیلی

فرم داوری رشته صحیفه سجادیه (۱۰۰ امتیاز)

دوره یا پایه تحصیلی:

نام و نام خانوادگی:

زمان ارائه:

دعا و فراز:

استان:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	کیفیت حضور در صحنه	۳	
	آرامش وطمأنینه و تسلط بر جایگاه	۳	
۲	حسن آغاز سخن	۴	
۳	دعا خوانی	۸	
	زیبا خوانی	۴	
	تسلط بر ترجمه	۶	
۴	معرفی امام سجاد علیه السلام و صحیفه سجادیه	۸	
۵	کیفیت بیان مطالب مرتبط با قرعة فرازهای دعا	۲۵	
	شیوایی بیان، رسابودن و جذابیت مطالب	۱۷	
	استناد به آیات واحادیث مطرح در شرح دعا	۶	
	نتیجه گیری	۸	
	پیشنهادهات	۴	
	دعای پایانی	۲	
	کسر امتیاز (زمان)	-۲	
	جمع امتیاز شفاهی	۱۰۰	

به حروف:

امتیاز نهایی به عدد:

تاریخ:

نام و نام خانوادگی داور:

امضاء

۳- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته مداحی (پسران)

ملاحظات:

۱. مسابقات مداحی مخصوص دانش آموزان پسر می باشد.
۲. مسابقات رشته مداحی فقط در متوسطه اول و دوم مرحله کشوری خواهد داشت.
۳. در رشته مداحی مسابقات در دو بخش مداحی و دعاخوانی برگزار خواهد شد.
۴. محتوای قسمت دعاخوانی رشته مداحی طبق جدول ذیل خواهد بود.
۵. در بخش دعاخوانی رشته مداحی، فراز یا فرازهایی از محتوای مذکور به قید قرعه مشخص خواهد شد.

جدول محتوای مسابقات مداحی

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
مداحی (ویژه پسران)	اول	اجرای شعر خوانی و دکلمه خوانی در وصف اهل بیت (علیهم السلام) به صورت ابداعی یا به سبک یکی از مداحان مشهور		مرحله استانی و کشوری ندارد	
	دوم				
	سوم				
	چهارم				
	پنجم				
	ششم				
	هفتم	اجرای مداحی ابداعی یا به سبک یکی از مداحان + دعا خوانی		اجرای مداحی، روضه خوانی و دعاخوانی بر اساس منابع معتبر	
	هشتم				
	نهم				
	دهم				
	یازدهم				
	دوازدهم				
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری مسابقه، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه اجرای مسابقه رشته ی مداحی، رمزینه رو به رو را اسکن کنید. 			

حدود و محتوای بخش دعاخوانی مسابقه مداحی

دوره تحصیلی	ادعیه و زیارات مسابقه به تفکیک مراحل			
	آموزشگاهی	منطقه ای	استانی	کشوری
دوره اول متوسطه (پایه های هفتم، هشتم و نهم)	زیارت عاشورا	دعای توسل	دعای کمیل	دعای ندبه
دوره دوم متوسطه (پایه های دهم، یازدهم و دوازدهم)	زیارت عاشورا	زیارت امین الله	دعای ندبه	زیارت جامعه کبیره

آیین نامه و فرم داوری رشته مداحی

۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته مداحی در مرحله آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی: نام مدرسه: پایه تحصیلی:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر و اهل بیت علیهم السلام آغاز نماید	۵	
۲		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۳	شعر خوانی و دکلمه خوانی در وصف اهل بیت علیهم السلام	شروع خوب، زیبایی صدا، اوج و فرود مناسب، دارای قدرت انتقال مناسب مفاهیم، صلابت در خوانش، استفاده از حرکات دست (زبان بدن)، تقسیم نگاه، تپق نزدن	۱۹	
۴	تسلط بر اجرا	انتخاب اشعار و متن مناسب، تسلط بر اجرا و بیان مستندات، حفظ اشعار و وابستگی کم به برگه، تأثیر در اجرا، فهم صحیح و کامل مطالب و ...	۱۸	
۵	فعالیت اجتماعی	دانش آموز از طریق اجرا در کلاس درس، مسجد و حسینیه محله، نمازخانه مدرسه و هیئت مدرسه، مراسم های ملی و مذهبی گوناگون سعی در نشر و تبلیغ سیره اهل بیت علیهم السلام نموده است.	۵	
	جمع امتیاز			۵۰

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۲- مرحله کشوری

• آیین نامه داوری مسابقات رشته مداحی (۱۰۰ امتیاز)

۱. دعاخوانی

الف: صحیح خوانی (۷ امتیاز)

- در صورت حذف، اضافه، جا به جایی یا تغییر یک یا بیش از یک کلمه اعم از عبارت یا سطر، هر مورد ۱ امتیاز کسر می شود.

تذکر: در تمام موارد مذکور در صورت اصلاح پیش از تجدید نفس فقط (۰/۵ امتیاز) کسر می شود.

- در صورت حذف، اضافه و تبدیل کردن صداها به یکدیگر مانند: تبدیل صدای کوتاه به صدای کوتاه دیگر، تبدیل صدای کوتاه به صدای کشیده و بالعکس و خطا در صله های ضمیر، حذف و اضافه کردن تشدید و تنوین، اختلال در تلفظ تشدید، عدم رعایت مخارج ده گانه حروف، وصل به سکون، وقف به حرکت و رعایت نکردن وقف به اسکان یا ابدال، حذف، اضافه یا تغییر حرف، در هر مورد تا ۰/۷۵ امتیاز کسر می شود.

تذکر ۱: در تمام موارد مذکور در صورت اصلاح پیش از تجدید نفس، فقط (حداکثر تا ۰/۵ امتیاز) کسر می شود.

تذکر ۲: تکرار یک خطا در تمام موارد مذکور موجب کسر امتیاز به همان میزان خواهد شد.

ب- شروع و فرود (۳ امتیاز)

عدم رعایت اولویت های وقف (وصل و ابتدا)، تکرار بدون دلیل عبارت و اضافه یا حذف کلمه یا عبارت و نهایتاً مکث طولانی و برهم زنده نظم دعا هر کدام منجر به کسر ۰/۵ امتیاز می گردد.

تذکر: اگر تکرار برای اصلاح اغلاط اعرابی، حرفی و کلمه ای باشد، موجب کسر امتیاز نخواهد شد.

پ- القا معانی (۳ امتیاز)

وقف و ابتدا با توجه به معنا و جمله بندی ها، آکسان گذاری و تکیه و تاکید مناسب بر اساس معنا و استفاده از لحن و نغمه مناسب فراز دعا

۲. اصوات و الحان

الف- زیبایی صدا (۵ امتیاز): هر فردی از استعداد های خدادادی خاصی برخوردار است و باید با تلاش و کوشش، استعداد نهفته خود را شکوفا سازد. صدایی که از حنجره مداح بیرون می آید بیانگر نوع رفتار و سطح انرژی او می باشد. مهم این نیست که صحبت و آواز مداح بهترین یا مشابه کسی باشد، مهم این است که منحصر به فرد و مربوط به خودش باشد و نشان دهد که او کیست و از چه قابلیت های خاص آوایی برخوردار است.

ب- استفاده درست از تحریرها (۷ امتیاز): تحریر همان چیزی است که عوام به آن چپچه نیز می گویند اما اصطلاح آوازی آن تحریر است. در واقع تحریر صوتی آهنگین است که از ترکیب معنا دار صدای اصلی و کاذب خواننده به وجود می آید و می تواند شکل های مختلف به خود بگیرد. از نظر تکنیکی تحریر ها باید دارای این خصوصیات باشند: بدون خش، متعادل بودن از نظر شدت و ضعف، روانی و خوش حالت بودن، نگه داشتن اندازه استفاده از تحریرها و رعایت زمان بندی مناسب تحریرها از نظر کشش ها و سرعت تحریر.

پ- شروع، اوج و فرود مناسب (۱۰ امتیاز): برای اینکه یک مداح شروع، اوج و پایانی مناسب داشته باشد باید پیش از خواندن، مطالب را تمرین و تکرار کند، آرامش روحی و جسمی خوبی داشته باشد، پیش از خواندن از ائمه علیهم السلام کمک

بگیرد، مداحی را با نام خدا و صفات مبارکش آغاز کند، مداحی را بدون مقدمه چینی و زمینه سازی شروع نکند، بعد از اتمام مداحی دعا کردن را فراموش نکند و... .

معمولاً مرثیه یا مدیحه سرایی دارای سه مرحله که عبارتند از: مقدمه، اوج و فرود. وجود مقدمه در آغاز مداحی الزامی است. مداح بعد از مقدمه با یک نواخت منطقی به مرحله اوج می رسد و نباید فوراً تن صدا را بالا ببرد و به قول معروف صدا را فالش کند، بلکه با صدای پایین شروع کرده، بعد به سمت اوج گیری رفته و تن صدا را درحد نیاز بالا برده و اوج خواندن را اجرا می کند. مداح بعد از مرحله اوج خوانی مجدداً باید با یک نواخت منطقی به مرحله ی فرود برسد که نباید آن را طولانی کند. لازم به ذکر است، تناسب بین شروع، اوج و فرود بایستی رعایت گردد.

ت- سبک مداحی (استفاده از سبک‌های سنتی؛ آواهای مقامی) (۵ امتیاز): در مورد سبک مداحی به بیان بخشی از فرمایشات مقام معظم رهبری علیه السلام اکتفا می کنیم. ایشان می فرمایند: «به جوان‌ها توصیه می‌کنم، شیوه‌های پیشکسوتان را بکلی کنار نگذارند؛ دست نکشند. من با نوآوری موافقم؛ نوآوری هیچ اشکالی ندارد؛ اما اگر بخواهید در این نوآوری کمال پیدا کنید، بایستی این نوآوری در امتداد شیوه گذشتگان باشد. یک طبقه ساخته اند، شما روی آن طبقه یک طبقه بسازید... آن وقت بنا می‌شود مرتفع و آلا یکی ساخت، شما بیایی خراب کنی، یک طبقه بسازی؛ یکی دیگر بیاید آن را که شما ساختی، خراب کند، باز یک طبقه بسازد، همیشه همان یک طبقه خواهید ماند. محسنات اساتید، پیشکسوت‌ها و کسانی را که در این کار از شما یک پیراهن بیشتر پاره کرده‌اند، یاد بگیرید و چیزی بر آن اضافه کنید شیوه‌های جدید، این جوری درست بشود خوب است».

ث- شناخت و ساختار شعر (درستی وزن، قافیه و مفاهیم) (۱۲ امتیاز): شناخت شعر و قالب‌های شعری (قصیده، غزل، مثنوی، رباعی و دو بیتی و...)، وزن‌های هر قالب، صنایع و آرایه‌های شعری و همه و همه برای یک مداح امری ضروری است و باید به این نکته توجه کرد که هر شعر و قالبی دارای وزن و ریتم خاصی است و وزن‌های مختلف شعر جدا از معنایی که در آن نهفته است، تأثیر روحی مختلفی اعم از عاطفی شاد و غمگین یا حماسی دارند. هر قدر مداح با شعر و علوم مرتبط با آن آشنا باشد، بهتر و صحیح‌تر می‌تواند لحن و نغمه مناسب را کشف کند و با تغییر در لحن و نغمه، نسبت به القای مفاهیم مورد نظر شاعر و فیض رسانی به مجلس، موفق‌تر عمل کند. تولید لحن و نغمه‌های مختلف صدای مداح را زنده می‌کند و حق شعر و متن را ادا می‌کند. بطور مثال وقتی از شجاعت حضرت علی علیه السلام گفته می‌شود باید با صدایی محکم و لحنی حماسی و صدایی درشت کلمات را ادا کرد. و برای بیان مدح اهل بیت علیهم السلام باید خیلی احساسی و عاطفی کلمات را بیان کرد. فرازهای مرثیه باید دارای حزن و اندوه باشد.

۳. مدح یا مرثیه

الف- انتخاب اشعار و متن مناسب (۸ امتیاز): در خصوص انتخاب شعر و نثر مناسب باید به دو مورد توجه کرد. یکی به مناسبت خواندن، یعنی مداح، روضه یا مولودی ایام مسابقات را بخواند. همان گونه که در روایات آمده است، شیعیان واقعی کسانی هستند که با شادی و سرور اهل بیت علیهم السلام شاد و در غم و اندوه آن‌ها محزون هستند و نکته دیگر که بسیار مهم است و ما در این اینجا به فرمایشات مقام معظم رهبری علیه السلام استناد می‌کنیم؛ ایشان می‌فرمایند: «مداح‌ها بدانند چه می‌خوانند و چه می‌گویند. امروز هم پول می‌دهند و می‌گویند به ابتدال بکشید و اسلام را قح کنید و اهل بیت علیهم السلام را مورد مذمت قرار بدهید و شیعه را خراب کنید. مبادا پانصد نفر، هزار نفر، گاهی ده هزار نفر در جلسه‌ای جمع شوند و یک ساعت برای آن‌ها نغمه سرایی شود؛ اما چیزی به آن‌ها داده نشود. شما در این یک ساعت می‌توانید نکات زیادی را با شعر خوب منتقل کنید...».

ب- مرثیه یا مولودیه و بیان مستندات (۸ امتیاز): اگر مداح در بین خواندن به مطلب خاصی اشاره کرد باید سند آن را ذکر کند تا هم شنوندگان بتوانند به گفته های او اعتماد کنند و هم اگر شخصی خواست گفته های مداح را در جای دیگری نقل کند، مدرکش را بداند.

نکته: گریز زدن یکی از فنون مداحی در مرثیه خوانی است. در مولودی خوانی هر گونه خارج شدن از حیطه مولودی و اشاره به بعضی وقایع دیگر، اعم از مرثیه و غیر آن را گریز زدن می گویند مثلاً در بیان اشاره به داستان ولادت، مداح اشاره به گوشه ای از زندگانی یا شهادت نیز داشته باشد. توجه به این نکته ضروری است که در مولودی ها مداح نباید گریز به مرثیه بزند و مجلس جشن را به مجلس عزا تبدیل کند.

پ- حفظ اشعار (۱۰ امتیاز): از امتیازهای یک مداح خوب آن است که سعی کند مطالبش را از قبل حفظ کند تا موقع خواندن دچار اشکال نشود. البته می تواند بعضی از اشعار یا تیتیر مطالب را یادداشت کرده و همراه داشته باشد. ولی خواندن تمام مطالب از روی کاغذ یا کتاب کار صحیح نیست. همچنین حفظ شعر دارای محاسنی است که به آن ها اشاره می کنیم: مداحی که از حفظ شعر می خواند، تسلط بیشتری بر احوال خود و مستمع اش دارد؛ کسی که شعر را از بر کرده است با خاطری آسوده تر و مطمئن تر میکرو فون را در دست می گیرد و اضطرابش کمتر است؛ اگر مداح شعر را حفظ باشد موجب می شود که وقتی مرثیه ای می خواند، هر جا که مرثیه با شعری که حفظ است، مطابقت پیدا کرد، آن شعر را بخواند و اثر بیشتری در مجلس به جا بگذارد، زبان بدن او تقویت می شود و ...

ت- تسلط بر اجرای برنامه (۷ امتیاز): یک مداح خوب باید بر موضوع و محتوا تسلط کافی داشته باشد. به طوری که بداند در آغاز و مقدمه چه مطالبی و در اوج و فرود چه مطالبی را باید بیان کند. خلاصه اینکه پیش از مداحی، فکر نماید که چگونه مولودی یا مرثیه را آغاز کرده و چگونه ادامه و به پایان ببرد. دقت به سه عنصر (چی، چرا، چطور) الزامی است.

۴. اصول و فنون:

الف- آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب (۳ امتیاز): حفظ ظاهر برای مداح خیلی مهم است، چرا که حالت الگو و سرمشق برای دیگران دارد. پس مداح باید لباس غیر متعارف نپوشد و از لباس، انگشتر، گردن بند و آرایشی استفاده نکند که دارای نمادهای ضد دینی، نامشخص بوده و اساساً خلاف عرف و شرع باشد.

ب- دعای پایانی (۴ امتیاز): دانش آموز باید کلام خود را با دعا به پایان برساند. این دعا می تواند فارسی یا عربی باشد.

پ- تأثیر در اجرا (۸ امتیاز): برای اینکه مداح بتواند در مصیبت، حزن و اندوه و در ولادت، شادی بیشتری بر جلسه حاکم کند رعایت چند نکته ضروری است: در ابتدا سوز و حال گریه را از خدا و معصومین علیهم السلام طلب کند؛ سعی کند مصیبت وارد شده بر امامان را برای حضار مجسم کند؛ اگر خودش هنگام خواندن مرثیه گریه نمی کند، لااقل حالت گریه به خود بگیرد. خلاصه آنچه از دل برآید لاجرم بر دل نشیند.

ت- رعایت وقت مقرر: زمان اجرای کل برنامه، خواندن دعا و مداحی حداکثر ۱۰ دقیقه می باشد، در صورت رعایت نکردن حداکثر زمان اجرا، به ازای هر ۳۰ ثانیه (تا یک دقیقه) یک امتیاز کسر می شود و به محتوای ارائه شده بعد از دقیقه ۱۱ نمره ای تعلق نمی گیرد.

ث- فعالیت اجتماعی (انتقال یا تعمیم آموخته ها به خارج از میدان مسابقه) (۲ امتیاز): یکی از مهمترین مواردی که انتظار می رود متسابقین به آن اهتمام ورزند انتقال یا تعمیم دانش و آموخته ها به خارج از میدان مسابقه (زکات علم) است.

دانش آموز پسر از طریق دعاخوانی و مداحی در کلاس درس، نمازخانه مدرسه و هیئت مدرسه سعی در نشر و تبلیغ

سیره اهل بیت علیهم‌السلام نموده است. که می‌بایست فیلم یکی از اجراهای خود را به کمیته فنی مسابقات تحویل دهد تا پس از بررسی‌های لازم امتیاز لازم را کسب نماید. گروه‌ها می‌بایست مستندات یکی از فعالیت‌های خود (فیلم حداقل ۲ دقیقه و حداکثر ۳ دقیقه‌ای) را در روز مسابقه به کمیته فنی تحویل دهند، کمیته فنی ملزم است فیلم فعالیت اجتماعی تیم‌ها را قبل از اجرای مسابقه از طریق سیستم موجود در سالن مسابقه پخش نماید تا کمیته داوران بر اساس مشاهدات، امتیاز لازم را به گروه اختصاص دهند.

مشخصات فنی فیلم ارائه شده: فرمت mp4 یا mp4 ، فیلمبرداری به صورت افقی، دارای کیفیت صوت و تصویر مطلوب ، واضح و بدون نیاز به توضیحات تکمیلی

فرم داوری رشته مداحی (۱۰۰ امتیاز)
دوره یا پایه تحصیلی:
زمان ارائه:

نام و نام خانوادگی:
استان:

موضوع مداحی	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
دعاخوانی	صحیح خوانی	۷	
	شروع، اوج و فرود مناسب	۳	
	القا معانی	۳	
اصوات و الحان	زیبایی صدا	۵	
	استفاده درست از تحریرها	۷	
	شروع، اوج و فرود مناسب	۱۰	
	استفاده از سبک های سنتی	۵	
	شناخت و ساختار شعر	۱۰	
مدح یا مرثیه	انتخاب اشعار و متن مناسب	۸	
	مرثیه یا مولودیه و بیان مستندات	۸	
	حفظ اشعار	۱۰	
	تسلط بر اجرای برنامه	۷	
اصول و فنون	آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب	۳	
	تأثیر در اجرا	۸	
	دعای پایانی	۴	
	فعالیت اجتماعی	۲	
	کسر امتیاز (زمان)	-۲	
جمع کل		۱۰۰	

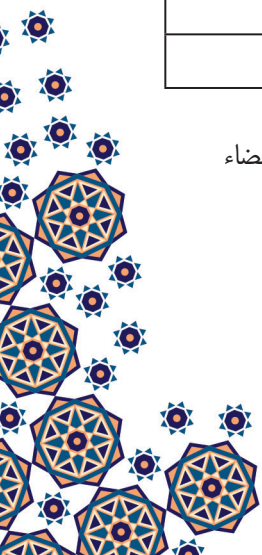
به حروف:

تاریخ:

امضاء

امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

۴- ضوابط اختصاصی رشته دعاخوانی (دختران)

ملاحظات:

۱. مسابقات دعاخوانی مخصوص دانش آموزان دختر می باشد.
۲. مسابقات رشته دعاخوانی فقط در متوسطه دوم مرحله کشوری خواهد داشت.
۳. در این رشته مسابقات در دو بخش مداحی و دعاخوانی برگزار خواهد شد.
۴. محتوای بخش دعاخوانی طبق جدول ذیل خواهد بود.
۵. در بخش دعاخوانی رشته دعاخوانی، فراز یا فرازهایی از محتوای مذکور به قید قرعه مشخص خواهد شد.

جدول محتوای مسابقات دعاخوانی

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
دعا خوانی (ویژه دختران)	اول	اجرای شعر خوانی و دکلمه خوانی در وصف اهل بیت علیهم السلام به صورت ابداعی یا به سبک یکی از مداحان		مرحله استانی و کشوری ندارد	
	دوم				
	سوم				
	چهارم				
	پنجم				
	ششم				
	هفتم	اجرای دعا خوانی و روضه خوانی به صورت ابداعی یا به سبک یکی از مداحان	اجرای دعا خوانی و روضه خوانی بر اساس منابع معتبر	اجرای دعا خوانی و روضه خوانی بر اساس منابع معتبر	مرحله کشوری ندارد
	هشتم				
	نهم		اجرای دعا خوانی و روضه خوانی بر اساس منابع معتبر	اجرای دعا خوانی و روضه خوانی بر اساس منابع معتبر	
	دهم				
	یازدهم				
	دوازدهم				
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری مسابقه، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه اجرای مسابقه رشته ی مداحی، زمینه رو به رو را اسکن کنید.			

حدود و محتوای بخش دعاخوانی مسابقه دعاخوانی

ادعیه و زیارات مسابقه به تفکیک مراحل				دوره تحصیلی
کشوری	استانی	منطقه ای	آموزشگاهی	
-	دعای کمیل	دعای توسل	زیارت عاشورا	دوره اول متوسطه (پایه های هفتم، هشتم و نهم)
زیارت جامعه کبیره	دعای ندبه	زیارت امین الله	زیارت عاشورا	دوره دوم متوسطه (پایه های دهم، یازدهم و دوازدهم)

آیین نامه و فرم داوری رشته دعاخوانی:

۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته دعا خوانی دختران در مرحله آموزشگاهی مقطع ابتدایی (دکلمه و شعر خوانی)

پایه تحصیلی:

نام مدرسه:

نام و نام خانوادگی:

رتبه	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر و اهل بیت (علیهم السلام) آغاز نماید	۵	
۲		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۳	کیفیت بیان	شروع خوب، قدرت بیان، اوج و فرود مناسب، قدرت انتقال مناسب مفاهیم، صلابت در خوانش، استفاده از حرکات دست، تقسیم نگاه (زبان بدن)، تپق نزدن	۱۹	
۴	تسلط بر اجرا	انتخاب اشعار و متن مناسب، حفظ اشعار و وابستگی کم به برگه در زمان شعر و دکلمه خوانی، فهم صحیح و کامل مطالب، تأثیر در اجرا	۱۸	
۵	فعالیت اجتماعی	دانش آموز دختر از طریق دعاخوانی، شعر و دکلمه خوانی در کلاس درس، نمازخانه مدرسه و هیئت مدرسه سعی در نشر و تبلیغ سیره اهل بیت (علیهم السلام) نموده است.	۵	
		جمع امتیازات	۵۰	

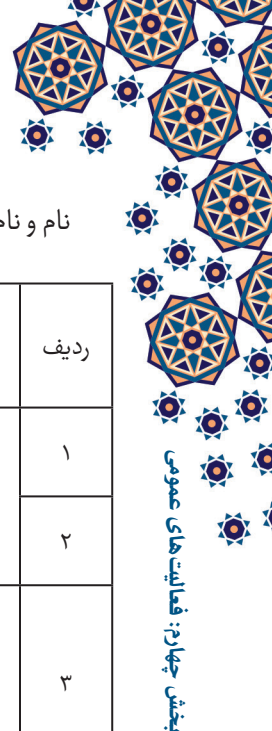
امضاء:

تاریخ:

امتیاز کسب شده:

نام و نام خانوادگی داور:

فرم داوری رشته دعا خوانی دختران در مرحله آموزشگاهی مقطع متوسطه

نام و نام خانوادگی: نام مدرسه: پایه تحصیلی:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر و اهل بیت علیهم السلام آغاز نماید	۵	
۲		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۳	تسلط بر دعا خوانی و روضه خوانی	قرائت صحیح و زیبایی دعا، دارای قدرت انتقال مناسب مفاهیم، صلابت در خوانش، انتخاب اشعار و متن مناسب، حفظ اشعار، توانایی گریز زدن به روضه در بین دعا، وابستگی کم به برگه در زمان روضه خوانی، استفاده از حرکات دست، تقسیم نگاه (زیان بدن)، تیق نزدن در روضه، فهم صحیح و کامل مطالب و ...	۳۲	
۴	صوت و لحن	رعایت نسبی مخارج و صدا های حروف، شروع و فرود مناسب، زیبایی صدا، قدرت صدا، تأثیر در اجرا.	۸	
۵	فعالیت اجتماعی	دانش آموز دختر از طریق دعا خوانی و روضه خوانی در کلاس درس، مجالس بانوان، نمازخانه مدرسه و هیئت مدرسه سعی در نشر و تبلیغ سیره اهل بیت علیهم السلام نموده است.	۲	
		جمع امتیازات	۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۱۳۶

۲- مرحله کشوری

• آیین نامه داوری مسابقات رشته دعا خوانی (۱۰۰ امتیاز)

۱. بخش دعا خوانی

الف- صحت قرائت و تجوید (۱۸ امتیاز)

- صحت قرائت (۱۲ امتیاز): در وهله اول روخوانی ادعیه و زیارات و ادای صحیح الفاظ و عبارات بسیار مهم است. زیرا زبان عربی به شکلی است اگر یک فتحه یا کسره یا ادای حروف مراعات نشود معانی آنها نیز تغییر می کند. در نتیجه اگر در زمان مسابقه شرکت کننده ای کلمه ای را اشتباه ادا کند ۱ و در صورت اصلاح فقط ۰/۵ امتیاز کسر می گردد. همچنین اگر اشتباه در ادای إعراب باشد، ۰/۵ و در صورت اصلاح فقط ۰/۲۵ امتیاز کسر می گردد.
- تجوید (۶ امتیاز): تلفظ واضح حروف و حرکات، بدون تکلف و به دوراز گنگی و نامفهومی، توجه کامل به نحوه

صحیح ادای صداهاى کوتاه و بلند، تشدید، تنوین، مخارج حروف، صفات ممیز، وقف و ابتداء، از موارد کسب امتیاز یا کسر امتیاز در این بخش خواهد بود.

ب- صوت و لحن (۱۷ امتیاز)

در خصوص زیبایی صدا، هر فردی از استعدادهاى خدادادى خاصى برخوردار است و باید با تلاش و کوشش، استعداد نهفته خود را شکوفا سازد. صدایی که از دهان بیرون می آید بیانگر نوع رفتار و سطح انرژی شخص می باشد. مهم این نیست که صحبت و آواز وی بهترین یا مشابه کسی باشد، مهم این است که منحصر به فرد و مربوط به خودش باشد و نشان دهد که او کیست و چه چیز خاصی در وجودش است.

- طنین (رنگ صدا): ۴ امتیاز
 - شدت، قدرت و رسایی (حجم یا ولوم): ۲ امتیاز
 - انعطاف و تحریرها: ۳ امتیاز
- نکته:** در دعاخوانی نیازی به استفاده از تمام طبقات صوتی نیست، بلکه مطلوب بودن اجرا ملاک است.
- تطبیق لحن با محتوا: ۸ امتیاز

نکته ۱: باید به این نکته توجه کرد که هر مطلب و قالبی دارای وزن و ریتم خاصی است و وزن های مختلف در خوانش، جدا از معنایی که در آن نهفته است، تأثیر عاطفی متفاوتی دارند. متسابق با استفاده از ظرفیت صدای خود و با تغییر در لحن خود، نسبت به القای معانی و مفاهیم عبارات، با استفاده از مهارت لحنی مناسب اقدام می نماید.

نکته ۲: شرکت کننده در رشته دعاخوانی می تواند از الحان فارسی یا عربی متناسب با فضای دعا و روضه استفاده نماید.

۲. بخش روضه خوانی

الف- شروع، اوج و فرود مناسب (۶ امتیاز): برای اینکه یک روضه خوان شروع، اوج و پایانی مناسب داشته باشد باید پیش از خواندن، مطالب را تمرین و تکرار کند، آرامش خاطر و جسم داشته باشد، پیش از خواندن از ائمه علیهم السلام کمک بگیرد، اجرای خود را با نام خدا و صفات مبارکش آغاز کند، روضه خوانی را بدون مقدمه چینی و زمینه سازی شروع نکند، بعد از اتمام روضه خوانی دعا کردن را فراموش نکند و...

معمولاً روضه خوانی دارای سه مرحله که عبارتند از: مقدمه، اوج و فرود. وجود مقدمه در آغاز روضه خوانی الزامی است. روضه خوان بعد از مقدمه به مرحله اوج می رسد که در اینجا نباید فوراً تن صدا را بالا ببرد، بلکه با صدای پایین شروع کرده، بعد به سمت اوج گیری رفته و تن صدا را کاملاً بالا برده و اوج خواندن را اجرا می کند. روضه خوان بعد از مرحله اوج به مرحله ی فرود می رسد که نباید آن را طولانی کند. لازم به ذکر است، تناسب بین شروع، اوج و فرود بایستی رعایت گردد.

ب- سبک روضه خوانی (استفاده از سبک های سنتی) (۶ امتیاز): مقام معظم رهبری دامت برکاته می فرمایند: «به جوان ها توصیه می کنم، شیوه های پیشکسوتان را بکلی کنار نگذارند؛ دست نکشند. من با نوآوری موافقم؛ نوآوری هیچ اشکالی ندارد؛ اما اگر بخواهید در این نوآوری کمال پیدا کنید، بایستی این نوآوری در امتداد شیوه گذشتگان باشد. یک طبقه ساخته اند، شما روی آن طبقه یک طبقه بسازید... آن وقت بنا می شود مرتفع و آلا یکی ساخت، شما بیایی خراب کنی، یک طبقه بسازی؛ یکی دیگر بیاید آن را که شما ساختی، خراب کند، باز یک طبقه بسازد، همیشه همان یک طبقه خواهید ماند. محسنات اساتید، پیشکسوت ها و کسانی را که در این کار از شما یک پیراهن بیشتر پاره کرده اند، یاد بگیرید و چیزی بر آن اضافه کنید شیوه های جدید، این جوری درست بشود خوب است.»

نکته: یکی از نکات حائز اهمیت در خصوص متن روزه، استفاده از گویش محلی است که در عین زیبایی، برای برخی داوران جهت امتیازدهی غیر قابل فهم است. لذا در این باره بهتر است آن قسمت از دعا را که دعاخوان به گویش محلی اجرا میکند، به صورت ترجمه شده، چاپ و به داوران ارائه دهد.

پ- انتخاب اشعار و مطلب مناسب (۱۱ امتیاز): در خصوص انتخاب مطلب و نثر مناسب باید توجه کرد، روزه خوان، روزه نزدیکترین ایام به زمان مسابقات را بخواند. همان گونه که در روایات آمده است، شیعیان واقعی کسانی هستند که با شادی و سرور اهل بیت علیهم السلام شاد و در غم و اندوه آن‌ها محزون هستند.

ت- بیان مستندات (۱۱ امتیاز): اگر روزه خوان در بین خواندن به مطلب خاصی اشاره کرد باید سند آن را ذکر کند تا هم شنوندگان بتوانند به گفته های او اعتماد کنند و هم اگر شخصی خواست گفته های روزه خوان را در جای دیگری نقل کند، مدرکش را بداند.

تذکر: گریز زدن یکی از فنون روزه خوانی است. مثلاً در بیان اشاره به داستانی، روزه خوان اشاره به گوشه ای از زندگانی یا شهادت نیز داشته باشد. توجه به این نکته ضروری است نباید گریز به يك امر مستقل تبدیل شود، بلکه باید در همان حالت انتزاعی و اشاره ای خود، باقی بماند (در بیان گریز بیان مستندات الزامی است).

ث- حفظ اشعار و مطالب (۷ امتیاز): از امتیازهای یک روزه خوان خوب آن است که سعی کند مطالبش را از قبل حفظ کند تا موقع خواندن دچار اشکال نشود. البته می‌تواند بعضی از اشعار یا تیتیر مطالب را یادداشت کرده و همراه داشته باشد. ولی خواندن تمام مطالب از روی کاغذ یا کتاب کار صحیح و درستی نیست. همچنین حفظ مطلب دارای محاسنی است که به آن‌ها اشاره می‌کنیم: روزه خوانی که از حفظ مطلب می‌خواند، تسلط بیشتری بر احوال خود و مستمع اش دارد؛ کسی که مطلب را از بر کرده است با خاطری آسوده تر و مطمئن تر میکروفون را در دست می‌گیرد و اضطرابش کمتر است؛ اگر روزه خوان مطلب را حفظ باشد موجب می‌شود که وقتی مرثیه‌ای می‌خواند، هر جا که مرثیه با مطلبی که حفظ است، مطابقت پیدا کرد، آن مطلب را بخواند و اثر بیشتری در مجلس به جا بگذارد و....

ج- تسلط بر اجرای برنامه (۸ امتیاز): یک روزه خوان خوب باید بر موضوع و محتوا تسلط کافی داشته باشد. به‌طوری که بداند در آغاز و مقدمه چه مطالبی و در اوج و فرود چه مطالبی را باید بیان کند. خلاصه اینکه پیش از روزه خوانی، فکر نماید که چگونه برنامه خود را آغاز کرده و چگونه ادامه و به پایان برسد.

۳. اصول و فنون

الف- آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب (۴ امتیاز): در این بخش علاوه بر توجه به پوشش مناسب، رعایت وقار و متانت در حین اجرا نیز مد نظر می‌باشد. (۳ امتیاز) در صورت عدم رعایت هر مورد، حداکثر ۰/۵ امتیاز کسر می‌شود. حرکات و رفتارهایی که در شأن دانش‌آموز و فضای مسابقات نیست از جمله مواردی مانند یقه باز، لباس نامناسب و نامرتب، پوشیدن دمپایی، عدم رعایت پوشش مو و نیز استفاده از لباس‌ها و وسایلی که متانت اخلاقی و دینی آنها را کاهش می‌دهد، از مصادیق کسر امتیاز هستند.

ب- دعای پایانی (۴ امتیاز): دانش‌آموز باید کلام خود را با دعا به پایان برساند. این دعا می‌تواند فارسی یا عربی باشد.

پ- تأثیر در اجرا (۵ امتیاز): برای اینکه روزه خوان بتواند در مصیبت، حزن و اندوه تأثیر بیشتری بر جلسه حاکم کند رعایت چند نکته ضروری است: در ابتدا سوز و حال گریه را از خدا و معصومین علیهم السلام طلب کند؛ سعی کند مصیبت وارد شده بر امامان را برای حضار مجسم کند؛ اگر خودش هنگام خواندن مرثیه گریه نمی‌کند، لاقلاً حالت گریه به خود بگیرد. خلاصه آنچه از دل برآید لاجرم بر دل نشیند.

ت- فعالیت اجتماعی (انتقال یا تعمیم آموخته ها به خارج از میدان مسابقه) (۲ امتیاز): یکی از مهمترین مواردی

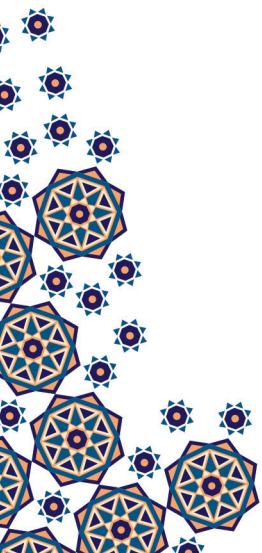

که انتظار می رود متسابقین به آن اهتمام ورزند انتقال یا تعمیم دانش و آموخته ها به خارج از میدان مسابقه (زکات علم) است.

دانش آموز دختر از طریق دعاخوانی و روضه خوانی در کلاس درس، مجالس بانوان، نمازخانه مدرسه و هیئت مدرسه سعی در نشر و تبلیغ سیره اهل بیت علیهم السلام نموده است. که می بایست فیلم یکی از اجراهای خود را به کمیته فنی مسابقات تحویل دهد تا پس از بررسی های لازم امتیاز لازم را کسب نماید. گروه ها می بایست مستندات یکی از فعالیت های خود (فیلم حداقل ۲ دقیقه و حداکثر ۳ دقیقه ای) را در روز مسابقه به کمیته فنی تحویل دهند، کمیته فنی ملزم است فیلم فعالیت اجتماعی تیم ها را قبل از اجرای مسابقه از طریق سیستم موجود در سالن مسابقه پخش نماید تا کمیته داوران بر اساس مشاهدات، امتیاز لازم را به گروه اختصاص دهند.

مشخصات فنی فیلم ارائه شده: فرمت mp4 یا mpg ، فیلمبرداری به صورت افقی، دارای کیفیت صوت و تصویر مطلوب ، واضح و بدون نیاز به توضیحات تکمیلی

ث- رعایت وقت مقرر: زمان اجرای کل برنامه، خواندن دعا و مداحی حداکثر ۱۰ دقیقه می باشد، در صورت رعایت نکردن حداکثر زمان اجرا، به ازای هر ۳۰ ثانیه (تا یک دقیقه) یک امتیاز کسر می شود و به محتوای ارائه شده بعد از دقیقه ۱۱ نمره ای تعلق نمی گیرد.

فرم داوری رشته دعاخوانی (۱۰۰ امتیاز)

نام و نام خانوادگی:
استان:دوره یا پایه تحصیلی:
زمان ارائه:

عنوان	موضوع	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
دعاخوانی (۳۵)	صحت قرائت و تجوید	صحت قرائت	۱۰	
		تجوید	۵	
	صوت و لحن	طنین (رنگ صدا)	۴	
		شدت، قدرت و رسایی (حجم یا ولوم)	۲	
		انعطاف	۲	
		تطبیق لحن با محتوا	۷	
روضه خوانی (۵۰)	شروع، اوج و فرود مناسب		۶	
	سبک روضه خوانی (استفاده از سبک های سنتی)		۶	
	انتخاب اشعار و مطلب مناسب		۱۱	
	بیان مستندات		۱۱	
	حفظ اشعار و مطالب		۷	
	تسلط بر اجرای برنامه		۹	
اصول و فنون (۱۵)	رعایت موازین شرعی و پوشش مناسب		۴	
	دعای پایانی		۴	
	تأثیر در اجرا		۵	
	فعالیت اجتماعی		۲	
	کسر امتیاز (زمان)		-۲	
جمع کل			۱۰۰	

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:
نام و نام خانوادگی داور:

تاریخ:

به حروف:

امضاء

۵- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته گفتمان مهدوی

ملاحظات:

۱. مسابقات در مرحله آموزشگاه به صورت کتبی برگزار خواهد شد.
۲. مسابقات رشته گفتمان مهدوی به صورت گروهی و دوره ای برگزار می شود.
۳. مسابقات رشته گفتمان مهدوی فقط در متوسطه دوم مرحله کشوری خواهد داشت.
۴. مسابقات کشوری رشته گفتمان مهدوی به صورت جدال احسن برگزار خواهد شد.

جدول محتوای مسابقات گفتمان مهدوی

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری	
گفتمان مهدوی	هفتم	آزمون کتبی از محتوای تکمیل مرتبط با مهدویت بارگزاری شده در رمزینه کتاب پیام های آسمانی	ارائه کنفرانس از محتوای مرحله آموزشگاهی	بصورت جدال احسن بر اساس محتوای مرتبط با مهدویت (از رمزینه زیر قابل دریافت می باشد)	مرحله کشوری ندارد	
	هشتم					
	نهم					
	دهم	آزمون کتبی از محتوای تکمیلی مندرج در رمزینه کتاب دین و زندگی			بصورت جدال احسن بر اساس محتوای مرتبط با مهدویت (از رمزینه زیر قابل دریافت می باشد)	
	یازدهم					
	دوازدهم					
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری، محتوای مسابقه، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه ی اجرای مسابقه رشته ی گفتمان مهدوی، رمزینه ی رو به رو را اسکن کنید.				

۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته گفتمان مهدوی در مرحله آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی: نام مدرسه: پایه تحصیلی:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر و اهل بیت علیهم السلام آغاز نماید	۵	
۲		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۳	شیوایی بیان	بیان شیوا، جذاب، روان، دارای قدرت انتقال مناسب و صحیح مفاهیم، صلابت در گفتار، استفاده از حرکات دست و تقسیم نگاه، تیق نزدن، استفاده به موقع از تکنیک مکث و ...	۱۶	
۴	تسلط بر محتوا	معرفی موضوع، ارائه کامل جملات و مفاهیم، تسلط بر جمله بندی ها، عدم وابستگی زیاد به برگه، فهم صحیح و کامل مطالب و انتقال درست آن به مخاطب	۱۶	
۵	نتیجه گیری	جمع بندی مناسب از محتوای ارائه شده به همراه نگاهی مرتبط به مسایل روز	۵	
۶	فعالیت اجتماعی	دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم مهدویت و انتظار، به صورت داوطلبانه، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را در مراسم آغازین، کلاس درس یا مسجد محل، یا شبکه های اجتماعی در قالب های گوناگون به سایرین انتقال داده است	۵	
جمع امتیازات			۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۲- مرحله کشوری

* نحوه اجرای مسابقه گفتمان مهدوی

- نوبت اجرای هر تیم طبق قرعه مشخص می شود.
- مسابقه گفتمان مهدوی در دو بخش سوال اختصاصی (طبق قرعه انتخابی) و سوال گفتگو محور برگزار می گردد.
- الف) سوال اختصاصی: یکی از اعضای گروه بعد از برداشتن پاکت سوال، سوال مربوطه را می خواند، و پس از مشورت

با هم گروهی خود بر اساس محتوای معرفی شده یا مباحث مستند و معتبر خارج از کتاب، پاسخگوی سوال طرح شده خواهد بود. (حداکثر زمان پاسخگویی هر سوال ۲ دقیقه می باشد).

تبصره: اعضای تیم می توانند به صورت مشارکتی یا انفرادی به سوال مربوطه پاسخ دهند.

ب) سوال گفتگو محور: هر یک از تیم ها بر اساس محتوای اعلام شده یک سوال چالش برانگیز به تناوب مطرح می نمایند. در این قسمت بر اساس سوال مطرح شده دو تیم با هم به گفتگو می پردازند. (زمان در نظر گرفته شده برای هر گفتگو ۴ دقیقه می باشد).

ساختار گفتگوی چالشی

- طرح مسئله توسط گروه یکم
- پاسخ توسط گروه دوم (۲ دقیقه)
- مداخله توسط گروه یکم (۱ دقیقه)
- جمع بندی توسط گروه دوم (۱ دقیقه)
- اعلام زمان پایان گفتگوی اول (جمعاً ۴ دقیقه)

• آیین نامه داوری مسابقات رشته گفتمان مهدوی (۱۰۰ امتیاز)

۱. شروع مناسب (۲ امتیاز)

لازم است دانش آموز به عنوان یک سخنران کلام خود را با نام و یاد خداوند شروع نماید. چنانچه دانش آموزی لفظ بسم الله الرحمن الرحيم و صلوات بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار  را به صورت ساده ذکر نماید نمره کامل را می گیرد. برای ذکر بسم الله الرحمن الرحيم ۱ نمره، برای صلوات کامل ۱ نمره اما چنانچه دانش آموزی این عبارات را به صورت فارسی بیان نماید در هر قسمت نصف نمره را کسب خواهد نمود (به عنوان مثال بگوید بنام خدای بخشاينده مهربان).

چنانچه دانش آموزی عبارتهای فوق الذکر را در قالب نظم، نثر یا متون عربی زیبایی هم بیان نماید، در قسمت شیوایی بیان به او امتیاز تعلق خواهد گرفت.

تبصره: این بخش در شروع پاسخ به سوال اختصاصی توسط هر تیم انجام می شود.

۲. آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب (۳ امتیاز)

در این بخش علاوه بر توجه به پوشش مناسب، رعایت وقار و متانت در حین اجرا نیز مد نظر می باشد. (۳ امتیاز) در صورت عدم رعایت هر مورد، حداکثر ۰/۵ امتیاز کسر می شود.

حرکات و رفتارهایی که در شأن دانش آموز و فضای مسابقات نیست از جمله مواردی مانند یقه باز، لباس نامناسب و نامرتب، پوشیدن دمپایی و... برای پسران و افتادن چادر روی شانه، عدم رعایت پوشش مو و نیز استفاده دختران از لباس ها و وسایلی که متانت اخلاقی و دینی آنها را کاهش میدهد، از مصادیق کسر امتیاز هستند.

۳. رعایت اخلاق گفتگو و احترام به آراء و نظرات دیگران (۵ امتیاز)

التزام به اخلاق در نقد آراء طرف مقابل و نقل قول از اشخاص و آثار، تبعیت از فرآیند قانونی گفتگو، نپردن وسط حرف اعضای گروه مقابل، صبوری تا پایان توضیحات آن ها، گوش دادن فعال به توضیحات، خوشرویی، استفاده از

الفاظ مودبانه، احترام به گروه مقابل و پرهیز از ورود به نزاع و مجادله، عصبانی نشدن، و

۴. پاسخ صحیح به سوال اختصاصی (۱۴ امتیاز)

لازم است دانش آموزان بر اساس مطالب موجود در محتوای معرفی شده یا مباحث مستند و معتبر خارج از کتاب، پاسخ صحیح و کامل دهند. (حداکثر زمان پاسخگویی هر سوال ۲ دقیقه می باشد).
تبصره: اعضای گروه می توانند به صورت مشارکتی یا انفرادی به سوال مربوطه پاسخ دهند.

۵. گفتگوی چالشی

الف) طرح سوال و مداخله (۱۲ امتیاز): در این قسمت هر یک از گروه ها یک سوال چالشی از محتوای مسابقه مطرح می کنند و پس از شنیدن پاسخ گروه مقابل اقدام به مداخله (تایید، رد، نقد یا اصلاح پاسخ گروه مقابل) می نمایند. برخی از ملاک های ارزیابی یک پرسش خوب عبارتست از:

- سوال باید مختصر، دقیق و بدون ابهام باشد.
- سؤال، خارج از محتوای کتاب نباشد؛

تذکر: چنانچه سوال چالشی خارج از محتوا باشد داور اجازه دارد سوال را باطل و با کسر ۱ امتیاز از گروه سوال کننده، مطالبه سوال جایگزین نماید.

ب) پاسخگویی و جمع بندی (۱۸ امتیاز): پس از طرح سوال توسط هر کدام از گروه ها، گروه مقابل ظرف مدت زمانی ۲ دقیقه اقدام به مشورت و پاسخ به سوال می نماید (پاسخگویی) و پس از مداخله گروه سؤال کننده، گروه پاسخگو، جمع بندی نموده و نظر نهایی خود را اعلام مینماید (جمع بندی).

تذکرات مهم:

- اعضای گروه در پاسخ دادن مشورت و مشارکت داشته باشند
- آیات و احادیث، صحیح خوانده و ترجمه شوند
- بیان مستندات به طور دقیق و با ذکر منبع صورت گیرد.
- پاسخ، باید جامع و متناسب با سؤال طرح شده باشد.

۶. شیوایی و جذابیت بیان مطالب (۲۰ امتیاز)

منظور همان سادگی و بی تکلفی سخن و دوری از الفاظ سنگین و غیر آشنا می باشد و همچنین کلام دانش آموز باید دارای وضوح بوده و در خور فهم مخاطب باشد.

- استفاده از ادبیات محاوره ای فاخر (۴ امتیاز): ارائه سلیس، روان و قابل فهم مطالب با رعایت ساختار جمله ها و ترتیب آنها

- داشتن لهجه مناسب (۲ امتیاز): نداشتن لهجه محل (لهجه خاص محلی و غیر قابل فهم برای مخاطب عام).
- ارتفاع صدا متناسب با محتوا (۳ امتیاز): منظور این است که فراز و فرود صدای دانش آموز متناسب با جملات و محتوای استفاده شده باشد. در واقع تن صدای یکنواخت باعث کسر نمره می گردد.

- مکث و تسریع به جا و مناسب (۲ امتیاز): مکث بیش از حد و نامناسب و سرعت زیاد در کلام از موارد کسر امتیاز در این بخش خواهد بود.

- داشتن لحن متناسب با محتوا (۳ امتیاز): در صورتی که موضوع، حماسی، اخباری، سوالی و باشد باید از لحن

متناسب با موضوع استفاده شود.

- استفاده مناسب از زبان بدن و تقسیم نگاه (۴ امتیاز): در واقع زبان بدن به ترکیبی از حالت چهره، حرکات سر، حرکات دست و وضعیت بدن فرد گفته می‌شود. عدم استفاده از حرکات دست و بدن و همچنین حرکات اضافی و مصنوعی از مصادیق کسر امتیاز در این مورد است (۲ امتیاز). تقسیم نگاه بین مخاطبین نیز از مصادیق زبان بدن است. به یک نقطه نگاه مستمر و خیره داشتن از موارد کسر امتیاز در این مورد است (۲ امتیاز).
- بهره‌گیری از مثل، حکایت و شعر متناسب (۲ امتیاز): استفاده از عبارات نثر و نظم زیبا متناسب با محتوا.

۷. استناد به منابع و اسناد معتبر (۶ امتیاز)

هر یک از گروه‌های متسابق، میبایست در طول مسابقه (طرح سؤال، پاسخ به سؤالات، مداخله یا جمع‌بندی مطالب)، حداقل از دو سند قرآنی و روایی مرتبط با موضوع و مستخرج از محتوای اعلام شده و یا دیگر منابع مورد تأیید استفاده کند.

نکات مهم:

- در صورت استناد به آیات قرآن کریم، علاوه بر لفظ عربی، ذکر نام سوره، شماره و ترجمه آیات نیز ضرورت دارد.
- در استناد به روایات، ذکر نام معصوم (علیه السلام) و ترجمه حدیث، ضروری است.
- در صورت استفاده از دیگر منابع مورد تأیید، ذکر نام منبع لازم است.

۸. استفاده از چارچوب منطقی در بحث (۶ امتیاز)

انتخاب سبک مناسب گفتگو و سیر منطقی در بحث (بیان مقدمه، ارائه گام به گام مطالب، استفاده از استدلال‌های مناسب و زنجیروار بودن مطالب ارائه شده از ابتدا تا انتهای گفتگو) مد نظر است.

۹. آرامش و طمأنینه (۴ امتیاز)

آرامش و طمأنینه یعنی دانش‌آموزان، بعد از حدود ۳۰ ثانیه از شروع مسابقه، دیگر مضطرب نبوده، لرزش صدا، حرکات اضافی و... نداشته و تا پایان، این شرایط را حفظ کند.

دست زدن زیاد و بازی با عینک، دکمه لباس، مو و و همچنین تکیه و لم دادن به میز یا تریبون در جایگاه از مصادیق کسر امتیاز این بخش می‌باشد.

۱۰. برنامه ریزی، هماهنگی و انسجام تیمی (۸ امتیاز)

برخی از مصادیق این بخش عبارتند از:

- اعضای گروه مشارکت متوازن در ارائه داشته باشند.
- پاسخ اعضای گروه باید در امتداد استدلال‌های هم‌گروهی باشد.
- عضو گروه باید جای خالی مطالب فراموش شده را تکمیل نماید.
- هماهنگی در بیان و عدم تداخل در گفتار.

۱۱. فعالیت اجتماعی (انتقال یا تعمیم آموخته‌ها به خارج از میدان مسابقه) (۲ امتیاز)

هر یک از دانش‌آموزان گروه به منظور نشر و تبلیغ مفاهیم مهدوی، آموخته‌ها، دستاوردها و دانش خود را که طی

سال در مراسم آغازین، کلاس درس، مسجد محل، شبکه های اجتماعی و... در قالب های گوناگون به سایرین منتقل نموده است به صورت مستند (فیلم حداقل ۲ و حداکثر ۳ دقیقه) را در روز مسابقه به هیئت داوران تحویل می دهد و هیئت داوران فیلم فعالیت اجتماعی دانش آموز را قبل از اجرای مسابقه از طریق سیستم موجود در سالن مسابقه پخش نموده و امتیاز لازم را به ایشان اختصاص می دهد.

توجه: اجرای فعالیت اجتماعی به صورت گروهی یا انفرادی مورد پذیرش می باشد.

مشخصات فنی فیلم ارائه شده: فرمت mp4 یا mpg، فیلمبرداری به صورت افقی، دارای کیفیت صوت و تصویر مطلوب، واضح و بدون نیاز به توضیحات تکمیلی

۱۲. رعایت زمان (کسر امتیاز)

یکی از مهم ترین اصولی که متسابقین باید رعایت نمایند و به عنوان یک سیره عملی از ائمه معصوم علیهم السلام به آن توجه نمایند، توجه به وقت مخاطب و ارائه بهترین پاسخ در کوتاه ترین زمان می باشد، این موضوع نشان دهنده تسلط بر موضوع و مخاطب شناسی گوینده می باشد. (کسر ۱ امتیاز به ازای هر ۳۰ ثانیه اضافه در هر بخش از پاسخگویی)

تذکر: اگر زمان پاسخگویی بیشتر از ۱ دقیقه از زمان اعلام شده باشد، حتی اگر پاسخ صحیح و نهایی را در این زمان ارائه شود امتیازی به آن تعلق نمی گیرد.

فرم داوری رشته گفتمان مهدوی (۱۰۰ امتیاز)

نام گروه: استان: نام و نام خانوادگی اعضای گروه:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	شروع مناسب	۲	
۲	آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب	۳	
۳	رعایت اخلاق گفتگو و احترام به آراء و نظرات دیگران	۵	
۴	پاسخ صحیح به سوال اختصاصی	۱۴	
۵	گفتگوی چالشی	طرح سوال و مداخله	۱۲
		پاسخگویی به سوال و جمع بندی	۱۸
۶	شیوایی و جذابیت بیان مطالب	مکت و تسریع بجا و مناسب (۲ امتیاز)	۲۰
		ارتفاع صدا متناسب با محتوا (۳ امتیاز)	
		ادبیات محاوره ای فاخر (۴ امتیاز)	
		داشتن لهجه مناسب (۲ امتیاز)	
		لحن متناسب با محتوا (۳ امتیاز)	
		استفاده به جا و مناسب از زبان بدن (۴ امتیاز)	
		استفاده از آیه، روایت، شعر و ... (۲ امتیاز)	
۷	استناد به منابع و اسناد معتبر	۶	
۸	استفاده از چارچوب منطقی در بحث	۶	
۹	آرامش و طمأنینه	۴	
۱۰	برنامه ریزی، هماهنگی و انسجام تیمی	۸	
۱۱	فعالیت اجتماعی	۲	
۱۲	کسر امتیاز (زمان)	-۴	
	جمع کل	۱۰۰	

به حروف:

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:

امضاء

تاریخ:

نام و نام خانوادگی داور:

• دستورالعمل مسابقات حوزه نماز

رشته‌ها

۱. اذان

۲. احکام

۳. انشای نماز

۱- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته اذان (پسران)

ملاحظات:

۱. مسابقات اذان مخصوص دانش آموزان پسر می باشد.
۲. در دوره متوسطه اول و دوم رشته اذان، مسابقات در دو بخش اجرای اذان و صحت نماز برگزار می شود.
۳. آزمون «صحت نماز» به صورت عملی خواهد بود و هر یک از دانش آموزان شرکت کننده در مسابقات، یک نماز سه رکعتی به طور کامل اقامه می کنند.

جدول محتوای مسابقات اذان

مرحله کشوری	مرحله استانی	مرحله منطقه ای	مرحله آموزشگاهی	پایه تحصیلی	رشته
مرحله استانی و کشوری ندارد		اجرای اذان به سبک یکی از مؤذنین		اول	اذان (ویژه پسران)
				دوم	
				سوم	
				چهارم	
				پنجم	
				ششم	
صحت نماز+ اجرای اذان ابداعی یا تقلیدی به سبک یکی از مؤذنین مشهور			اجرای اذان ابداعی یا تقلیدی به سبک یکی از مؤذنین مشهور + صحت نماز	هفتم	
				هشتم	
				نهم	
				دهم	
				یازدهم	
				دوازدهم	
					محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق
					برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری مسابقه، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس در زمینه ی اجرای مسابقه رشته اذان، رمزینه ی روبه رو را اسکن کنید.

آیین نامه و فرم داوری رشته اذان ۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته اذان در مرحله آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی:	نام مدرسه:	پایه تحصیلی:	امتیاز کسب شده	ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز
۱	ویژگی های عمومی	دانش آموز دارای آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و دارای آرامشی نسبی است.	۴				
۲	صوت و لحن	زیبایی صدا، وضوح و صافی صدا، رسایی و قوت صدا، شروع و فرود مناسب، رعایت سرعت	۲۸				
۳	تجوید	نداشتن غلط اعرابی، رعایت مخارج حروف، نداشتن غلط کلمه ای.	۱۳				
۴	فعالیت اجتماعی	دانش آموز در مدرسه، مسجد و حسینیه محله، و به طور کلی محیط های عمومی با اجرای اذان دیگران را دعوت به نماز می نماید.	۵				
جمع امتیازات			۵۰				

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۳- مرحله کشوری

کلیات

در رشته اذان، موزنین در ۲ بخش اجرای اذان و صحت نماز شرکت خواهند نمود. ارزیابی بخش اجرای اذان شامل تجوید و صحت قرائت اذان، صوت و لحن می باشد و شامل امتیازات زیر است:

جدول امتیازدهی رشته اذان

ردیف	مواد	امتیاز
اذان	تجوید و صحت قرائت اذان	۱۵
	صوت	۳۵
	لحن	۳۰
صحت نماز	صحت قرائت نماز	۱۲
	آداب و نظم حرکات	۸
	جمع امتیاز	۱۰۰

۱- صحت و فصاحت الفاظ عبارات و حروف (۱۵ امتیاز)

حرکات:

کسر ۲ امتیاز	کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۰/۵ امتیاز
هر مورد غلط اعرابی	در صورت اصلاح غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)	هر مورد کشش نامتعارف حرکات
در صورت تکرار غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)		

حروف و کلمات:

کسر ۲ امتیاز	کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز
هر مورد اضافه یا کم نمودن یا جابجایی حرف یا کلمه	در صورت اصلاح غلط (پس از تجدید نفس)	در صورت اصلاح فوری غلط (بدون تجدید نفس)
در صورت تکرار غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)		

عبارات وقف و وصل صحیح

کسر ۳ امتیاز	کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز
هر مورد اضافه یا کم نمودن یا جابجایی عبارات اذان	هر مورد اضافه نمودن مقدمه یا موخره و هرگونه اذکار مستحب و عبارات فارسی	عدم رعایت وقف و وصل عبارات (وصل تکبیرات و حیعات* باعث کسر امتیاز نخواهد شد)

* حیعات به حی علی الصلاح تا حی علی الخیر العمل گفته می شود.

رعایت مخارج صفات و احکام در حد متعارف

کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز	کسر ۰/۵ امتیاز
هر مورد تلفظ نادرست حروف	در صورت اصلاح غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)	در صورت ادای ناقص
در صورت تکرار غلط		

تذکر: سقف کسر امتیاز برای تلفظ نادرست هر حرف ۳ امتیاز است.

رعایت آداب و شرایط اذان: (نمره منفی تا سقف ۵ امتیاز)

کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز	کسر ۰/۵ امتیاز
انجام حرکات غیر متعارف	هر مورد مکث طولانی و غیرمتعارف در بین عبارات به تشخیص داور	هر مورد نفس کشیدن در بین عبارات

۲- صوت (۳۵ امتیاز)

الف- طنین و جاذبه کلی صدا (۹ امتیاز): عبارت است از شخصیت ذاتی صدا که ملاک تشخیص اصوات هم شدت و هم ارتفاع می باشد در این بخش، خروجی صدا در طبقات صوتی ارائه شده، مورد بررسی قرار گرفته و با ملاک هایی همچون زنگ مطلوب و زیبا، عدم خیشومی بودن، عدم هواداریا نفسی بودن نامطلوب صدا و همچنین گرفتگی صدا ارزیابی می شود.

ب- انعطاف (۶ امتیاز): در این بخش، توجه داور به میزان سرعت و مطلوبیت حرکت و جابجایی بین درجات و انتقال ها بسیار مهم است. لذا موارد ناکوکی، عدم انتقال مناسب یا خروج؛ از سر جمع امتیاز کسر خواهد شد.

پ- تحریر (از نظر کمی و کیفی) (۴ امتیاز).

ت- استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت (۶ امتیاز): در مجموع مطلوبیت خروجی صدای فرد و استفاده از مهارت های صداسازی در این قسمت مورد ارزیابی قرار می گیرد.

ث- شدت قوت (۶ امتیاز): به میزان انرژی ذاتی یک صدا و رسایی آن در محیط پیرامونی شدت، حجم، قدرت یا ولوم گفته می شود. در این بخش میزان شدت و قدرت ذاتی یک صدا مورد توجه قرار می گیرد.

تذکر: صدا های قوی هر چند ممکن است در این بخش امتیاز خوبی دریافت کنند اما نوع استفاده مناسب از حجم، شامل کنترل خروجی حجم یا نوانس در بخش استفاده مطلوب و هنرمندانه صوت مورد ارزیابی قرار می گیرد.

ح- انتخاب گستره و پرده صوتی مناسب (۴ امتیاز): با توجه به مساحت صوتی محدود اذان، انتخاب گستره مناسب صوتی از نظر ارتفاع و توانمندی صوتی مؤذن حائز اهمیت است.

۳- لحن (۳۰ امتیاز)

الف- ابداع و نوآوری (۶ امتیاز): ابداع و نوآوری مطلوب و تأثیرگذار تا ۶ امتیاز، تلفیق مطلوب و صحیح دو یا چند اذان تا ۵ امتیاز و اذان تقلیدی قابل قبول و ممتاز تا ۴ امتیاز.

ب- جاذبه کلی اذان (۹ امتیاز): در این بخش برخورداری از سرعت مناسب، استفاده از محدوده صوتی درست در ارائه الحان و ارائه ردیف های جذاب و زیبا در عبارات مختلف اذان مورد توجه جدی قرار می گیرد و به عبارتی دیگر نگاه کلی داور به مجموع اذان ارائه شده از حیث لحنی را شامل می شود.

پ- ایجاد حس معنوی و دعوت به نماز (۴ امتیاز): برخورداری از حس معنوی و خشوع در اذان و همچنین ایجاد انگیزه تشویقی به ادای فریضه نماز توسط داور مربوطه مورد ارزیابی قرار می گیرد.

ت- تنظیم و توزیع مناسب آهنگ ها (۴ امتیاز): این بخش شامل تنظیم و توزیع صحیح و مطلوب آهنگ ها بر عبارات اذان و همچنین ارائه مطلوب و با کیفیت قفلان در عبارات اذان (اندازه گیری آهنگ و قفله) اطلاق می شود.

ث- رعایت تکیه های صوتی (۳ امتیاز): برای کسر نمره در این بخش بیشتر مواردی باید مورد توجه قرار گیرد که تکیه کلمه به شکل کاملاً غیرمتعارف تغییر پذیرد.

ج- رعایت اسلوب عرفی اذان (۴ امتیاز):

الف) قرینه سازی در آهنگ جملات اذان و نوع قفلان مناسب هر کدام. به عنوان مثال قفله جملات اول به صورت ناقص ولی در جملات دوم به صورت تام اجرا شود.

ب) در اجرای تحریرها زیاده روی نشود به گونه ای که اصل اذان در پیچ وتاب تحریرها گم شود.

ج) عدم اجرای مدولاسیون در اذان به این معنی که در اذان مقام گردانی و تغییر نت پایه اتفاق نمی افتد ولی می توان از ساختار مقام های فرعی (مرکب) استفاده نمود.

د) مقام مورد استفاده در شأن اذان بوده و از صلابت لازم برخوردار باشد. به عنوان مثال برخی اجرا های بی رمق در مقام کرد یا نهاوند از صلابت لازم برای اجرای اذان برخوردار نیستند.

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری تجوید و صحت قرائت (۱۵ امتیاز)
رشته اذان

نام و نام خانوادگی: دوره یا پایه تحصیلی: استان:

ردیف	موارد		کسر امتیاز	امتیاز کسر شده	توضیحات
۱	هر مورد غلط اعرابی تذکر: تکرار یک خطا موجب کسر ۲ امتیاز می شود. (با تجدیدنفس یا بدون تجدیدنفس)	عدم اصلاح	۲		
		اصلاح	۱/۵		
۲	هر مورد حذف یا اضافه یا جا به جایی حرف یا کلمه تذکر: در صورت تکرار غلط ۲ امتیاز دیگر کسر خواهد شد.	عدم اصلاح	۲		
		اصلاح با تجدید نفس	۱/۵		
		اصلاح بدون تجدیدنفس	۱		
۳	اضافه یا کم نمودن یا جابجایی عبارات اذان	۳			
	اضافه نمودن مقدمه یا موخره و هرگونه اذکار مستحب و عبارات فارسی	۱/۵			
	عدم رعایت وقف و وصل عبارات (وصل تکبیرات و خیعلات باعث کسر امتیاز نخواهد شد)	۱			
۴	رعایت نکردن مخارج، صفات و احکام در حد متعارف اذان تذکر ۱: در صورت تکرار غلط ۱/۵ امتیاز دیگر کسر خواهد شد. تذکر ۲: سقف کسر امتیاز برای تلفظ نادرست هر حرف ۳ امتیاز می باشد	عدم اصلاح	۱/۵		
		اصلاح	۱		
		نقص در اداء	۰/۵		
۵	هر مورد کسش نامتعارف حرکات		۰/۵		
۶	رعایت آداب و شرایط اذان (۵ امتیاز منفی)	مکث طولانی در بین عبارات	۱		
		نفس کشیدن در بین اذان	۰/۵		
		حرکات غیرمتعارف در حین اجرای اذان	حداکثر ۱/۵		
نمره بخش تجوید و صحت قرائت			جمع امتیاز منفی:	امتیاز نهایی (۱۵):	

به حروف:

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:

امضاء

تاریخ:

نام و نام خانوادگی داور:

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری لحن (۳۰ امتیاز)
رشته اذان

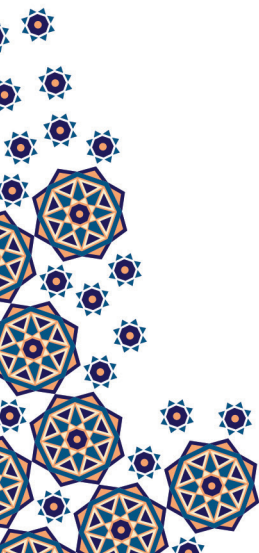
نام و نام خانوادگی:		دوره یا پایه تحصیلی:		استان:	
ردیف	موارد		امتیاز	امتیاز کسب شده	توضیحات
۱	ابداع و نوآوری	ابداع و نوآوری مطلوب و تأثیرگذار	تا ۶		
		تلفیق مطلوب و صحیح دو یا چند اذان	تا ۵		
		اذان تقلیدی قابل قبول و ممتاز	تا ۴		
۲	جاذبه کلی اذان		۹		
۳	ایجاد حس معنوی و دعوت به نماز		۴		
۴	تنظیم و توزیع مناسب آهنگ ها		۴		
۵	رعایت تکیه های صوتی		۳		
۶	رعایت اسلوب عرفی اذان		۴		
جمع کل			۳۰		

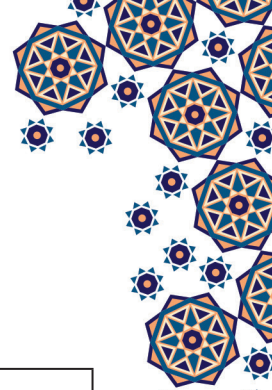
نام و نام امتیاز نهایی به عدد:
نام و نام خانوادگی داور:

به حروف:

تاریخ:

امضاء

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری صوت (۳۵ امتیاز)
رشته اذان

ردیف	نام و نام خانوادگی:	دوره یا پایه تحصیلی:	استان:	امتیاز	امتیاز کسب شده	توضیحات
۱	طنین و جاذبه کلی صدا	۹				
۲	انعطاف در این بخش، توجه داور به میزان سرعت و مطلوبیت حرکت و جابجایی بین درجات و انتقال‌ها بسیار مهم است	۶				
۳	تحریر (از نظر کمی و کیفی)	۴				
۴	استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت	۶				
۵	شدت (قوت)	۶				
۶	انتخاب گستره و پرده صوتی مناسب	۴				
جمع کل		۳۵				

نام و نام امتیاز نهایی به عدد: به حروف: امضاء
نام و نام خانوادگی داور: تاریخ:

ب- صحت نماز

۱- صحت قرائت نماز؛ (۱۲ امتیاز)

- به ازای هر غلط اعرابی یا کلمه‌ای «۱» امتیاز و در صورت اصلاح ۰/۲۵ امتیاز کسر می‌شود.
- تلفظ غلط حروف خاص عربی به شکلی که صدا تغییر کرده و مغیر معنا باشد در هر مورد «۱» امتیاز و در صورت اصلاح ۰/۲۵ امتیاز کسر می‌شود.
- تذکر: تکرار غلط‌های اعرابی، کلمه‌ای و تلفظ حروف کسر همان «۱» امتیاز را در پی خواهد داشت.
- کشش حرکات کوتاه مانند فتحه کاف در «شَرِیکَ لَه» و کوتاه کردن حرکت کشیده مانند ضمه کشیده در «وَحْدَهُوْلَا» در هر مورد (۰/۵ امتیاز) کسر می‌شود.
- وقف به حرکت در هر مورد (۰/۵ امتیاز) کسر می‌شود.
- وصل به سکون در هر مورد (۰/۲۵ امتیاز) کسر می‌شود.

۲- آداب و نظم حرکات: (۸ نمره)

الف- آرامش وطمأنینه (۳ نمره): یعنی نمازگزار در حال نماز، آرامش داشته و بدون حرکت اضافه باشد؛ که شامل موارد زیر است:

- آرامش در اجزای نماز (۱ نمره)؛ شامل حرکت دست ها در تکبیره الاحرام، عدم حرکت بدن در هنگام قرائت و رکوع و سجود
- طمأنینه و آرامش هنگام قیام متصل به رکوع (۰/۵ نمره)
- طمأنینه و آرامش بین دو سجده (۰/۵ نمره)
- طمأنینه و آرامش هنگام ذکر (۱ نمره) (پرهیز از ذکر در حال حرکت به استثناء بحول الله ...)
- ب- قیام (۱ نمره): شامل ایستادن صحیح (بدون حرکت ایستادن، به طور آشکار به طرفی خم نشدن و به جایی تکیه نکردن)، در جهت قبله بودن بدن، قرار گرفتن صحیح دست بر روی پاها، تنظیم نگاه بر محل سجده.
- پ- رکوع (۱ نمره): شامل؛ خم شدن به میزان مطلوب، قرار گرفتن صحیح دست بر روی زانوها
- ت- سجود (۲ نمره): شامل قرار گرفتن اعضای سجده بر روی زمین، قرار گرفتن صحیح دو دست در دو طرف و در راستای بدن، نشستن صحیح بین دو سجده و بعد از سجده
- ث- ترتیب و موالات (۱ امتیاز): ترتیب یعنی انجام دادن افعال و اذکار نماز به ترتیب، موالات به معنای پشت سرهم بودن بدون فاصله است و منظور آن است که بین اجزاء یک عمل فاصله ای قابل توجه نیفتد.

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور کار برگ داوری صحت قرائت نماز (۱۲ امتیاز) رشته اذان، احکام و انشای نماز

ردیف	نام و نام خانوادگی:	دوره یا پایه تحصیلی:	استان:
ملاك های ارزشیابی	بارم بندی	تعداد موارد	کسر امتیاز
۱	غلط اعرابی یا کلمه ای	هر غلط اعرابی یا کلمه ای «۱ امتیاز» در صورت اصلاح ۰/۲۵ امتیاز کسر میشود.	
۲	تلفظ غلط حروف خاص عربی به شکلی که صدا تغییر کرده و مغیر معنا باشد	تلفظ غلط حروف هر مورد کسر «۱ امتیاز» در صورت اصلاح ۰/۲۵ امتیاز کسر میشود.	
۳	کشش حرکات کوتاه و کوتاه کردن حرکت کشیده	هر مورد (۰/۵ امتیاز) کسر می شود	
۴	وقف به حرکت	هر مورد (۰/۵ امتیاز) کسر می شود	
۵	وصل به سکون	هر مورد (۰/۲۵ امتیاز) کسر می شود	
جمع امتیاز (۱۲ امتیاز)			

به حروف:

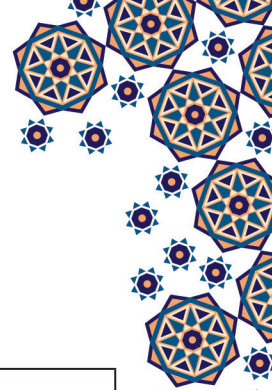
نام و نام امتیاز نهایی به عدد:

امضاء

تاریخ:

نام و نام خانوادگی داور:

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری آداب و نظم حرکات (۸ امتیاز)
رشته اذان، احکام و انشای نماز

ردیف	نام و نام خانوادگی:	دوره یا پایه تحصیلی:	استان:
کسب امتیاز	تعداد موارد	بارم بندی	
۱	آرامش و طمأنینه (۳ امتیاز)	آرامش در اجزای نماز (۱ نمره)	
		طمأنینه و آرامش هنگام قیام متصل به رکوع (۰/۵ نمره)	
		طمأنینه و آرامش بین دو سجده و جلسه استراحت (۰/۵ نمره)	
		طمأنینه و آرامش هنگام ذکر (۱ نمره)	
۲	قیام (۱ امتیاز)	ایستادن صحیح، در جهت قبله بودن بدن، قرار گرفتن صحیح دست بر روی پاها، تنظیم نگاه بر محل سجده	
۳	رکوع (۱ امتیاز)	خم شدن به میزان مطلوب، قرار گرفتن صحیح دست بر روی زانوها	
۴	سجود (۲ امتیاز)	قرار گرفتن اعضای سجده بر روی زمین، قرار گرفتن صحیح دو دست در دو طرف و در راستای بدن، نشستن صحیح بین دو سجده و بعد از سجده	
۵	ترتیب و موالات (۱ امتیاز)	انجام دادن افعال و اذکار نماز به ترتیب، پشت سرهم بودن بدون فاصله است که بین اجزاء یک عمل فاصله ای نیفتد	
جمع امتیاز (۸ امتیاز)			

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:
نام و نام خانوادگی داور:

به حروف:

تاریخ:

امضاء

۲- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته احکام

ملاحظات:

۱. مسابقات احکام در مرحله آموزشگاه به صورت آزمون کتبی و خانوادگی (ترجیحا پدر-پسری و مادر-دختری) برگزار خواهد شد. به این ترتیب که دانش آموزان، یک تیم دو نفره با حضور والدین یا اعضای خانواده خود، تشکیل می دهند و به تمرین و فراگیری احکام مندرج در پیام رسان شاد، سامانه و همچنین اسکن رمزینه کتاب های درسی می پردازند، سپس در آزمون کتبی رشته احکام شرکت می کنند.
۲. دانش آموزانی که در آزمون کتبی بالاترین نمره را کسب کرده باشند، به مرحله دوم مرحله آموزشگاهی مسابقات راه خواهند یافت. در این مرحله، مسئولین مدرسه می توانند با طرح چند سوال شفاهی از احکام نماز یا بر اساس اجرای عملی یکی از احکام نماز، نمره بخش عملی دانش آموزان را تعیین و در سامانه ثبت نمایند.
۳. سوالات بخش احکام عملی مرحله کشوری، به صورت قرعه کشی از سرفصل های اعلام شده خواهد بود.

جدول محتوای مسابقات احکام

رشته	پایه تحصیلی	مرحله آموزشگاهی	مرحله منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری		
احکام	اول	آزمون کتبی از محتوای احکام مندرج در رمزینه کتاب هدیه های آسمانی (به صورت خانوادگی)	آزمون کتبی از محتوای احکام ارائه شده در مرحله آموزشگاهی	مرحله استانی و کشوری ندارد			
	دوم						
	سوم						
	چهارم						
	پنجم						
	ششم						
	هفتم	آزمون کتبی از محتوای احکام مندرج در رمزینه کتاب دین و زندگی (به صورت خانوادگی)	آزمون کتبی و عملی از سرفصل های اعلام شده در رمزینه	آزمون کتبی و عملی از سرفصل های اعلام شده در رمزینه + صحت نماز			
	هشتم						
	نهم						
	دهم	آزمون کتبی از محتوای احکام مندرج در رمزینه کتاب دین و زندگی (به صورت خانوادگی)					
	یازدهم						
	دوازدهم						
محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت محتوای مسابقه، فرم ها و آیین نامه داوری، محتوای آموزشی مرتبط، نمونه اجرای نفرات برتر سالهای قبل و تجربیات موفق سایر مدارس، رمزینه ی روبه رو را اسکن کنید.					

آیین نامه و فرم داوری رشته احکام
۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته احکام عملی در مرحله نهایی آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی: نام مدرسه: پایه تحصیلی:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	ویژگی های عمومی	ارائه خود را با ذکر نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر و اهل بیت علیهم السلام آغاز نماید	۵	
۲		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی و آرامشی نسبی در هنگام اجرا	۳	
۲	توضیح حکم	بیان نام مرجع تقلید، پاسخ صحیح به مسئله شرعی.	۱۸	
۳	اجرای عملی حکم	صحت انجام عمل، تطبیق کامل عمل بر اساس نظر مرجع تقلید معرفی شده.	۱۹	
۴	فعالیت اجتماعی	دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ احکام نماز، بصورت داوطلبانه، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را در مراسم آغازین، کلاس درس یا مسجد محل، یا شبکه های اجتماعی در قالب های گوناگون به سایرین انتقال داده است.	۵	
		جمع امتیازات	۵۰	

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۲- مرحله کشوری

آزمون احکام در سه بخش آزمون کتبی، آزمون عملی و صحت نماز برگزار می شود. آزمون «صحت نماز» به صورت عملی خواهد بود و هر یک از دانش آموزان شرکت کننده در مسابقات، یک نماز سه رکعتی را به طور کامل می خوانند.

۱۵۸

نوع آزمون و مواد مسابقات احکام

ردیف	مواد مسابقات	امتیاز
۱	آزمون کتبی	۲۰
۲	صحت نماز	۲۰
۳	کیفیت بیان و شرح مسئله	۲۰
	اجرای عملی مسئله	۳۰
	رعایت آداب و مستحبات و زیبایی عمل	۱۰
	جمع امتیازات	۱۰۰

آزمون عملی احکام

۱. کیفیت بیان مسئله (۲۰ امتیاز)

- نام و یاد خدا و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام (۱ امتیاز): متسابق با استعانت از یاد و نام خداوند و صلوات بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام امتیاز کامل را دریافت خواهد کرد.
- بیان نام مرجع تقلید (۱ امتیاز): متسابق قبل از شروع و انجام در صورتی که نام مرجع تقلید خود و یا نام مرجعی که بر اساس نظر آن پاسخ سوالات را می دهد، بیان نماید؛ امتیاز کامل را دریافت خواهد کرد.
- تذکر: تمام متسابقین باید در شروع مسابقه، نام مرجع مورد نظر را بیان نمایند و تمام مراحل مسابقه را طبق نظر آن مرجع تقلید پاسخ دهند و اجرا نمایند.
- پاسخ صحیح به مسئله شرعی (۱۰ امتیاز): متسابق ضمن بیان شماره قرعه انتخابی خود، ابتدا مسئله شرعی قرعه خود را خوانده و پس از آن، بر اساس نظر مرجع اعلامی، مسئله را به صورت دقیق و شفاهی توضیح می دهد و متناسب با پاسخ خود، امتیاز لازم را کسب مینماید.
- دقیق بودن پاسخ، مهارت و فن پاسخ به سوال شرعی و استفاده از الفاظ فنی و در عین حال مفهوم برای تبیین مسئله (۳ امتیاز): متسابق باید به نوع مسئله شرعی مانند احتیاط واجب یا مستحب و یا بیان نکات خاص و شرایط مورد سوال و اقسام متصوره برای آن حکم شرعی مسئله را دقیقاً پاسخ دهد. همچنین متسابق باید مهارت های لازم و فنی برای بیان و پاسخگویی به سوال شرعی را داشته باشد و با استفاده از الفاظ فنی، مفهوم مسئله را بصورت کامل تبیین نماید؛ در این صورت امتیاز لازم را کسب خواهد نمود.
- شیوایی بیان و روانی کلام (۲ امتیاز): متسابق باید با بیان شیوا و به صورت روان و قابل فهم، مسئله را بیان نماید که در این صورت امتیاز لازم را کسب خواهد نمود.
- نحوه صحیح ارتباط و رعایت حرمت و احترام در پاسخگویی (۱ امتیاز): متسابق باید با داوران ارتباط مناسب و کلامی برقرار نماید، که در آن ضمن رعایت حرمت و احترام، تعامل مناسبی با مخاطب خود برقرار نماید، تا امتیاز کامل را کسب نماید.
- قاطعیت در پاسخ به سوال و عدم تردید (۲ امتیاز): متسابق باید در هنگام پاسخگویی قاطعیت کامل در بیان مسئله را داشته باشد و هیچ گونه تردیدی در حین اجرا نداشته باشد. در این صورت امتیاز لازم را کسب خواهد نمود.

۲. اجرای عملی مسئله (۳۰ امتیاز)

- کیفیت انجام عمل (۲۰ امتیاز): متسابق بر اساس قرعه انتخابی و توضیحات ارائه شده به صورت شفاهی، مسئله شرعی را به صورت دقیق و کامل اجرا مینماید.
- تطبیق کامل عمل بر اساس نظر مرجع تقلید (۵ امتیاز): متسابق در انجام عمل خود باید کاملاً مطابق با نظر مرجع تقلید اعلامی خود عمل نماید و تمام جوانب و شرایط و اقسام مسئله را در حین انجام عمل کاملاً رعایت نماید تا امتیاز کامل را دریافت نماید.
- استفاده صحیح از ابزار و وسایل (۵ امتیاز): منظور از این مورد، استفاده صحیح از ابزار و وسایل مانند خاک تیمم، ظرف آب و غیره میباشد و در صورتی که در قرعه انتخابی هیچ گونه ابزار و وسایل نیاز نباشد داوران امتیاز این بخش را به قسمت های دیگر صحت انجام عمل اختصاص خواهند داد.

۳. رعایت آداب و مستحبات و زیبایی عمل (۱۰ امتیاز)

- آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی (۱ امتیاز): متسابقین باید با ظاهری آراسته و پوششی مناسب در حد رعایت کامل شئونات اسلامی در مسابقات حضور بهم رسانند، تا امتیاز کامل این قسمت را کسب نمایند.
- زیبایی و تسلط در انجام عمل و اجرا (۳ امتیاز): متسابق باید با یک نظم منطقی و تسلط کامل بر مسئله و جوانب آن مراحل اجرای عملی کار خود را از یک نقطه مشخص آغاز نموده و در یک سیر منطقی به پایان برساند، تا امتیاز کامل این قسمت را کسب نماید.
- آرامش وطمأنینه و عدم اضطراب (۲ امتیاز): متسابق باید در کمال آرامش و طمأنینه پاسخ صحیح به مسئله شرعی را بیان نماید و در حین انجام عمل هیچ گونه اضطراب و دلهره ای نداشته باشد تا امتیاز کامل این قسمت را کسب نماید.
- استفاده مناسب از زبان بدن در پاسخگویی حضوری (۲ امتیاز): متسابق باید در حین پاسخگویی برای تفهیم هر چه بهتر مسئله به مخاطب از حرکات مناسب بدن استفاده نماید و در حین انجام عمل مراقبت کامل بر حرکات اعضاء و جوارح خود داشته باشد تا امتیاز کامل این قسمت را کسب نماید.
- رعایت آداب و مستحبات در محدوده اجرای سوال عملی (۲ امتیاز): رعایت کردن آداب و مستحبات مسئله شرعی هر کدام یک امتیاز دارد و متسابق در صورت انجام ۲ مورد از آداب و مستحبات امتیاز کامل را کسب خواهد نمود.

موارد کسر امتیاز از ۶۰

- هر مورد اصلاح انجام عمل (۲- امتیاز): اگر متسابق در حین انجام عمل یا پاسخگویی خودش متوجه اشتباه شود و برگردد و تصحیح نماید، به ازای هر بار تصحیح ۲ امتیاز منفی از ۶۰ امتیاز کسر خواهد شد.
- عدم رعایت زمان قانونی (۱۰ دقیقه)، (به ازای هر دقیقه ۲- امتیاز): اگر در حین پاسخ گویی و انجام عمل، متسابق از وقت قانونی خود که ۱۰ دقیقه می باشد، عدول نماید؛ به ازای هر ۳۰ ثانیه مازاد، ۱ امتیاز منفی برای او لحاظ خواهد شد و از دقیقه ۱۱ داوری صورت نخواهد گرفت.

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
کار برگ داوری احکام عملی (۶۰ امتیاز)
رشته احکام

نام و نام خانوادگی: پایه یا دوره تحصیلی: استان:

عنوان	ملاک های داوری احکام عملی			امتیاز	امتیاز مکتسبه	توضیحات
بخش عملی ۱۰ دقیقه	صحت انجام عمل و کیفیت بیان مسئله (۵۰ امتیاز)	کیفیت بیان مسئله (۲۰ امتیاز)	نام و یاد خدا و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام	۱		
			بیان نام مرجع تقلید	۱		
			پاسخ صحیح به مسئله شرعی	۱۰		
			دقیق بودن پاسخ	۳		
			شیوایی بیان و روانی کلام	۲		
			نحوه صحیح ارتباط و رعایت حرمت و احترام در پاسخگویی	۱		
			قاطعیت در پاسخ به سوال و عدم تردید	۲		
			جمع امتیاز کیفیت بیان مسئله	۲۰		
	اجرای عملی مسئله (۳۰ امتیاز)	کیفیت انجام عمل	۲۰			
		تطبیق کامل عمل بر اساس نظر مرجع تقلید	۵			
		استفاده صحیح از ابزار و وسایل	۵			
		جمع امتیاز صحت انجام عمل	۳۰			
	رعایت آداب و مستحبات و زیبایی عمل (۱۰ امتیاز)		آراستگی ظاهر و رعایت پوشش مناسب اسلامی	۱		
			زیبایی و تسلط در انجام عمل و اجرا	۳		
			آرامش و طمأنینه و عدم اضطراب	۲		
			استفاده مناسب از زبان بدن در پاسخگویی حضوری	۲		
			رعایت آداب و مستحبات در حدود و محدوده اجرای سوال عملی	۲		
			جمع امتیاز رعایت آداب و مستحبات و زیبایی عمل	۱۰		
موارد کسر امتیاز		هر مورد اصلاح انجام عمل	-۶			
		عدم رعایت زمان (زمان اجرا)	-۲			
		جمع امتیازات	۶۰			

به حروف:

تاریخ:

امضاء

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

۳- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته انشای نماز

ملاحظات:

۱. مسابقات رشته انشای نماز در متوسطه اول و دوم برگزار خواهد شد.
۲. موضوع انشای نماز در مرحله‌ی آموزشگاهی توسط معلم محترم درس نگارش تعیین می‌شود.
۳. مسابقات رشته انشای نماز، در دو بخش نگارش انشاء و صحت نماز برگزار می‌شود.
۴. انشا در واقع همان مهارت دانش آموز در امر نوشتن است که با بکارگیری واژه‌ها و کلمات، جملات و عبارات زیبایی با توجه به قواعد دستور زبان می‌نویسد و با نوشته‌ی خود اندیشه‌ای را ارائه می‌دهد.
۵. دانش آموزان نوشته‌ی خود را در قالب متن ادبی نماز یا انشای نماز ارائه می‌دهند. مقصود از متن ادبی نماز از این جهت است که مسابقه‌ی انشا با مسابقه‌ی مقاله نویسی اشتباه گرفته نشود.
۶. آزمون «صحت نماز» به صورت عملی خواهد بود و هر یک از دانش‌آموزان شرکت‌کننده در مسابقات، یک نماز سه رکعتی به طور کامل اقامه می‌کنند.

جدول محتوای مسابقات انشای نماز

مرحله کشوری	مرحله استانی	مرحله منطقه ای	مرحله آموزشگاهی	پایه تحصیلی	رشته
صحت نماز + نگارش انشاء بر اساس یکی از موضوعات اعلامی در زمان برگزاری مسابقه			نگارش انشاء بر اساس یکی از موضوعات مرتبط با نماز که توسط معلم درس نگارش در زنگ کلاس درس تعیین می شود.	هفتم	انشای نماز
				هشتم	
				نهم	
				دهم	
				یازدهم	
				دوازدهم	
			محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق		
برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت فرم های داوری ، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر مدارس، رمزینه ی روبه رو را اسکن کنید.					

۱- مرحله آموزشگاه

فرم داوری رشته انشای نماز در مرحله آموزشگاهی

نام و نام خانوادگی:		نام مدرسه:	پایه تحصیلی:		
ردیف	ملاک های ارزشیابی	توضیحات	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	
۱	ویژگی های عمومی دانش آموز	دانش آموز دارای آراستگی ظاهر و دارای معیارهای یک دانش آموز تراز نظام تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی است.	۴		
۲	ویژگی های عمومی انشاء	خوانا، خوش خط، حداقل بین ۱ الی ۲ صفحه A۴	۱۵		
۳	ویژگی های تخصصی انشاء	مقدمه، وسعت دید و گستره تفکر، کیفیت نظم و ارتباط منطقی مطالب، سادگی و روانی، نوآوری و خلاقیت، استفاده از ترکیبات ادبی بدیع و تازه، جمع بندی و نتیجه گیری مناسب.	۲۶		
۴	فعالیت اجتماعی	دانش آموز به منظور نشر و تبلیغ نماز، بصورت داوطلبانه، آموخته ها، دستاوردها و دانش خود را در مراسم آغازین، کلاس درس یا مسجد محل، یا شبکه های اجتماعی در قالب های گوناگون به سایرین انتقال داده است.	۵		
جمع امتیازات			۵۰		

نام و نام خانوادگی داور: امتیاز کسب شده: تاریخ: امضاء:

۲- مرحله کشوری

- انشای نماز در هر مرحله می بایست به صورت خوانا و خوش خط و حداقل در حداقل در ۲۵۰ کلمه (یک صفحه A4) و حداکثر در ۵۰۰ کلمه (دو صفحه A4) نوشته شود. در هر مرحله، تأثرگذار بودن قلم، ارتباط هنرمندانه ی متن با موضوع، رعایت زبان معیار (نوشتار) و عدم به کارگیری زبان محاوره (نوشتار) از مواردی است که در امتیازدهی داوران محترم لحاظ می گردد.
- این که یک متن تعداد کلمات بیشتری داشته باشد تأثیری در امتیازدهی داوران ندارد. مهم این است که تمام متن در خدمت موضوع باشد و دانش آموز دچار حشو و اطناب و زیاده گویی و یا ایجاز مخل نشده باشد. چه بسا یک متن کوتاه و موجز ارزشمندتر و اثرگذارتر از یک متن طولانی باشد.

نوع آزمون و مواد مسابقات انشای نماز

امتیاز	مواد مسابقات	ردیف
۲۰	صحت نماز	۱
۸۰	نگارش انشاء	۲
۱۰۰	جمع امتیازات	

• نگارش انشاء

۱. شروع و مطلع زیبا و مناسب (۵ امتیاز):

بدیهی است هر نوشته و کلامی با مطلعی زیبا و دلنشین، تاثیر گذارتر خواهد بود؛ در این شروع با توجه به ذوق قلم نویسنده از قالب های متنوع ادبی استفاده می شود که هر چه ویژگی تاثیرگذاری آن پر رنگ تر باشد امتیاز بیشتری دریافت می کند.

۲. خوش خطی و زیبایی (۵ امتیاز):

ضروری است انشا با خطی خوش و زیبا نگارش شود. در صورت عدم انجام این مهم، داوران می توانند تا ۳ امتیاز از ایشان کسر نمایند.

۳. جذابیت و اثر گذاری قلم (۲۰ امتیاز)

نوشته های مناسب و مؤثر، قدرت نفوذ بیشتری در مخاطبان خواهند داشت و علاوه بر آنکه باعث ایجاد رغبت برای مطالعه انشاء تا پایان آن خواهند شد، زمینه تغییر نگرش و سپس تغییر رفتار را نیز فراهم خواهند ساخت. مهمترین معیار داور، تأثیرگذار بودن قلم است. تشخیص این تأثیرگذاری با داوران است. رعایت قواعدی مثل مقدمه و تنه و نتیجه گیری و خلاصه نویسی و به کارگیری علائم سجاوندی و رعایت نکات ویرایشی، خوب اما کافی نمی باشد و بیشتر مناسب مسابقات مقاله نویسی است و در مسابقه ی انشانویسی امتیاز ویژه ای تلقی نمی شود.

۴. انسجام و ارتباط منطقی متن (۱۰ امتیاز):

منظور از این بخش، استفاده از «فضا سازی» (توصیف حالات و رنگ، ویژگی های دقیق و ...) در نوشتن انشا، برقراری ارتباط معنایی مناسب بین جمله ها و بندها، دقت و توجه به ارتباط متن و محتوای انشاء با موضوع آن و نیز استفاده از تعابیر مناسب، همچنین آیات، احادیث، اشعار و ضرب المثل ها و... در ارتباط با موضوع انشا می باشد.

۵. سادگی و شیوایی در قلم (۵ امتیاز):

انشا باید به زبان فارسی سلیس و روان نوشته شود تا مخاطب بتواند به راحتی مفهوم را دریابد. استفاده از واژه های سنگین و نا مناسب از زیبایی و شیوایی متن می کاهد. البته روان نویسی به معنای محاوره نویسی نیست؛ سادگی به معنای توجه داشتن به زبان مخاطب است.

۶. نوآوری و تازگی (۷ امتیاز):

انشای دانش آموز باید از طراوت و شادابی لازم برخوردار باشد. ارائه مفاهیم نو و تازه، درجه اعتبار ادبی انشا را بالاتر خواهد برد. بدیهی است، استفاده از مطالب متفرقه و کپی برداری از نوشتار دیگران، به استواری و زیبایی انشا لطمه می‌زند. متن‌های ادبی و اشعار نغز، جذاب و موثر هستند، بشرطی که درست و هماهنگ باشد.

۷. بهره‌گیری از اصطلاحات و ترکیبات ادبی بدیع و تازه (۸ امتیاز):

منظور از این بخش، استفاده از اصطلاحات، ترکیب‌ها و آرایه‌های ادبی بدیع (تشبیه، تشخیص، تکرار حروف، تلمیح، جناس، سجع و ...)، دقت در انتخاب نام و عنوانی زیبا و کوتاه و متناسب، بهره‌گیری از شبکه‌ی معنایی مناسب با موضوع انشا می‌باشد.

۸. کیفیت پایان جذاب و تصویرساز (۱۰ امتیاز):

انشای زیبا، آغاز و پایانی دارد و میان بخش‌های آن هماهنگی و انسجام مفهومی و محتوایی دیده می‌شود. پایان یک نوشته اگر به خوبی نوشته شود ارتباط تنگاتنگی با خیال مخاطب برقرار می‌کند و او را به تصویرسازی هدایت می‌کند حتی اگر مخالف تصویر نویسنده باشد. در یک قلم خوب علاوه بر خیال انگیز بودن مخیل (تصویر سازی) هم لازم است.

۹. توجه به قالب بندی، قواعد نگارش و ویرایش (۱۰ امتیاز):

از جمله موارد مرتبط با ویرایش زبانی و محتوایی می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- استفاده درست و بجا از علائم نگارشی (نقطه، ویرگول، پرانتز، دو نقطه و ...)
- رعایت حاشیه‌ی مناسب در طرفین و بالا و پایین ورقه؛
- رفع خطاهای دستوری، ساختاری و جمله‌بندی؛
- یکدست کردن زبان نوشته؛
- ابهام‌زدایی از عبارت‌های نارسا، مبهم، متناقض و عامیانه؛
- حذف واژگان، تعبیر و اصطلاحات و عبارت‌های تکراری و زائد، عامیانه، ناقص، نارسا، متضاد و متناقض؛
- کوتاه کردن جمله‌های طولانی؛
- ساده‌سازی و روان‌سازی متن از نظر جمله‌بندی؛
- گزینش واژگان مناسب برای واژگان غیرفارسی.

مسابقات قرآن کریم دانش آموزان سراسر کشور
فرم داوری مسابقه انشای نماز

نام و نام خانوادگی:	پایه یا دوره تحصیلی:	استان:	موضوع انشاء:	ردیف	معیارهای ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز مکتسبه	توضیحات
				۱	شروع و مطلع زیبا و مناسب	۵		
				۲	خوش خطی و زیبانویسی	۵		
				۳	جذابیّت و اثر گذاری قلم	۲۰		
				۴	انسجام و ارتباط منطقی متن	۱۰		
				۵	سادگی و شیوایی در قلم	۵		
				۶	نوآوری و تازگی	۷		
				۷	بهره گیری از اصطلاحات و ترکیبات ادبی بدیع و تازه	۸		
				۸	کیفیت پایان جذاب و تصویرساز	۱۰		
				۹	توجه به قواعد نگارش و ویرایش	۱۰		
					جمع امتیاز	۸۰		

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

تاریخ:

به حروف:

امضاء

• دستورالعمل مسابقات مراکز دارالقرآن الکریم

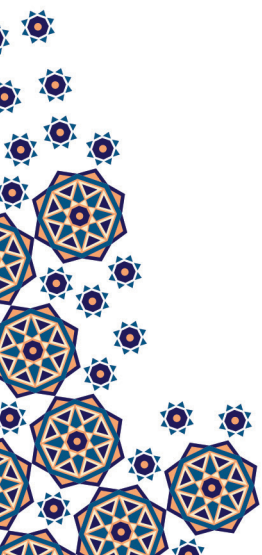
ضوابط عمومی و اختصاصی رشته همخوانی قرآن کریم و مدیحه سرایی

ملاحظات:

۱. مسابقات همخوانی و مدیحه سرایی مخصوص دانش آموزان متوسطه اول و دوم مراکز دارالقرآن الکریم می باشد.
۲. در مسابقات کشوری از هر استان، یک گروه پسر و یک گروه دختر شرکت خواهند نمود.
۳. هر دارالقرآن می تواند حداقل یک گروه پسر و یک گروه دختر (هر گروه حداقل ۵ و حداکثر ۷ نفر) تشکیل دهد.
۴. برای دریافت الگوهای همخوانی و مدیحه سرایی می توانید رمزیننه زیر را اسکن نمایید.

جدول محتوای مسابقات همخوانی قرآن کریم و مدیحه سرایی

مرحله کشوری	مرحله استانی	مرحله منطقه ای	مرحله آموزشگاهی	پایه تحصیلی	رشته
اجرای همخوانی و مدیحه سرایی طبق الگوهای اعلام شده در رمزیننه و یا اجرای کار ابداعی برابر چهارچوب اعلام شده			ندارد	هفتم	همخوانی و مدیحه سرایی
				هشتم	
				نهم	
				دهم	
				یازدهم	
				دوازدهم	
			برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی مسابقه و همچنین دریافت الگوهای مسابقه، فرم های داوری، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق، رمزیننه ی روبه رو را اسکن کنید.		محتوای مسابقه، فرم های داوری و تجربیات موفق

• دستورالعمل مسابقات مجازی

رشته‌ها

۱. حفظ موضوعی
۲. نغمه های آسمانی
۳. مصباح الهدی (امام شناسی)
۴. درس هایی از قرآن

۱- ضوابط اختصاصی رشته حفظ موضوعی

ملاحظات:

۱. مسابقات حفظ موضوعی برای تمامی دوره های تحصیلی می باشد.
۲. مسابقات این رشته بصورت مجازی و آزمون سراسری برگزار خواهد شد.
۳. محتوای تدوین شده از طریق پیام رسان شاد، سامانه، رمزینه ی مقابل قابل دریافت است.

۲- ضوابط اختصاصی رشته نغمه های آسمانی

ملاحظات:

۱. مسابقات نغمه های آسمانی برای ابتدایی دوره دوم می باشد.
۲. مسابقات این رشته به صورت کلاسی و جمع خوانی برگزار خواهد شد.
۳. دریافت الگوهای تدوین شده از طریق پیام رسان شاد، سامانه و رمزینه ی مقابل قابل دریافت است.

۳- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته مصباح الهدی (امام شناسی)

ملاحظات:

۱. مسابقات مصباح الهدی برای تمامی دوره های تحصیلی می باشد.
۲. مسابقات این رشته بصورت مجازی و سراسری برگزار خواهد شد.
۳. محتوای آزمون کتبی، کتاب های ۱۴ معصوم علیهم السلام که همه ساله از طریق موسسه فرهنگی و هنری منادی تربیت (وابسته به معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش) منتشر می شود قابل دریافت است.

۴- ضوابط عمومی و اختصاصی رشته درس هایی از قرآن

ملاحظات:

۱. مسابقات درس هایی از قرآن برای دانش آموزان پایه ششم و متوسطه اول و دوم می باشد.
۲. مسابقات این رشته بصورت هفتگی و تلویزیونی از طریق موسسه ترویج فرهنگ قرآنی برگزار می شود.
۳. از مدیران مدارس انتظار می رود دانش آموزان علاقه مند را جهت ثبت نام در سامانه راهنمایی کنند.
۴. جهت دریافت اطلاعات بیشتر به رمزینه مقابل مراجعه بفرمایید.

• مسابقات قرآن، عترت و نماز فرهنگیان

شرایط و ضوابط شرکت در مسابقات:

الف- رشته ها:

۱. قرآن: قرائت تحقیق - حفظ (۱۰ جزء و کل)
۲. عترت: نهج البلاغه
۳. نماز: روش تدریس احکام

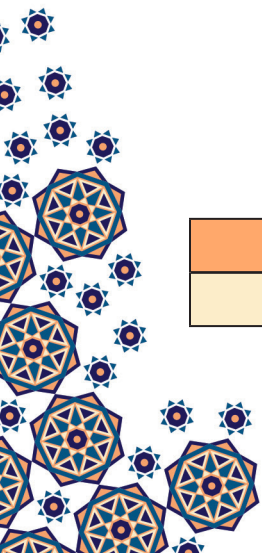
ب - مراحل برگزاری:

۱. مرحله اول: منطقه ای
۲. مرحله دوم: استانی
۳. مرحله سوم: کشوری

ج - زمان بندی مسابقات:

جدول زمان بندی اجرای مسابقات قرآن، عترت و نماز فرهنگیان

مرحله کشوری	مرحله استانی	مرحله شهرستانی/ ناحیه ای/ منطقه ای
تابستان	هفته معلّم	دهه فجر

• نکات و اصول کلی در اجرای مسابقات قرآن، عترت و نماز:

۱. شرکت در مسابقات به صورت داوطلبانه است.
۲. در هر یک از رشته‌ها یک نفر به تفکیک جنسیت از منطقه به استان و از استان به مرحله‌ی کشوری راه خواهند یافت.
۳. استان‌ها می‌توانند با تصویب شورای قرآن، عترت و نماز، در مورد افزایش رشته‌ها در سطح استان اقدام نمایند.
۴. چنانچه متسابقی در مسابقات فرهنگیان موفق به کسب رتبه اول کشوری شود، در ۲ سال آینده تنها با تغییر رشته مسابقه، مجاز به شرکت در مسابقات کشوری خواهد بود.
۵. چنانچه متسابقی در رشته حفظ کل موفق به کسب رتبه اول کشوری شود، دیگر نمی‌تواند در رشته حفظ ۱۰ جزء شرکت نماید.
۶. نیروهایی مجاز به شرکت در مسابقات مرحله‌ی کشوری می‌باشند که جزو کارکنان شاغل آموزش و پرورش (قراردادی، پیمانی و رسمی) باشند.

• فرآیند اجرا و راهنمای عمل:

۱. فرهنگیان علاقه‌مند برای شرکت در مسابقات، به مدیر مدرسه، کارشناس قرآن، عترت و نماز اداره محل خدمت یا مدیر مرکز دارالقرآن مراجعه و در سامانه ثبت نام می‌کنند.
۲. اطلاع‌رسانی و تبلیغ توسط مدیر مدرسه برای شرکت‌کنندگان و ایجاد انگیزه مورد انتظار است.
۳. پیشنهاد می‌شود، کلیهی شرکت‌کنندگانی که موفق شوند ۷۰ درصد از نمرات موردنظر را کسب نمایند، مورد تقدیر و تجلیل قرار گیرند؛
۴. تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی در مورد نحوه‌ی تقدیر، تجلیل، هدایا، جوایز و ... برای برگزیدگان به عهده‌ی استان است که با هماهنگی شورای قرآن، عترت و نماز استان صورت خواهد گرفت.

نمایه کلی محتوای مسابقات قرآن، عترت و نماز فرهنگیان در مرحله کشوری

رشته	مرحله شهرستانی/ ناحیه ای/ منطقه ای	مرحله استانی	مرحله کشوری
حفظ قرآن کریم	حفظ آیات قرآن کریم در سطوح حفظ ۱۰ جزء و حفظ کل قرآن کریم		
قرائت تحقیق	قرائت از محتوای آیات ۱۰ جزء اول قرآن کریم	قرائت از محتوای آیات ۲۰ جزء اول قرآن کریم	قرائت از محتوای کل قرآن کریم
نهج البلاغه	آزمون کتبی از محتوای مرتبط با نهج البلاغه اعلام شده توسط اداره آموزش و پرورش	ارائه مقاله (کتبی و شفاهی) از محتوا و موضوع های اعلام شده توسط اداره کل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش	ارائه مقاله (کتبی و شفاهی) از محتوا و موضوع های اعلام شده توسط اداره کل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش
روش تدریس احکام	آزمون کتبی و عملی از محتوای مرتبط با احکام نماز اعلام شده توسط اداره آموزش و پرورش	ارائه طرح درس و تدریس عملی احکام از محتوای مرتبط با احکام نماز اعلام شده توسط اداره کل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش	ارائه طرح درس و تدریس عملی احکام از محتوای مرتبط با احکام نماز اعلام شده توسط اداره کل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش
محتوا، تجربیات و فرم های داوری	برای اطلاع از جزئیات بیشتر درباره ی محتوای مسابقات قرآن، عترت و نماز فرهنگیان و همچنین دریافت فرم های داوری مسابقه، محتوای آموزشی مرتبط و تجربیات موفق سایر ادارات و مدارس در زمینه ی اجرای مسابقات فرهنگیان، رمزینہ ی رو به رو را اسکن کنید.		

• ضوابط عمومی و اختصاصی مسابقات فرهنگیان

ملاحظات:

۱. مسابقات رشته حفظ ۱۰ جزء در مرحله شهرستان، استان و کشور از ۱۰ جزء پیوسته (اول یا آخر قرآن) است و از هر شرکت کننده دو سؤال از ۸ تا ۱۵ سطر پرسیده خواهد شد.
۲. در رشته قرائت تحقیق در مرحله کشوری، به صورت قرعه کشی از بین آیات اعلام شده می باشد.
۳. در رشته نهج البلاغه موضوعات در ابتدای سال تحصیلی اعلام شده و شرکت کنندگان می بایست طبق موضوعات اعلام شده به تهیه مقاله بپردازند.
۴. در رشته نهج البلاغه شرکت کنندگان می بایست علاوه بر تحویل مقاله خود به ارائه آن بپردازند.
۵. در رشته روش تدریس احکام شرکت کنندگان می بایست طبق سرفصل های اعلام شده علاوه بر تحویل طرح درس نوشته شده خود به تدریس آن بپردازند.

آیین نامه و فرم های داوری رشته های قرائت تحقیق و حفظ قرآن کریم

آیین نامه و فرم های داوری رشته قرائت تحقیق و حفظ قرآن کریم در قسمت قرائت و حفظ دانش آموزان ارائه شده است.

آیین نامه داوری مسابقات رشته نهج البلاغه

مسابقات نهج البلاغه در مرحله کشوری در دو بخش مقاله نویسی (۴۰ امتیاز) و ارائه شفاهی مقاله (۶۰ امتیاز) برگزار خواهد شد.

الف- مقاله نویسی

شرایط پذیرش مقالات در بخش مقاله نویسی مسابقه نهج البلاغه

۱. محتوای مقاله باید در زمینه موضوعات تعیین شده باشد.
۲. مقاله حاصل مطالعات، تجارب و پژوهش‌های نظام مند و معتبر شرکت کننده باشد.
۳. متن مقاله مشتمل بر چکیده، مقدمه، چهارچوب نظری بحث، نقد و تحلیل، نتیجه‌گیری و فهرست منابع باشد.
۴. جلد روی مقاله شامل «عنوان مقاله، نام و نام خانوادگی نویسنده، تلفن ثابت و همراه، استان و منطقه محل خدمت» باشد.
۵. مقاله‌ها روی یک طرف کاغذ A4 با فونت زر ۱۲ (عنوان مقاله با فونت تیتیر ۲۰ و نام نویسنده با فونت تیتیر ۱۴) با استفاده از نرم افزار Word تحریر و ارسال شوند.
۶. تعداد صفحات مقاله‌ها از ۱۴ صفحه تایپ شده بیشتر نباشد.
۷. مقاله‌ها در دو نسخه چاپی و فایل الکترونیکی (لوح فشرده) به مسئولین برگزاری مسابقه فرستاده شوند.
۸. مقاله‌های دریافت شده به نویسنده بازگردانده نمی‌شوند.
۹. حق ویرایش مقاله‌های پذیرفته شده برای انتشار در سایت‌ها و مجلات وابسته به وزارت آموزش و پرورش به نام تهیه‌کننده؛ برای اداره کل قرآن، عترت و نماز محفوظ می‌باشد.

ب- ارائه شفاهی مقاله

۱. آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب (۲ امتیاز)

در این بخش علاوه بر توجه به پوشش مناسب، رعایت وقار و متانت در حین اجرا نیز مد نظر می‌باشد. حرکات و رفتارهایی که در شأن فرهنگیان و فضای مسابقات نیست از جمله مواردی مانند یقه باز، لباس نامناسب و نامرتب، پوشیدن دمپایی و... برای آقایان و افتادن چادر روی شانه، عدم رعایت پوشش مو و نیز استفاده خانم‌ها از لباسها و وسایلی که متانت اخلاقی و دینی آنها را کاهش می‌دهد، از مصادیق کسر امتیاز هستند.

۲. آرامش و طمأنینه (۱ امتیاز)

آرامش و طمأنینه یعنی متسابق بعد از حدود ۳۰ ثانیه از شروع ارائه، دیگر مضطرب نبوده، لرزش صدا، حرکات اضافی و... نداشته و تا پایان، این شرایط را حفظ کند. دست زدن زیاد و بازی با عینک، دکمه لباس، مو و و همچنین تکیه و لم دادن به میز یا تریبون در جایگاه از مصادیق کسر امتیاز این بخش می‌باشد.

۳. نام و یاد خدا و درود بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام (۲ امتیاز):

چنانچه شرکت کننده لفظ بسم الله الرحمن الرحيم و صلوات بر پیامبر مکرم اسلام ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام را به صورت ساده ذکر نماید نمره کامل را می‌گیرد. برای ذکر بسم الله الرحمن الرحيم ۱ نمره، برای صلوات کامل ۱ نمره اما چنانچه

این عبارات را به صورت فارسی بیان نماید در هر قسمت نصف نمره را کسب خواهد نمود (به عنوان مثال بگوید بنام خدای بخشاینده مهربان).

چنانچه عبارات های فوق الذکر را در قالب نظم، نثر یا متون عربی زیبایی هم بیان نماید، در قسمت شیوایی بیان به او امتیاز تعلق خواهد گرفت.

۴. معرفی موضوع (۳ امتیاز):

شرکت کننده باید موضوع انتخابی خود را معرفی نماید (۱ امتیاز) و بیان کند از کدام خطبه، نامه یا حکمت های نهج البلاغه در کنفرانس خود استفاده کرده است. (ذکر حداقل ۲ مورد ضروری است) (۲ امتیاز)

۵. بیان اهمیت، انگیزه و هدف پژوهش (۴ امتیاز):

شرکت کننده باید به اختصار به بیان انگیزه و اهمیت موضوع انتخابی بپردازد و مشخص کند چه دلایلی داشته که این موضوع را انتخاب کرده است. در حقیقت مخاطب را قانع کند که پرداختن به این موضوع اهمیت و ضرورت دارد. همچنین در ادامه هدف یا اهداف خود را از انتخاب این موضوع و پژوهش در مورد آن بیان کند. در واقع بگوید که با این تحقیق به چه سؤال مهمی پاسخ می دهد و یا قرار است به چه دردی از جامعه خود بپردازد.

۶. بیان پیشینه تحقیق و معرفی منابع تحقیق و استناد به آن (حداقل دو مورد) (۵ امتیاز):

شرکت کننده باید بیان کند که پیش از این، چه پژوهش هایی در رابطه با این موضوع انجام شده است و حداقل دو مورد از آن ها را با ذکر نویسنده نام ببرد (۲ امتیاز). وی همچنین باید در ادامه، حداقل از دو منبع مرتبط با موضوع انتخابی، استفاده کرده و نام منبع و نویسنده آن را بیان کند. منابع مورد استفاده باید در راستای پژوهش باشد و در طول کنفرانس بیان شود که از کدام قسمت منابع استفاده شده است (بیان یک یا چند جمله از متن منابع مورد تأکید است). استفاده از منابع مکتوب و دیجیتالی بلامانع است (اشاره به قرآن کریم و کتب روایی که برای استناد به آیات و احادیث استفاده شده و آن بخش از متن نهج البلاغه که ملزم به ارائه دو فراز از آن هستند، مورد پذیرش نیست).

۷. تفهیم مطالب و بیان مستدل (۱۴ امتیاز):

• تفهیم کامل موضوع انتخابی (۶ امتیاز): شرکت کننده باید مطالب را خوب فهمیده باشد تا بتواند خوب تفهیم کند. مرتبط نبودن محتوا با موضوع، بیان ناقص جملات و کلمات، ناتمام رها کردن یک بحث، طرح سؤالات بی پاسخ، استفاده از عبارات ناآشنا و نامناسب، پراکنده گویی و ... از مصادیق عدم تفهیم موضوع و باعث کسر امتیاز خواهد شد.

- بیان مستدل (استدلال عقلی و نقلی) همراه با تحلیل مناسب (۵ امتیاز): تحقیق و بیان، باید استدلالی باشد نه گزارشی، توصیفی، احساسی یا شعارگونه. ادعاهایی که مطرح می شود باید همراه با اقامه دلیل باشد.
- بیان متن عربی (۲ امتیاز): حداقل دو جمله از متن نهج البلاغه که در پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است (در خواندن متون عربی نیاز به رعایت تجوید و صوت و لحن نیست؛ بلکه صرفاً صحیح خوانی متون عربی و رعایت وقف و ابتداء درست، مورد نظر است).
- استفاده از شعر، مثل یا حکایت های ادبی در راستای بحث ارائه شده. (۱ امتیاز)

۸. استفاده از آیه و حدیث مرتبط (حداقل دو مورد) (۴ امتیاز):

شرکت کننده در تشریح پژوهش خود باید حداقل از دو آیه، حدیث یا روایت مرتبط با موضوع استفاده کند. در صورت بیان متن عربی آیات، ذکر نام سوره و شماره آیه ضرورت ندارد اما در بیان احادیث ذکر منبع (نام منبع و شماره جلد) ضروری است. آیه یا حدیثی که گاهی اوقات در ابتدای صحبت یا دعای پایانی خوانده می شود، در این بخش مورد قبول نیست. غلط خواندن یا ذکر نادرست منبع باعث کسر ۰/۵ امتیاز در هر مورد خواهد شد.

۹. رعایت سیر منطقی ارائه مطالب (۳ امتیاز):

در این مورد، سیر گفتار شرکت کننده و زنجیروار بودن مطالب ارائه شده از ابتدا تا انتهای شرح مد نظر است. نظم و ترتیب در گفتار بر اساس چینش فرم داوری پیشنهاد می گردد. اگر جا به جایی منطقی باشد اشکالی ندارد. مثلاً: بیان کلیات و اهداف و انگیزه ها حتماً باید در آغاز ارائه شفاهی مقاله باشد و مواردی چون پیشنهاد و نتیجه در انتهای بحث بیاید، تا سیر منطقی رعایت شود.

۱۰. شیوایی بیان و جذابیت ارائه مطالب (۱۰ امتیاز):

منظور همان سادگی و بی تکلفی سخن و دوری از الفاظ سنگین و غیر آشنا می باشد و همچنین کلام باید دارای وضوح بوده و در خور فهم مخاطب باشد.

- استفاده از ادبیات محاوره ای فاخر (۳ امتیاز): ارائه سلیس، روان و قابل فهم مطالب با رعایت ساختار جمله ها و ترتیب آنها
- داشتن لهجه مناسب (۱ امتیاز): نداشتن لهجه محل (لهجه خاص محلی و غیر قابل فهم برای مخاطب عام).
- ارتفاع صدا متناسب با محتوا (۱/۵ امتیاز): منظور این است که فراز و فرود صدای شرکت کننده متناسب با جملات و محتوای استفاده شده باشد. در واقع تن صدای یکنواخت باعث کسر نمره می گردد.
- مکث و تسریع به جا و مناسب (۱ امتیاز): مکث بیش از حد و نامناسب و سرعت زیاد در کلام از موارد کسر امتیاز در این بخش خواهد بود.
- داشتن لحن متناسب با محتوا (۱/۵ امتیاز): در صورتی که موضوع، حماسی، اخباری، سوالی و باشد باید از لحن متناسب با موضوع استفاده شود.
- استفاده مناسب از زبان بدن و تقسیم نگاه (۱ امتیاز): در واقع زبان بدن به ترکیبی از حالت چهره، حرکات سر، حرکات دست و وضعیت بدن فرد گفته می شود. عدم استفاده از حرکات دست و بدن و همچنین حرکات اضافی و تصنعی از مصادیق کسر امتیاز در این مورد است. تقسیم نگاه بین مخاطبین نیز از مصادیق زبان بدن است. به یک نقطه نگاه مستمر و خیره داشتن از موارد کسر امتیاز در این مورد است.
- بهره گیری از مثل، حکایت و شعر متناسب (۱ امتیاز): استفاده از عبارات نثر و نظم زیبا متناسب با محتوا.

۱۱. نتیجه گیری (۴ امتیاز):

بعد از تشریح محتوا، شرکت کننده باید به جمع بندی مطالب بپردازد. این جمع بندی کیفی است و تعداد آن مهم نیست؛ بلکه باید دارای این ویژگی ها باشد:

تکرار مطالب گفته شده نباشد، حاصل اندیشه و تحلیل خود فرد باشد، کاملاً با موضوع مرتبط و با مسائل روز جامعه تطبیق داده شود (دقت شود که از شعار زدگی پرهیز گردد).

۱۲. ارائه پیشنهاد های کاربردی و عملی (حداقل دو مورد) (۲ امتیاز):

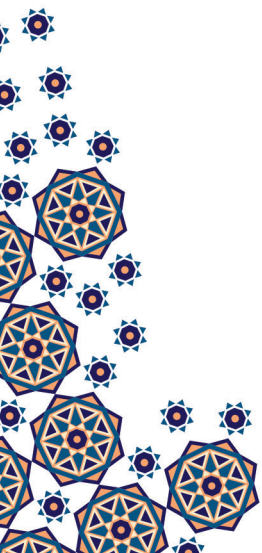
شرکت کننده باید یک پیشنهاد کاربردی در رابطه با موضوع انتخابی خودش و یک پیشنهاد هم در مورد راهکارهای ترویج نهج البلاغه در جامعه ارائه دهد. پیشنهاد ارائه شده حالت توصیه و شعار نداشته باشد و کاملاً اجرایی و کاربردی باشد. گستره اجرای پیشنهاد مهم نیست؛ بلکه به روز بودن، کلیشه ای نبودن، اثرگذاری و قابلیت اجرا داشتن، اهمیت دارد.

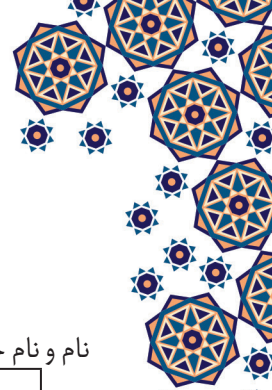
۱۳. پاسخ به سوال داوران (۶ امتیاز):

داوران پس از پایان ارائه، سؤالاتی را از محتوای ارائه شده خواهند پرسید. برای کسب امتیاز این بخش ارائه پاسخ صحیح، مستدل و کامل مورد انتظار است.

۱۴. نمره منفی (عدم رعایت زمان ارائه) (۲- امتیاز):

در صورت رعایت نکردن حداکثر زمان اجرا (۱۰ دقیقه)، به ازای هر ۳۰ ثانیه (تا یک دقیقه) یک امتیاز کسر می شود و به محتوای ارائه شده بعد از دقیقه ۱۱ نمره ای تعلق نمی گیرد.

مسابقات قرآن کریم فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری ارائه مقاله (۶۰ امتیاز)
رشته نهج البلاغه

نام و نام خانوادگی: استان: موضوع: زمان ارائه:

ردیف	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
۱	آراستگی، رعایت وقار و پوشش مناسب	۲	
۲	آرامش و طمأنینه	۱	
۳	نام و یاد خدا، درود بر پیامبر ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام	۲	
۴	معرفی موضوع	۳	
۵	بیان اهمیت، انگیزه و هدف پژوهش	۴	
۶	معرفی منابع تحقیق و استناد به آن (حداقل ۲ مورد)	۵	
۷	تفہیم مطالب و بیان مستدل	۱۴	
۸	استفاده از آیه و حدیث مرتبط (حداقل ۲ مورد)	۴	
۹	رعایت سیر منطقی ارائه مطالب	۳	
۱۰	شیوایی بیان و جذابیت ارائه مطالب	۱۰	
۱۱	نتیجه گیری	۴	
۱۲	ارائه پیشنهادهای کاربردی و عملی (حداقل ۲ مورد)	۲	
۱۳	پاسخ به سوال داوران	۶	
۱۴	نمره منفی (عدم رعایت زمان ارائه)	-۲	
	جمع امتیاز شفاهی	۶۰	

نام و نام امتیاز نهایی به عدد: به حروف:

نام و نام خانوادگی داور: تاریخ: امضاء:

مسابقات قرآن کریم فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری مقاله (۴۰ امتیاز)
رشته نهج البلاغه

ردیف	نام و نام خانوادگی:	استان:	موضوع:	امتیاز کسب شده
۱	۳	ارزشیابی	دارا بودن کلیه اجزاء مقاله شامل: چکیده، مقدمه، چارچوب نظری بحث، نقد و تحلیل، نتیجه گیری و فهرست منابع. هر کدام ۰/۵ امتیاز	۳
۲			رعایت تعداد صفحات، رعایت قواعد نگارشی و اعراب گذاری متون عربی	۲
۳			روش صحیح و یکسان در ارجاع دهی به منابع و رعایت اصول نگارش فهرست منابع	۲
۴	۸	۲	گویا بودن چکیده و انتخاب صحیح کلید واژه ها	۲
۵			بیان ضرورت، اهداف و پیشینه تحقیق (هر کدام ۰/۵ امتیاز)	۳
۶			اعتبار و تعدد منابع مورد استفاده	۴
۷			نگارش روان و گویا همراه با وحدت قلم	۴
۸			رعایت ترتیب منطقی مطالب	۳
۹			رعایت ایجاز در بیان و ارتباط محتوا با عنوان مقاله	۳
۱۰			قدرت استدلال نویسنده مقاله در تجزیه و تحلیل یافته ها و اطلاعات	۷
۱۱			استفاده و برداشت صحیح از آیات و روایات مرتبط با موضوع	۳
۱۲			نتیجه گیری منطقی (۲ امتیاز) و ارائه پیشنهاد های کاربردی (۲ پیشنهاد ۲ امتیاز)	۴
			جمع کل	۴۰

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:

به حروف:

نام و نام خانوادگی داور:

تاریخ:

امضاء

آیین نامه داوری مسابقات رشته روش تدریس احکام

مسابقات روش تدریس احکام در مرحله کشوری در دو بخش طرح درس (۳۰ امتیاز) و ارائه شفاهی طرح درس (۷۰ امتیاز) برگزار خواهد شد.

- طرح درس بر اساس موضوع انتخابی تهیه و بصورت پاورپوینت و با درج مشخصات فرد شرکت‌کننده شامل: (نام و نام خانوادگی، تاریخ تولد، کدملی، میزان تحصیلات، رشته تحصیلی، محل خدمت، سمت، نشانی و شماره تلفن) به استان ارسال گردد.
- موضوع درس، اهداف آموزشی، ویژگی مخاطبان و سرفصل‌های درس موردنظر می بایست در مشخصات طرح درس درج گردد.
- آثار بایستی مبتنی بر فرآیندهای نوین یاددهی، یادگیری و روش‌های فعال باشد.
- طرح درس باید مبتنی بر منابع صحیح و غیر اختلافی باشد.
- در مرحله کشوری نفرات برتر باید به صورت حضوری طرح خود را تدریس نمایند.

مسابقات قرآن کریم فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری ارائه شفاهی طرح درس (۷۰ امتیاز)
رشته روش تدریس احکام

نام و نام خانوادگی:	استان:	عنوان:	زمان ارائه:	امتیاز کسب شده
ردیف	ملاک های ارزشیابی			حداکثر امتیاز
۱	ورود به کلاس و ایجاد ارتباط با دانش آموزان و آراستگی ظاهر			۲
۲	نام و یاد خداوند و درود بر پیامبر ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام			۳
۳	بیان کلیات (مقدمه)	ارائه اهداف درس، زمینه سازی و بیان موضوع	۲	کیفیت بیان مطالب
		استفاده بجا، مناسب و بهره گیری از وسایل کمک آموزشی (کتاب، تصویر، مدل ها و ...)	۳	
		نحوه تنظیم و ادامه فعالیت های آموزشی بر اساس طرح درس	۲	
		کنترل و هدایت (مدیریت کلاس، توجه به همه فراگیران و ...)	۳	
	اجرای آموزش (فرآیند یاددهی و یادگیری)	انتخاب و اجرای روش های آموزشی مناسب	۵	
		کشف مفاهیم، قواعد و اصول توسط دانش آموز (فعال ساختن فراگیران)	۵	
		توجه به رشد و توسعه روابط بین فردی (گروهی)	۵	
		ایجاد انگیزه و شوق یادگیری در دانش آموزان	۵	
		تسلط بر محتوای تدریس (از لحاظ علمی، کلامی، گستره اطلاعاتی)	۵	
		استفاده مناسب از زمان آموزش	۵	
		انطباق اجرا با طرح درس نوشته شده	۵	
		مهارت های برقراری ارتباط (کلامی و غیر کلامی و)	۵	
		میزان تسهیل فرآیند یادگیری از طریق رسانه های آموزشی انتخاب شده	۵	
		جمع بندی	۵	
۴	تجزیه و تحلیل	پاسخ صحیح به سوالات داوران	۵	
جمع کل				۷۰

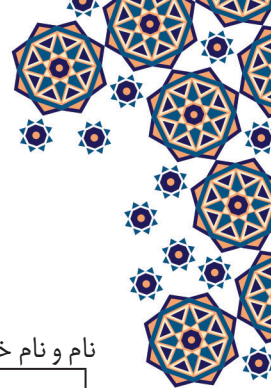
نام و نام امتیاز نهایی به عدد:

نام و نام خانوادگی داور:

به حروف:

تاریخ:

امضاء

مسابقات قرآن کریم فرهنگیان سراسر کشور
کار برگ داوری طرح درس (۳۰ امتیاز)
رشته روش تدریس احکام

نام و نام خانوادگی:		استان:		موضوع طرح درس:	
ردیف	ملاحظات	ملاک های ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	
۱	۳۱	تنظیم شناسه ی طرح درس (پایه ، موضوع ، مدت تدریس و...)	۳		
۲		مقدمه با عنوان درس ارتباط دارد و بیان گر اهمیت درس است	۳		
۳		ارائه اهداف درس ، زمینه سازی و بیان موضوع و رعایت توالی منطقی موضوعات در اهداف	۳		
۴	۳۲	انتخاب روش های تدریس مناسب	۳		
۵		استفاده بجا و بهره گیری از رسانه های لازم (کتاب، تصویر، مدل ها، سمعی بصری و .)	۳		
۶		پیوستگی، نظم و ترتیب و ارتباط محتوا با عنوان طرح درس	۳		
۷		استفاده از آیات و روایات و قصص و تمثیلات	۳		
۸		جدول زمان بندی	۳		
۹		نتیجه گیری منطقی و ارائه پیشنهاد های کاربردی	۳		
۱۰		ذکر منابع	۳		
		جمع کل	۳۰		

نام و نام امتیاز نهایی به عدد:
نام و نام خانوادگی داور:

به حروف:
امضاء

تاریخ:

